

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS STADS
SJUKHUSDIREKTIONS
ÅRSBERÄTTELSE

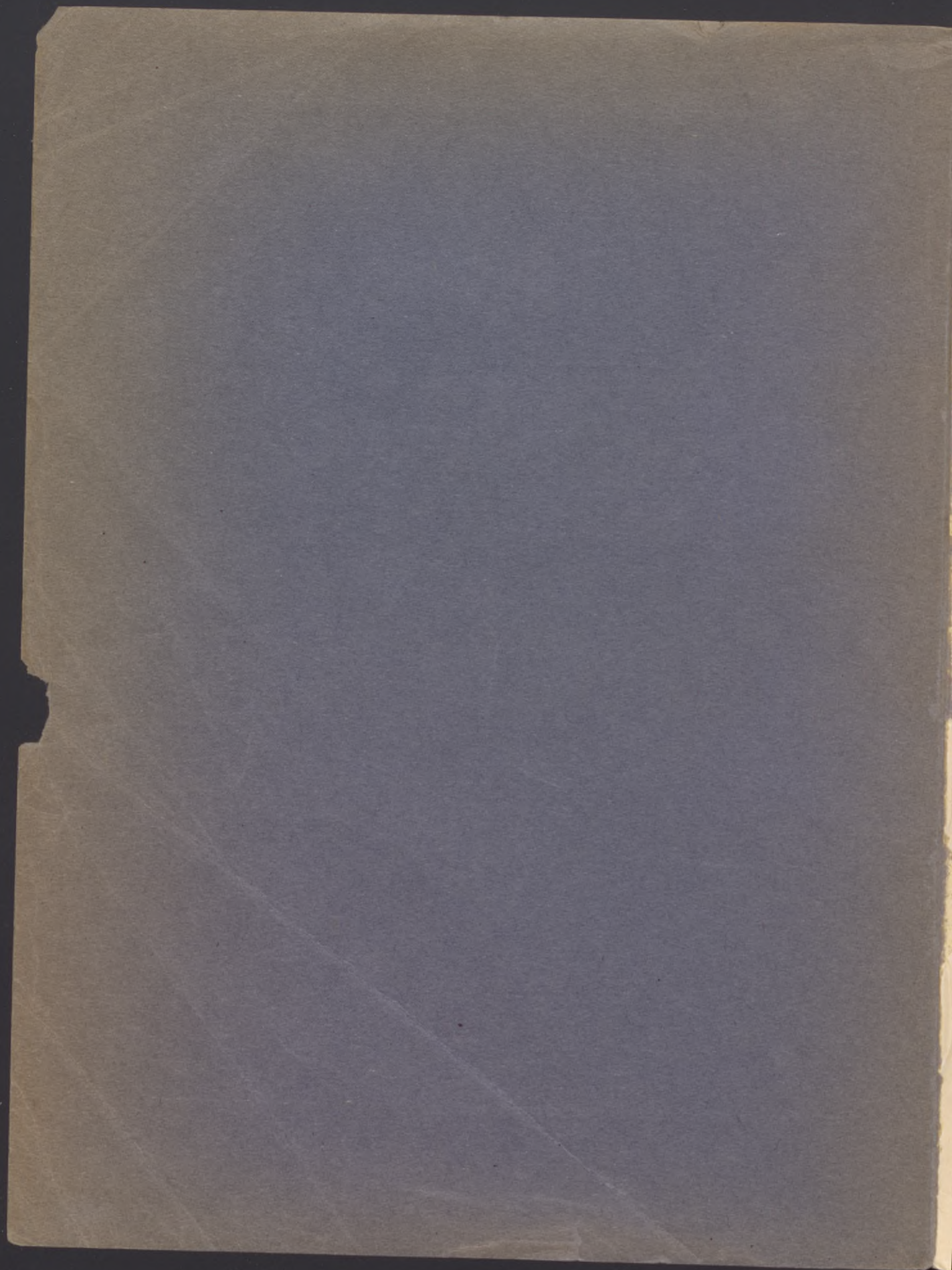
FÖR ÅR

1939

UTARBETAD AV
HUGO HÖGLUND
SJUKHUSDIREKTOR

GÖTEBORGS STADS
SJUKHUSDIREKTIONS
ÅRSBERÄTTELSE

FOR ÅR
1939

UTARBETAD AV
HUGO HÖGLUND
SJUKHUSDIREKTOR

GÖTEBORGS STAD
SUKKERFABRIK
SÄSÄRSTÄLLE

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1940

I N N E H Å L L.

	Sid.
Gemensamma direktionens för Göteborgs stads sjukhus ledamöter	5
Sjukhusläkare år 1939	6
Sysslomän år 1939	9
Berättelse angående sjukhusförvaltningen under år 1939 av sjukhusdirektören Hugo Höglund	10
Tabell 1: Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1939	29
„ 2: Antal sjukplatser, intagna, samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1939	30
„ 3: Uppgifter angående inkomster och utgifter under år 1939	32
„ 4: Rapport över verksamheten vid sjukhusdirektionens centraltvättinrättning vid Sahlgrenska sjukhuset	34
„ 5: Rapport över verksamheten vid värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukhuset	36
„ 6: Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan underhållsdagarna för betalande och icke betalande patienter åren 1935—1939	38
„ 7: Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen år 1939	39
Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1939 ..	41
Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer	80
Årsberättelse från <i>Sahlgrenska sjukhuset</i> :	
Uppgifter från <i>medicinska avdelningen I</i> av överläkaren Gott- hard Söderbergh	89
Uppgifter från <i>medicinska avdelningen II</i> av överläkaren Mar- tin Odin	97
Uppgifter från <i>kirurgiska avdelningen I</i> av styresmannen, över- läkaren Sven Johansson	103
Uppgifter från <i>kirurgiska avdelningen II</i> av överläkaren Anders Westerborn	128
Uppgifter från <i>öron-, näs- och halsavdelningen</i> av överläkaren Erik Knutson	154
Uppgifter från <i>ögonavdelningen</i> av överläkaren Bengt Rosen- gren	167
Uppgifter från <i>radiologiska avdelningen</i> av överläkaren Fred- rik von Bergen	173
Uppgifter från <i>röntgendiagnostiska avdelningen</i> av överläkaren Gösta Runström	178
Uppgifter från <i>psykiatriska avdelningen</i> samt <i>Thamstorps vilo- och centralhem</i> jämte därtill knuten familjevård, avgivna av överläkaren Torsten Sjögren	179

Redogörelse från <i>kuratorsverksamheten</i> under år 1939	191
Uppgifter från <i>Göteborgs barnbördshus</i> samt <i>kvinnokliniken</i> av överläkaren Emil Jerlov	194
Årsberättelse från <i>mödravårdscentralerna</i>	216
Uppgifter från <i>Göteborgs stads laboratorium</i>	217
Uppgifter från <i>Göteborgs sjuksköterskeskola</i>	220
Berättelse över assistentsköterskornas tjänstgöringar under år 1939	225
Årsberättelse från <i>Barnsjukhuset</i> : Uppgifter från <i>medicinska avdelningen</i> av överläkaren Arvid Wallgren	227
Uppgifter från <i>kirurgiska avdelningen</i> av styresmannen, över- läkaren Einar Edberg	233
Årsberättelse från <i>Holtermanska sjukhuset</i> , avgiven av styresman- nen, överläkaren Johan Fex	253
Årsberättelse från <i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Viktor Henrikson	259
Årsberättelse från <i>Renströmska sjukhuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Gylfe Vallentin	276
Årsberättelse från <i>Lillhagens sjukhus</i> , avgiven av t. f. styresmannen, överläkaren Sven Hedenberg	282
Årsberättelse angående verksamheten vid den <i>fristående polikliniken</i> <i>för sjukgymnastik och massage</i>	292
Årsberättelse angående verksamheten å <i>tandpoliklinikerna</i> vid Järn- torget och Drottningtorget	294
Den <i>polikliniska vården</i>	297
Förteckning över läkarnas vetenskapliga arbeten	298

Gemensamma direktionen för Göteborgs stads sjukhus.

Ledamöter:

T. f. kanslichefen Otto Berg, ordförande,
Överläkaren Ture Hulthén, vice ordförande,
Sjukkontrollanten Ernst G. Kristensson,
Fru Nathalia Ahlström,
Kamreraren Iwar Leandersson,
Ombudsmannen Bror Westergren och
Överläkaren Nils Faxén.

Suppleanter:

Hälsovårdstillsyningsmannen Gustaf Adolf Hellers,
Byggnadssnickaren Per Pettersson och
Civilingenjören Fritjof Kogge.

Antalet sammanträden har varit 30. Därvid förekommande ärenden
finnas registrerade i 1.141 paragrafer. Antalet expedierade skrivelser,
protokollsutdrag och övriga expeditioner 4.956.

Direktionens föredragande: Sjukhusdirektören Hugo Höglund.
Sekreterare: Jur. kand. Bengt Grapengiesser.

Sjukhusläkare 1939.

Sahlgrenska sjukhuset.

- Med. avd. I:* överläkare: Professor Gotthard Söderbergh (1923),
underläkare: Bo Ewert,
» Ring Lundquist,
» Torsten Lindqvist (tjänstl.; t. f. Alf Salén).
- Med. avd. II:* överläkare: Martin Odin (1936),
underläkare: Eric Ericsson,
» Torsten Thysell.
- Kir. avd. I:* överläkare: Professor Sven Johansson (1926),
underläkare: Nils Strömberg,
» Bertil Perman,
» { Ernst Ehnmark (1/1—30/4),
Gunnar Lundell (1/5—31/12).
- Kir. avd. II:* överläkare: { Erik Brattström (1937) 1/1—30/4),
Ernst Ehnmark (u. v. 1/5—30/11),
Anders Westerborn (1—31/12),
underläkare: Rolf Rhodin,
» Allan Tallroth,
» { Gunnar Lundell (1/1—30/4),
Björn Lidman (1/5—30/11),
Ernst Ehnmark (1—31/12).
- Öron-, näs- och halsavd.:*
överläkare: Erik Knutson (1915),
underläkare: { Ture Betsholtz (1/1—30/9),
Torbjörn Fahlén (1/10—31/12),
» Tore Billkvist,
» Göran de Maré.
- Ögonavd.:* överläkare: Bengt Rosengren (1933),
underläkare: { Einar Andersson (1/1—30/9),
Waldemar Nordlöw (1/10—31/12),
» Herbert Wolff.
- Radiologiska avd.:*
överläkare: Fredrik von Bergen (1911),
underläkare: Georg Ljung.
- Röntgendiagnostiska avd.:*
överläkare: Gösta Runström (1931),
underläkare: Carl-Gustaf Zachrisson,
» Olof Holm,
» Eric Selander.

Psykiatriska avd.:

överläkare: Torsten Sjögren (1938),
bitr. läkare: Ivan Blomqvist,
förste un-
derläkare: Bengt Lindberg (1/6—31/12),
underläkare: Greta Tessing-Ericsson.

Kvinnokliniken (före den 14/11 Barnbördshuset):

överläkare: Professor Emil Jerlov (1935),
bitr. läkare: Henrik Benckert,
poliklinik-
läkare: Inger Törner,
förste un-
derläkare: Efraim Wessén (1/11—31/12),
underläkare: { Efraim Wessén (1/1—31/10),
                  { Gösta Sundelin (1/11—31/12),
                  » Verner Westberg,
                  » Gösta Olson.

Pat. anat. lab.: prosector C. O. Forselius,
bitr. prosector Gert Vejlens.

Bakt. serol. lab.: bakteriolog Anders Wassén.

Centrallab.: föreståndare Professor Jörgen Lehmann.

Barnsjukhuset.

Med. avd.: överläkare: Professor Arvid Wallgren (1922),
underläkare: Per Selander,
                  » Gert von Sydow.

Kir. avd.: överläkare: Einar Edberg (1926),
underläkare: Arne Roosvall,
                  » Per Hellström.

Holtermanska sjukhuset.

överläkare: Johan Fex (1924),
underläkare: Anna Nordenskjöld,
poliklinik-
läkare: Ragnar Edén.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

överläkare: Viktor Henrikson (1938),
underläkare: { Alvar Ramhult (1/1—10/10),
                  { Einar Ljunghusen (11/10—30/11),
                  { Arvid Westerlund (1—31/12).

Renströmska sjukhuset.

överläkare: G. Vallentin (1931),
underläkare: Gunnar Berg,
» { Helge af Ekenstam (1/1—31/5),
      { Ragnar Thelin (1/6—31/12).

Lillhagens sjukhus.

överläkare: Sven Hedenberg (1933),
» { Eric Backlin (1935) (1/1—21/5),
      { Helge Knöös (t. f. 22/5—31/12).
förste läkare: { Helge Knöös (1/1—21/5),
                  { Gösta Ahldin (22/5—31/12),
                  » Elis Regnér,
underläkare: Hilding Westerlind,
              » Per Nilsson,
              { Gösta Ahldin (1/1—21/5),
              { Åke Wallström (22/5—20/6),
              » Sixten Kjellén (21/6—31/8),
              { Lars Edén (1/9—31/12),
              { Gaylor White (1/1—19/2),
              { Ragnar Thalín (20/2—23/3),
              » { Åke Wallström (24/3—30/4),
              { Bernhard Hegnelius (1/5—30/6),
              { Nils von Schéle (1/7—31/12).

Sysslomån 1939.

Syssloman vid Sahlgrenska sjukhuset	Gösta Ström tjänstl., t. f. Olof Nilsson
» » Barnsjukhuset	Carl Gedda
» » Barnbördshuset (t. o. m. 13/11)	Carl Gedda
» » Holtermanska sjukhuset	vakant t. f. Hilding Funk (1/1—13/9), Sven-Arne Myrén (14/9—31/12)
» » Oscar o. Maria Ekmans sjukhus	Helge Larsson
» » Renströmska sjukhuset	Tage Ström
» » Lillhagens sjukhus	Manne Lindblom
» » de fristående poliklinikerna ..	Olof Nilsson tjänstl., t. f. Sven Larsson (1/1—1/10), Folke Ranäng (2/10—10/12), Einar Lind (11/12—31/12)
» » Vasa sjukhus (fr. o. m. 16/11)	vakant (16/11—3/12), t. f. Sven Larsson (16/11—3/12), Sven Anderberg tjänstl., t. f. Sven Larsson (4/12—31/12).

Sjukhusförvaltningen under år 1939.

Under året ha i patient- och poliklinikavgifter influtit 3.399.106 kronor och 59 öre, varav 437.690 kronor och 62 öre i behandlingsavgifter från de båda tandpoliklinikerna.

Beträffande influtna patientavgifter, ävensom rörande förhållandet mellan antalet underhållsdagar för betalande och icke betalande patienter under åren 1935—1939 hänvisas till tabell 6.

Indrivningar av sjukvårds- och tandvårdsavgifter m. m. och därmed sammanhängande lagsökningsärenden belysas av följande redogörelse:

Vid 1938 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att utgiva ersättning för sjukvårdskostnad	58
Under år 1939 avsända anmaningar	638
Inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning	581
Återkallade anmaningar på grund av att patienten själv betalt	4
Från år 1938 balanserade oavgjorda mål	366
Hos Konungens Befallningshavande anhängiggjorda mål om ersättning under år 1939	433
Utredningar	1.691
Mål, som återkallats på grund av betalning eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommun	258
Mål, varuti genom utslag ansökning under året helt eller delvis bifallits	217
Mål, i vilka besvär anförts hos kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad	4
b) av annan kommun	3
Under året återkallade eller avdömda mål	482
Från 1939 till 1940 balanserade mål	301
Vid 1939 års slut på svar beroende anmaningar	52
Framställning till Konungens Befallningshavande rörande utländska undersåtar	40
Framställning om ersättning av allmänna medel	187

Nyttillkomna ärenden under år 1939 å:

Sahlgrenska sjukhuset	516
Barnsjukhuset	162
Barnbördshuset	99
Holtermanska sjukhuset	65
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	49
Renströmska sjukhuset å Kålltorp	42
Vasa sjukhus	2

Lillhagens sjukhus	135
Göteborgs stads vilo- och centralhem å Thamstorp	22
Göteborgs stads polikliniker samt sjuktransporter	159
Summa nytillkomna ärenden	1.251

De indrivna sjukvårdsavgifterna ha uppgått till c:a 145.000 kronor. Antalet skrivelser och expeditioner har uppgått till 14.447.

Räkenskaper.

Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions och dess donationers räkenskaper för år 1939 återfinnes å sid. 41—88 i denna årsberättelse.

Sjuktransportväsendet.

Antal transporter	
för icke betalande.....	6.665 ¹⁾
» betalande	4.747
Erlagda avgifter	Kr. 26.192:—
Utgifter:	
Avlöningar och beklädnad till åtta	
brandmän	Kr. 31.549:92
Bensin, reparationer, försäkringar m. m. »	20.577:79
Ränta å inventariers bokförda värde... »	850:—
Avskrivning å inventarier..... »	2.550:—
Inköp av två nya ambulansbilar	» 27.153:30
	Kr. 82.681:01

Antal körda timmar.....	7.573 ^{1/3}
» » kilometer.....	114.705,3

¹⁾ Därav 3.368 avgiftsfria epidemitransporter.

Anmärkningsvärda förhållanden vid följande sjukhus m. m.

Sahlgrenska sjukhuset.

Kvinnokliniken.

På uppdrag av hälsovårdsnämndens andra avdelning avgav d:r C. O. Forselius år 1931 en sammanfattande utredning i samtliga föreliggande sjukhusfrågor, vari han förordade ett av specialavdelningar sammansatt sjukhus såsom den i såväl sjukvårdstekniskt som driftsekoniskt hänseende mest tillfredsställande sjukhusformen, men samtidigt uttalades, att med hänsyn till de stora ekonomiska värden, som skulle gå förlorade genom slopandet av delsjukhusen, ett kompromissande härutinnan i vissa fall vore den rätta vägen. Förslaget gick beträffande förlossningsvården ut på, att det nuvarande barnbördshuset bibehölls och utbyggdes till att omfatta 200 sängar. Hälsovårdsnämnden förordade om- och tillbyggnaden av barnbördshuset, varvid inom sjukvårdsinrättningen skulle beredas bostäder åt det stora flertalet befattningshavare, även överläkaren. Av ekonomiska skäl ansåg sig nämnden ej kunna förorda nybyggnad. Kostnaden hade beräknats till sammanlagt 2.289,000 kronor. Stadskollegiet tillsatte för granskning av förslaget en särskild delegation.

Sedan delegationen kostnadsberäknat olika om- och tillbyggnadsförslag, fann den det även vara lämpligt att verkställa utredning, huruvida icke barnbördshusets byggnadsfråga skulle kunna vinna den mest rationella lösningen genom en nybyggnad inom Sahlgrenska sjukhusets område. Ett barnbördshus förlagt i anslutning till Sahlgrenskomplexet vore, enligt delegationen, avgjort att föredraga framför ett fristående barnbördshus, då ett visst samarbete skulle kunna ske med det stora sjukhusets specialavdelningar för medicin, kirurgi, röntgen samt framförallt genom att ekonomiavdelningar såsom kök, matsalar etc. ej behövde uppföras.

Kostnaden för en nybyggnad inom Sahlgrenska sjukhusets område på en plats söder om laboratoriebyggnaden beräknades till 3.361.000 kronor. Även om en till- och ombyggnad av barnbördshuset, efter justering av kostnadsberäkningen, uppgick till den mindre summan 2.545.000 kronor, ansåg delegationen den högre utgiften för en nybyggnad å Sahlgrenska sjukhusets område väl uppväga de fördelar, som därigenom kunde vinnas; varjämte i detta fall den nuvarande byggnaden med tillhörande stora område bleve disponibelt för annat ändamål. Stadskollegiet biträdde delegationens förslag.

Stadsfullmäktige beslutade den 18 maj 1933 att vid Sahlgrenska sjukhuset uppföra ett nytt barnbördshus med tillhörande boställshus för sköterskor och elever för en beräknad kostnad av 3.111.600 kronor i huvudsaklig överensstämmelse med delegationens förslag.

Sjukhusdirektionen uppdrog omedelbart åt arkitekten Torulf att utarbeta fullständiga ritningar till den beslutade anläggningen i samråd med dåvarande överläkaren för barnbördshuset professorn Lundqvist såsom sakkunnig. I augusti 1933 framlades inför sjukhusdirektionen ritningar, vilka inom direktionen och dess 1934 tillsatta byggnadskommitté blevo föremål för granskning och i följd av synpunkter, som härunder fram-

kommo, gång efter annan överarbetades. Under denna utformning av anläggningen inhämtade direktionen och kommittén erfarenheter från motsvarande under senare år uppförda anstalter i in- och utlandet.

Planen för Sahlgrenska sjukhusets om-, till- och nybyggnad med förläggning av barnbördshuset och därtill hörande boställshus inom sjukhusområdet godkändes av medicinalstyrelsen den 11 augusti 1934. Därvid uttalade nämnda styrelse sig rörande omfattningen av de planerade för-

Sahlgrenska sjukhuset: Kvinnokliniken. Exteriör.

lossnings- och gynekologavdelningarna och i fråga om läget av byggnaderna.

Under tiden hade från en kvinnoorganisation framkommit en förfrågan om upprättandet av en s. k. social avdelning — för hemlösa blivande mödrar — i anslutning till det nya barnbördshuset. Sjukhusdirektören förde frågan vidare och inhämtade upplysningar av såväl barnavårdsnämnden som fattigvårdsstyrelsen, vilka tillstyrkte det stora behovet av avdelningen. Önskvärdheten av en sådan avdelning framhölls även av barnbördshusets nye överläkare, professorn Emil Jerlov, vilken efterträtt professorn Lundqvist som byggnadskommitténs medicinske rådgivare. Sjukhusdirektionen gjorde en framställning i frågan till stadsfullmäktige, varvid antalet platser fixerades till högst 16, avsedda icke blott för av

sociala skäl vårdbehövande blivande mödrar utan även för s. k. "väntande fall", d. v. s. sådana patienter, som på enbart medicinska indikationer äro i behov av noggrann övervakning före förlossningen. Stadsfullmäktige biföllo direktionens förslag den 2 april 1936.

Vid sammanträde den 22 juni 1936 godkände byggnadskommittén de av arkitekten Torulf i samarbete med professorn Jerlov och sjukhusdirektören Höglund framlagda ritningarna, varefter de förelades medicinalstyrelsen. Medicinalstyrelsen godkände i sin tur ritningarna den 8 oktober 1936 under villkor om vissa jämkningar. Den nya kliniken skulle å skilda avdelningar omfatta sammanlagt 228 sängar.

Ritningarna omarbetades därefter omedelbart av arkitekten R. O. Swensson, som efterträtt den avlidne arkitekten Torulf, till överensstämmelse med medicinalstyrelsens villkor och framlades ånyo inför byggnadskommittén, vars godkännande erhöles den 8 februari 1937, varpå kliniken jämte därmed sammanhörande planering och vägar samt kulvert utbjöds på entreprenad. Det tillgängliga anslaget befanns då otillräckligt och sjukhusdirektionen nödgades — efter framställning från byggnadskommittén — hos stadsfullmäktige begära ett fyllnadsanslag å 365.000 kronor, motsvarande 15 % förhöjning av den i mars 1933 beräknade kostnaden. Det begärda anslaget beviljades.

På grund av vissa iakttagelser fann sjukhusdirektören anledning att företaga förnyad undersökning rörande sannolika beläggningen av den nya kvinnokliniken och kom därvid till det resultatet, att förhållandena så snabbt ändrats, att kliniken redan från början borde utbyggas till större kapacitet. En statistisk undersökning hade visat, att vårdbehovet oavbrutet stegrats och förväntades ej avstanna. Folkmängdens tillväxt och nativitetens höjning jämte den dragningskraft, som en modern kvinnoklinik komme att utöva, torde bidra till ökade beläggningssiffror. Verkställd utredning gav vidare vid handen, att cirka 80 % av totala antalet barnafödelsor i Göteborg ägde rum å barnbördshuset. Med all sannolikhet kommer denna procentsiffra att ökas till 95 eller däröver, när staden får tillgång till och kan erbjuda allmänheten vård för en mycket ringa kostnad å en i alla avseenden modern kvinnoklinik. På sjukhusdirektörens förslag beslutade sjukhusdirektionen hemställa hos stadsfullmäktige om ett tilläggsanslag å 160.000 kronor för en påbyggnad av kvinnokliniken, som skulle medföra en ökning av 27 obstetriska vårdplatser, varvid totala platsantalet skulle bli 253. Stadsfullmäktige beviljade den 4 maj 1938 det begärda anslaget och medicinalstyrelsen godkände utvidgningen.

Sammanlagt har byggnadskommittén för kvinnokliniken jämte tillhörande planering och vägar samt transportkulvert haft till förfogande 2.809.600 kronor, motsvarande en kostnad av omkring 11.000 kronor för var och en av de 253 platserna.

Arbetet påbörjades i december 1937. På grund av svårigheter vid det inom sjukhusområdet besvärliga grundläggningsarbetet blev arbetet redan från början fördröjt och har sedermera av olika orsaker, bl. a. genom dröjsmål med leverans av viss maskinell utrustning, ytterligare försenats.

Den under arbetets gång beslutade påbyggnaden har även i någon mån verkat fördröjande.

Den 29 oktober 1939 invigdes nybyggnaden under namnet "Kvinnokliniken" vid en enkel högtidlighet. Kliniken togs i bruk den 14 november.

Kliniken, som är förlagd till sjukhusområdets nordöstra del, är en femvånings tegelbyggnad i T-form. Grunden är utförd i armerad betong på träpålar och taket är av koppar. Den vågräta stapeln i T:et utgör huvud-

Sahlgrenska sjukhuset: Kvinnokliniken. Entréhall.

byggnaden och innehåller 8 av de 11 vårdavdelningarna, medan den lodräta stapeln motsvarar flygelbyggnaden, till vilken 3 vårdavdelningar samt de betydelsefulla förlossnings- och operationsavdelningarna förlagts. En provisorisk entré har anordnats från Guldhedsgatan, och underjordiska förbindelsegångar — kulvertar — skola förena nybyggnaden med Sahlgrenskomplexets övriga enheter.

Den nya kliniken innehåller 253 vårdplatser fördelade på följande avdelningar:

- 4 allmänna barnsängsavdelningar om tillsammans 108 platser,
- 1 prematuravdelning om 10 platser,
- 2 allmänna gynekologavdelningar om tillsammans 56 platser,
- 1 s. k. social avdelning om 16 platser,

2 enskilda barnsängs- resp. gynekologavdelningar om tillsammans 36 platser,

1 septisk barnsängsavdelning om 27 platser.

Reservutrymmen finnas inom den sociala avdelningen för en utökning till 22 platser. Vårdavdelningarna i huvudbyggnaden utgöres av i allmänhet 3-sängsrum, medan 4-sängsrum huvudsakligen äro förhärskande i flygelbyggnaden.

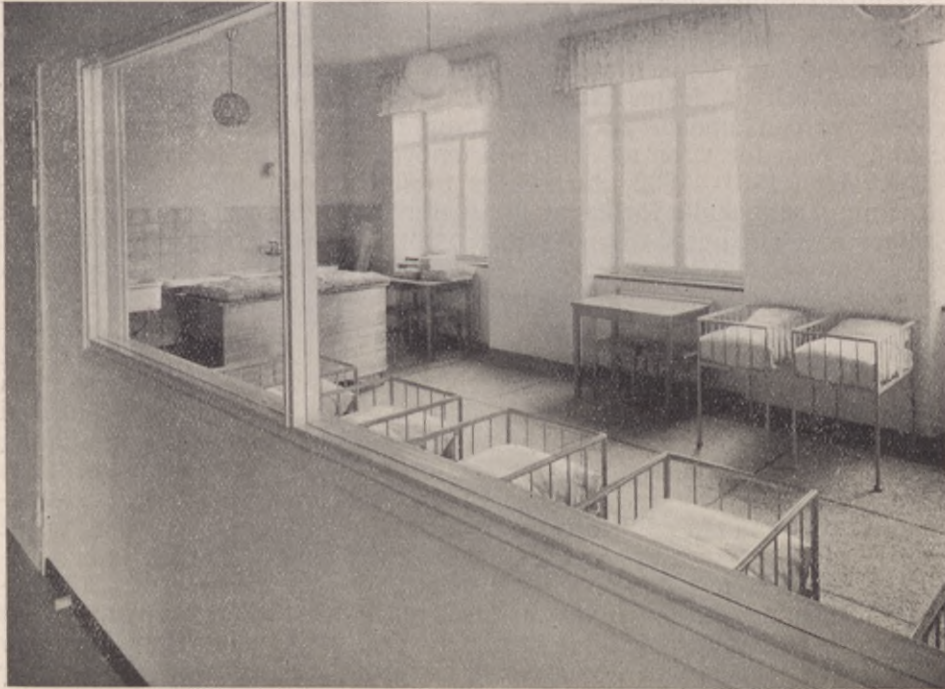

Sahlgrenska sjukhuset: Kvinnokliniken. Poliklinikens väntrum.

Källarvåningen innehåller förutom olika maskinella anordningar och apparatrum bl. a. arkiv, bibliotek, förråd, omklädningsrum för elever och patienter, desinfektionsrum etc. Flygelbyggnadens bottenvåning upptages helt av förlossningsavdelningen, där den principen varit bestämmande, att varje förlossningsrum avses för endast en patient. Anmärkas bör att å förlossningsavdelningen kan varje där intagen patient, om inga medicinska skäl lägga hinder i vägen, erhålla lustgas, ett bedövningsmedel, som inom den moderna förlossningsvården kommit alltmer till användning. Eternarkos förekommer givetvis också, och denna såväl som lustgasen erhålles utan särskild avgift för patienten. Förlossningsavdelningen har egen entré, väntrum, intagningsbad, operationssal och sedvanliga biutrymmen. Särskild uppmärksamhet har inom byggnadskom-

mittén ägnats åt ljudisolerings- och ventilationsfrågorna samt fönsterkonstruktionen. Beträffande ljudisoleringen har överläggningar förts med professorn Henrik Krüger såsom varande vårt lands främste specialist på detta område, och särskilt ifråga om förlossningsrummen ha alla åtgärder vidtagits, som för närvarande kunna komma ifråga. I huvudbyggnadens bottenvåning äro förutom vestibul, vakt- och väntrum, polikliniken och överläkarens privatmottagning inrymda. I våningen

Sahlgrenska sjukhuset: Kvinnokliniken. Barnsal.

I trappa upp finnas förutom vårdavdelningar bl. a. en stor operationsavdelning för gynekologfall, föreläsningssal, ett vackert dekorerat doprum med högtalareanläggning, så att mödrarna i sina sängar genom radion kunna följa dopakten. Övriga våningar innehålla vårdavdelningar av olika slag samt isoleringsrum.

Inom barnsängsavdelningarna äro barnen icke placerade hos mödrarna, utan förlagda till särskilda barnsalar, till vilka "obehöriga" ej äga tillträde. Barnsalarna äro försedda med glasväggar åt korridorsidan, genom vilka de nyfödda kunna beskådas. Barnsängsavdelningen, avsedd för septiska fall, är även försedd med en egen mindre förlossningsavdelning. Vårdavdelningarna ha ljussignalanläggning av modernaste slag med särskilt sökaresystem för nattjänst. Av byggnadens övriga moderniteter må

framhållas hissarnas fininställning, som underlättar sängarnas in- och utkörande. Av samma skäl förekomma ej trösklar i vanlig mening inom förlossnings- och vårdavdelningarna, utan *dörrarna* äro försedda med en tröskellist av ny konstruktion.

För möbler och övriga inventarier ha kostnaderna uppgått till 410.000 kronor, vilket belopp icke innefattats i här ovan angivna byggnadskostnader. Kvinnokliniken togs i bruk den 14 november 1939.

Centraltvättinrättningen.

Samtidigt med kvinnokliniken invigdes en central tvättinrättning för stadens sjukhus. Tanken att anordna en självständig tvättinrättning för sjukhusen och då främst för Sahlgrenska sjukhuset framfördes redan av hälsovårdsnämndens andra avdelning i samband med uppgörande av 1928 års plan för vissa ny-, till- och ombyggnader vid Sahlgrenska sjukhuset. Åren 1931—1932 utarbetades förslag till en dylik central tvättinrättning, som skulle förläggas i närheten av värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukhuset. Den 18 maj 1933 beviljade stadsfullmäktige ett anslag på 440.000 kronor till anläggningen, varvid byggnadskostnaden skulle utgöra cirka 200.000 kronor.

I slutet av 1936 påbörjades utredningsarbetet för centraltvättinrättningens uppförande. En undersökning rörande tvättgodsets mängd, art och sammansättning samt beträffande olika tvättmetoder, maskinella anordningar och transporter verkställdes av en av sjukhusdirektionen tillsatt kommitté. På grund av sjukhusens pågående avsevärda utvidgning och tvättgodsmängdens ökning måste centraltvättinrättningen beräknas för en större avverkning än vad som från början var avsett. Därvid upptogs även frågan om epidemitvättens anslutning till tvättcentralen, vilket resulterade i att även epidemisjukhusets tvätt anslöts till den nya tvättinrättningen. Kommittén förordade vidare, att sjukhusens centrala linneförråd inrymdes i centraltvättinrättningen. Till följd av inrättningens utvidgade omfattning och på grund av den inträffade fördyringen av byggnadskostnaderna beräknades tvättinrättningen kosta 880.500 kronor i uppförande. Anskaffningen av en del av maskinerna (för c:a 60.000 kronor) skulle dock anstå tills full belastning inträtt, vilket inte torde inträffa förrän efter några år. Ett tilläggsanslag å 380.500 kronor erfordrades dock och detta beviljades av stadsfullmäktige den 3 februari 1938. Vidare skulle på tvättinrättningen komma ett belopp å 27.000 kronor av ett särskilt anslag på 78.000 kronor, som stadsfullmäktige beviljat den 16 mars 1939 till uppförande av ett vattentorn för tvättinrättningen. Den större delen av beloppet eller 51.000 kronor påfördes värme- och kraftverket.

Efter en av kommittén utarbetad maskinplan och efter för arbetsgången uppdragna riktlinjer utförde sjukhusdirektionens arkitekt, R. O. Swensson, ritningar till byggnaden. Byggnadsarbetet påbörjades den 15 augusti 1938.

Byggnaden är uppförd av betong i ett våningsplan med dimensionerna 60×30×7 meter (längd×bredd×höjd), bildande en yta av 1.800 m², som nästan helt upptages av den stora maskinhallen. Vid kortändarna finnas lokaler för in- och utlämning samt kontor. Över utlämningslokalen är

en sysal anordnad. På grund av terrängens lutning har en källarvåning erhållits, som längs framsidan är belägen ovan markplanet. I denna våning har inrymts omklädningsrum för personal, sjukrum, apparat- och verkstadsrum samt förrådslokaler för nytt och kasserat linne. Här finnas även en utspisningslokal, marketenteri, avsett icke endast för tvättinrättningens personal utan även för jämförlig personal vid Sahlgrenska sjukhuskomplexets övriga inrättningar. Den stora maskinhallen får sitt ljus

Sahlgrenska sjukhuset: Centraltvättinrättningen. Exteriör.

från å båda långsidorna anbragta fönsterrader, varvid järnbågar med dubbelglas ha kommit till användning. I maskinhallen, förrådet och sysalen ha en slags blandljusarmatur inmonterats i syfte att åstadkomma den lämpligaste belysningen under den mörka årstiden. Ventilationen, som för en tvättinrättning är en betydelsefull detalj, har ordnats på ett tillfredsställande sätt genom inblåsning av varm eller kall luft längs långsidorna och utsugning medelst stora fläktar i taket. Bilokalerna ventileras på vanligt sätt medelst friskluftventiler vid fönstren och utsugning genom trummor. Värme- och kraftverket förser tvättinrättningen med elektrisk energi, ånga och varmvatten, det senare via ett varmvattentorn på bergslutningen invid tvättbyggnaden; en anordning för att erhålla önskat tryck. Vid beredande av varmvattnet tillgodosgör sig

värme- och kraftverket den stora mängd kylvatten, som erfordras för nedkylning av lagren i de turbiner, som alstra elektrisk energi. Efter att ha passerat turbinerna har vattnet erhållit en temperatur av cirka + 25° C och uppvärms därefter ytterligare i motströmsapparater till + 60 à 75° C. Å bergsslutningen har tvättinrättningen även en vattencistern för kallvatten anlagd för att undvika en alltför stark och ojämn belastning av stadens vattenledningsnät. Vad de elektriska anläggningarna

Centraltvättinrättningen. Tvättsalen.

beträffa ingår även radioutrustning för tvättsal och marketenteri samt tidkontrollur och stämpelapparat med signaler för bl. a. angivande av arbetstidens början och slut.

Maskinparken består av tvättmaskiner, centrifuger, varmmanglar, pressar, torkmaskiner m. m. för tvättnings-, vridnings- och torkningsproceduren samt transportband och transportvagnar för godsets förflyttning. Tvättmaskinerna äro utförda i rostfritt material och försedda med "Perretts automatiska kontrollers" för sköljningen. De äro avsedda för direkt uppvärmning med ånga. För den stora massan av lakan, handdukar och dylikt finnas sex maskiner rymmande vardera 150 kg. torra kläder. För ylletvätt och för personalens privata tvätt m. fl. specialiteter finnas fem mindre maskiner. För centrifugering användes en mindre och

Centraltvättinrättningen. Strykmet.

Centraltvättinrättningen. Stryk- och pressrum med hängbana.

fem större centrifuger, de senare vardera för en tvättkapacitet av 90 kg. Vid full utbyggnad skall tvättinrättningen ha sex varmmanglar i dimensionen 1200 mm. valsdiameter och 3200—3300 mm. valslängd, försedda med "luftpåblåsning". Vidare finnas 9 par strykpressar, två torkmaskiner, en strumptorkningsapparat, torkhästar för ylletvätt, en filtborstningsapparat etc. Transportbanden äro av gummi och användas för transport av tvätt mellan centrifuger och manglar samt mellan manglar,

Centraltvättinrättningen. Marketenteri.

pressar och styrkavdelningen ävensom mellan manglar, pressar och utlämningslokal.

När tvättinrättningen utrustats för full kapacitet, beräknas avverkningsförmågan vara 8.150 kg. torr tvätt per arbetsdag. Arbetsstyrkan torde därvid uppgå till 9 manliga och omkring 80 kvinnliga befattningshavare. Vid centraltvättinrättningen kommer tvätt att utföras, utom för personalen, för nära 4000 sjuksängar jämte polikliniker. Förutom för Sahlgrenska sjukhuset skall centraltvättinrättningen utföra tvätt för följande inrättningar: barnsjukhuset, Renströmska sjukhuset, Holtermanska sjukhuset, Ekmanska sjukhuset, Vasa sjukhus, Epidemisjukhuset samt för ett tiotal fristående polikliniker.

Centraltvättinrättningen togs i bruk den 14 augusti 1939.

Det under december månad 1938 påbörjade arbetet med uppförande av ett *bostadshus* för huvudsakligen sköterskor — beläget vid sjukhusets huvudentré — har fortgått under året. Byggnaden stod i det närmaste färdig för ibruktagande vid årsskiftet 1939—40.

I juni månad 1939 igångsattes arbetet med en om- och påbyggnad av *centrallaboratoriet*. Denna byggnad förväntas bli färdig i juni 1940.

Slutligen ha samtidigt med de årliga underhållsarbetena å Sahlgrenska sjukhuset följande arbeten utförts: Sköljrum och toaletterum i paviljongerna 3 och 5 ha omändrats och moderniserats, varvid bl. a. nya bäckenpolare inmonterats. Kostnaden för dessa arbeten uppgick till 13.963 kronor. I paviljong 7, som omändrats till kirurgisk vårdavdelning, ha diverse arbeten utförts för 1.019 kronor. En del asfalttak ha omlagts för en kostnad av 11.123 kronor. Den gamla tvättinrättningen nedlades den 14 augusti 1939.

För att kunna mottaga den ökning i utspisningen, som den nya kvinnokliniken medförde, har kökets kapacitet måst ökas liksom matsalsutrymmena. För detta ändamål ha vissa lokaler, som tillhörde den gamla tvättinrättningen, omändrats, så att dels ökade utrymmen för köket erhållits och dels nya matsalar kunnat inredas. Dessa omändringsarbeten drogo en kostnad av c:a 5.000 kronor. Utrustningen i kök och matsalar kompletterades samtidigt härmed. För köket inköptes en diskmaskin för 2.400 kronor, ett kylskåp, märke Rollator, för 2.350 kronor, en restaurantspis för gaseldning å 2.710 kronor, ett stekskåp för elektrisk drift å 1.900 kronor, 2 kokställ med 3 kokgrytor för 4.850 kronor, 2 ångkokskåp med fiskkokningslådor och korgar för potatiskokning å 12.100 kronor, en kaffebryggningsapparat för 1.980 kronor, ett varmskåp med bord för 1.740 kronor.

Utom erforderlig komplettering och nödigt underhåll har under året bl. a. anskaffats: till *medicinska avdelningen*: en apparat för syrgasbad och kemisk-fysikaliska bad för 786 kronor; till *röntgendiagnostiska avdelningen* en diktafonanläggning för 3.510 kronor, utbyte av högspänningsledningar, högspänningsomkastare och stativpelare för en kostnad av 2.015 kronor; till *radiologiska avdelningen*: ett takstativ med röntgenrör för 12.657 kronor, ombyggnad av regleringsbord m. m. för en kostnad av 3.000 kronor; till *ljusavdelningen*: en kandembågsljuslampa för 850 kronor; till *kirurgiska polikliniken*: undersökningsschäslonger, förberedelsebord, gipsbord etc. för 2.735 kronor; till sjukhusets *omformarestation*: en st. glaskolv, fabrikat Elin, för likriktad spänning å 3.850 kronor. Dessutom har för sjukhuset inköpts en ånguppvärmd destillationsapparat för 1.423 kronor.

Vad mathållningen beträffar omlades den 4 januari spisordningen för privatpatienter och personal, så att i stället för frukost-, middags- och kvällsmål serveras frukost-, lunch- och middagsmål.

Då vården å Thamstorps vilo- och centralhem liksom den därtill knutna familjevården är nära ansluten till sjukhusets psykiatriska avdelning, ansågs det lämpligt, att patientbokföringen och administrationen överfördes till Sahlgrenska sjukhuset, vilket sålunda skedde den 8 februari 1939.

Den 8 april 1938 utfärdade Kungl. Maj:t en kungörelse angående läkemedelsförsörjningen å sjukvårdsinrättningarna i riket m. m. jämte anvisningar bl. a. rörande förvaringen av läkemedel å sjukhus. Efter undersökning av förhållandet vid Sahlgrenska sjukhuset ansåg sjukhusdirektionen det vara nödvändigt att inköpa 17 nya medicinskåp enligt föreskrivna modell. Kostnaden för ifrågavarande inköp beräknades uppgå till 10.000 kronor, vilket belopp stadsfullmäktige efter framställning ställde till förfogande.

Den 1 december 1939 tillträdde förutvarande lasarettsläkaren vid läns-lasarettet i Varberg Anders Westerborn befattningen som överläkare vid Sahlgrenska sjukhusets kirurgiska avdelning II.

Barnsjukhuset.

Den 26 maj firades 25-årsdagen av barnsjukhusets konvalescenthems — Ågrenska konvalescenthemmet å Amundön — tillkomst genom en minneshögtidlighet å hemmet. Till jubileet hade inbjudits hemmets vördade donator grosshandlaren Axel H. Ågren med familj.

Under året ha förutom nödiga kompletteringar följande åtgärder vidtagits: huvudgasledningen har omlagts, återstående äldre röntgenapparater ha utbytts samt tvättinrättningen nedlagts. Vidare har en uppdelning av vattenreservoaren å Amundön vidtagits för 9.300 kronor.

Barnbördshuset.

Överflyttning av patienter från barnbördshuset till den nya kvinnokliniken började den 14 november och slutfördes den 17 november 1939, varefter driften av detta sjukhus upphörde.

Barnbördshusets byggnader togs därefter i anspråk som provisoriska bostäder åt sköterskor, elever samt övrig sjukvårdspersonal för kvinnokliniken. Nya bostadshus för ovannämnda personal äro planerade för uppförande i Sahlgrenska sjukhusområdets närhet.

De å barnbördshuset boende intaga även sina måltider därstädes, varför köksavdelningen fortfarande drives.

Holtermanska sjukhuset.

En förändring av platsantalet har så tillvida skett, att antalet platser å avdelningen för hudsjukdomar ökat från 62 till 82, medan platsantalet för veneriskt sjuka minskat med samma antal d. v. s. från 71 till 51. Totala antalet platser är oförändrat.

Den 15 september nedlades driften å sjukhusets tvättinrättning i och med att tvätten denna dag övertogs av centraltvättinrättningen.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Vid detta sjukhus ha förutom nödiga kompletteringar följande instrument och inventarier inköpts: ett cystoskop för 545 kronor, en ultrakortvågsapparat för 1.992 kronor samt ett kylskåp för 590 kronor.

Renströmska sjukhuset.

Sedvanliga underhållsarbeten å fastigheten ha utförts. Sålunda har avdelning 5 undergått fullständig reparation. Under tiden 7 augusti—5 september reparerades tvenne större skador å de yttre i jorden förlagda kallvattenledningarna. Skadorna hade uppstått dels utanför maskinavdelningen och dels invid det nya pumphuset. Reparationskostnaderna för dessa arbeten uppgingo till kronor 3.253. En miniatyrgolfbana har anlagts för patienterna.

Bland nyförvärvade inventarier märkes en elektrokardiograf.

Förslag om uppförande av familjebostäder för underläkare samt bostäder för sjuksköterskorna har ingivits till stadsfullmäktige.

Vid sjukhusets tandpoliklinik ha 379 patienter undergått undersökning. Antalet patienter, som erhållit behandling, är 308, och i ersättning härför har under året utbetalats ett belopp av 14.817 kronor.

Enligt överenskommelse mellan sjukhusdirektionen och överstyrelsen för Konung Oscar II:s jubileumsfond har Göteborgs stad under året haft 13 patienter under vård vid Hessleby sanatorium. Underhållsdagarna för dessa patienter uppgingo till 2.032.

Ur "Apotekare A. K. Danielssons fond" har i understöd till 38 mindre bemedlade patienter vid deras utskrivning från sjukhuset utbetalats 2.550 kronor. Från "Kålltorps Patienters Understödsförening" har för samma ändamål utdelats understöd till 165 utskrivna, mindre bemedlade patienter med 7.895 kronor.

Lillhagens sjukhus.

Lillhagens sjukhus har under berättelseåret träffats av en svår förlust genom överläkaren och styresmannen Eric Backlins frånfalle. Eric Backlin knöts till Lillhagens sjukhus år 1935. Såsom chef för detta stora sjukhus nedlade han ett mycket värdefullt och fruktbringande arbete. Göteborgs stad har anledning att med tacksamhet minnas den döde.

Vid Lillhagens sjukhus ha några egentliga nybyggnader under årets lopp icke utförts. Däremot har den i föregående årsberättelse omnämnda förändringen på manliga avdelningen fullbordats, så att arbetssalarna i översta våningen nedflyttats till bottenvåningen och en ny sjukavdelning i översta våningen inretts. Denna sjukavdelning rymmer 49 platser, och sjukhuset fick därmed ett välbehövt platstillskott. Avdelningen togs i bruk den 6 februari 1939.

Även på den kvinnliga avdelningen har en ökning av platsantalet förekommit, i det att sjukhuset kunnat taga i bruk manbyggnaden vid förutvarande alkoholistanstalten Lärjeholm. Denna gamla byggnad kunde för

en relativt låg kostnad omändras, så att 41 vårdplatser därstädes kunde beredas för lugna, kroniskt sjuka patienter. Denna vårdavdelning, som invigdes den 27 februari och öppnades den 1 mars, ligger i gammal och lugn kulturmiljö. Avdelningen har hittills varit till full belåtenhet.

För övriga anmärkningsvärda förhållanden vid detta sjukhus hänvisas till överläkarnas berättelser å sidan 282 och följande.

Poliklinikerna.

Stadsfullmäktige beslöto på sammanträde den 15 juni 1939 att bemyndiga sjukhusdirektionen att, i enlighet med dess förslag, inrätta en *foniatriisk poliklinik*. Polikliniken, som avsåg att förhjälpa allmänheten till god och billig läkarvård för tal- och röstrubbningar, förlades till lokaler i Sociala huset i nära anslutning till polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar, med vars specialister ett effektivt samarbete skulle upptagas. Sedan polikliniken iordningsstälts och nödiga specialinstrument inköpts, öppnades densamma den 1 oktober. Läkaren, doktor Elly Ohlsson, träffas å polikliniken måndagar kl. 18.30—19 samt tisdagar och torsdagar kl. 12—13.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden.

Den 16 november 1939 övertog sjukhusdirektionen från fattigvårdsstyrelsen sjuk- och vårdhemmet Gibraltar, som från sagda dag under namn av Vasa sjukhus är underställt direktionen. Sjukhuset, som för närvarande förfogar över ett antal av 585 vårdplatser, skall tillsvidare drivas som ett huvudsakligen för kroniskt sjuka avsett sjukhus.

Från Kungl. arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse inkom den 11 november en skrivelse med hemställan, att direktionen ville lämna sitt medgivande och sin medverkan till, att vid Sahlgrenska sjukhuset måtte anordnas en särskild *blodgivarecentral*, vid vilken blod från frivilliga, i frestid registrerade givare, under krig skulle tillhandahållas de militära sjukvårdsmyndigheterna. Direktionen samtyckte till framställningen under förutsättning, att kostnaderna ersattes med statsmedel.

Den av sjukhusdirektionen den 1 augusti 1938 tillsatta beredningen för utredning av frågan om organisation av blodgivningen i Göteborg inkom den 28 oktober 1939 med ett utlåtande, vari förordades att en *blodcentral* borde anordnas centralt för stadens samtliga sjukhus ävensom för de privata sjukhemmen och de privatpraktiserande läkarna. Blodcentralen skulle vidare förläggas till Sahlgrenska sjukhuset. Samtidigt med beredningsutlåtandet inkom sjukhusdirektören till direktionen med en promemoria angående inrättande av en blodcentral i enlighet med beredningens förslag. Direktionen beslöt att hemställa hos stadsfullmäktige om medgivande att från den 1 januari 1940 få inrätta en blodcentral vid Sahlgrenska sjukhuset.

Den 23 februari 1939 anvisade stadsfullmäktige erforderliga medel (336.000 kr.) vad beträffar stadens andel i kostnaderna för uppförande

av en centralanstalt för radioterapi vid kræfta, benämnd *Konung Gustaf V:s Jubileumsklinik* i Göteborg. Under året ha vidare de till jubileumskliniken upprättade ritningarna godkänts av jubileumsfondens styrelse samt av medicinalstyrelsen. Härmed har ett betydelsefullt avsnitt av förberedelsearbetet för jubileumsklinikens anordnande avslutats.

Den 30 september 1937 hade Kungl. Maj:t förordnat att i undervisningskurs vid barnmorskeläroanstalten i Göteborg finge tillsvidare antagas högst 12 elever. Då bristen på barnmorskor gjort sig alltmer gällande, ingick sjukhusdirektionen under samverkan med överläraren för härvarande barnmorskeläroanstalt professorn Emil Jerlov till medicinalstyrelsen med begäran att få utöka antalet elever å barnmorskeläroanstalten till minst 24. Som svar härå förordnade Kungl. Maj:t den 25 augusti 1939 att i undervisningskurs vid barnmorskeläroanstalten tillsvidare finge antagas högst 24 elever.

Den 23 februari 1939 antogo stadsfullmäktige regleringsbestämmelser för vissa sjukgymnastbefattningar vid sjukhusdirektionen. Medicinalstyrelsen godkände i sin tur regleringsvillkoren den 27 november 1939, varefter sjukhusdirektionen hos styrelsen för statens pensionsanstalt sökte inträde från och med den 1 januari 1940 för 12 sjukgymnastbefattningar, därav 6 vid fristående poliklinikerna och 6 vid Sahlgrenska sjukhuset.

Den 1 januari 1939 tillträdde docenten i patologisk anatomi vid Uppsala universitet Gert Erik Vejlen en nyinrättad befattning som biträdande prosektor vid stadens laboratorium.

I staten för 1939 hade stadsfullmäktige anslagit medel — 26.000 kronor — till inköp av 2 st. ambulansbilar. Då det ur praktisk och ekonomisk synpunkt visade sig förmånligare att inköpa chassierna och karosserierna var för sig, vidtogs en sådan anordning. 2 st. Buick-chassier inköptes för 15.500 kronor sammanlagt samt 2 st. ambulanskarosserier från A.-B. Thulinverken för tillhoppa 11.279 kronor. Den 18 september 1939 företog direktionen en framställning till stadsfullmäktige om ytterligare inköp av två ambulansbilar. På grund av det utrikespolitiska läget erhöles stadsfullmäktiges medgivande att redan under 1939 få inköpa dessa två i 1940 års budgetförslag upptagna ambulansbilar.

På grund av utrikespolitiska förhållanden ha planer för sjukhusens luftskydd under året utarbetats såväl ifråga om skyddsrum, mörklägnings- och signalanordningar som personalorganisation. Samtliga åtgärder hunno ej vidtagas under året, utan beräknas vara slutförda under första kvartalet 1940. Vidare ha beredskapssjukhus planlagts.

Slutligen ha under året diskuterats Sahlgrenska sjukhusets vidare utbyggnad. På direktionens förslag ha stadsfullmäktige anslagit medel till en begränsad arkitekttävlan för att härigenom idéer till en fortsatt till- och ombyggnad av sjukhuskomplexet skulle kunna erhållas.

Översikt över legosängsavgifterna per dag under år 1939 vid de under direktionen lydande sjukvårdsinrättningarna:

	Allmänt rum		Halvenskilt rum		Helenskilt rum	
	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga
Sahlgrenska sjukhuset.....	2: 50	9: —	11: 50	15: —	20: —	26: —
Kvinnokliniken {gyn. avd.	2: 50					
{bb. avd. .	1: —					
efter 40 dagars vård.....			8: 50	12: —	12: —	18: —
Barnsjukhuset	2: —	7: 50	9: —	13: —	17: —	23: —
» kir. tbc.-avd.	1: —					
efter 40 dagars vård.....			6: —	10: —	9: —	15: —
Holtermanska sjukhuset ...	2: 50	9: —	11: —	15: —	20: —	26: —
efter 40 dagars vård.....			8: —	12: —	10: —	16: —
Ekmanska sjukhuset.....	2: 50	9: —	11: 50	15: —	20: —	26: —
efter 40 dagars vård.....			8: 50	12: —	12: —	18: —
Renströmska sjukhuset ...	1: —	7: 50	5: —	11: —	—	—
Lillhagens sjukhus	2: 65	3: —	—	—	—	—
Thamstorp:						
vilo- och centralhemmet	2: 50	—	—	—	—	—
familjevården.....	2: —	—	—	—	—	—
Vasa sjukhus.....	2: —	2: 50	—	—	—	—
» kronisk avd.	1: 50	1: 60	—	—	—	—
» tbc.-avd.	1: 50	2: 50	—	—	—	—

Anm. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut kan avg. för vård å allm. rum i vissa fall nedsättas

Tab. I. Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1939.

	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal patienter under året		Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lågsta antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar	
		intagna	döda						
<i>Sahlgrenska sjukhuset</i>	$\frac{1}{1}-\frac{13}{11}$ $\frac{14}{11}-\frac{31}{12}$	803 1.056	19.371	548	327.336	896,32	1.021	692	16,00
Medicinska avdelningen I		182	2.662	177	59.396	162,73	187	122	22,31
» II		116	1.622	72	39.402	107,95	115	82	24,29
Kirurgiska » I		159	3.188	121	52.887	161,33	182	126	18,47
» II		144	3.235	112	47.571	180,33	149	99	14,71
Radiologiska »		25	741	29	11.536	31,61	37	16	15,57
Avdelningen för ögonsjukdomar		35	572	4	9.669	26,49	36	16	16,90
» » öronsjukdomar		62	1.466	17	15.143	41,49	54	23	10,33
» » psykiskt sjuka		80	1.054	1	26.059	71,39	79	57	24,72
Kvinnokliniken ¹⁾		253	5.643	15	59.673	163	236	122	11
<i>Göteborgs barnsjukhus</i>		300	3.042	75	65.259	179	218	128	21
Medicinska avdelningen		149	1.439	59	32.685	90	114	56	23
Kirurgiska »		151	1.652	16	32.574	89	110	63	20
<i>Holtermanska sjukhuset</i>		133	1.320	10	24.328	66,7	94	41	18,4
Avdelningen för hudsjukdomar		82	1.141	10	19.175	52,5	76	29	16,8
» » veneriskt sjuka ...		51	179	—	5.153	14,2	30	5	28,8
<i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> ...		54	1.224	53	21.873	59,93	78	36	17,87
<i>Renströmska sjukhuset å Källtorp</i> ...		262	579	74	92.390	253,12	263	240	159,57
<i>Lillhagens sjukhus</i> ²⁾		1.138	³⁾ 476	47	424.998	1.164	1.179	1.140	—
<i>Vasa sjukhus</i> $\frac{16}{11}-\frac{31}{12}$		585	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Togs i bruk den 14 november, förutvarande Göteborgs barnbördshus hade 131 platser.

²⁾ Ökat från 1.046 till 1.097 den 6 februari samt
» 1.138 » 1 mars.

³⁾ Uppgiften avser antalet intagna, ej antalet individer.

Tab. 2. Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1939.

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antal vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar	
Sahlgrenska sjukhuset: enskilt rum	26.—	26	36	608	14.90	24	6	25,17	
	23.—		3	38					
	20.—		169	3.007					
	18.—		—	288					
	17.—		6	95					
	12.—	2	1.401						
	halvenskilt rum	15.—	70	151	2.245	45.94	62	27	19,96
	13.—	1		39					
	12.—	3		678					
	11.50	663		11.198					
	9.—	14		141					
	8.50	8	2.468						
	allmänt rum ...	9.—	707	613	8.131	672,48	727	529	19,37
	7.50	17		198					
	4.50	660		13.718					
2.50	5.606	105.283							
2.—	4.063	76.866							
1.50	5	193							
1.25	11	2.248							
1.—	30	975							
ingen	1.667	37.845							
Kvinnokliniken: enskilt rum	26.—	8	25	237	4	10	—	8	
	20.—		164	1.232					
	12.—		—	58					
	halvenskilt rum.....	15.—	32	22	393	7	15	3	13
	11.50	185		2.367					
	allmänt rum	9.—	213	128	1.394	152	217	116	11
	4.50	18		1.057					
	2.50	1.396		18.042					
	1.—	3.526		31.905					
ingen	179	2.988							
Barnsjukhuset: enskilt rum.....	23.—	5	14	44	1	4	—	5	
	17.—		30	175					
	halvenskilt rum.....	13.—	4	6	74	2	5	—	8
	11.50	1		11					
	9.—	27		336					
	vårdarinnor.....	2.50	291	46	222	176	217	127	22
	allmänt rum	7.50		197	1.868				
	4.50	21		4.588					
	2.—	2.245		34.677					
	1.—	16		6.879					
ingen	439	16.385							

	Dögavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medeltal av sjukhusvården, dagar
Holtermanska sjukh.: enskilt rum ...	24.— 18.—	1	—	—	—	—	—	—
halvensk. rum	15.— 11.— 9.— 8.—		2	9 24 1 —	105 302 3 29	1,2	5	—
allmänt rum...	9.— 7.50 4.— 2.50 2.— 1.25 1.— ingen	130		83 4 55 407 348 1 2 386	841 98 1.174 5.140 5.708 340 288 10.300			
Ekmanska sjukhuset: enskilt rum ...	26.— 20.— 17.— 12.—		2	2 21 1 —	5 272 4 60	0,93	3	—
halvensk. rum	15.— 11.50 9.— 8.50	8		8 87 2 —	70 1.386 12 250			
allmänt rum...	9.— 7.50 4.50 2.50 2.— ingen		44	47 1 26 554 349 126	494 12 642 9.978 6.087 2.601	54,28	69	34
Renströmska sjukhuset: halvensk. rum	11.— 5.—	26		3 60	207 7.359			
allmänt rum.	7.50 4.— 1.— 0.50 ingen		236	12 33 348 2 121	481 4.051 57.697 660 21.935	232,39	244	221
Lillhagens sjukhus: allmänt rum.....	3.— 2.65 1.30 ingen	1.138		27 231 18 200	2.187 86.296 19.194 317.321			

Tab. 3. Uppgifter angående inkomster och utgifter under år 1939.

	Sahlgrenska sjukhuset		Barnbördshuset (¹ / ₁ — ¹⁵ / ₁₁)		Barnsjukhuset		Holtermanska sjukhuset		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:		(5:36)		(5:39)		(6:04)		(4:11)	
Avlöningar	1.669.645: 30	6:02	282.092: 70	5:61	416.659: 64	6:38	105.735: 75	4:35	
Expeditionskostnader	55.619: 93	0:20	7.760: 50	0:15	12.137: 97	0:18	2.906: 97	0:12	
Diverse	19.056: 44	0:07	901: 13	0:02	4.136: 51	0:06	1.803: 35	0:07	
Läkemedel	149.241: 52	0:54	23.268: 52	0:46	14.092: 88	0:22	7.981: 40	0:33	
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården	283.670: 51	1:02	32.399: 29	0:64	35.661: 64	0:55	11.134: 66	0:46	
Kosthåll	595.813: 74	2:15	117.583: 02	2:34	132.852: 88	2:04	45.080: 34	1:85	
Värme, lyse och vatten ...	366.827: 29	1:33	56.425: 18	1:12	72.120: 05	1:10	28 151: 40	1:16	
Tvätt och renhållning	95.625: 99	0:35	19.775: 84	0:39	19.219: 31	0:29	5.211: 58	0:21	
Inventariers underhåll och komplettering	193.207: 02	0:70	17.445: 27	0:35	42.588: 91	0:65	9.179: 97	0:38	
Fastigheters underhåll	109.078: 37	0:39	13.450: 68	0:27	42.915: 11	0:66	9.654: 31	0:40	
Särskild verksamhet	2.408: 51				1.001: 99	0:02	302: 22	0:01	
Säger för samtliga ovan- stående konton	3.535.377: 60	(12:41) 12:77	571.102: 13	(11:13) 11:35	793.386: 89	(11:81) 12:15	227.141: 95	(9:10) 9:34	
Hyror	1.032: 50	—			324: —	—	500: —	—	
Vårdavgifter: för intagna	884.176: 11		136.097: —		124.637: 98		42.924: 02		
för polikliniskt behandl. Elevavgifter	296.077: 65 360: —		8.781: 50 10.720: 04		3.800: — 513: —		9.816: 18		
Totalsumma för driften ...	2.355.796: 34	8:50	415.503: 59	8:26	664.111: 91	10:17	173.901: 75	7:15	
Bidrag till driften:									
Staten	14.327: —		85.113: —		6.388: —		7.735: 20		
Göteborgs stad	2.304.942: 23	8:32	330.390: 59	6:57	641.545: 08	9:33	166.166: 55	6:33	
Övriga (donationsmedel)	36.527: 11				16.178: 83				
Summa	2.355.796: 34		415.503: 59		664.111: 91		173.901: 75		
2. Nyanläggning och ny- anskaffning:									
Fastigheter	2.454.746: 06		1.023: 65		21.518: 05		1.013: 67		
Inventarier	493.928: 89		356: 72		19.318: 70		788: 57		
Summa	2.948.674: 95		1.380: 37		40.836: 75		1.802: 24		

	Ekmanska sjukhuset			Renströmska sjukhuset			Lillhagens sjukhus			Samtliga sjukhus		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:			(5:22)									(4:10)
Avlöningar	122.971: 77	5:02		303.902: 56	3:29		1.162.875: 11	2:73		4.063.882: 83	4:25	
Expeditionskostnader	3.688: 95	0:17		6.539: 43	0:07		14.704: 92	0:03		103.358: 67	0:11	
Diverse	1.054: 58	0:05		24.295: 78	0:20		54.554: 12	0:13		105.801: 91	0:11	
Läkemedel	8.260: 47	0:38		16.023: 24	0:17		29.063: 05	0:07		247.931: 08	0:20	
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården	10.104: 92	0:46		21.145: 61	0:23		11.980: 75	0:03		406.097: 38	0:42	
Kosthåll	39.694: 78	1:81		167.155: 33	1:81		414.168: 70	0:98		1.512.348: 79	1:58	
Värme, lyse och vatten ...	15.505: 55	0:71		46.420: 07	0:51		127.065: 72	0:30		712.515: 26	0:75	
Tvätt och renhållning	5.586: 31	0:26		23.367: 82	0:25		24.202: 95	0:06		192.989: 80	0:20	
Inventariers underhåll och komplettering	8.780: 52	0:40		23.999: —	0:20		69.180: 06	0:10		364.380: 75	0:38	
Fastigheters underhåll	5.230: 22	0:24		27.657: 14	0:30		87.517: 94	0:20		295.503: 77	0:31	
Särskild verksamhet	68: 52			970: 34	0:01		2.752: 66	0:01		2.687: 22		
Säger för samtliga ovan- stående konton	220.946: 59	(9:70) 10:10		661.476: 32	7:16		1.998.065: 98	4:70		8.007.497: 46	(8:22) 8:37	
Hyror				21.192: 50			13.706: 26			35.107: 26		
Vårdavgifter: för intagna	70.279: 08		133.237: 18			661.688: 99			2.053.040: 36			
för polikliniskt behandl. Elevavgifter	2.821: 20		2.716: 63			612: —			324.625: 16			
									11.593: 04			
Totalsumma för driften ...	147.846: 31	6:76		546.715: 01	5:92		1.349.471: 25	3:18		5.653.346: 16	5:91	
Bidrag till driften:												
Staten			147.687: 75			1.263.584: —			1.524.834: 95			
Göteborgs stad	147.846: 31	6:76	399.027: 26		4:32	85.887: 25		0:20	4.075.805: 27		4:26	
Övriga (donationsmedel)									52.705: 94			
Summa	147.846: 31		546 715: 01			1.349.471: 25			5.653.346: 16			
2. Nyanläggning och ny- anskaffning:												
Fastigheter	18.559: 57		38.667: 63			92.347: 27			2.627.875: 90			
Inventarier	3.725: 19		4.885: 41			24.039: 99			547.043: 47			
Summa	22.284: 76		43.553: 04			116.387: 26			3.174.919: 37			

Anm. Siffrorna inom parentes avse medelkostnaden per underhållsdag, sedan avlöningskontot reducerats med det belopp, som utbetalats till överläkare såsom ersättning för vård av patienter å halv- och helenskölda rum (evalvering).

Tab. 4. Rapport över verksamheten vid sjukhusdirektionens centraltvättinrättning vid Sahlgrenska sjukhuset.

Vid sjukhusdirektionens centraltvättinrättning, som togs i bruk den 14 aug. 1939, har under sagda år tvätt utförts enligt följande:

Inrättning	Egen tvätt kg.	Personal- tvätt kg.	Summa kg. tvätt
Sahlgrenska sjukhuset	238.754	10.472	249.226
Vasa sjukhus	92.803	1.615	94.418
Barnsjukhuset	40.890	1.875	42.765
Ekmaniska sjukhuset	12.730	919	13.649
Holtermanska sjukhuset	9.266	782	10.048
Epidemisjukhuset	24.994	747	25.741
Dispensärcentralen	1.915	20	1.935
Göteborgs barnbördshus	64.757	1.764	66.521
Polikliniker i Sociala huset	485	17	502
Hud- och könspolikliniken i Sociala huset	142	—	142
Massagepolikliniken	878	—	878
Kirurgiska polikliniken vid Stigberget	186	—	186
» » i Lundby	207	—	207
» » i Redbergslid	235	—	235
Tandpolikliniken vid Järntorget	817	—	817
» » Drottningtorget	664	—	664
Sjuktransportväsendet	97	—	97
Sjukhusdirektionens byrå	25	—	25
Centraltvättinrättningen	3.683	—	3.683
Summa	493.528	18.211	511.739

Kostnaderna för centraltvättinrättningens drift under år 1939 framgå av följande tabell:

K o n t o	Kvantitet	Utgifter för nyanskaffning Kronor	Utgifter för tvättning, lagning och transport Kronor	Öre per kg. tvätt
Avlöningar	—	326:—	58.532:44	11,44
Pensioner	—	—	—	—
Hyror och arrenden	—	—	727:47	0,14
Fastigheters och maskiners underhåll..	—	—	1.679:88	0,32
Inventarier:				
materialier för lagning av tvättgods	—	—	1.070:99	0,20
nyanskaffning av tvättgods	—	3.754:02	—	—
övriga kostnader	—	—	8:87	—
Ånga	1.355 ton	—	9.620:50	1,87
Elektrisk ström	30.560 kWh	—	1.528:—	0,29
Vatten (kallt)	25.381 m ³	—	5.126:96	1,00
Maskinförnödenheter	—	—	221:—	0,04
Tvättmedel:				
tvål och tvålflingor	5.800 kg.	—	5.943:50	1,16
alkali	6.292 kg.	—	1.828:28	0,35
övriga	—	—	437:19	0,09
Skriv- och tryckningskostnader	—	—	1.141:11	0,22
Forselkostnader	—	—	729:87	0,14
Diverse utgifter	—	—	1.151:51	0,23
Ränta och avskrivning	—	—	16.264:35	3,22
Start- och provtvättning 1939 m. m. dyl.	—	11.929:78	—	—
		16.009:80	106.011:92	20,71
			122.021:72	
Värdet av förråd vid årets slut:				
tvättmedel, mangelduk m. m.		12.800:—		
		<u>Summa</u>	<u>134.821:72</u>	

Kostnaden per kg. tvätt kan uppdelas i lagningskostnader 1,48 öre, transportkostnader 0,64 öre samt tvättningskostnad 18,59 öre per kg.

Tab. 5. Rapport över verksamheten vid värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukhuset.

Vid värme- och kraftverket har under år 1939 producerats 53.468 ton ånga och 1.750.470 kWh elektrisk energi.

Denna värme och energi har levererats till följande inrättningar med angivna kvantiteter:

Inrättning	Ånga ton	Elektricitet kWh
Sahlgrenska sjukhuset	28.139	1.011.084
Barnsjukhuset	4.940	95.420
Göteborgs barnbördshus	5.475	22.579
» epidemisjukhus	5.284	24.487
» sjukhem	1.881	10.226
Vanförestalten	5.193	39.597
Annedalskyrkan	—	3.677
Sjukhusdirektionens centraltvättinrättning	2.556	39.708
Värme- och kraftverket	—	328.632
Göteborgs stads elektricitetsverk	—	175.060
Summa	53.468	1.750.470

Förbrukningen av stenkol var under året 7.426 ton. På grund av att arbete pågått med omläggning av kondensledningar, har den gamla panncentralen å f. d. barnbördshuset varit i bruk under november och december månader 1939. Under tiden 3 september—30 oktober 1939 har ångturbin-driften vid värme- och kraftverket varit inställd i syfte att minska kolåtgången.

Värme- och kraftverkets utgifter uppgå enligt bokslut till följande:

Avlöningar	60.097: 40
Hyror och arrenden	5.940: —
Underhåll av fastigheten	15.237: 20
Inventariers underhåll	259: 11
Bränsle	215.050: 65
Elektrisk ström	16.719: 49
Vatten	10.231: 28
Maskinförnödenheter	1.622: 69
Skriv- och tryckningskostnader ..	163: 49
Forselkostnader	170: —
Diverse utgifter	2.484: 76
Ränta och avskrivning	188.364: 13
Summa Kr.	516.340: 20

Produktionspriset per ton 32 kg:s ånga är alltså 9:66 kr. Den elektriska energien har debiterats de olika avnämarna enligt stadens elektricitetsverks taxor med viss extra rabatt för de största avnämarna och till stadens elektricitetsverk levererad överskottsström har ersatts med 1 öre per kWh. Priset för den ånga, som de olika inrättningarna förbrukat, har därefter kunnat fastställas till 7:10 kr. per ton.

För beräkning av produktionskostnaden för ånga och elektrisk ström ha anläggningskostnaderna för värme- och kraftverket med tillhörande distributions- och servisleddningar samt transformatorstationer, i runt tal 2.150.000 kronor, uppdelats så, att till anläggningar för framställning av elektrisk energi hänföres 750.000 kronor, medan 1.400.000 kronor motsvara kostnaden för en enbart värmeproducerande anläggning.

Tab. 6. Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan underhållsdagarna för betalande och icke betalande patienter.

	År	Inbetalda patientavgifter	Samtliga underhållsdagar	Underhållsdagar för			
				betalande patienter ¹⁾	i %	icke bet. patienter ²⁾	i %
Sahlgrenska sjukhuset.....	1935	635.697:—	205.317	163.684	79,72	41.633	20,28
	1936	642.125:—	208.982	172.958	82,76	36.024	17,23
	1937	729.773:—	228.617	193.754	84,75	34.863	15,25
	1938	772.267:—	244.305	207.253	84,83	37.052	15,17
	1939	860.489:—	267.663	229.818	85,86	37.845	14,14
Barnsjukhuset	1935	115.783:—	67.754	47.124	69,55	20.630	30,45
	1936	114.699:—	66.405	44.946	67,68	21.459	32,32
	1937	110.692:—	64.105	46.491	72,52	17.614	27,48
	1938	122.647:—	67.497	51.572	76,41	15.925	23,59
	1939	124.638:—	65.259	48.874	74,89	16.385	25,11
Barnbördshuset	1935	129.542:—	37.269	32.871	88,20	4.398	11,80
	1936	171.769:—	46.643	41.379	88,71	5.264	11,29
	1937	186.339:—	51.849	47.187	91,01	4.662	8,99
	1938	141.265:—	54.988	51.366	93,41	3.622	6,59
	1939	159.784:—	59.673	56.685	94,99	2.988	5,01
Holtermanska sjukhuset ...	1935	30.657:—	29.633	9.828	33,17	19.805	66,83
	1936	30.643:—	28.994	10.263	35,40	18.731	64,60
	1937	38.830:—	28.281	11.509	40,70	16.772	59,30
	1938	42.023:—	26.090	13.666	52,38	12.424	47,62
	1939	42.924:—	24.328	14.028	57,66	10.300	42,34
Ekmanska sjukhuset.....	1935	57.781:—	17.653	14.275	80,86	3.378	19,14
	1936	55.347:—	16.083	14.006	87,09	2.077	12,91
	1937	68.002:—	17.855	15.570	87,20	2.285	12,80
	1938	64.529:—	19.773	16.905	85,50	2.868	14,50
	1939	70.279:—	21.873	19.272	88,11	2.601	11,89
Renströmska sjukhuset.....	1935	86.814:—	89.927	58.174	64,69	31.753	35,31
	1936	109.145:—	92.517	59.163	63,95	33.354	36,05
	1937	113.265:—	90.051	61.373	68,15	28.678	31,85
	1938	130.039:—	89.139	64.200	72,02	24.939	27,98
	1939	133.237:—	92.390	70.455	76,26	21.935	23,74
Lillhagens sjukhus	1935	226.033:—	382.416	108.434	28,35	273.982	71,65
	1936	407.703:—	400.137	135.247	33,80	264.890	66,20
	1937	480.030:—	404.523	116.885	28,89	287.638	71,11
	1938	614.344:—	414.111	102.443	24,74	311.668	75,26
	1939	661.689:—	424.998	107.677	25,34	317.321	74,66
Samtliga sjukhus	1935	1.282.307:—	829.969	434.390	52,34	395.579	47,66
	1936	1.531.431:—	859.761	477.962	55,59	381.799	44,41
	1937	1.726.931:—	885.281	492.769	55,66	392.512	44,34
	1938	1.887.114:—	915.903	507.405	55,40	408.498	44,60
	1939	2.053.040:—	956.184	546.809	57,19	409.375	42,81
Sahlgrenska sjukhuset, Barnsjukhuset, Holtermanska sjukhuset och Ekmanska sjukhuset.....	1935	839.918:—	320.357	234.911	73,33	85.446	26,67
	1936	842.814:—	320.464	242.173	75,57	78.291	24,43
	1937	947.297:—	338.858	267.324	78,89	71.534	21,11
	1938	1.001.466:—	357.665	289.396	80,91	68.269	19,09
	1939	1.098.330:—	379.123	311.992	82,29	67.131	17,71

¹⁾ Uppgiften avser underhållsdagar för såväl hel- som delbetalande patienter.

²⁾ I uppgiften ingår underhållsdagar dels för patienter, som på grund av medellöshet befriats från avgift; dels för patienter, vilka såsom befattningshavare hos staden jämlikt gällande reglemente eller avtal åtnjuta fri sjukhusvård; dels ock för patienter, som enligt Kungl. förordning erhållit avgiftsfri vård å sjukhus.

Tab. 7. Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen år 1939.

	Sjukhusdirektors byrå	Sahlgrenska sjukhuset	Vasa sjukhus	Barn-sjukhuset	Holmströmska sjukhuset	Ekmaniska sjukhuset	Renströmska sjukhuset	Lillhagens sjukhus	Thamstorp + fam.vård	Tandpoli-klinikerna	Övriga polikliniker	Summa
Sjukhusdirektör	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Överläkare	—	10 ¹⁾	1	2	1	1	1	2	1 ²⁾	—	—	19
Läkare	—	42 ¹⁾	2	5	1	1	4	6	1 ²⁾	—	8	70
Prosektorer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Laboratorer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Klinikchefer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Tandläkare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	17
Sekreterare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kamrerare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Intendent	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Byråassistent	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kontrollör	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Bokhållare	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	4
Sysslomän	—	1	1 ³⁾	1	1 ³⁾	1	1	1	—	1 ⁴⁾	1 ⁴⁾	9
Sysslomansassistenter	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Kassörskor och kassabiträden	1	5	1	—	—	1	—	1	—	2	4	15
Kontorsskrivare	1	6	—	1	—	—	—	1	—	—	—	9
Kontorsbitr., skrivbitr. m. fl.	8	15	3	2	—	—	3	2	—	—	—	33
Arkivarier, sekreterare etc.	—	9	—	—	—	—	—	1	—	—	—	10
Kuratorer	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Uppsyningsman, diakon	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Predikanter	—	2	1	—	1	1	1	1	—	—	—	7
Organister	—	1	1	—	—	—	1	1	—	—	—	4
Föreståndarinnor	—	4	1	—	—	—	—	9	2	—	—	16
Husmödrar	—	2	1	1	—	—	1	—	—	—	—	5
Arbetsföreståndarinna	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Sjukgymnaster	—	8	1	1	—	—	—	—	—	—	7	17
Tandtekniker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Tandsköterskor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	16
Tekn. assistenter och biträden, lab. bitr.	—	12	—	—	—	—	1	—	—	—	—	13
Översköterska	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Operationssköterskor	—	13	—	1	—	1	—	—	—	—	—	15
Sköterskor, bitr. sköt.	—	123	33	17	9	7	20	217	1	2	6	435
Assistentsköterskor	—	88	—	5	—	—	—	—	—	—	—	93
Barnmorskor	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Assistentbarnmorskor	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
Undersköterskor o. sköterskebiträden	—	—	42	—	4	—	—	2	—	—	—	48
Elever med lön	—	146	—	—	—	—	—	—	—	—	—	146
D:o utan lön	—	130	—	44	—	12	—	—	—	—	—	186
Fotografer och fotografbiträden	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Biträden vid operations-, röntgen- och ljus-avdelningarna	—	16	—	—	1	—	1	1	—	—	—	19
Sjukvårdare	—	—	—	—	—	—	—	80	—	—	—	80
Sjukvårds-, sjukhus- o. förrådsbitr.	—	169	127	34	13	5	55	19	—	2	6	430
Preparator, obduktionsvaktmästare	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Köksföreståndarinnor	—	3	2	1	—	1	1	3	1	—	—	12
Kokerskor	—	14	5	6	—	2	4	4	—	—	—	35
Köksbiträden, manliga och kvinnliga, samt serveringsbiträden	—	41	19	14	2	5	14	22	2	—	—	119

	Sjukhusdires byrå	Sahlgrenska sjukhuset	Vasa sjukhus	Barn- sjukhuset	Holtermanska sjukhuset	Ekmanska sjukhuset	Renströmska sjukhuset	Lillhagens sjukhus	Tamstorp + fam. vård	Tandpoli- klinikerna	Övriga polikliniker	Summa
Kökselever	—	2	—	—	—	1	—	2	—	—	—	5
Tvättföreståndare och -föreståndarinnor	—	3	—	1	—	—	—	1	—	—	—	5
Tvättbiträden	—	61	—	—	—	—	—	18	—	—	—	79
Strykerskor	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4
Föreståndarinna för syavdelningen	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sömmerskor	—	10	—	1	—	—	2	3	—	—	—	16
Väverskor	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Baderskor	—	8	5	—	1	—	2	—	—	—	—	16
Maskinmästare	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	—	4
Maskinister	—	4	1	—	—	1	1	3	—	—	—	10
Eldare och reparatörer	—	21	7	5	2	2	4	13	—	—	—	54
Vaktmästare	1	17	4	3	1	2	5	—	—	—	—	33
Chaufförer	—	3	—	—	—	—	—	3	1	—	—	7
Transportarbetare	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4
Trädgårdsmästare	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3
Trädgårdsarbetare	—	5	1	—	—	—	2	2	—	—	—	10
Trädgårdselever	—	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	4
Diversearbetare m. fl.	—	3	10	2	—	—	—	1	—	—	—	16
Port- och nattvakter	—	3	1	1	2	—	—	1	2	—	—	10
Telefonister	—	4	4	3	—	2	1	2	—	—	—	16
Garderobiärer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Snickare	—	3	1	2	—	—	1	3	—	—	—	10
Skräddare	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Skomakare	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tapetsör	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Summa	19	1061	239	196	36	50	129	440	11	44	32	2.257

- 1) Överläkaren och 1 bitr. läkare å Kvinnokliniken avlönas av staten.
- 2) Även överläkare resp. läkare å psykiatriska avd., Sahlgrenska sjukhuset.
- 3) Gemensam för Vasa sjukhus och Holtermanska sjukhuset
- 4) Gemensam för Tandpoliklinikerna och övriga fristående polikliniker.

U t d r a g

ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1939.

Ingående balans.

Debet:

<i>Skattestatens avräkning:</i>		
reservationer till år 1939:		
för verkliga utgifter	59.536: 48	
för kapitalutgifter	25.120: 81	84.657: 29
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
reserverade medel		4.703.643: 73
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens skuld, anslagsmedel		1.289.127: 98
<i>Statens pensionsanstalt</i>		11.684: 48
<i>Diverse kreditorer</i>		420.252: 79
<i>Checklikviders konto:</i>		
oinlösta checker		134.500: 92
<i>Kapitalbehållning</i>		42.672.865: 89
		Kronor 49.316.733: 08

Kredit:

<i>Skattestatens avräkning:</i>		
förskott till följande år:		
för verkliga utgifter	36.802: 80	
för kapitalutgifter	240.919: 73	277.722: 53
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
förskotterade medel		88.802: 41
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens fordran, lånemedel		4.614.841: 32
<i>Kassakonto</i>		1.479: 16
<i>Bankräkningar</i>		155.188: 50
<i>Diverse debitorer</i>		404.926: 52
<i>Statsbidrag</i>		1.100.906: 75
<i>Fastigheter</i>		36.077.826: 74
<i>Inventarier</i>		1.980.197: 83
<i>Fondkapital</i>		4.614.841: 32
		Kronor 49.316.733: 08

Kapitalbehållning.

Debet:

<i>Skattestatens avräkning:</i>		
avskrivning å inventarier	201.314: 83	
” ” fastigheter	783.400: —	984.714: 83

<i>Fondkapital</i>	
omföring av å skattestat förskotterade lånemedel	10.087: 41
<i>Utgående balans</i>	43.589 625: 26
	<u>Kronor 44.584.427: 50</u>

Kredit:	
<i>Ingående balans</i>	42.672.865: 89
<i>Fondkapital:</i>	
utgifter enl. låne- och fondstat	1.020.950: —
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
kapitalutgifter enl. bok.....	890.611: 61
	<u>Kronor 44.584.427: 50</u>

Fondkapital.

Debet:	
<i>Ingående balans</i>	4.614.841: 32
<i>Kapitalbehållning:</i>	
utgifter enl. låne- och fondstat	1.020.950: —
	<u>Kronor 5.635.791: 32</u>

Kredit:	
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
utgifter enl. bok.....	3.138.244: 20
<i>Kapitalbehållning</i>	
omföring av å skattestat förskotterade lånemedel	10.087: 41
<i>Utgående balans</i>	2.487.459: 71
	<u>Kronor 5.635.791: 32</u>

Överskott och underskott.

Debet:	
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
underskott för år 1939.....	115.551: 21
	<u>Kronor 115.551: 21</u>

Kredit:	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
underskott för år 1939	115.551: 21
	<u>Kronor 115.551: 21</u>

Göteborgs stad (Stadskassan).

Debet:

<i>Ingående balans:</i>		
direktionens fordran, lånemedel		4.614.841: 32
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
verkliga utgifter enl. stat.....	13.961.659: —	
kapitalutgifter enl. stat.....	930.135: —	14.891.794: —
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
utgifter enl. stat.....		1.020.950: —
<i>Kassa, bankräkningar m. fl.:</i>		
insättningar, anslagsmedel	1.318.787: 94	
„ , lånemedel	6.369: 83	1.325.157: 77
<i>Överskott och underskott:</i>		
underskott för år 1939.....		115.551: 21
<i>Utgående balans:</i>		
direktionens skuld, anslagsmedel		1.365.046: 49
	Kronor	<u>23.333.340: 79</u>

Kredit:

<i>Ingående balans:</i>		
direktionens skuld, anslagsmedel		1.289.127: 98
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
verkliga inkomster enl. stat.....	6.329.674: —	
kapitalinkomster enl. stat.....	978.210: —	7.307.884: —
<i>Kassa, bankräkningar m. fl.:</i>		
uttagningar av anslagsmedel	9.094.167: 66	
uttagningar av lånemedel.....	3.154.701: 44	12.248.869: 10
<i>Utgående balans:</i>		
direktionens fordran, lånemedel		2.487.459: 71
	Kronor	<u>23.333.340: 79</u>

Skattestatens verkliga utgifter och inkomster:

Debet:

<i>Diverse driftskonton:</i>		
verkliga utgifter enl. bok.....		14.391.823: 56
	Kronor	<u>14.391.823: 56</u>

Kredit:

<i>Diverse driftskonton:</i>		
verkliga inkomster enl. bok		6.852.512: 11

<i>Skattestatens avräkning:</i>	
nettodriftsutgifter	7.539.311: 45
	<u>Kronor 14.391.823: 56</u>

Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster.

Debet:	
<i>Diverse konton:</i>	
kapitalutgifter enl. bok.....	890.611: 61
<i>Fastigheter:</i>	
avskrivning	783.400: —
<i>Inventarier:</i>	
avskrivning	201.314: 83
	<u>Kronor 1.875.326: 44</u>
Kredit:	
<i>Diverse konton:</i>	
kapitalinkomster enl. bok	984.714: 83
<i>Fastigheter:</i>	
värdeökning.....	134.091: 02
<i>Inventarier:</i>	
värdeökning.....	756.520: 59
	<u>Kronor 1.875.326: 44</u>

Skattestatens avräkning.

Debet:	
<i>Ingående balans:</i>	
förskott till följande år:	
för verkliga utgifter	36.802: 80
för kapitalutgifter	240.919: 73
	277.722: 53
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
verkliga inkomster enl. stat.....	6.329.674: —
kapitalinkomster enl. stat.....	978.210: —
	7.307.884: —
<i>Skattestatens verkliga utgifter och inkomster:</i>	
nettodriftsutgifter	7.539.311: 45
<i>Kapitalbehållning:</i>	
kapitalutgifter enl. bok	890.611: 61
<i>Utgående balans:</i>	
reservationer till följande år:	
för verkliga utgifter	76.593: 65
för kapitalutgifter	91.353: 59
	167.947: 24
	<u>Kronor 16.183.476: 83</u>

Kredit:		
<i>Ingående balans:</i>		
reservationer till år 1939:		
för verkliga utgifter	59.536: 48	
för kapitalutgifter	25.120: 81	84.657: 29
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
verkliga utgifter enl. stat	13.961.659: —	
kapitalutgifter enl. stat	930.135: —	14.891.794: —
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
omföring av under föregående år förskotterade medel till Konung Gustaf Vs jubileumsklinik		10.087: 41
<i>Kapitalbehållning:</i>		
avskrivning å inventarier	201.314: 83	
” ” fastigheter	783.400: —	984.714: 83
<i>Utgående balans:</i>		
förskott till följande år:		
för verkliga utgifter	15.931: 25	
för kapitalutgifter	80.740: 84	96.672: 09
<i>Överskott och underskott:</i>		
underskott för år 1939		115.551: 21
	Kronor	<u>16.183.476: 83</u>

Låne- och fondstatens utgifter.

Debet:		
<i>Diverse konton:</i>		
utgifter enl. bok		3.138.244: 20
	Kronor	<u>3.138.244: 20</u>
Kredit:		
<i>Fastigheter:</i>		
värdeökning		3.138.244: 20
	Kronor	<u>3.138.244: 20</u>

Låne- och fondstatens avräkning.

Debet:		
<i>Ingående balans:</i>		
förskotterade medel		88.802: 41
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
omföring av under föregående år förskotterade medel till Konung Gustaf Vs jubileumsklinik		10.087: 41
<i>Fondkapital:</i>		
utgifter enl. bok		3.138.244: 20
<i>Utgående balans:</i>		
reserverade medel		2.665.448: 29
	Kronor	<u>5.902.582: 31</u>

Kredit:	
<i>Ingående balans:</i>	
reserverade medel	4.703.643: 73
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
utgifter enl. stat	1.020.950: —
<i>Utgående balans:</i>	
förskotterade medel	177.988: 58
	<u>Kronor 5.902.582: 31</u>

Utgående balans.

Debet:	
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
förskott till följande år:	
för verkliga utgifter	15.931: 25
för kapitalutgifter	80.740: 84
	96.672: 09
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
förskotterade medel	177.988: 58
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
direktionens fordran, lånemedel	2.487.459: 71
<i>Kassakonto</i>	2.323: 54
<i>Bankräkningar</i>	225.065: 61
<i>Diverse debitorer</i>	1.222.010: 33
<i>Fattigvårdsstyrelsen</i>	104.500: 41
<i>Statsbidrag</i>	1.273.762: 37
<i>Fastigheter</i>	38.566.761: 96
<i>Inventarier</i>	2.535.403: 59
<i>Fondkapital</i>	2.487.459: 71
	<u>Kronor 49.179.407: 90</u>

Kredit:	
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
reservationer till följande år:	
för verkliga utgifter	76.593: 65
för kapitalutgifter	91.353: 59
	167.947: 24
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
reserverade medel	2.665.448: 29
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
direktionens skuld, anslagsmedel	1.365.046: 49
<i>Diverse kreditorer</i>	1.146.458: 89
<i>Checklikviders konto:</i>	
oinlösta checker	244.881: 73
<i>Kapitalbehållning</i>	43.589.625: 26
	<u>Kronor 49.179.407: 90</u>

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. A. 2. Göteborgs sjukhusdirektion.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Försk. till följande år	Omförda belopp	Förskott från föreg. år	För året enl. bok	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.								
1. Sjukhusdirektionens byrå.								
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	— —	122.676	— —	— —	— —	132.495 71	— —	9.819 71
d) pensioner och understöd.....	— —	7.130	— —	— —	— —	7.044 —	— —	+ 86 —
f) hyror och arrenden	— —	14.650	— —	— —	— —	14.650 —	— —	— —
i) inventariers inköp och underhåll	— —	3.000	— —	— —	— —	7.764 86	— —	4.764 86
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	— —	1.250	— —	— —	— —	1.849 17	— —	599 17
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	— —	12.500	— —	— —	— —	17.389 24	— —	4.889 24
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	— —	63.700	— —	— —	— —	65.332 63	— —	1.632 63
q) forselkostnader	— —	7.000	— —	— —	— —	11.376 65	— —	4.376 65
r) kostnader för utredningar ...	— —	8.500	— —	— —	— —	30.452 41	— —	21.952 41
x) kostnader av flera slag	— —	7.815	15.931 25	— —	— —	23.260 —	— —	+ 486 25
2. Sjuktransportväsendet.								
q) forselkostnader	— —	43.220	— —	— —	— —	52.127 71	— —	8.907 71
x) kostnader av flera slag	— —	3.400	— —	— —	— —	3.400 —	— —	— —
3. Diverse anslag.								
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	— —	11.000	— —	— —	— —	— —	11.000 —	— —
s) stadens bidrag till främmande inrättningar.....	— —	7.500	— —	— —	— —	5.039 20	— —	+ 2.460 80
Kapitalutgifter.								
Skattestat.								
i) invent. inköp och underhåll: inköp av två nya ambulansbilar.....	— —	313.341	15.931 25	— —	— —	372 181 58	11.000 —	53.909 33
	— —	26.000	— —	— —	— —	27.153 30	— —	1.153 30

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Försk. till följande år	Omförda belopp	Förskott från föreg. år	För året enl. bok	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
inköp av sängutrustning m. m. för krigsreservförråd.....	—	136.000	8.415 72	—	—	144.415 72	—	—
Låne- och fondstat. värme- och kraftverk..... centralvättinrättning	—	162.000	8.415 72	—	—	171.569 02	—	1.153 30
	222.713 08	—	—	88.802 41	88.802 41	—	222.713 08	—
Verkliga inkomster.	222.713 08	—	—	88.802 41	88.802 41	—	222.713 08	—
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	24.000	—	—	—	27.146 50	—	+ 3.146 50
i) räntor	—	500	—	—	—	475 25	—	+ 24 75
j) inkomster av flera slag	—	—	—	—	—	1.249 63	—	+ 1.249 63
	—	24.500	—	—	—	28.871 38	—	+ 4.371 38
Kapitalinkomster								
Skattestat. avskrivning å inventarier ...	—	3.400	—	—	—	3.405	—	+ 5

Sammandrag:

Verkliga utgifter	—	53.909: 33
Kapitalutgifter	—	1.153: 30
Verkliga inkomster.....	+	4.371: 38
Kapitalinkomster	+	5: —
Underskott		50.686: 25

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. A. 3. Tandpolikliniken, Järntorget.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. dyl.	—	144.684	—	—	144.069 39	—	+ 614 61
e) beklädnad	—	780	—	—	787 93	—	— 7 93
f) hyror och arrenden	—	7.500	—	—	7.500 —	—	— —
i) inventariers inköp och underhåll	—	3.000	—	—	3 394 47	—	— 394 47
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	3.020	—	—	3.282 98	—	— 262 98
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	1.200	—	—	1 326 64	—	— 126 64
l) driftskostnader	—	11.000	—	—	14.377 09	—	— 3.377 09
p) läkarevård, medicin m. m. ...	—	8.500	—	—	7.563 96	—	+ 936 04
q) forselkostnader	—	—	—	—	17 20	—	— 17 20
x) kostnader av flera slag	—	5.533	—	—	5.488 70	—	+ 44 30
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	185.217	—	—	187.808 36	—	— 2.591 36
ersättning för naturaförmåner	—	195.000	—	—	205.778 12	—	+ 10.778 12
	—	960	—	—	720 —	—	— 240 —
Kapitalinkomster.							
Skattestat.	—	195.960	—	—	206.498 12	—	+ 10.538 12
avskrivning å inventarier ...	—	3.550	—	—	3.552 —	—	+ 2 —

Sammandrag:

Verkliga utgifter.....	—	2.591: 36
Verkliga inkomster.....	+	10.538: 12
Kapitalinkomster.....	+	2: —
Överskott		7,948: 76

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. A. 4. Tandpolikliniken, Drottningtorget.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	—	132.548	—	—	137.804 95	—	5.256 95
e) beklädnad	—	700	—	—	801 98	—	101 98
f) hyror och arrenden	—	10.500	—	—	10.500	—	—
i) inventariers inköp och underhåll	—	5.000	—	—	5.819 26	—	819 26
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	2.600	—	—	2.678 27	—	78 27
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	700	—	—	1.383 12	—	683 12
l) driftskostnader	—	13.000	—	—	15.842 16	—	2.842 16
p) läkarevård, medicin m. m.	—	7.000	—	—	8.914 73	—	1.914 73
q) forselkostnader	—	400	—	—	433 95	—	33 95
x) kostnader av flera slag	—	5.973	—	—	5.825 21	—	147 79
	—	178.421	—	—	190.003 63	—	11.582 63
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	185.000	—	—	218.893 25	—	33.893 25
Kapitalinkomster.							
Skattestat.							
avskrivning å inventarier. ...	—	3.730	—	—	3.735	—	5

Sammandrag:

Verkliga utgifter.....	—	11.582: 63
Verkliga inkomster.....	+	33.893: 25
Kapitalinkomster.....	+	5: —
Överskott		22.315: 62

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939.
för 11. A. 5. Fristående polikliniker.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	—	87.890	—	—	91.814 43	—	3.924 43
d) pensioner och understöd.....	—	2.136	—	—	2.136	—	—
e) beklädnad	—	300	—	—	398 82	—	98 82
f) hyror och arrenden.....	—	29.885	—	—	29.436 25	—	+ 448 75
i) inventariers inköp och underhåll	—	2.500	—	—	9.228 11	—	6.728 11
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.....	—	6.900	—	—	7.200 12	—	300 12
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	1.000	—	—	2.039 21	—	1.039 21
p) läkarevård, medicin m. m. ...	—	6.100	—	—	7.364 38	—	1.264 38
q) forselkostnader	—	200	—	—	190 20	—	+ 9 80
x) kostnader av flera slag	—	4.054	—	—	4.185 80	—	131 80
Kapitalutgifter.							
Skattestat.	—	140.965	—	—	153 993 32	—	13.028 32
i) invent. inköp och underhåll: inköp av specialinstrument för den foniatriska polikliniken...	—	—	619 17	—	619 17	—	—
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	98.000	—	—	116.954 08	—	+ 18.954 08
g) hyror och arrenden	—	—	—	—	4.520	—	+ 4 520
ersättning för naturaförmåner	—	2.100	—	—	1.701	—	399
Kapitalinkomster.							
Skattestat.	—	100.100	—	—	123.175 08	—	+ 23.075 08
avskrivning å inventarier ...	—	1.630	—	—	1.629 45	—	— 55

Sammandrag:

Verkliga utgifter.....	—	13.028: 32
Verkliga inkomster.....	+	23.075: 08
Kapitalinkomster.....	—	0: 55
Överskott		10.046: 21

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. A. 6. Thamstorps vilo- och centralhem med därtill knuten familjevård.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	—	24.195	—	—	24.479 84	—	284 84
e) beklädnad	—	100	—	—	—	—	100 —
g) underhåll av fastighet	—	1.000	—	—	1.781 40	—	781 40
h) andra underhållsarbeten	—	800	—	—	1.581 80	—	781 80
i) inventariers inköp och underhåll	—	12.400	—	—	17.506 54	—	5.106 54
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	5.000	—	—	4.801 40	—	198 60
k) skriv- o. tryckningskostnader, böcker o. d.	—	500	—	—	308 56	—	191 44
n) kosthåll	—	13.432	—	—	13.102 92	—	329 08
p) läkarevård, medicin m. m. ...	—	134.000	—	—	162.068 33	—	28.068 33
q) forselkostnader	—	6.000	—	—	5.941 93	—	58 07
w) onera och assurans av fast egendom	—	150	—	—	153 18	—	3 18
x) kostnader av flera slag	—	11.947	—	—	13.550 95	—	1.603 95
	—	209.524	—	—	245.276 85	—	35.752 85
Kapitalutgifter.							
i) Skattestat. invent. inköp och underhåll: Utbyte av personautomobil...	—	6.000	—	—	4.832 16	—	1.167 84
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	72.000	—	—	93 237 17	—	21.237 17
h) inkomst på rörelse	—	—	—	—	1.951 74	—	1 951 74
ersättning för naturaförmåner	—	7.800	—	—	8.006 88	—	206 88
	—	79.800	—	—	103.195 79	—	23.395 79

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. C. Renströmska sjukhuset å Kålltorp.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	395.089	—	—	—	394.852 32	—	—	+ 236 68
d) pensioner och understöd	—	13.953	—	—	—	13.671 —	—	—	+ 282 —
e) beklädnad.....	—	1.000	—	—	—	917 71	—	—	+ 82 29
f) hyror o. arrenden	—	21.200	—	—	—	21.192 50	—	—	+ 7 50
g) underhåll av fastighet	—	30.000	—	—	—	25.919 63	—	—	+ 4.080 37
h) andra underhållsarbeten	5.094 61	8.800	—	—	—	9.673 82	—	—	+ 4.220 79
i) inventariers inköp o. underhåll	—	24.500	—	—	—	23.610 92	—	—	+ 889 08
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	72.000	—	—	—	70.873 39	—	—	+ 1.126 61
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	3.000	—	—	—	3.062 32	—	—	+ 62 32
n) kosthåll.....	—	154.493	—	—	—	167.841 33	—	—	+ 13.348 33
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	—	42.450	—	—	—	57.153 95	—	—	+ 14.703 95
q) forselkostnader	—	500	—	—	—	374 23	—	—	+ 125 77
w) onera o. assurans av fast egendom	—	1.150	—	—	—	899 03	—	—	+ 250 97
x) kostnader av flera slag	—	126.930	—	—	—	125.443 12	—	—	+ 1.486 88
	5.094 61	895.065	—	—	—	915.485 27	—	—	+ 15.325 66
Kapitalutgifter.									
Skattestat:									
i) inventariers inköp och underhåll: inköp av electrocardiograf	—	2.150	—	—	—	1.806 15	—	—	+ 343 85

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. D. Lillhagens sjukhus.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följ. år	Omförda belopp	Överskott+ Underskott-
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	1.520.594	—	—	—	1.475.823	—	—	+ 44.770 56
d) pensioner och understöd	—	18.602	—	—	—	19.569 80	—	—	967 80
e) beklädnad	—	4.000	—	—	—	4.164 03	—	—	164 03
f) hyror och arrenden.....	—	14.400	—	—	—	14.394 46	—	—	+ 5 54
g) underhåll av fastighet...	—	75.000	—	—	—	79.195 30	—	—	4.195 30
h) andra underhållsarbeten	—	15.800	—	—	—	16.452 67	—	—	652 67
i) inventariers inköp och underhåll	—	78.800	—	—	—	65.707 97	—	—	+ 13.092 03
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.....	—	155.500	—	—	—	156.474 27	—	—	974 27
k) skriv- o tryckningskostnader, böcker o. d.....	—	7.300	—	—	—	7.347 45	—	—	47 45
l) driftskostnader.....	—	27.600	—	—	—	24.327 20	—	—	+ 3.272 80
n) kosthåll.....	—	389.500	—	—	—	425.585 12	—	—	36.085 12
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	—	42.100	—	—	—	45.644 80	—	—	3.544 80
q) forselkostnader.....	—	6.300	—	—	—	6.557 53	—	—	257 53
t) begravningskostnader...	—	300	—	—	—	73 50	—	—	+ 226 50
w) onera och assurans av fast egendom	—	6.000	—	—	—	4.840 26	—	—	+ 1.159 74
x) kostnader av flera slag	—	809.016	—	—	—	805.976 38	—	—	+ 3.039 62
	—	3.170.812	—	—	—	3.152.134	—	—	+ 18.677 82
Kapitalutgifter.									
Skattestat:									
i) inventariers inköp och underhåll:									
byte av paketautomobil ...	—	5.000	—	—	—	3.216	—	—	+ 1.784
inventarier och utrustning för nya vårdavdelningar	—	36.000	—	—	15.231 50	18.624 39	—	—	+ 2.144 11

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följ. år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
v) nybyggnader, ombyggnader m. m.: uppförande av ytterligare en flygel till växthuset	—	9.000	—	—	—	8.497 84	—	—	+ 502 16
anordn. av två nya vårdavdelningar å Lillhagens sjukhus och Lärjeholm..	—	127.800	—	—	52.932 55	73.588 83	—	—	+ 1.278 62
Låne- och fondstat: uppförande av sjukhuset...	—	177.800	—	—	68.164 05	103.927 06	—	—	+ 5.708 89
	10.726 65	—	—	—	—	4.313 31	6.413 34	—	—
Verkliga inkomster.									
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader.....	—	1.642.950	—	—	—	1.926.334 99	—	—	+ 283.384 99
g) hyror och arrenden ...	—	700	—	—	—	688 20	—	—	+ 11 80
h) inkomst på rörelse.....	—	46.100	—	—	—	52.424 24	—	—	+ 6.324 24
j) inkomster av flera slag	—	11.000	—	—	—	11.550 07	—	—	+ 550 07
ersättning för naturaförmåner	—	302.000	—	—	—	296.267 63	—	—	+ 5.732 37
	—	2.002.750	—	—	—	2.287.265 13	—	—	+ 284.515 13
Kapitalinkomster.									
Skattestat: avskrivn. å inventarier ...	—	66.700	—	—	—	64.626 50	—	—	+ 2.073 50

Sammandrag:

Verkliga utgifter	+	18.677: 82
Kapitalutgifter	+	5.708: 89
Verkliga inkomster.....	+	284.515: 13
Kapitalinkomster	-	2.073: 50
Överskott		306.828: 34

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	2.400.271	—	—	—	2.344.649 09	—	—	+ 55.621 91
d) pensioner o. understöd	—	48.390	—	—	—	45.605 —	—	—	+ 2.785 —
e) beklädnad	—	2.800	—	—	—	3.811 50	—	—	- 1.011 50
f) hyror och arrenden ...	—	17.320	—	—	—	9.632 50	—	—	+ 7.687 50
g) underhåll av fastighet	39.065 59	120.000	—	—	10.242 80	132.174 83	55.421 40	—	- 38.773 44
h) andra underhållsarbeten	—	15.000	—	—	—	27.421 47	—	—	- 12.421 47
i) inventariers inköp och underhåll	—	156.000	—	—	—	217.646 22	—	—	- 61.646 22
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	402.257	—	—	—	482.311 53	—	—	- 80.054 53
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker m. m.	—	28.000	—	—	—	29.349 41	—	—	- 1.349 41
l) driftskostnader	—	—	—	—	—	1.114 33	—	—	- 1.114 33
n) kosthåll	—	669.649	—	—	—	600.383 83	—	—	+ 69.265 17
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	—	323.000	—	—	—	371.795 79	—	—	- 48.795 79
q) forselkostnader	—	4.500	—	—	—	5.926 99	—	—	- 1.426 99
v) nybyggnader, ombyggnader m. m.	6.986 03	—	—	—	—	3.507 02	—	—	+ 3.479 01
w) onera och assurans av fast egendom	—	4.200	—	—	—	4.018 62	—	—	+ 181 38
x) kostnader av flera slag	—	850.705	—	—	—	874.033 99	—	—	- 23.328 99
Kapitalutgifter.	46.051 62	5.042.092	—	—	10.242 80	5.153.382 12	55.421 40	—	- 130.902 70
Skattestat.									
i) inventariers inköp och underhåll: inköp för medicinska avdelningen II av en apparat för syrgasbad och kemisk-fysiska bad	—	700	—	—	—	786 —	—	—	- 86 —

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott
inköp för röntgendiagnostiska avdelningen av en diktafonanläggning	—	4.130	—	—	—	3.510 50	—	—	+ 619 50
utbyte av högspänningsledningar, högspänningsomkastare och stativpelare å röntgendiagnostiska avdelningen	—	18.555	—	—	—	2.015	16.540	—	—
inköp för radiologiska avdelningen av ett takstativ med röntgenrör...	—	12.500	—	—	—	12.657 44	—	—	157 44
ombyggnad av regleringsbord m. m. å radiologiska avdelningen.....	—	4.000	—	—	—	3.000	—	—	+ 1.000
inköp av två högspänningskondensatorer och två ventilglödströmstransformatorer för samma avdelning	—	1.900	—	—	—	—	1.900	—	—
inköp av nya kapslar för radiumpreparat och utbyte av hylsor för intranterinbehandling.....	—	2.100	—	—	—	—	2.100	—	—
inköp av möbler m. m. för kvinnokliniken.....	—	330.000	30.000	—	—	347.237 95	12.762 05	—	—
inköp av möbler för bostadshuset vid entrén för sköterskor.....	—	72.000	—	—	—	68.241 33	3.758 67	—	—
anskaffning av linoleummattor t. kvinnokliniken	—	45.000	—	—	—	—	45.000	—	—
inköp av elektrisk destillationsapparat	2.126 74	—	—	—	—	1.423 25	—	—	+ 703 49
inköp av möbler m. m. för den nya avdelningen för ögon- och öronsjukdomar	—	—	—	—	63.533 56	20.692 60	—	—	84.226 16

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott—
inköp av möbler m. m. för den nya avdelningen för psykiskt sjuka	—	—	—	—	33.521 51	6.051 91	—	—	39.573 42
utredningar för cancerpaviljong	—	—	—	10.087 41	10.087 41	—	—	—	—
utrustning av centrallaboratoriet	—	—	20.206 76	—	345 01	19.861 75	—	—	—
inköp av kylskåp, möbler m. m. för personalmat- salarna	—	—	4.709 94	—	—	4.709 94	—	—	—
provisorisk utbyggnad av röntgendiagnostiska av- delningen	—	—	3.800 35	—	—	3.800 35	—	—	—
komplettering av utrustn. till röntgendiagnostiska avdelningen	—	—	3.038 —	—	—	3.038 —	—	—	—
	2.126 74	490.885 —	61.755 05	10.087 41	107.487 49	497.026 02	82.060 72	—	121.720 03
Låne- och fondstat									
v) nybyggnader, ombyggnader m. m.:									
uppförande av huvudbyggnad till kvinnoklinik	—	160.000 —	—	2.243.243 65	—	1.433.390 03	969.853 62	—	—
tilläggsanslag för anordnande av huvudentré till sjukhuset	—	12.250 —	—	—	—	—	—	12.250 —	—
uppförande av ett för huvudsakligen sjuksköterskor avsett bostadshus	—	315.000 —	—	—	—	—	—	315.000 —	—
diverse ny-, till- och ombyggnader	1.650.547 55	—	—	327.250 —	—	923.706 47	1.054.091 08	—	—
uppförande av vårdhem för psykiskt sjuka	101.887 29	—	—	—	—	14.390 88	87.496 41	—	—
uppförande av sköterske- och elevhem	10.039 31	—	—	—	—	—	10.039 31	—	—

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott—
uppförande av Konung Gustaf V:s jubileums- klinik.....	—	—	30.926 70	—	—	20.839 29	—	10 087 41	—
	1.762.474 15	487.250 —	30.926 70	2.570.493 65	—	2.392.326 67	2.121.480 42	337.337 41	—
Verkliga inkomster.									
c) inkomster på grund av särskilda rättigheter ...	—	6.000 —	—	—	—	6.000 —	—	—	—
d) bidrag till o. ersättning för särskilda kostnader	—	1.170.450 —	—	—	—	1.216.601 07	—	—	+ 46.151 07
g) hyror och arrenden.....	—	44.600 —	—	—	—	44.600 —	—	—	+ 2.848 40
h) inkomst på rörelse.....	—	2.000 —	—	—	—	4.848 40	—	—	+ 672 89
i) räntor	—	37.200 —	—	—	—	36.527 11	—	—	+ 1.582 62
j) inkomster av flera slag ersättning för naturaför- måner	—	3.500 —	—	—	—	5.082 62	—	—	+ 51.075 31
	—	1.868.750 —	—	—	—	1.867.583 89	—	—	— 1.166 11
Kapitalinkomster.									
Skattestat: avskrivn. å inventarier	—	86.970 —	—	—	—	95.035 66	—	—	+ 8.065 66
Sammandrag:									
									— 130.902: 70
									— 121.720: 03
									— 1.166: 11
									+ 8.065: 66
									<u>Underskott 245.723: 18</u>

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. E. 2. Holtermanska sjukhuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	130.040	—	—	—	136.248 79	—	—	6.208 79
d) pensioner och understöd	—	5.906	—	—	—	5.832 —	—	—	+ 74 —
e) beklädnad.....	—	550	—	—	—	148 16	—	—	+ 401 84
g) underhåll av fastighet...	—	5.000	—	—	—	9.090 88	—	—	4.090 88
h) andra underhållsarbeten	—	400	—	—	—	405 65	—	—	5 65
i) inventariers inköp o. underhåll	—	7.500	—	—	—	9.569 70	—	—	2.069 70
j) belysn., bränsle, städn., tvätt, renhållning m. m.	—	26.600	—	—	—	45.153 49	—	—	18.553 49
k) skriv-o. tryckningskostn., böcker o. d.....	—	1.300	—	—	—	1.803 92	—	—	503 92
n) kosthåll	—	52.988	—	—	—	45.380 34	—	—	+ 7.607 66
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	—	13.200	—	—	—	15.420 06	—	—	2.220 06
q) forselkostnader.....	—	200	—	—	—	409 65	—	—	209 65
w) onera o. assurans av fast egendom	—	110	—	—	—	95 14	—	—	+ 14 86
x) kostnader av flera slag...	—	35.745	—	—	—	35.309 06	—	—	+ 435 94
	—	279.539	—	—	—	304.866 84	—	—	25.327 84
Verkliga inkomster.									
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	71.000	—	—	—	81.475 40	—	—	+ 10.475 40
g) hyror och arrenden ...	—	500	—	—	—	500 —	—	—	—
j) inkomster av flera slag	—	600	—	—	—	1.685 10	—	—	+ 1.085 10
ersättn. för naturaförmåner	—	24.252	—	—	—	24.801 94	—	—	+ 549 94
	—	96.352	—	—	—	108.462 44	—	—	+ 12.110 44
Kapitalinkomster.									
Skattestat: avskrivning å inventarie:	—	2.100	—	—	—	2.100 —	—	—	—

Sammandrag:

Verkliga utgifter.....	—	25.327: 84
Verkliga inkomster.....	+	12.110: 44
Kapitalinkomster.....	—	—
Underskott		13.217: 40

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. E. 3. Barnsjukhuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.									
b) kapitalavbetalningar, räntor o. lånekostnader	—	900	—	—	—	900	—	—	—
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	547.758	—	—	—	563.787 68	—	—	— 16.029 68
d) pensioner och understöd	—	7.663	—	—	—	6.758	—	—	+ 905
e) beklädnad	—	1.200	—	—	—	2.065 96	—	—	— 865 96
g) underhåll av fastighet ...	—	68.000	—	—	—	60.534 55	12.782	—	— 5.316 55
h) andra underhållsarbeten	—	1.500	—	—	—	824 36	—	—	+ 675 64
i) inventariers inköp och underhåll	—	50.500	—	—	—	59.746 50	—	—	— 9.246 50
j) belysn., bränsle, städn., tvätt, renhållning m. m.	—	82.700	—	—	—	91.651 36	—	—	— 8.951 36
k) skriv- o. tryckningskost- nader, böcker o. d. ...	—	5.000	—	—	—	5.831 18	—	—	— 831 18
n) kosthåll	—	134.290	—	—	—	133.424 88	—	—	+ 865 12
p) läkarevård, bandage, me- dicin m. m.	—	38.500	—	—	—	45.417 27	—	—	— 6.917 27
q) forselkostnader	—	2.500	—	—	—	1.797 91	—	—	+ 702 09
w) onera och assurans av fast egendom	—	700	—	—	—	666 60	—	—	+ 33 40
x) kostnader av flera slag	—	101.280	—	—	—	102.153 23	—	—	— 873 23
	—	1.042.491	—	—	—	1.075 559 48	12.782	—	— 45.850 48
Verkliga inkomster.									
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	127.300	—	—	—	135.338 98	—	—	+ 8.038 98
h) hyror och arrenden	—	—	—	—	—	324	—	—	+ 324
i) räntor	—	16.330	—	—	—	17.078 83	—	—	+ 748 83
j) inkomster av flera slag	—	600	—	—	—	572	—	—	— 28
ersättn. för naturaförmåner	—	138.410	—	—	—	142.005 54	—	—	+ 3.595 54
	—	282.640	—	—	—	295.319 35	—	—	+ 12.679 35

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från före- gående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Kapitalinkomster.									
Skattestat: avskrivning å inventa- rier.....	— —	3.360 —	— —	— —	— —	3.334 —	— —	— —	26 —

Sammandrag:

Verkliga utgifter	—	45.850. 48
Verkliga inkomster.....	+	12.679: 35
Kapitalinkomster.....	—	26: —
Underskott		33.197: 13

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939

för 11. E. 4. Barnbördshuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	334.861	—	—	26.560	368.848 55	—	—	60.547 55
d) pensioner och understöd	—	11.514	—	—	—	12.700	—	—	1.186
e) beklädnad.....	—	375	—	—	—	869 90	—	—	494 90
g) underhåll av fastighet...	—	5.250	—	—	—	8.451 34	—	—	3.201 34
h) andra underhållsarbeten	—	975	—	—	—	1.208 74	—	—	233 74
i) inventariers inköp och underhåll	—	18.375	—	—	—	16.625 37	—	+	1.749 63
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	59.700	—	—	—	79.991 62	—	—	20.291 62
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	2.625	—	—	—	4.094 45	—	—	1.469 45
n) kosthåll.....	—	86.895	—	—	—	118.030 52	—	—	31.135 52
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.....	—	29.250	—	—	—	46.584 86	—	—	17.334 86
q) forselkostnader	—	225	—	—	—	593 75	—	—	368 75
w) onera och assurans av fast egendom	—	150	—	—	—	185 13	—	—	35 13
x) kostnader av flera slag	—	741.305	—	—	—	743.366 43	—	—	2.061 43
	—	1.291.500	—	—	26.560	1.401.550 66	—	—	136.610 66
Kapitalutgifter.									
Låne- och fondstat:									
v) nybyggnader, ombyggnader m. m.: uppförande av huvudbyggnad t. kvinnoklinik	2.243.243 65	—	—	—	—	—	—	2.243 243 65	—

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga inkomster.									
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	184.450	—	—	—	245.372 46	—	—	+ 60.922 46
j) inkomster av flera slag ersättning för naturaför- måner	—	450	—	—	—	447 50	—	—	2 50
	—	69.442	—	—	—	75.066 14	—	—	+ 5.624 14
	—	254.342	—	—	—	320.886 10	—	—	+ 66.544 10
Kapitalinkomster.									
Skattestat:									
avskrivning å inventarier o. nedskrivning av fastighet	—	689.900	—	—	—	689.910	—	—	+ 10—
Sammandrag:									
Verkliga utgifter									- 136.610: 66
Verkliga inkomster									+ 66.544: 10
Kapitalinkomster									+ 10: —
									<u>Underskott 70.056: 56</u>

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. E. 5. Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	156.312	—	—	—	162.627 12	—	—	6.315 12
d) pensioner och understöd	—	12.419	—	—	—	11.789 50	—	—	629 50
e) beklädnad.....	—	250	—	—	—	228 16	—	—	21 84
g) underhåll av fastighet...	—	6.000	—	—	—	4.164 76	—	—	1.835 24
h) andra underhållsarbeten	—	300	—	—	—	398 98	—	—	98 98
i) inventariers inköp och underhåll	—	9.000	—	—	—	11.845 25	—	—	2.845 25
j) belysning, bränsle, städ- ning, tvätt, renhållning m. m.....	—	21.500	—	—	—	34.053 61	—	—	12.553 61
k) skriv- och trycknings- kostnader, böcker o. d.	—	1.000	—	—	—	1.192 80	—	—	192 80
n) kosthåll.....	—	36.579	—	—	—	40.919 82	—	—	4.340 82
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.....	—	12.300	—	—	—	16.877 09	—	—	4.577 09
q) forselkostnader	—	200	—	—	—	97 75	—	—	102 25
v) nybyggnader, ombygg- nader m. m.....	8.390 25	45.000	—	—	—	—	8.390 25	45.000	—
w) onera och assurans av fast egendom	—	400	—	—	—	366 21	—	—	33 79
x) kostnader av flera slag	—	53.713	—	—	—	53.210 93	—	—	502 07
	8.390 25	354.973	—	—	—	337.771 98	8.390 25	45.000	27.798 98
Kapitalutgifter.									
Skattestat:									
ombyggnad och iständ- sättande av överläkare- bostaden	—	—	—	45.000	40.345 18	14.218 43	—	—	9.563 61

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939.
för 11. E. 6. Sjuksköterskeskolan vid Sahlgrenska sjukhuset.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d.	— —	31.882 —	— —	— —	29.536 30	— —	+ 2.345 70
f) hyror	— —	44.600 —	— —	— —	44.600 —	— —	— —
k) skriv- o. tryckningskostnader, böcker o. d.	— —	2.200 —	— —	— —	821 86	— —	+ 1.378 14
n) kosthåll	— —	500 —	— —	— —	254 37	— —	+ 245 63
q) forselkostnader	— —	900 —	— —	— —	1.237 30	— —	— 337 30
x) kostnader av flera slag	— —	3.100 —	— —	— —	3.247 29	— —	— 147 29
	— —	83.182 —	— —	— —	79.697 12	— —	+ 3.484 88
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	— —	44.080 —	— —	— —	37.645 64	— —	— 6.434 36
Sammandrag:							
							+ 3.484: 88
							— 6.434: 36
							<u>Underskott 2.949: 48</u>

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. E. 7. Göteborgs stads laboratorium.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	83.328	—	—	83.050 95	—	+ 277 05
g) underhåll av fastighet	—	2.000	—	—	1.949 83	—	+ 50 17
i) inventariers inköp och underhåll	—	1.800	—	—	3.243 88	—	— 1.443 88
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	17.600	—	—	14.878 95	—	+ 2.721 05
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	1.700	—	—	1.677 80	—	+ 22 20
l) driftskostnader	—	12.500	—	—	23.949 85	—	— 11 449 85
q) forselkostnader	—	200	—	—	150 —	—	+ 50 —
w) onera och assurans av fast egendom	—	175	—	—	91 04	—	+ 83 96
x) kostnader av flera slag	—	31.200	—	—	30.957 95	—	+ 242 05
Kapitalutgifter.							
Skattestat.	—	150.503	—	—	159.950 25	—	— 9.447 25
i) invent. inköp och underhåll: anskaffande för patologiska laboratoriet av mikroskop, paraffinugn, kamera m. m.	—	—	1.468 82	—	1.468 82	—	— —
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	102.710	—	—	141.066 30	—	+ 38.356 30
g) hyror och arrenden	—	3.100	—	—	3.100 —	—	— —
ersättning för naturaförmåner..	—	3.300	—	—	3.230 —	—	— 70 —
Kapitalinkomster.							
Skattestat.	—	109.110	—	—	147.396 30	—	+ 38.286 30
avskrivning å inventarier	—	2.000	—	—	2.000 —	—	— —

Sammandrag:

Verkliga utgifter	—	9.447: 25
Verkliga inkomster	+	38.286: 30
Kapitalinkomster	—	—

Överskott 28.839: 05

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939
för 11. E. 8. Värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukhuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvdeno. d.	—	58.600	—	—	—	60.097 40	—	—	1.497 40
e) beklädnad.....	—	175	—	—	—	217 47	—	—	42 47
f) hyror och arrenden.....	—	5.940	—	—	—	5.940	—	—	—
g) underhåll av fastighet...	—	7.500	—	—	—	15.237 20	—	—	7.737 20
i) inventariers inköp och underhåll	—	1.000	—	—	—	259 11	—	—	+ 740 89
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.....	—	218.000	—	—	—	245.224 93	—	—	27.224 93
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	500	—	—	—	163 49	—	—	+ 336 51
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.....	—	100	—	—	—	2 27	—	—	+ 97 73
q) forselkostnader	—	300	—	—	—	170	—	—	+ 130
w) onera och assurans av fast egendom	—	600	—	—	—	627 76	—	—	27 76
x) kostnader av flera slag	—	186.560	—	—	—	188.400 57	—	—	1.840 57
	—	479.275	—	—	—	516.340 20	—	—	37.065 20
Kapitalutgifter.									
Skattestat.									
v) nybyggnader, ombyggnader m. m.: inköp och installation av eldsläckningsanordning	—	11.000	—	—	8.696 20	2 372 65	—	—	68 85
Låne- och fondstat:									
v) nybyggn., ombn. m. m.: framdragande av servisleddningar för ånga och kondensvatten m. m. till vissa sjukvårdsinrättningar	—	153.200	—	—	—	—	—	153.200	—

Jämförelse mellan stat och bok för år 1939.
för 11. E. 9. Centralvättinrättningen vid Sahlgrenska sjukhuset.

	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	78.939	—	—	66.670 69	—	—	+ 12.268 31
e) beklädnad	600	—	—	523 56	—	—	+ 76 44
f) hyror och arrenden	1.940	—	—	1.995 53	—	—	— 55 53
g) underhåll av fastighet	500	—	—	1.679 88	—	—	— 1.179 88
i) inventariers inköp och underhåll	4.400	—	—	6.626 35	—	—	— 2.226 35
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	33.805	—	—	37 390 18	—	—	— 3.585 18
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	1.500	—	—	1.719 86	—	—	— 219 86
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	100	—	—	64 55	—	—	+ 35 45
q) forselkostnader	2.000	—	—	729 87	—	—	+ 1.270 13
w) onera och assurans av fast egendom	250	—	—	90 51	—	—	+ 159 49
x) kostnader av flera slag	20.725	—	—	17.330 74	—	—	+ 3.394 26
	144.759	—	—	134.821 72	—	—	+ 9.937 28
Kapitalutgifter.							
i) inventariers inköp och underhåll: inköp av inventarier för centralvättinrättningen	61.100	—	—	51.807 13	9.292 87	—	—
komplettering av maskinparken	—	1.030	—	1.030	—	—	—
	61.100	1.030	—	52.837 13	9.292 87	—	—
Låne- och fondstat: v) nybyggn., ombyggn. m. m.: uppförande av centralvättinrättningen	380.500	—	222.713 08	495.903 61	77.309 47	30.000	—

Sammandrag av verkliga utgifter och kapitalutgifter.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter:									
11 A. 2.	—	313.341	15.931 25	—	—	372.181 58	—	11.000	53.909 33
11 A. 3.	—	185.217	—	—	—	187.808 36	—	—	2.591 36
11 A. 4.	—	178.421	—	—	—	190.003 63	—	—	11.582 63
11 A. 5.	—	140.965	—	—	—	153.993 32	—	—	13.028 32
11 A. 6.	—	209.524	—	—	—	245.276 85	—	—	35.752 85
11 C.	5.094 61	895.065	—	—	—	915.485 27	—	—	15.325 66
11 D.	—	3.170.812	—	—	—	3.152.134 18	—	—	+ 18.677 82
11 E. 1.	46.051 62	5.042.092	—	—	10.242 80	5.153.382 12	55.421 40	—	130.902 70
11 E. 2.	—	279.539	—	—	—	304.866 84	—	—	25.327 84
11 E. 3.	—	1.042.491	—	—	—	1.075.559 48	12.782	—	45.850 48
11 E. 4.	—	1.291.500	—	—	26.560	1.401.550 66	—	—	136.610 66
11 E. 5.	8.390 25	354.973	—	—	—	337.771 98	8.390 25	45.000	27.798 98
11 E. 6.	—	83.182	—	—	—	79.697 12	—	—	+ 3.484 88
11 E. 7.	—	150.503	—	—	—	159.950 25	—	—	9.447 25
11 E. 8.	—	479.275	—	—	—	516.340 20	—	—	37.065 20
11 E. 9.	—	144.759	—	—	—	134.821 72	—	—	+ 9.937 28
11 E. 10.	—	—	—	11.000	—	11.000	—	—	—
	59.536 48	13.961.659	15.931 25	11.000	36.802 80	14.391.823 56	76.593 65	56.000	513.093 28
Kapitalutgifter:									
Skattestat:									
11 A. 2.	—	162.000	8.415 72	—	—	171.569 02	—	—	1.153 30
11 A. 5.	—	—	619 17	—	—	619 17	—	—	—
11 A. 6.	—	6.000	—	—	—	4.832 16	—	—	+ 1.167 84
11 C.	22.994 07	21.350	—	—	16.226 81	34.289 07	—	—	6.171 81
11 D.	—	177.800	—	—	68.164 05	103.927 06	—	—	+ 5.708 89
11 E. 1.	2.126 74	490.885	61.755 05	10.087 41	107.487 49	497.026 02	82.060 72	—	121.720 03
11 E. 5.	—	—	—	45.000	40.345 18	14.218 43	—	—	9.563 61
11 E. 7.	—	—	1.468 82	—	—	1.468 82	—	—	—
11 E. 8.	—	11.000	—	—	8.696 20	2.372 65	—	—	68 85
11 E. 9.	—	61.100	1.030	—	—	52.837 13	9.292 87	—	—
11 E. 10.	—	—	7.452 08	—	—	7.452 08	—	—	—
	25.120 81	930.135	80.740 84	55.087 41	240.919 73	890.611 61	91.353 59	—	131.800 87

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Låne- o. fondstat:									
11 A. 2.	222.713 08	— —	— —	88.802 41	88.802 41	— —	— —	222.713 08	— —
11 D.	10.726 65	— —	— —	— —	— —	4.313 31	6.413 34	— —	— —
11 E. 1.	1.762.474 15	487.250 —	30.926 70	2.570.493 65	— —	2.392.326 67	2.121.480 42	337.337 41	— —
11 E. 4.	2.243.243 65	— —	— —	— —	— —	— —	— —	2.243.243 65	— —
11 E. 5.	464.486 20	— —	— —	— —	— —	4.241 14	460.245 06	— —	— —
11 E. 8.	— —	153.200 —	127.377 95	183.200 —	— —	221.775 54	— —	242.002 41	— —
11 E. 9.	— —	380.500 —	19.683 93	222.713 08	— —	515.587 54	77.309 47	30.000 —	— —
	4.703.643 73	1.020.950 —	177.988 58	3.065.209 14	88.802 41	3.138.244 20	2.665.448 29	3.075.296 55	— —

Kapitalinkomster

11 A. 1.	— —	149.320 —	— —	— —	— —	149.320 —	— —	— —	— —
11 A. 2.	— —	960.100 —	— —	— —	— —	960.100 —	— —	— —	— —
11 A. 3.	— —	100.710 —	— —	— —	— —	100.710 —	— —	— —	— —
11 A. 4.	— —	47.080 —	— —	— —	— —	47.080 —	— —	— —	— —
11 A. 5.	— —	88.000 —	— —	— —	— —	88.000 —	— —	— —	— —
11 A. 6.	— —	327.215 —	— —	— —	— —	327.215 —	— —	— —	— —
11 A. 7.	— —	383.940 —	— —	— —	— —	383.940 —	— —	— —	— —
11 A. 8.	— —	38.225 —	— —	— —	— —	38.225 —	— —	— —	— —
11 A. 9.	— —	1.868.120 —	— —	— —	— —	1.868.120 —	— —	— —	— —
11 D.	— —	3.003.130 —	— —	— —	— —	3.003.130 —	— —	— —	— —
11 E. 1.	— —	980.300 —	— —	— —	— —	980.300 —	— —	— —	— —
11 E. 2.	— —	10.000 —	— —	— —	— —	10.000 —	— —	— —	— —
11 E. 3.	— —	100.100 —	— —	— —	— —	100.100 —	— —	— —	— —
11 E. 4.	— —	182.000 —	— —	— —	— —	182.000 —	— —	— —	— —
11 E. 5.	— —	180.000 —	— —	— —	— —	180.000 —	— —	— —	— —
11 E. 6.	— —	34.200 —	— —	— —	— —	34.200 —	— —	— —	— —

Andrahandsinkomster

11 A. 1.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
11 A. 2.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
11 A. 3.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
11 A. 4.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
11 A. 5.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
11 A. 6.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
11 A. 7.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
11 A. 8.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
11 A. 9.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —

Sammanlagt av verkliga inkomster och kapitalinkomster

Sammandrag av verkliga inkomster och kapitalinkomster.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Verkliga inkomst:									
11 A. 2.	—	24.500	—	—	—	28.871 38	—	—	+ 4.371 38
11 A. 3.	—	195.560	—	—	—	206.498 12	—	—	+ 10.538 12
11 A. 4.	—	185.000	—	—	—	218.893 25	—	—	+ 33.893 25
11 A. 5.	—	100.100	—	—	—	123.175 08	—	—	+ 23.075 08
11 A. 6.	—	79.800	—	—	—	103.195 79	—	—	+ 23.395 79
11 C.	—	360.300	—	—	—	372.182 50	—	—	+ 11.882 50
11 D.	—	2.002.750	—	—	—	2.287.265 13	—	—	+ 284.515 13
11 E. 1.	—	1.868.750	—	—	—	1.867.583 89	—	—	+ 1.166 11
11 E. 2.	—	96.352	—	—	—	108.462 44	—	—	+ 12.110 44
11 E. 3.	—	282.640	—	—	—	295.319 35	—	—	+ 12.679 35
11 E. 4.	—	254.342	—	—	—	320.886 10	—	—	+ 66.544 10
11 E. 5.	—	99.040	—	—	—	109.978 32	—	—	+ 10.938 32
11 E. 6.	—	44.080	—	—	—	37.645 64	—	—	+ 6.434 36
11 E. 7.	—	109.110	—	—	—	147.396 30	—	—	+ 38.286 30
11 E. 8.	—	480.700	—	—	—	518.389 19	—	—	+ 37.689 19
11 E. 9.	—	146.250	—	—	—	106.769 63	—	—	+ 39.480 37
	—	6.329.674	—	—	—	6.852.512 11	—	—	+ 522.838 11
Kapitalinkomster:									
11 A. 2.	—	3.400	—	—	—	3.405	—	—	+ 5
11 A. 3.	—	3.550	—	—	—	3.552	—	—	+ 2
11 A. 4.	—	3.730	—	—	—	3.735	—	—	+ 5
11 A. 5.	—	1.630	—	—	—	1.629 45	—	—	— 55
11 A. 6.	—	1.130	—	—	—	1.134	—	—	+ 4
11 C.	—	12.500	—	—	—	12.393 02	—	—	— 106 98
11 D.	—	66.700	—	—	—	64.626 50	—	—	— 2.073 50
11 E. 1.	—	86.970	—	—	—	95.035 66	—	—	+ 8.065 66
11 E. 2.	—	2.100	—	—	—	2.100	—	—	—
11 E. 3.	—	3.360	—	—	—	3.334	—	—	— 26
11 E. 4.	—	689.900	—	—	—	689.910	—	—	+ 10
11 E. 5.	—	4.230	—	—	—	4.231	—	—	+ 1
11 E. 7.	—	2.000	—	—	—	2.000	—	—	—
11 E. 8.	—	91.360	—	—	—	92.229 20	—	—	+ 869 20
11 E. 9.	—	5.650	—	—	—	5.400	—	—	— 250
	—	978.210	—	—	—	984.714 83	—	—	+ 6.504 83

Överskott och underskott.

	Överskott:	Underskott:
11 A. 2.		50.686: 25
11 A. 3.	7.948: 76	
11 A. 4.	22.315: 62	
11 A. 5.	10.046: 21	
11 A. 6.		11.185: 22
11 C.		9.721: 95
11 D.	306.828: 34	
11 E. 1.		245.723: 18
11 E. 2.		13.217: 40
11 E. 3.		33.197: 13
11 E. 4.		70.056: 56
11 E. 5.		26.423: 27
11 E. 6.		2.949: 48
11 E. 7.	28.839: 05	
11 E. 8.	1.424: 34	
11 E. 9.		29.793: 09
	<hr/>	<hr/>
	377.402: 32	492.953: 53
Nettounderskott	115.551: 21	
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	492.953: 53	492.953: 53

Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer.

Ställning per den 31 december 1939.

Tillgångar:

Värdepappers konto:

I. Sahlgrenska sjukhuset:

1. Diverse fonder till Sahlgrenska sjukhuset:

Stockholms stads 4 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1914, nom. 5.000: — @ 99 %	4.950: —	
Sveriges Allmänna Hypoteks Banks 4 % obl. av 1878, nom. 9.066: 67	7.117: 34	
Svenska Statens 4 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1930, nom. 2.000: — @ 95 %	1.900: —	
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1930	10.000: —	
Stockholms stads 3 % obl. av 1925, nom. 4.000: — @ 99 %	3.960: —	
Härnösands stads 4 % obl. av 1934	5.000: —	
Sveriges Allmänna Hypoteksbanks 3 % obl. av 1935, nom. 90.000: — @ 99 $\frac{1}{4}$ %	89.325: —	
Svenska Statens 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1934, nom. 1.000: — @ 99 $\frac{1}{2}$ %	995: —	
Danska Statens 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1938	35.000: —	158.247: 34
2. P. P. Ekmans donationsfond:		
Inteckning i Kilanda Säteri		1.000: —
3. Albertina Dorothea Jacobsens donationsfond:		
5 aktier i Kampenhovs A.-B.	6.000: —	
Danska Statens 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1938	25.000: —	31.000: —
4. Borgmästare P. A. Fröbergers frisängsfond:		
125 aktier i Svenska Sockerfabriks A.-B., nom. 7.500: — @ 112 $\frac{1}{2}$ %	8.437: 50	
Göteborgs Stads 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1935	3.000: —	
Svenska Statens 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1934	2.000: —	
Danska Statens 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1938	7.000: —	20.437: 50
5. Signe och Herman Kösters fond:		
Göteborgs stads 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1935	1.000: —	
Danska Statens 3 $\frac{1}{2}$ % obl. 1938	5.000: —	6.000: —
6. Carl Krügers fond:		
Göteborgs stads 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1935	1.000: —	
Stockholms stads 3 $\frac{1}{4}$ % obl. av 1936	5.000: —	
Svenska Statens 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1934	1.000: —	7.000: —
7. Doktor Alrik Lindhs pensionsfond:		
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1930, nom. 7.000: — @ 99 $\frac{1}{2}$ %	6.965: —	
Göteborgs stads 3 $\frac{1}{2}$ % obl. av 1935	2.000: —	

Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	4.000:—	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 1.000:—		
@ 97 %	970:—	13.935:—

8. Sahlgrenska sjukhusets frälseräntefond:

Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	70.000:—	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 1.000:—		
@ 97 %	970:—	
Svenska Statens 4 % obl. av 1933, nom. 40.300:—		
@ c:a 80 %	32.256:—	
Svenska Statens 2 ³ / ₄ % obl. av 1939.....	5.000:—	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934, nom. 4.000:—		
@ 99 %.....	3.960:—	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	3.000:—	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934, nom. 1.000:—		
@ 99 ¹ / ₂ %	995:—	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obl. av 1934, nom. 10.000:— @ 98 ¹ / ₄ %	9.825:—	126.006:—

9. E. W. Flobecks fond:

Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934.....	5.000:—	
---	---------	--

10. Constance Charlotte Holmgrens frisängsfond:

Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	7.000:—	
Stockholms stads 3 ¹ / ₄ % obl. av 1936.....	9.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	5.000:—	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 1.000:—		
@ 97 %	970:—	21.970:—

11. Benjamin S. o. Hanna Hüttners fond för
Sahlgrenska sjukhuset:

Svenska Statens 4 % obl. av 1933	5.000:—	
Göteborgs stads 4 % obl. av 1922	5.000:—	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933	1.000:—	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	3.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	11.000:—	25.000:—

12. V. H. Hultmans donation:

Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 7.000:— @ 99 ¹ / ₂ %	6.965:—	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 1.000:—		
@ c:a 97 ¹ / ₄ %	973:50	
Bergslagernas Järnvägs A.-B:s 4 % obl. av 1926	5.000:—	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	3.000:—	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	2.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	2.000:—	19.938:50

13. Överläkare H. Kösters 50-års fond för
sjuksköterskor:

Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930.....	2.000:—	
--	---------	--

Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 2.000: — @ 99 ¹ / ₂ %	1.990: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....	3.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1934.....	3.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	5.000: —	14.990: —
14. Överläkare H. Kösters 60-års fond för ekonomipersonalen:		
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933	1.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	1.000: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	2.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	5.000: —	9.000: —
15. Henrik E. Ahrenbergs fond:		
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930.....	4.000: —	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 2.400: — @ 99 ¹ / ₂ %	2.388: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....	1.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	13.000: —	20.388: —
16. Konto för inköp av radium:		
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 600: — @ 99 ¹ / ₂ %		597: —
17. Professor Karl Dahlgrens fond:		
Stockholms stads 3 % obl. av 1925, nom. 5.000: — @ 99 %	4.950: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930 nom. 1.000: — @ 95 %	950: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....	1.000: —	6.900: —
18. Missans fond:		
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....	5.000: —	
Svenska Statens 2 ³ / ₄ % obl. av 1939.....	5.000: —	10.000: —
19. Häradshövding A. M. von Proschwitz' och hans fru Maria Elisabet von Proschwitz' samt studeranden Gustaf Adolf von Proschwitz' donation:		
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....	3.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	50.000: —	53.000: —
20. Westringska donationen:		
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938		21.000: —
21. Doktor J. J. Ekmans & Doktor F. Langs biblioteksfond:		
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938		6.000: —
22. Med. doktor Ernst Melkerssons minnesfond:		
Härnösands stads 4 % obl. av 1934		5.000: —

23. Alma Håkanssonss donation: Härnösands stads 4 % obl. av 1934	3.000:—
24. Westringska bokdonationsfonden: Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	1.000:—
25. Estrid Rodhes fond: Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	4.000:—
26. Thoméeska donationen: Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	15.000:—
27. Gibsonska donationen: Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	10.000:—
28. Borgenströmska donationen: Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	8.000:—
31. Från år 1935 reserverade kursvinster å div. fonder för Sahlgrenska Sjukhuset:	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	7.000:—
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % rev. av 1936.....	26.464: 47
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	1.000:—
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	1.000:—
Svenska Statens 2 ³ / ₄ % obl. av 1939	2.000:—
	<hr/> 37.464: 47
32. Albina Perssons fond: Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 3.000:— @ 97 %	2.910:—
33. Läkarefonden för sjuksköterskor vid Sahlgrenska sjukhuset: Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	2.000:—

II. Barnsjukhuset:

35. Diverse fonder till Barnsjukhuset:	
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 % obl. av 1922	1.000:—
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 8.000:— @ 99 ¹ / ₂ %	7.960:—
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930.....	54.000:—
Skuldbrev av Göteborgs Intecknings Garanti A.-B. Svenska Statens 4 % obl. av 1933, nom. 126.000:— @ c:a 82 ¹ / ₂ %.....	35.000:— 104.110:—
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obl. av 1934 nom. 5.000:— @ 98 ¹ / ₄ %.....	4.912: 50
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	7.000:—
Göteborgs stads reverser 3 ¹ / ₂ % av 1936	26.464: 47
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933	1.000:—
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	9.000:—
Skuldbrev av den ² / ₁ 1939 i fastighet n:r 10 i kv. Trappen Landala.....	10.000:—
Svenska Statens 2 ³ / ₄ % obl. av 1939	50.000:—

Inteckningsrevers @ $3\frac{1}{4}$ % i n:r 18 i kv. Chemnitz, Stampen, Göteborg	50.000:—	
Inteckningsrevers @ $3\frac{3}{4}$ % i ovanstående	20.000:—	380.446: 97
36. Hyllengrenska donationsfonden:		
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds $4\frac{1}{2}$ % obl. av 1930.....	2.000:—	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas $4\frac{1}{2}$ % obl. av 1933	3.000:—	
Danska Statens $3\frac{1}{2}$ % obl. av 1938	1.000:—	
Svenska Statens $2\frac{3}{4}$ % obl. av 1939	22.000:—	28.000:—
37. Ågrenska fonden för underhåll av byggnader å Amundön:		
Svenska Statens $2\frac{3}{4}$ % obl. av 1939		10.000:—
38. Ågrenska fonden för nybyggnader å Amundön:		
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s $4\frac{1}{2}$ % obl. av 1930, nom. 5.000:— @ $99\frac{1}{2}$ %	4.975:—	
Svenska Statens $3\frac{1}{2}$ % obl. av 1933	2.000:—	
Danska Statens $3\frac{1}{2}$ % obl. av 1938	4.000:—	10.975:—
39. Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för Barnsjukhuset:		
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s $4\frac{1}{2}$ % obl. av 1930, nom. 8.000:— @ $99\frac{1}{2}$ %	7.960:—	
Bergslagernas Järnvägs A.-B:s 4 % obl. av 1926	1.000:—	
Härnösands stads 4 % obl. av 1934	1.000:—	
Danska Statens $3\frac{1}{2}$ % obl. av 1938	2.000:—	11.960:—
40. Oscar Ekman, J. J. Ekman och Edvard Dicksons fond:		
Svenska Statens $2\frac{3}{4}$ % obl. av 1939.....	10.000:—	
Danska Statens $3\frac{1}{2}$ % obl. av 1938	1.000:—	11.000:—
41. James Carnegies donationsfond:		
Bergslagernas Järnvägs A.-B:s 4 % obl. av 1926		10.000:—
42. Franz och Sofie Rambergs donation:		
Svenska Statens $2\frac{3}{4}$ % obl. av 1939		14.000:—
44. Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuksköterskors semester vid Barnsjukhuset:		
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obl. av 1934, nom. 5.000:— @ $98\frac{1}{4}$ %.....		4.912: 50
45. Vera och Nils Norlings donation:		
Skuldbrev av den $\frac{1}{2}$ 1935 med inteckning uti fastighet		10.000:—
47. Anna Platins fond:		
Svenska Statens $4\frac{1}{2}$ % obl. av 1930		92.000:—

III. *Barnbördshuset:*

50. E. J. Heymans och änkefru Olssons donationer:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	700: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934, nom. 7.000: — @ 71 ¹ / ₂ %	5.000: —	5.700: —
51. Donation till B. B. av okänd givare:		
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 4 ¹ / ₂ % obl. av 1933		3.000: —

IV. *Oscar och Maria Ekmans sjukhus:*

55. Ekmanska fonden:		
Göteborgs stads 5 % revers av 1931	8.562: 78	
Bergslagens Järnvägars A.-B:s 4 % obl. av 1926	5.000: —	
Kopparberg-Hofors Sågverks A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1922	1.000: —	
Härnösands stads 4 % obl. av 1934	1.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	7.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 2.000: — @ 97 %	1.940: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	4.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	7.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	7.000: —	42.502: 78
56. Falkenbergs fond:		
Härnösands stads 4 % obl. av 1934	2.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 1.000: — @ 97 %	970: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	4.000: —	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obl. av 1934, nom. 5.000: — @ 98 ¹ / ₄ %	4.912: 50	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933	1.000: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	3.000: —	
Stockholms stads 3 ¹ / ₄ % obl. av 1936	6.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	4.000: —	
Inteckning i fastigheten Bangatan 23, Göteborg	8.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	3.000: —	36.882: 50
57. J. Carnegies fond:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	4.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 1.000: — @ 97 %	970: —	
Kopparberg-Hofors Sågverks A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1922	4.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	4.000: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	5.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933	1.000: —	
Svenska Statens 2 ³ / ₄ % obl. av 1939	1.000: —	

Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	10.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938.....	3.000:—	32.970:—
58. Wijkska fonden:		
Ronneby stads 4 % obl. av 1934	6.000:—	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930.....	3.000:—	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 6.000:— @ 97 %	5.820:—	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obl. av 1934 nom. 5.000:— @ 98 ¹ / ₄ %	4.912: 50	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933.....	1.000:—	
Svenska Statens 2 ³ / ₄ % obl. av 1939.....	4.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	5.000:—	29.732: 50
59. Maria och Magnus Nihlmans fond:		
Svenska Statens 2 ³ / ₄ % obl. av 1939.....	4.000:—	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	2.000:—	
Inteckning i fastigheten Bangatan 23, Göteborg	12.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	4.000:—	22.000:—
61. Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuka obemedlade i Örgryte:		
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	9.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	1.000:—	
Svenska Statens 2 ³ / ₄ % obl. av 1939.....	1.000:—	11.000:—
<i>Summa å värdepappers konto</i>		1.432.866: 06
<i>Radium konto</i>		67.565: 34
<i>Fastigheten Östra Hamngatan</i>		75.000:—
<i>Ågrenska Konvalescenthemmet</i>		131.213: 82
<i>Sparkasseräkning i Göteborgs Sparbank:</i>		
Emma Sofia Andréns fond	4.844: 84	
Julie af Ekströms fond	304: 26	5.149: 10
<i>Checkräkning i A.-B. Göteborgs Bank</i>		22.892: 88
	Kronor	1.734.687: 20

Skulder:

1. Diverse donationer till Sahlgrenska sjukhuset.....	233.176: 39
2. P. P. Ekmans donationsfond	1.000:—
3. Albertina Dorothea Jacobsens donationsfond.....	30.868: 76
4. Borgmästare P. A. Fröbergs frisängsfond	21.377: 77
5. Signe och Herman Kösters fond	5.705: 84
6. Carl Krügers fond	7.153: 41
7. Dr Alrik Lindhs pensionsfond	14.423: 71
8. Sahlgrenska sjukhusets frälseräntefond	126.339: 11
9. E. W. Flobecks fond.....	5.297: 24
10. Constance Charlotte Holmgrens frisängsfond.....	21.752: 10

11. Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för Sahlgrenska sjukhuset	25.503: 56
12. V. H. Hultmans donation.....	20.882: 31
13. Överläkare Hugo Kösters 50-årsfond för sjuksköterskor	15.640: 60
14. Överläkare Hugo Kösters 60-årsfond för ekonomipersonal	9.180: 77
15. Henrik E. Ahrenbergs fond.....	21.194: 89
16. Konto för inköp av radium.....	1.174: 66
17. Professor Karl Dahlgrens fond	7.527: 49
18. Missans fond	10.696: 81
19. Häradshövding A. M. von Proschwitz' och hans fru Maria Elisabet von Proschwitz' samt teol. studeranden Gustaf Adolf von Proschwitz' donation	54.935: 14
20. Westringska donationen	21.626: 39
21. Doktor J. J. Ekmans och Doktor Fritz Langs biblioteksfond	6.849: 42
22. Med. doktor Ernst Melkerssons minnesfond.....	5.682: 09
23. Alma Håkanssons donation	3.505: 20
24. Westringska bokdonationsfonden	1.724: 04
25. Estrid Rodhes fond	4.262: 33
26. Thoméiska donationen.....	15.000: —
27. Gibsonska donationen	10.341: 85
28. Borgenströmska donationen.....	8.112: 39
29. Donation till radium	67.565: 34
31. Från år 1935 reserv. kursvinster för donationsfonder för Sahlgrenska sjukhuset	37.412: 27
32. Albin Perssons fond	2.870: 13
33. Läkarefonden för sjuksköterskor vid Sahlgrenska sjukhuset	2.150: 32
34. Emma Sofia Andréns fond	4.844: 84
35. Diverse fonder till Barnsjukhuset	380.304: 35
36. Hyllengrenska fonden	28.540: 66
37. Ågrenska fonden för underhåll av byggnader å Amundön	11.599: 37
38. Ågrenska fonden för nybyggnader å Amundön	12.093: 23
39. Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för Barnsjukhuset	12.400: 96
40. Oscar Ekmans, J. J. Ekmans och Edvard Dicksons fond	11.316: 49
41. James Carnegies donationsfond	10.554: 08
42. Franz och Sofie Rambergs donation.....	14.560: 81
43. Ågrenska donationskontot:	
Axel H. och Louise Ågrens fond.....	60.791: 66
Karin Ågrens fond	10.000: —
Erik Gustaf Ågrens fond	10.000: —
Carl Hugo Ågrens fond.....	10.000: —
Per Gustaf Ågrens fond.....	10.000: —
R. L. Lundgrens fond.....	1.656: 45
Axel H. och Louise Ågrens fond.....	28.765: 71
	131.213: 82
44. Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuksköterskors semester vid Barnsjukhuset	5.147: 32

45. Vera o. Nils Norlings donation	10.807: 93
47. Anna Platins fond	91.458: 93
50. E. J. Heymans och änkefru Olssons donationer.....	6.447: 62
51. Donation till B. B. av okänd givare	3.135: 96
55. Ekmanska fonden	42.897: 96
56. Falkenbergs fond	36.819: 55
57. J. Carnegies fond	33.659: 47
58. Wijkska fonden	30.705: 48
59. Maria och Magnus Nihlmans fond.....	23.424: 90
61. Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuka obemedlade i Örgryte	11.516: 88
96. Julie af Ekströms donation.....	304: 26
	<hr/>
	Kronor 1.734.687: 20

Sahlgrenska sjukhuset.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning I för år 1939
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	
	<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>					
6	Marasmus senilis	1	3	—	—	
	<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus	—	2	—	—	
10	Graviditas	—	34	—	—	
11	Hyperemesis gravidarum	—	2	—	—	
	<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	15	5	9	4	
22	Erysipelas	8	21	1	—	
23	Scarlatina	3	2	—	—	
26	Rubeola	—	1	—	—	
27	Parotitis epidemica	2	—	—	—	
29	Influenza epidemica	18	25	5	1	
33	Typhus abdominalis	3	—	—	—	
34	Paratyphus	2	10	—	—	
	Morbus Weilli	—	1	—	—	
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	40	62	5	5	
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	29	30	2	—	
	» cerebri. Meningitis tuberc.	3	5	3	5	
	» lymphoglandularum	5	22	—	—	
	» renum	1	—	—	—	
	» urogenitalis	1	1	—	—	
	» organorum aliorum	1	4	—	—	
44	Syphilis hereditaria	—	2	—	—	
	» acquisita	36	17	—	—	
	Lymfgranuloma inguinale	1	—	—	—	
46	Gonorrhæa (<i>samtliga fall</i>)	4	3	—	—	
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	—	—	—	
	» » chronica	3	—	—	—	
	Endomet., Salping., gonorrhœica	—	1	—	—	
	Rheumatismus	—	2	—	—	
51	Malaria	1	—	—	—	
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus	3	11	—	—	
57	Febris. Febricula	10	19	—	—	
	<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
	Anæmia secundaria	17	31	—	—	
58	» achylica simplex	—	8	—	—	
59	» perniciosa	8	5	—	—	
60	Leuchæmia	3	—	1	—	
61	Pseudoleuchæmia	—	1	—	—	
	Agranulocytosis	1	2	1	—	
	Myelophthisis	1	—	—	—	
	Splenomegalia, Morbus Banti	2	1	—	—	
	Purpura	1	3	—	—	
	Hämolytisk ikterus	1	—	—	—	

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
67	Diathesis urica. Arthritis urica	1	—	—	—
68	Diabetes mellitus	62	47	1	1
	Spontanhypoglykæmi	—	1	—	—
69	Adipositas universalis	5	11	—	—
	Glykosuria	1	1	—	—
70	Porfyria	1	—	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
71	Alcoholismus chronicus	24	—	—	—
76	Saturnismus »	4	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	7	9	2	3
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	6	2	—	—
81	Arteriosclerosis cerebri	2	3	—	—
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri ..	29	32	15	17
83	Encephalitis acuta, chron	24	24	2	2
	Abcessus cerebri et cerebelli	1	1	1	1
84	Hemiplegia	10	5	—	—
	Tumor cerebri	8	9	2	3
86	Paralysis generalis progressiva	2	1	—	—
87	Tumor medullæ spinalis	1	2	1	—
88	Myelitis	2	—	—	—
	Lues cerebrospinalis	23	6	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	4	5	—	—
	Parkinsonismus	5	4	—	—
92	Sclerosis amyotrophica lateralis	—	1	—	—
93	Dystrophia musculorum progressiva spinalis	1	—	—	—
94	Vertigo	14	26	—	—
	Polyneuritis	13	6	—	—
96	Cephalalgia	15	11	—	—
	Hemicrania	3	3	—	—
	Chorea	—	1	—	—
97	Adies syndrom	2	2	—	—
	Narcolepsia	—	2	—	—
98	Epilepsia	29	12	1	—
99	Hysteria	—	6	—	—
100	Psyckoneurosis	80	107	—	—
101	Neuraxitis	10	4	—	—
	Plexitis, Radiculitis	2	1	—	—
	Org. nervsjukdom	38	39	—	—
	Seq. post trauma capitis	25	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102— 110	Psychosis	5	15	—	—
	Imbecillitas	3	10	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	3	1	—	—
	Syncope	4	5	—	—
112	Endocarditis acuta	4	—	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
112	Myocarditis acuta	8	2	1	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	36	60	2	3
	Vitium organicum cordis congenita	2	—	—	—
113	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum.....	60	56	3	5
114	Neurosis cordis	1	1	—	—
	Paroxysmal tachycardi	6	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	3	—	—	—
116	Phlebitis	—	2	—	—
117	Aneurysma	3	—	1	—
118	Varix.....	1	3	—	—
119	Thrombosis. Embolia	15	17	—	—
120	Hypertonia	35	40	—	—
	Infarctus myocardi	31	7	12	5
	Angina pectoris	8	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121—	Sinusitis	8	7	—	—
124	Cystlunga	4	2	—	—
125—	Tumor pulmonum	2	—	—	—
127	Embolia pulm	3	1	1	1
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta.....	17	14	—	—
129	» chronica. Bronchitis chr.	2	2	—	—
130	Bronchiectasia	4	5	—	—
131	Asthma bronchiale.....	22	21	—	—
132	Hæmorrhagia pulmonum	2	5	—	—
133	Oedema pulmonum	2	4	—	—
134	Pneumonia acuta	109	65	12	3
134	Bronchopneumonia acuta	32	28	—	—
	Mediastinitis	1	—	1	—
136	Abscessus pulmonum.....	5	3	1	—
137	Gangræna pulmonum	2	1	2	—
138	Emphysema pulmonum.....	8	2	—	—
140	Pleuritis Empyema pleuræ	43	49	—	—
141	Pneumothorax	1	—	—	—
	Tumor mediastini	1	—	—	—
<i>XII. Matmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis. Noma	2	2	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	10	27	—	—
145	Peritonsillitis acuta	—	1	—	—
149	Hæmatemesis	13	6	—	—
	Melæna.....	41	25	—	—
152	Dyspepsia.....	41	28	—	—
153	Gastritis acuta.....	5	8	—	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	13	15	—	—
154	Gastritis chronica Achylia gastrica	6	50	—	—
	Seq. post. gastro-enterostomiam	3	1	—	—
155	Ulcus ventriculi	26	18	—	—
	Ulcus duodeñi.....	151	38	—	—
157	Polyposis ventriculi	1	1	—	—
158	Entero-colitis chronica	11	7	—	—
158	Jäsningsdyspepsi.....	1	1	—	—
	Diverticulosis coli	1	3	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
159	Appendicitis.....	3	1	—	—
161	Hernia.....	2	2	—	—
	Obstipatio.....	2	6	—	—
162	Dolores abdominis.....	5	7	—	—
	Colitis ulcerosa.....	1	2	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis.....	22	24	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis.....	9	2	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis.....	3	5	—	—
167	Cholelithiasis.....	4	14	—	—
168	Icterus.....	1	2	—	—
169	Pancreatitis acuta.....	3	—	—	—
171	Peritonitis acuta.....	1	3	—	2
171	» chronica.....	—	2	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta.....	14	11	1	—
174	» » » » chronica. Morbus Brightii.....	24	6	6	4
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis.....	7	6	—	—
176	Pyonephrosis.....	—	1	—	1
177	Nephrolithiasis.....	6	—	—	—
178	Hydronephrosis.....	1	1	—	—
180	Hæmaturia.....	1	1	—	—
180	Cystitis.....	2	5	—	—
181	Uræmia.....	8	—	—	—
182	Nephrosclerosis.....	11	3	4	1
184	Albuminuria, Alb. ortost.....	4	6	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
185	Hypertrophia prostatae.....	5	—	—	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatae.....	1	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis.....	—	4	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia.....	—	1	—	—
	Cysta ovarii.....	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas och bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum.....	13	4	—	—
203	Tendovaginitis.....	1	—	—	—
204	Peritendinitis calcificans.....	3	4	—	—
205	Synovitis. Arthritis.....	3	4	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta.....	40	54	—	—
207	» » chronica.....	15	10	—	—
208	Arthritis deformans.....	12	4	—	—
209	Anchyllosis.....	1	—	—	—
	Spondylos. deform.....	28	10	—	—
	Pes planus.....	6	1	—	—
	Kyphoscoliosis.....	2	2	—	—
214	Lumbago, Ischias.....	75	34	—	—
	Chondrodystrophia.....	1	—	—	—
216	Fract. colli femoris.....	—	1	—	—
	Osteoporosis.....	—	2	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	8	39	—	—
218	Urticaria	3	1	—	—
221	Zoster	1	3	—	—
222	Eczema	3	1	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	1	—	—	—
	Exanthema e usu medicament	—	3	—	—
	Ichtyosis	—	1	—	—
XVII. <i>Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media purulenta	3	7	—	—
245	Labyrinthitis	—	1	—	—
247	Morbus Menièrii	2	1	—	—
XVIII. <i>Ögonsjukdomar.</i>					
273	Iritis, iridocyclitis	2	—	—	—
276	Cataracta	1	—	—	—
281	Chorioiditis exsudativa (non suppurativa). Retino-chorioiditis ..	1	—	—	—
286	Retinitis albuminurica	3	1	—	—
300	Atrophia nervi optici	1	1	—	—
	Neuritis retrobulbaris	1	—	—	—
	Amblyopia congenita	1	—	—	—
XIX. <i>Svulster.</i>					
301	Morbus Sternberg	1	3	—	—
	» Reckinghamusen	3	—	—	—
	Seminoma	2	—	—	—
306	Angioma	—	1	—	—
307	Myoma	—	6	—	—
	Neurinoma	—	1	—	—
	Myelomatosis	—	2	—	—
	Melanosarcomatosis	—	1	—	—
313	Papilloma	—	1	—	—
315	Sarcoma	6	1	1	1
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	20	22	5	8
	» oesophagi	—	2	—	—
	» ventriculi	11	3	1	—
	» hepatis	2	—	2	—
	» duct. choledoch.	1	3	—	1
	» mammae	—	4	—	3
	» panchreatis	—	2	—	2
	» bronchiale	2	—	—	—
	» pulmonum	1	2	—	1
	» coli	3	4	1	—
	» recti	—	1	—	—
	» uteri	—	1	—	1
XX. <i>Andra sjukdomar.</i>					
321	Gigantismus	—	2	—	—
322	Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	1	11	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	5	22	—	1
324	Struma	—	2	—	—
	Diabetes insipidus	1	—	—	—
	Endokrin rubbning	—	8	—	—
326	Observationsfall	10	36	—	—
	Astenia	1	7	—	—

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning I för år 1939
angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels
skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Förgiftning med atropin-scopolamin	1	—	1	—	—	1
» » phenacetin	—	1	1	—	—	1
» » fenoltalein	—	1	1	—	—	1
» » barbitursyrepreparat ej spec.	3	1	4	—	—	4
» » phenemal, phenemalnatr.	3	2	5	1	—	4
» » diemal	1	1	2	—	—	2
» » diemalnatrium	1	2	3	—	—	3
» » hypnofen	4	1	5	—	—	5
» » phanodorm	2	2	4	—	—	4
» » bromyl	4	2	6	1	—	5
» » salicylsyra	2	—	2	—	—	2
» » koloquint	—	6	6	—	—	6
» » cyanväte	1	—	1	—	—	1
» » alkohol	4	—	4	—	1	3
» » metylalkohol	6	—	6	2	—	4
» » thyreoideatabletter	—	1	1	—	—	1
» » bly (<i>akut</i>)	1	—	1	—	—	1
» » kolos	10	—	10	—	—	10
» » lysgas	1	2	3	—	—	3
» » klorgas	1	—	1	—	—	1
» » trikloretülen	1	—	1	—	—	1
» » svaveldioxid	—	1	1	—	—	1
Drunkningstillbud	5	1	6	1	—	5
Fractura corp. vertebra thoracal VI (<i>Laesio ex ictus electric.</i>)	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	52	24	76	5	1	70
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall.						
Genom elektrisk ledning	1	—	1	—	—	1
Förgiftningar.						
Genom atropin-scopolamin	1	—	1	—	—	1
» phenacetin	—	1	1	—	—	1
» fenoltalein	—	1	1	—	—	1
» barbitursyreprep. ej spec.	1	—	1	—	—	1
» diemal	1	1	2	—	—	2
» diemalnatrium	1	—	1	—	—	1
» hypnofen	3	1	4	—	—	4
» phanodorm	—	1	1	—	—	1
» bromyl	3	1	4	—	—	4
» salicylsyra	2	—	2	—	—	2
» koloquint	—	6	6	—	—	6
» cyanväte	1	—	1	—	—	1

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
Genom thyreoideatabl.	—	1	1	—	—	1
» kolos	8	—	8	—	—	8
» alkohol	4	—	4	—	1	3
» metylalkohol	6	—	6	2	—	4
» klorgas	1	—	1	—	—	1
» bly (<i>akut</i>)	1	—	1	—	—	1
» trikloretylen	1	—	1	—	—	1
» svaveldioxid	—	1	1	—	—	1
Vid idrott, sport: badning, fall i vattnet	2	—	2	—	—	2
Under rusets inflytande	1	—	1	—	—	1
<i>B. Självmodersförsök.</i>						
Genom dränkning	2	1	3	1	—	2
» förgiftning: lysgas	1	2	3	—	—	3
» kolos	2	—	2	—	—	2
Övriga (specificeras) barbitursyreprep. ej specificerat	2	1	3	—	—	3
phenemal	3	2	5	1	—	4
diemalnatrjum	—	2	2	—	—	2
phanodorm	2	1	3	—	—	3
hypnofen	1	—	1	—	—	1
bromyl	1	1	2	1	—	1
Summa för grupp II	52	24	76	5	1	70

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning II för år 1939
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>				
5	Hernia diaphragmatica	1	—	—	—
	Megacolon congenitum	—	1	—	—
	Vitium organicum cordis congenitum	1	—	—	—
	<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>				
6	Marasmus senilis	—	2	—	1
	<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>				
11	Hyperemesis gravidarum	—	1	—	—
	<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>				
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	5	14	2	2
22	Erysipelas	1	1	—	—
29	Influenza	5	4	—	—
34	Paratyphus	—	2	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	12	7	1	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	10	5	1	—
	» ossium et articularum	—	1	—	—
	» lymphoglandularum	2	1	—	—
	» intestini	—	1	—	—
	Syphilis acquisita	7	8	—	—
55	Tænia (Cysticercus)	—	3	—	—
57	Febris. Febricula	1	6	—	—
	<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>				
58	Anæmia secundaria	5	37	—	—
59	Anæmia perniciosa progressiva	5	13	—	—
60	Leuchæmia	2	—	—	—
66	Purpura thrombopenica	—	3	—	—
	Diathesis thrombopenica	—	1	—	—
	Lymphogranulomatosis	—	1	—	—
	<i>VI. Ämnesomsättningsjukdomar.</i>				
67	Diathesis urica. Arthritis urica	3	1	—	—
68	Diabetes mellitus	66	91	2	—
69	Adipositas universalis	10	43	—	—
70	Glycosuria	3	2	—	—
	Porphyria	—	1	—	—
	<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>				
71	Alcoholismus chronicus	9	—	—	—
72	Nicotinismus »	—	1	—	—
73	Morphinismus »	—	1	—	—
	<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>				
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	—	1	—	—
	Arachnoiditis	—	1	—	—
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri ...	15	14	3	5
83	Encephalitis acuta	6	5	—	1
	Encephalitis chronica.....	1	3	—	—
84	Hemiplegia	2	—	—	—
88	Myelitis	2	—	—	—
89	Tabes dorsalis.....	1	2	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	—	1	—	—
	Lues cerebrospinalis	2	2	—	—
94	Neuritis facialis	1	—	—	—
	» brachialis	—	2	—	—
	» ischiadici	16	21	—	—
	» peronei	1	—	—	—
	Polyneuritis	3	1	—	—
96	Migraena	1	2	—	—
97	Organisk nervsjukdom	5	6	—	—
98	Epilepsia	3	3	—	—
101	Psykoneurosis	29	53	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102— 110	Insania	8	8	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
112	Endocarditis acuta	1	4	—	—
»	Myocarditis acuta	3	—	—	—
113	Endocarditis chronica, Vitium organicum cordis	26	41	2	3
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum.....	56	68	2	1
114	Neurosis cordis	1	—	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	6	5	—	—
116	Phlebitis	—	4	—	—
119	Trombosis. Embolia	3	5	—	1
120	Angina pectoris	3	10	—	—
	Infarctus cordis	7	4	5	1
	Hypertonia	19	55	—	—
	Cardiopathia kyphoscoliotica	1	—	—	—
	Gangræna pedis	5	3	—	—
	Morbus Raynaud	—	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124	Sinusitis acuta.....	2	—	—	—
125— 127	Laryngitis acuta	2	—	—	—
128	Bronchitis acuta	2	4	—	—
129	Bronchitis chronica.....	2	2	—	—
130	Bronchiectasia	2	—	—	—
131	Asthma bronchiale	10	10	1	1
132	Hæmorrhagia pulmonum	1	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	12	14	4	2
»	Bronchopneumonia acuta	7	13	—	3
136	Abscessus pulmonum	1	1	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	16	20	—	—
141	Pneumothorax spontaneus	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis	—	2	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	9	11	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum	3	—	—	—
149	Angina Vincenti	—	1	—	—
153	Gastritis acuta	5	2	—	—
»	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	3	—	—	—
154	Gastritis chronica	29	37	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	183	56	—	—
158	Entero-colitis chronica	81	113	—	—
159	Appendicitis	1	1	—	—
162	Achylia gastrica	25	41	—	—
	Contractura ani	—	1	—	—
	Hæmorrhoides	2	2	—	—
163	Hepatitis acuta	10	17	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	8	4	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	7	2	—	—
167	Cholelithiasis	4	23	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis.....	3	1	—	—
170	Melæna	12	4	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	9	7	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	31	25	4	5
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	18	1	—
177	Nephrolithiasis	12	6	—	—
178	Hydronephrosis	—	1	—	—
184	Nephrosclerosis	10	10	1	1
	Albuminuria orthostatica	2	1	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
185	Hypertrophia prostatae	2	—	—	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatae	1	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	1	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	2	—	—
199	Mastitis.....	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	5	1	—	—
204	Bursitis. Hygroma	—	1	—	—
205	Synovitis. Arthritis	2	1	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	17	18	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	7	37	—	—
208	Arthritis deformans	21	41	—	—
212	Pes planus	15	21	—	—
	Lumbago	11	10	—	—
	Spondylarthritis anchylopoetica	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	1	3	—	—
218	Urticaria	2	—	—	—
221	Zoster	1	1	—	—
222	Eczema	2	2	—	—
223	Psoriasis	3	—	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	—	2	—	—
	Elephantiasis	—	1	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
276	Cataracta	—	2	—	—
300	Kerato-conjunctivitis sicca	—	2	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>					
301	Fibroma	1	—	—	—
307	Myoma	—	8	—	—
311	Myelocytoma	1	—	—	—
312	Melanocytoma	1	—	—	—
	Carcinoma ventriculi	7	4	—	—
	» genitalium	1	2	1	—
	» mammae	—	1	—	—
	» oesophagi	1	1	—	—
	» duodeni	—	1	—	—
	» ilei	1	1	—	—
	» coli	2	3	—	—
	» recti	1	—	—	—
	» hepatis	1	—	1	—
	» pancreatis	1	2	—	1
	» metastaticum	—	17	—	2
	Seminoma testis	1	—	—	—
	Tumor cerebri	1	—	—	—
	» medullae spinalis	1	—	—	—
	» pulmonis	—	2	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
321	Acromegalia	—	1	—	—
322	Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	15	47	—	—
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	5	19	—	—
326	Diabetes insipidus	1	—	—	—
	Tetania	—	1	—	—
	Endokrin rubbning	1	8	—	—
	Pluriglandulär insufficiens	—	4	—	—
	Struma	—	5	—	—
	B-hypovitaminos	7	11	—	—
	Observationsfall	5	8	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning II för år 1939
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

		Dödsorsak	
		m.	kv.
A. Nati vivi.			
II. <i>Morbi senectutis.</i>			
0500	Marasmus senilis	—	1
III. <i>Morbi infectionis.</i>			
1220	Septichaemia, Pyoseptichaemia.....	2	2
1400	Tuberculosis pulmonis, laryngis	1	—
V. <i>Morbi nutritionis et secretionis internæ.</i>			
2360	Diabetes mellitus	2	—
VI. <i>Morbi systematis nervosi. Morbi mentis.</i> <i>Morbi organorum sensoriorum.</i>			
2600	Haemorrhagia cerebri. Haemorrhagia meningum	3	5
2810	Alii morbi organorum sensoriorum	—	1
VII. <i>Morbi organorum circulationis.</i>			
3020	Endocarditis chronica	2	3
3030	Myocarditis chronica	2	1
3050	Thrombosis. Embolia.....	—	1
3070	Alii morbi organorum circulationis	5	1
VIII. <i>Morbi organorum respirationis.</i>			
3520	Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	—	3
3530	Pneumonia acuta lobaris	4	2
3570	Asthma bronchiale	1	1
X. <i>Morbi organorum uropoëticorum.</i>			
5010	Nephritis chronica	4	5
5030	Cystopyelonephritis	1	—
5040	Alii morbi organorum uropoëticorum	1	1
XV. <i>Tumores.</i>			
7090	Carcinoma aliorum organorum	2	3
XVIII. <i>Mors violenta, non naturalis.</i> <i>Casus mortiferi.</i>			
8600	Intoxicatio acuta	—	1

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning II för år 1939
angående för skador och förgifningar intagna, med hänsyn till
dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Benets och bäckengördelns ben (<i>Fractura simplex</i>)	—	1	1	—	—	1
Hjärnskakning (<i>Comotio cerebri</i>)	—	1	1	—	—	1
Förgiftning med andra metallsalter, brom	1	—	1	—	—	1
» » morfín, opium	—	2	2	1	—	1
Summa för grupp I	1	4	5	1	—	4
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>Olycksfall.</i>						
Genom fall från höjd (stege, trappa etc.).....	—	1	1	—	—	1
• halkning, omkullfallande	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp II	—	2	2	—	—	2

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning I för år 1939
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
1	Sadelnäsa	1	—	—	—
1	Sinus pericranii reg. temporalis	—	1	—	—
1	Fistula congenita colli	—	1	—	—
1	Torticollis congenita	—	1	—	—
1	Malformatio hepatis (Relaxatio diaphragmat. dx.)	—	1	—	—
1	Aplasia renis	1	1	—	—
1	Pelvis duplex	—	1	—	—
1	Ureter duplex	—	1	—	—
1	Retentio testis	1	—	—	—
1	Uterus et vagina duplex	—	1	—	—
1	Hernia inguinalis congenita	1	—	—	—
<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>					
6	Marasmus senilis	2	—	—	—
7	Gangræna »	3	1	1	—
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus	—	9	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	5	—	—
11	Hyperemesis gravidarum	—	1	—	—
20	Graviditas	—	8	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Abscessus. Phlegmone	32	18	3	2
21	Panaritium	5	1	—	—
21	Paronychia	—	1	—	—
21	Lymphadenitis septica	20	8	—	—
21	Hidroadenitis	2	1	—	—
21	Gasbrand	1	—	—	—
22	Erysipelas	4	4	—	—
27	Parotitis epidemica	1	—	—	—
29	Influenza epidemica	2	5	—	—
34	Paratyphus	1	1	—	—
41	Tetanus	1	—	1	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	34	25	2	—
	» pulmonum	7	8	—	—
	» ossium et articularum	6	3	—	—
	» lymphoglandularum	2	5	—	—
	» renum	8	3	1	—
	» urogenitalis	5	2	—	—
	» organorum aliorum	6	4	1	—
44	Syphilis acquisita	11	1	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	—	3	—	—
	Salpingitis gonorrhœica	—	3	—	—
46	Lymphogranuloma inguinale	1	—	—	—
57	Febris	—	2	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia.....	6	18	—	1
64	Hæmophilia.....	1	—	—	—
64	Trombopeni.....	—	1	—	1
66	Lymphomatosis granulomatosa.....	1	—	—	—
66	Splenomegalia.....	2	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
67	Arthritis urica.....	1	1	—	—
68	Diabetes mellitus.....	15	7	—	—
68	Gangræna diabeticum.....	3	2	—	1
68	Ulcus diabeticum.....	1	—	—	—
69	Adipositas.....	—	3	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
71	Alcoholismus chronicus.....	2	—	1	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
82	Hæmorrhagia cerebri. Emollitio cerebri.....	—	3	—	—
90	Sclèrose en plaques.....	—	1	—	—
93	Dystrophia musculorum progressiva.....	1	—	—	—
94	Ischias.....	1	2	—	—
94	Coccygodynia.....	1	—	—	—
95	Paralysis.....	1	1	—	—
95	Dementia paralytica incipiens.....	1	—	—	—
95	Hemiatrofia facialis.....	—	1	—	—
98	Epilepsia.....	4	2	—	—
99	Hysteria.....	—	3	—	—
100	Neurasthenia. Psykoneurosis.....	22	21	—	—
101	Vertigo.....	—	1	—	—
101	Cephalalgia.....	—	2	—	—
101	Organisk nervsjukdom.....	—	3	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102— 110	Psychosis.....	1	3	—	—
	Imbecillitas.....	1	—	—	—
	Amentia.....	1	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
112	Myocarditis acuta.....	2	1	—	—
113	Vitium organicum cordis.....	—	2	—	—
113	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Myodegeneratio cordis.....	18	8	—	1
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis.....	8	1	—	—
116	Phlebitis. Trombophlebitis.....	5	6	—	—
117	Aneurysma.....	1	—	1	—
118	Varicocele.....	6	—	—	—
118	Varices.....	16	10	—	—
118	Hæmorrhoides.....	35	10	—	—
119	Trombosis. Embolia.....	10	11	3	3
120	Embolia lipomatosa.....	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
120	Hypertonia	7	9	—	—
120	Insufficiens cordis.....	2	—	—	—
120	Infarctus cordis. Infarctus myocardi.....	3	1	1	1
120	Angina pectoris	2	—	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121	Rhinitis.....	1	3	—	—
123	Sinusitis	1	1	—	—
128	Bronchitis acuta	2	7	—	—
129	Bronchitis chronica.....	1	1	—	—
131	Asthma bronchiale	3	2	—	—
134	Bronchopneumonia acuta	19	11	1	—
136	Abscessus pulmonum	1	—	—	—
137	Gangraena pulmonum.....	1	1	1	—
140	Pleuritis. Empyema pleurae	11	5	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	3	5	—	—
144	Tonsillitis chronica	—	2	—	—
149	Sialolithiasis.....	1	—	—	—
149	Parotitis septica	1	1	—	—
149	Parotidfistel	—	1	—	—
149	Ranula	1	—	—	—
149	Caries dentis	2	—	—	—
149	Retentio dentis	—	2	—	—
153	Gastritis acuta	18	8	—	—
153b	Entero-colitis acuta.....	33	21	—	—
153b	Proctitis acuta	1	1	—	—
153b	Sigmoiditis	1	—	—	—
153b	Diverticulitis	2	7	—	—
154	Gastritis chronica	1	2	—	—
154	Polyposis ventriculi	—	3	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni.....	92	14	5	1
155	Ulcus pepticum jejuni	5	—	—	—
157	Achylia. Hypochlorhydria. Dyspepsia. Hypochylia	13	19	—	—
158	Entero-colitis chronica	3	3	—	—
159	Appendicitis.....	92	93	5	1
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	5	6	—	1
161a	Hernia mobilis	111	25	—	—
161b	Hernia incarcerata	4	7	2	1
162	Hæmatemesis	9	1	—	—
162	Dolores abdominis.....	101	162	—	—
162	Obstipatio.....	2	9	—	—
162	Strictura coli	1	—	—	—
162	Polyposis recti.....	2	—	—	—
162	Abscessus ad anum. Fistula ani.....	17	11	—	—
162	Fissura v. contractura ani.....	7	4	—	—
162	Polypus ani.....	1	—	—	—
162	Ulcus recti	1	—	—	—
162	Strictura recti	1	—	—	—
162	Prolapsus ani vel recti	2	2	—	—
162	Striktur i anus præternaturalis	—	1	—	—
162	Rectalblödning. Melaena.....	17	3	—	—
162	Diverticulum intestini	—	3	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
162	Stenosis pylori	6	—	—	—
162	Lymphadenitis acuta mesenterii	2	6	—	—
162	Corpus alienum intestini (gaffelskaft)	1	—	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus	8	5	1	1
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	3	2	2	1
166	Cholecystitis. Cholangitis	12	55	—	2
167	Cholelithiasis	13	57	—	1
167	Choledocholithiasis	2	8	—	—
168	Icterus	2	—	—	—
169	Pancreatitis acuta	6	11	1	2
169	Pancreatitis chronica	1	1	—	—
169	Atrophia pancreatis	—	1	—	—
170	Abscessus subphrenicus	2	—	—	—
171	Peritonitis acuta	6	3	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	1	1	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica	1	2	—	1
175	Pyelitis. Pyelocystitis. Cystopyelonephritis	8	25	—	1
176	Pyonephrosis	—	3	—	—
177	Nephrolithiasis. Ureterolithiasis	82	26	—	1
178	Hydronephrosis	2	6	—	—
180	Cystitis	14	40	—	—
181	Lithiasis vesicae urinariae	4	1	—	1
182	Urethritis	2	—	—	—
183	Stricturea urethrae	9	—	—	—
184	Ren cysticus	2	—	—	—
184	Nephrosclerosis	1	—	1	—
184	Hæmaturia	13	4	—	—
184	Uræmia	4	5	—	—
184	Diverticulum vesicae urinariae	1	—	—	—
184	Polypus urethrae	—	1	—	—
184	Fistula urethrae	1	—	—	—
184	Observationsfall	40	31	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
185	Hypertrophia prostatae	49	—	2	—
185	Prostatismus	2	—	—	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatae	5	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis. Funiculitis	15	—	—	—
187	Seminoma testis	1	—	—	—
187	Atrophia testis	1	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	9	—	—	—
189	Spermatocystitis	1	—	—	—
189	Spermatocoele	1	—	—	—
189	Hydrocele	14	—	—	—
189	Balanitis	1	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
192	Bartholinitis. Kolpitis	—	4	—	—
193	Endometritis	—	3	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	36	—	—
195	Parametritis	—	1	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	8	—	—
196	Intermenstrual pains	—	1	—	—
196	Hæmorrhagia climacterica.....	—	1	—	—
196	Metrorrhagia	—	6	—	—
199	Mastitis.....	—	2	—	—
201	Hypertrophia mammæ	—	3	—	—
201	Blutende Mamma	—	1	—	—
201	Prolapsus uteri	—	2	—	—
201	Stricture vaginae post operationem.....	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis	—	1	—	—
202	Lumbago	1	—	—	—
203	Tendovaginitis. Peritendinitis	3	7	—	—
204	Bursitis. Hygroma.....	7	6	—	—
205	Synovitis. Arthritis	8	9	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	2	4	—	—
208	Arthritis deformans.....	4	12	—	—
208	Malum coxæ senile	—	1	—	—
208	Spondylosis deformans	7	3	—	—
209	Contractura	2	1	—	—
210	Pseudarthrosis	1	1	—	—
211	Corpus liberum in articulo	8	1	—	—
211	Osteochondritis dissecans	4	1	—	—
212	Scoliosis	1	—	—	—
212	Insufficiëntia dorsi	3	3	—	—
212	Pes plano-valgus.....	2	1	—	—
212	Hallux valgus	1	10	—	—
212	Hallux rigidus	1	1	—	—
212	Slinkled	—	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis.....	20	10	—	—
213	Osteoporosis	1	—	—	—
216	Contractura tend. et fasc. Dupuytren's kontraktur	4	1	—	—
216	Deformitas post traum.....	—	1	—	—
216	Cicatrix post traum.....	1	—	—	—
216	Defectus nasi post lupum.....	—	1	—	—
216	Exostosis	1	2	—	—
216	Ganglion	3	4	—	—
216	Chondromalacia	—	1	—	—
216	Osteomalacia	1	—	—	—
216	Hydrops	3	1	—	—
216	Epiphyseolysis.....	2	—	—	—
216	Insufficiëntia pedis.....	1	—	—	—
216	Observationsfall	5	3	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema nodosum	1	—	—	—
218	Urticaria	—	1	—	—
219	Pruritus.....	—	1	—	—
223	Psoriasis	—	1	—	—
222	Eczema	2	2	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
227	Ulcus varicosum cruris	4	5	—	—
228	Impetigo	1	—	—	—
231	Furunculosis, furunculus	10	7	—	—
232	Carbunculus	4	2	1	—
233	Gangræna	1	—	—	—
237	Dermatitis acuta	2	—	—	—
240	Clavus	1	1	—	—
240	Ulcus	3	3	—	—
240	Atheroma	2	2	—	—
240	Oedema	1	—	—	—
240	Caruncula	—	1	—	—
240	Ichtyosis	—	1	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.					
250	Blepharitis	1	—	—	—
277	Glaukoma	—	1	—	—
XIX. Svulster.					
301	Fibroma	—	10	—	—
302	Lipoma	4	6	—	—
305	Pseudomyxoma	—	1	—	—
306	Lymfangioma. Hæmangioma	1	3	—	—
307	Myoma	—	16	—	1
311	Myeloma	1	—	—	—
313	Papilloma	6	3	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma. Cysta ovarii. Corpus luteum ruptum	—	26	—	2
314	Granuloma	—	1	—	—
315	Sarcoma	6	6	—	1
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	52	81	18	19
	» gingivæ	1	—	—	—
	» lingvæ	1	1	—	—
	» lymphoglandularum	1	—	—	—
	» mandibulæ	2	—	—	—
	» glandulæ thyreoideæ	—	1	—	—
	» mammæ	—	29	—	—
	» oesophagi	3	1	—	—
	» ventriculi	20	13	6	4
	» intestini tenuis	2	—	1	—
	» caeci	—	3	—	3
	» coli	6	10	4	6
	» recti	6	4	1	—
	» vesicæ felleæ	2	—	2	—
	» pancreatis	—	1	1	1
	» hepatis	—	2	—	1
	» vesicæ urinariæ	3	1	2	—
	» prostate	5	—	1	—
	» ovarii	—	4	—	1
	» uteri	—	3	—	—
	» vulvæ	—	3	—	—
	» pulmonum	—	1	—	—
	» organorum aliorum	1	4	—	3
318	Blastoma teratoides. Cysta dermoid.	6	12	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
319	Tumor renis. Hypernephroma	5	3	1	—
319	Tumor parotidis	—	1	—	—
320	Tumor medullæ spinalis	—	1	—	—
320	Tumor maxillæ	—	1	—	—
320	Tumor reg. thoracis	—	1	—	—
320	Tumor abdominis	1	4	1	—
320	Cysta.....	2	1	—	—
319	Polypus cervicis uteri	—	2	—	—
319	Polypus corporis uteri	—	1	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
323	Morbus BasedowI. Hyperthyreosis. Hyperthyreodism.	3	19	—	—
326	Asthenia	1	2	—	—
326	Struma	1	17	—	1
326	Observationsfall	—	1	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning I för år 1939
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

Dödsorsak		Antal		Dödsorsak		Antal	
		m. kv.				m. kv.	
A. Nati vivi.				Transport 27 19			
<i>II. Morbi senectutis.</i>				4100	Morbi pancreatis	1	2
0600	Grangræna senilis.....	1	—	4500	Alii morbi organorum digestionis	1	1
<i>III. Morbi infectionis.</i>				<i>X. Morbi organorum uropoëti-</i>			
1220	Septichaemia, Pyosepticaemia ...	3	2	<i>corum.</i>			
1300	Tetanus	1	—	5010	Nephritis chronica	—	1
1470	Tuberculosis aliorum organorum...	2	—	5020	Lithiasis renis et vesicae	—	2
<i>IV. Morbi systematis hæmopoë-</i>				5030	Cystopyelonephritis	—	1
<i>tici et sanguinis et diatheses</i>				5040	Alii morbi organorum uropoëti-		
<i>hæmorrhagicæ.</i>				<i>corum .....</i>			
2050	Alii morbi sanguinis	—	2	<i>XI. Morbi organorum genita-</i>			
<i>V. Morbi nutritionis et secre-</i>				<i>lium.</i>			
<i>tionis internæ.</i>				5210	Hypertrophia prostatae	2	—
2360	Diabetes mellitus	—	1	<i>XIV. Morbi systematis cutanei</i>			
2460	Alii morbi nutritionis et secretionis			<i>et subcutanei.</i>			
<i>internæ .....</i>				6520	Alii morbi systematis cutanei et		
<i>VII. Morbi organorum circula-</i>				<i>subcutanei .....</i>			
<i>tionis.</i>				<i>XV. Tumores.</i>			
3030	Myocarditis chronica	—	1	7010	Carcinoma ventriculi	6	4
3041	Aneurysma aortæ	1	—	7020	» intestini	6	9
3050	Thrombosis. Embolia.....	3	3	7030	» uteri et ovariorum ...	—	1
3070	Alii morbi organorum circulationis	1	1	7090	» aliorum organorum ...	6	5
<i>VIII. Morbi organorum respira-</i>				7520	Sarcoma viscerum	—	1
<i>tionis.</i>				7700	Alii tumores	2	3
3550	Gangraena pulmonis	1	—	<i>XVI. Intoxicaciones chronicæ.</i>			
<i>IX. Morbi organorum digestionis.</i>				8000	Alcoholismus chronicus	1	—
4000	Ulcus ventriculi.....	3	1	<i>XVII. Mors violenta, non natu-</i>			
4010	Ulcus duodeni	2	—	<i>ralis.</i>			
4040	Appendicitis	5	1	<i>Casus mortiferi.</i>			
4050	Hernia	2	1	8520	Combustio	2	1
4060	Ileus	—	1	8570	Contusio. Laceratio. Vulnus con-		
4080	Cirrhosis hepatis	2	1	<i>tusum. Fractura .....</i>			
4090	Morbi viarum biliarum cum calculis	—	1	8590	Vulnus sclopetarium	1	—
4091	Morbi viarum biliarum sine calculis	—	2	8650	Alii casus mortiferi	3	—
Transport		27	19	Summa		65	53

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning I för år 1939
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
I.					
Fractura cranii c. lacerat. cerebri	1	Trepanation	—	—	1 2746. Död i contusio cerebri.
Fractura cranii c. impressione	2	Trepanation + upplyftande av fragment	2	—	
IV.					
Deformitas nasi acquis. ...	1	Plastik	1	—	
Fractura ossis nasi	1	Reposition	1	—	
Defectus nasi	4	Plastik	4	—	
V.					
Deformitas faciei	1	Fri fett-transplantation ...	1	—	
Deformitas lab. inf.	1	Plastik	1	—	
Retentio dentis	1	Utmejsling	1	—	
Periostitis alveolaris	9	Incision (+ev. tandextrakt.)	9	—	
Osteitis mandibulæ	3	Sequestrotomi	3	—	
Fistula parotidis	1	Op. enl. Deguise	1	—	
Paralysis invet. n. facialis..	2	Fri fascieplastik	2	—	
Fractura compl. mandibulæ	1	Sutur + fixationsförband..	1	—	
Luxatio menisci mandibulæ	1	Arthrotomi + exstirpation	1	—	
Hæmangioma faciei	8	Elektroendotermi + ev. senare plastik	8	—	
Ranula	1	Exstirpation	1	—	
Tumor parotidis	1	Exstirpation	1	—	
Fistula faciei post cancer. mandibulæ	1	Plastik	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Cancer mandibulæ inextirp.	1	Resektion av n. alveol. infer.	1	—	
Cancer linguae	1	Elektroendotermi	1	—	
Hæmorrhagia e cancro linguae	1	Ligatur av a. carot. ext.	1	—	
VI.					
Cysta v. fistula colli congenita	2	Exstirpation	2	—	
Torticollis congen.	1	Tenotomi	1	—	
Lymphadenitis septica colli	2	Incision	2	—	
Lymphoma tbc. colli	3	Exstirpation	3	—	
» » »	1	Incision + utskrapning	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fistula reg. colli post cancer. mandibulæ san.	1	Hudplastik	1	—	—	
Sarcoma reg. colli	2	Exstirpation	2	—	—	
Lymphoma carcinomat. reg. colli	1	Exstirpation	1	—	—	
Cancer oesophagi	1	Gastrostomi	1	—	—	
VII.						
Struma adenomatosa et cystica	1	Enukleation	1	—	—	
Struma adenomatosa vel cystica	8	Resektions-enukleation	7	—	1	1218. Stor intrathoracal struma. Död i pneumoni.
Struma adenomatosa toxica	1	Subtotal strumektomi	1	—	—	
Morbus Basedowi	13	Subtotal strumektomi i en séance	13	—	—	
» »	1	Subtotal strumektomi i två séances	1	—	—	
Struma Basedowi recidiv. . .	1	Exstirpation	1	—	—	
VIII.						
Osteochondritis tbc.	1	Revbensresektion	1	—	—	
Empyema pleuræ	8	Revbensresektion + thoracotomi + dränage	5	—	—	3 st. kvarl. 1/1 —40.
» »	1	Thoracotomi + dränage ...	1	—	—	
» »	1	Thoracocentes	1	—	—	
» » invet. . .	3	Thoracoplastik	3	—	—	
» » tbc.	1	»	—	—	1	135. 45 år. Död i nephrosis chron. (amyloid).
Sarcoma reg. thoracis	1	Exstirpation (elektroendotermi)	1	—	—	
IX.						
Hypertrophia mammæ	5	Plastik (enl. Biesenberger)	5	—	—	
Tbc. mammæ	1	Incision + utskrapning + drän.	1	—	—	
Fibroadenoma mammæ	6	Exstirpation	5	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
» »	3	Bröstkörtelamputation ...	3	—	—	
Cancer mammæ	27	Radikaloperation (i regel med elektroendotermi) ..	25	—	—	2 kvarl. 1/1 —40.
» »	1	Bröstkörtelamputation (i regel med elektroendotermi)	1	—	—	
X.						
Fract. vertebræ	7	Reposition + gips	7	—	—	
» columnæ vertebræ c. læs. med. spin.	2	Laminektomi	1	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Tumor medullæ spin.	1	Laminektomi + exstirpation	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XI.						
Malformatio hepatis	1	Anläggn. av pneumothorax + pneumoperitoneum ...	1	—	—	
Ruptura hepatis traum. ...	1	Laparotomi + tamponad + tunntarmsfistel	—	—	1	2080. 21 år. Död i ileus paralyt.
Cancer vesic. felleæ c. carcinomatos. peritonei et ileo	1	Laparotomi + tunntarmsfistel	—	—	1	2513. 67 år. Död i cach. et cholæmi.
Cholelithiasis + choledocholithiasis	5	Cholecystektomi + choledocholithotomi + dränage ..	5	—	—	
Choledocholithiasis	2	Choledocholithotomi + drän.	1	—	1	469. 27 år. Död i uræmi.
Susp. cholecystit.	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
Choledocholithiasis	1	Cholecystektomi + choledocholithotomi + dränage ..	1	—	—	
Cholecystit. chron. sine calculis	2	Cholecystektomi + dränage	2	—	—	
Cholecystit. ac. gangr. + cholelithiasis	1	» + »	1	—	—	
Cholecystit. ac. gangr. c. peritonitide libera + cholelithiasis	1	Cholecystektomi + dränage + relaparotomi + drän.	1	—	—	
Cholecystit. acuta + cholelithiasis	1	Cholecystostomi (efter extr. av sten)	1	—	—	
Cholelithiasis (i allmänhet med cholecystit)	35	Cholecystektomi + dränage	34	—	1	524. 36 år. Död i pancreatit.
Cholelithiasis (med el. utan cholecystit)	3	Cholecystolithotomi	3	—	—	
Lithiasis ves. felleæ et duct. choledoch.	1	Cholecystektomi + choledocholithotomi + (senare) tunntarmsfistel	—	—	1	1464. 53 år. Död i subphrenisk abscess.
Cholecystit. ac. + pancreatit. ac.	1	Laparotomi + cholecystostomi	1	—	—	
Cirrhosis hepatis	1	Cholecystostomi	1	—	—	
Cholæmi	1	Laparotomia explorativa + cholecystostomia	—	—	1	233. 25 år. Död i retroperitonealt sarkom och pancreatit.
Cholelithiasis + cholecystit. ac.	1	Cholecystektomi + choledochotomi + choledochusdränage	1	—	—	
Cholecystit. ac. gangr. perf. c. peritonit. lib.	1	Laparotomi + dränage	—	—	1	2376. 66 år. Död i peritonit.
XII.						
Pancreatit. necroticans c. læsione ventriculi, duodeni et coli	1	Colon-ventrikelfistel	—	—	1	1996. 54 år. Död i peritonit.
Cancer pancreatis	1	Explorativ laparotomi	—	—	1	1089. 62 år. Död i cachexi.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XIV.						
Ulcus ventriculi	4	Ventrikelresektion	4	—	—	
Stenosis pylori (ulcus)	4	Gastroenterostomi	4	—	—	
Ulcus duodeni	18	Ventrikel- och duodenalresektion	16	—	—	2 kvarl. 1/1 —40.
» »	1	Ventrikel- och duodenalresektion + gastrostomi ..	1	—	—	
» »	14	Gastroenterostomi	14	—	—	
Ulcus duodeni perforans ..	10	Sutur (ev. excision) + gastrostomi	9	—	1	954. 34 år. Död i peritonit.
Ulcus pepticum jejuni perforans	1	Sutur + magfistel	1	—	—	
Ulcus pepticum jejuni perforans	1	Jejunostomi	1	—	—	
Fistula duodeni postoperat.	1	»	1	—	—	
Polyposis ventriculi	1	Ventrikelresektion	1	—	—	
Cancer ventriculi	11	»	6	—	3	2 kvarl. 1/1 —40. 355. 69 år. Gangr. pulm. 1113. 62 år. Myocardit. ac. 1641. 69 år. Sepsis.
Cancer ventriculi inextirpabilis	1	Gastroenterostomi	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Cancer ventriculi inextirpabilis	2	Jejunostomi	1	—	1	968. 46 år. Död cach. modo.
Cancer ventriculi inextirpabilis	9	Explorativ laparotomi	—	8	1	2934. 60 år. Död i lungemboli.
Cancer ventriculi inextirpabilis c. ictero	1	Cholecystostomi	1	—	—	
XV.						
Enteritis acuta (suspicio appendicitidis)	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
Diverticulitis chron. coli c. ileo	1	Colostomi	—	—	1	2397. 53 år. Död i tbc pulm.
Volvulus flex. sigm.	1	Laparotomi + reposition ..	1	—	—	
Ileus (adhærens- v. strangulations-)	5	» + lysis	5	—	—	
Ileus e strangulatione	1	» + » + enterostomi	1	—	—	
» (adhærens-)	2	Laparotomi + lysis + (senare gastrostomi + enterostomi	—	—	1	1 kvarl. 1/1 —40. 3006. 27 år. Död i ileus.
» e peritonitide	2	Enterostomi + cæcostomi + gastrostomi	2	—	—	
» (obturations-)	1	Nedmassering av odigererat tarminnehåll	1	—	—	
» e cancro intestini tenuis	1	Laparotomi + enteroanastomos	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
D:o	1	Laparotomi + tunntarmsfistel	—	—	1	865. 44 år. Död i peritonit.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cancer coli c. ileo	1	Laparotomi + colostomi + (senare) tunntarmsfistel	—	—	1	2918. 64 år. Död i peritonit.
Ileus e cancro recti	1	Laparotomi + colostomi ..	1	—	—	
» paralyticus	1	Tunntarmsfistel	1	—	—	
Cancer cæci	3	Ileocæcalresektion	1	—	2	321. 77 år. Död i peritonit. 463. 40 år. Död i ileus.
» »	4	Laparotomi + enteroanastomos	2	—	2	2850/38. 28 år. Död i peritonit. 2370. 61 år. Död i cardio-scleros.
» »	1	Laparotomi + ileotransversostomi + (senare) laparotomi + lysis + tunntarmsfistel	—	—	1	463. 40 år. Död i peritonit.
» coli	1	Colonresektion	—	—	1	401. 59 år. Död i pneumoni.
» »	3	Colostomi + (senare) colonresektion (ev. 2 séancer)	—	—	1	2 kvarl. 1/1 —40. 2182. 55 år. Död i ileus paralyt.
» »	1	Colonresektion enligt Miculicz i 2 séancer	1	—	—	
Cancer coli ascendent.	1	Laparotomi + ileo-transversostomi + (senare) colonresektion	—	—	1	1636. 72 år. Död i peritonit.
» »	1	Laparotomi + ileo-transversostomi	—	—	1	1285. 60 år. Död i sepsis.
» » c. ileo	1	Colostomi + (senare) explorativ laparotomi	1	—	—	
Cancer flex. sigm.	3	Colonresektion + anus præternaturalis	1	—	2	447. 67 år. Död i peritonit. 1492. 34 år. Död i myocardit. ac.
Cancer coli inexist.	1	Explorativ laparotomi	—	1	—	
» » c. peritonitide..	1	Laparotomi + dränage	—	—	1	72. 42 år. Död i peritonit.
Stenosis fistulæ coli	1	Plastik	1	—	—	
Stenosis ani præternaturalis	1	»	1	—	—	
XVI.						
Appendicit. ac. (ev. med tvi- velaktiga förändr.)	75	Appendektomi + sutur	74	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Appendicit. ac. gangr. (ev. m. börjande peritonit) ..	120	» + »	114	—	—	6 » » »
D:o	38	» + dränage ..	36	—	1	2 » » »
Appendicit. ac. gangr.	2	Appendektomi + sutur + (senare) laparotomi	1	—	1	2997. 27 år. Död i leverabscess.
D:o	1	Appendektomi + (senare) enterostomi	—	—	1	2269. 22 år. Död i peritonit.
Appendicit. ac. c. peritonitide circumscripta	2	Appendektomi + dränage ..	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Appendicit. ac. c. abscessu	3	Laparotomi + incision + dränage	3	—	—	
Appendicit. ac. c. peritoni- tide libera	3	Appendektomi + dränage ..	2	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
D:o	1	Appendektomi + (senare) enterostomi + slutn. av fistel	—	—	—	1 » » »
D:o	1	Appendektomi + dränage + (senare) gastrostomi + enterostomi	—	—	1	1472. 18 år. Död i peritonit.
D:o	1	Laparotomi + dränage	—	—	1	3077. 78 år. Död i peritonit.
Pseudomyxoma appendic. ..	1	Appendektomi + sutur	1	—	—	
Appendicit. chron.	5	Appendektomi + sutur	5	—	—	
Frisk appendix	27	» "en passant"	27	—	—	
XVII.						
Hernia inguinalis mob.	113	Radikaloperation	113	—	—	
» » incarc. ..	2	Herniotomi + radikalopera- tion	1	—	1	124. 77 år. Död i pneumoni.
» » » c. gangr. intestini	1	Reposition + tunntarmsre- sektion + tunntarmsfistel	—	—	1	3106. 15-år. Död i pneumoni.
Ruptura intestini ten. post repos. herniæ inguinalis incarc.	1	Laparotomi + tunntarms- suture + ventrikelfistel ..	—	—	—	Repositionen utförd av pat. före inkomsten. Kvarl. 1/1 —40.
Hernia cruralis mob.	6	Radikaloperation	6	—	—	
» » incarc.	4	Herniotomi + radikalopera- tion	4	—	—	
» umbilicalis mob. ...	3	Radikaloperation	3	—	—	
» » incarc.	4	Herniotomi + radikalopera- tion	4	—	—	
» epigastrica	1	Radikaloperation	1	—	—	
» abdominalis postope- rativa	12	»	12	—	—	
Hernia umbilicalis incarc. c. gangr. intestini	1	Herniotomi + tunntarmsre- sektion + (senare) rela- parotomi	—	—	1	1172. 53 år. Död i peritonit.
XVIII.						
Contractura v. fissura ani. .	24	Dilatation forcée	23	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Abscessus ad anum	19	Incision	18	—	—	1 » » »
Fistula ani	18	Klyvning, ev. excision	17	—	—	1 » » »
Prolapsus recti	1	Excision	—	—	—	1 » » »
Tumores hæmorrhoid.	41	Radikaloperation, ev. med elektroendotermi	40	—	—	1 » » »

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cancer recti	3	Anus præternaturalis + senare) rectumexstirpation	2	—	1	1377. 65 år. Död i broncho-pneum.
» »	1	Anus præternaturalis + senare amputation av rectum + exstirpation av prostata + blåsfistel	1	—	—	
» » op. recid.	1	Exstirpation + (senare) körtelutrymning	1	—	—	
» » inextirpab. ..	4	Colostomi (v. anus præternaturalis)	2	—	—	2 kvarl. 1/1 —40.
Prolapsus recti	1	Operation enligt Rehn-Delorme	1	—	—	
Cancer recti inextirp.	1	Laparotomi + anus præternaturalis + (senare) colostomi + ileostomi	1	—	—	
Pruritus ani	1	Neurotomiä subcutanea	1	—	—	
XIX.						
Hernia diaphragmatica	1	Phrenicoexæresis	1	—	—	
Abscessus subphrenicus ...	1	Retroperitoneal incision + dränage	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Peritonit. chronica adhæsiva	1	Laparotomi + lysis	1	—	—	
Lymphadenit. ac. mesenterii	9	» + appendektomi	9	—	—	
Abscessus pelvis	1	Kolpotomi	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Ascites	12	Laparocentes	11	—	1	3071. 65 år. Död cachect. modo.
Embolia art. mesenterii c. gangr. intestini	1	Tunntarmsresektion	1	—	—	
Embolia vas. mesenteric. ..	1	Laparotomi + ventrikelfistel	—	—	1	234. 46 år. Död i peritonit.
Thrombosis vas. mesenteric. c. ileo	1	» + tunntarmsfistel	—	—	1	2744. 80 år. Död i ileus.
Hæmorrhagia intraabdominalis (ex ruptura aneurysm.)	1	Explorativ laparotomi	—	—	1	1536. 67 år. Död i uræmia gravis.
Ruptura subcutanea intestini tenuis c. peritonitide libera	1	Laparotomi + tarmsutur + dränage + (senare) tunntarmsfistel + (senare) ventrikelfistel	—	—	1	1716. 38 år. Död i peritonit.
Laceratio abdominis c. læsione intestini tenuis et coli	1	Tunntarmsresektion + sutur å colon + ventrikelfistel	—	—	1	3022. 22 år. Död i chock.
Vuln. ict. c. perforat. ad abdomenem	1	Laparotomiä expl.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cysta mesenterii	1	Laparotomi + marsupialisering	1	—	—	
Carcinosis peritonei	3	Laparotomi + ev. provexcision	2	—	1	3092/38. 54 år. Död cach. modo.
Sarcoma inexistirpabilis omenti minoris	1	Explorativ laparotomi	—	—	1	946. 35 år. Död cach. modo.
XX.						
Hydronephrosis	2	Nephrektomi	2	—	—	
Perinephrit. supp.	1	Incision	—	—	1	1122. 34 år. Död i sepsis.
Cystopyelonephrit.	1	Blåsfistel	—	—	1	708. 41 år. Död i uræmi.
Tbc. renis	6	Nephrektomi	5	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
» »	1	Ureterostomi + (senare) nephrektomi	1	—	—	
Nephrolithiasis	3	Pyelolithotomi	3	—	—	
» »	2	Nephrektomi	2	—	—	
Ureterolithiasis	11	Ureterolithotomi	11	—	—	
» » + pyonephrosis	1	Delning av uretär + extraktion av sten + framläggning av uretär + dränage (séance I)	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Tumor renis	3	Nephrektomi	3	—	—	
» »	1	» + tunntarmsfistel + (senare) ventrikelfistel	—	—	1	1214. Död i ileus paralyticus.
Hæmatoma spontanea e trombocytopenia	1	Friläggning + dränage ...	—	—	1	1628. 57 år. Död i uræmi + cystopyelit.
XXI.						
Lithiasis ves. urinar.	3	Sectio alta + extraktion ..	2	—	1	2857. 33 år. Död i abscess. paravesic. + pyelit. + sepsis.
» » »	2	Vidgning av fistel + extraktion	1	—	1	743. 72 år. Död i cancer vesic. urin.
Papilloma » »	4	Endovesical elektroendotermi (i allm. flera séancer)	4	—	—	
» » »	4	Sectio alta + elektroendotermi	4	—	—	
Cancer » »	1	Endovesical elektroendotermi	1	—	—	
» » »	1	Enkelsidig ureterostomi ...	—	—	1	1663. 56 år. Död i uræmi.
Tumor ves. urinar. inexistirpabilis	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
Blåsfistel	1	Revision av fistel	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Hypertrophia prostatae	5	Transvesical prostatektomi	4	—	1	2730/38. 69 år. Död i nephroscleros + bronchopn.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Hypertrophia prostatæ	7	Bilateral vasektomi + (senare) transvesical prostatektomi	4	—	1	2523. 71 år. Död i bronchopneum. 2 kvarl. 1/1 —40.
» »	12	Bilateral vasektomi	12	—	—	
» »	3	Albugineotomi enl. Lakatos	3	—	—	
» »	1	Bilateral albugineotomi + (senare) epicystostomi + (senare) transvesical prostatektomi	1	—	—	
Retentio ac. urinæ (hypertrophia prostatæ)	1	Suprapubisk cystostomi ...	1	—	—	
Abscessus prostatæ	1	Incision	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Cancer prostatæ	2	Transvesical prostatektomi	2	—	—	
» »	1	Sectio alta + radiumapplikation	1	—	—	
» »	1	Blåsfistel + (senare) sektio alta + elektrokoagulation	—	—	1	1664. 76 år. Död i cystopyelit.
» »	3	Suprapubisk cystostomi ...	3	—	—	
XXIII.						
Phimosi s	4	Dorsalsnitt eller circumcisio	4	—	—	
»	7	Plastik	7	—	—	
Polypus urethræ	1	Elektroendotermi	1	—	—	
XXIV.						
Retentio testis	1	Radikaloperation	1	—	—	
Epididymit. sept. chron. ...	3	Epididymektomi, ev. resektion	3	—	—	
Tbc. epididymidis	2	D:o	2	—	—	
» » et testis ..	1	Testisextirpation	1	—	—	
Hydrocele testis	10	Op. enl. Winkelmann	10	—	—	
Hydrocele funiculi	2	Exstirpation	2	—	—	
Spermatocele	1	»	1	—	—	
Varicocele	1	Radikaloperation enl. G. Nilsson	1	—	—	
»	2	Scrotalresektion + upphängning i fascielambå från bukväggen	2	—	—	
Cysta epididymidis	1	Exstirpation	1	—	—	
Seminoma testis	1	Testisextirpation	1	—	—	
Fistula reg. scrotalis	1	Revision	1	—	—	
XXV.						
Strictura vaginæ	1	Dilatation	1	—	—	
Salpingitis ac.	4	Explorativ laparotomi	4	—	—	
Salpingo-oophorit. ac.	2	Salpingektomi (ev. + oophorektomi)	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Salpingit. chron.	2	Salpingektomi	2	—	—	
Salpingo-oophorit. chron. ..	3	Salpingo-oophorektomi	3	—	—	
Salpingit. chron.	2	Salpingostomi	2	—	—	
» tbc.	2	Bilateral salpingektomi ...	2	—	—	
Endometritis	8	Abrasio	7	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Abortus	2	Utrymning	2	—	—	
Bartholinit. ac. supp.	1	Incision	1	—	—	
Fistula recto-vaginalis (ex cancer uteri)	1	Anus præternaturalis	1	—	—	
Graviditas	1	Abortus provocatus	1	—	—	Tbc. renis.
» tubaria	1	Salpingektomi	1	—	—	
» » rupta ..	6	»	6	—	—	
Suspicio graviditatis extrauterinæ	1	Laparotomi + dränage +	1	—	—	
Kystoma ovarii	13	Explorativ laparotomi	13	—	—	
Cysta ovarii	1	Oophorektomi (eller salpingo-oophorektomi)	1	—	—	
» » pedunculo torto ..	1	Enukleation	1	—	—	
Kystoma ovarii rupta	2	Ovariectomi	1	—	1	804. 22 år. Död i lungemboli.
» » » c. peritonitide	1	Oophorektomi	—	—	—	
		cæcostomi + (senare) ventrikelfistel	—	—	1	41. 49 år. Död i peritonit.
Kystoma parovarialis	1	Extirpation	1	—	—	
Cancer ovarii c. ascitide ...	3	Laparocentes	2	—	1	1872. 50 år. Död cach. modo.
» »	2	Dubbelsid. salpingo-oophorektomi	2	—	—	
» » inextirp. ...	2	Explorativ laparotomi	—	1	1	918. 61 år. Död i lungemboli.
Myoma uteri	6	Supravaginal amputation ..	6	—	—	
» »	1	Laparotomi + extirpation	1	—	—	
Polypus cervicis uteri	1	Extirpation	1	—	—	
Metrorrhagia	4	Abrasio	4	—	—	
		XXVI.				
Cysta v. fistula reg. sacralis	8	Excision, extirpation el. incision	8	—	—	
		XXVII.				
Defectus tend. post traum.	1	Senplastik	1	—	—	
Deformitas dig. man.	2	Plastik	2	—	—	
» pedis post-traumatica	1	Resektion av metatarsophal. leden + senplastiker	1	—	—	
Deformitas pedis	1	Underbensamputation	1	—	—	
Pes equinus posttraumaticus	1	Öppen senförlängning av Achillesenan	1	—	—	
Hallux valgus	14	Plastiska operationer	13	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Hallux rigidus	3	Plastik	3	—	—	
Digitus malleus	2	»	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Contractura dig. manus ...	1	Plastik	1	—	—	
» Dupuytren ...	3	Exstirpation av palmarfascian	3	—	—	
» » ...	2	Radikaloperation + plastik + (senare) plastik	2	—	—	
» » ...	1	Radikaloperation + fri hudtransplantation + arthroplastik å lillfinger + (senare) transplantation enl. Thiersch	1	—	—	
Contractura art. genus	1	Trådsträck	1	—	—	
» » »	1	Öppen senförlängning	1	—	—	
» tendinis Achilles	1	Achillessenförlängning	1	—	—	
Anchylosis dig. pedis	1	Ledplastik	1	—	—	
» art. cubiti	1	»	1	—	—	
» » talocruralis	1	Fotledsplastik + öppen förlängning av Achillessenan	1	—	—	
Pseudarthrosis dig. man. ..	1	Plastik	1	—	—	
» colli femoris	1	Subtrochantär osteotomi + gips	1	—	—	
Pseudarthrosis femoris	1	Fri bentransplantation ...	1	—	—	
» tibiæ	1	Borring enl. Beck + (senare) fri bentransplantation	1	—	—	
» »	1	Benplastik	1	—	—	
» » mall. med. ..	1	Friläggning, reposition + gips	1	—	—	
Dålig amputationsstump ..	2	Reamputation	1	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Osteomyelit. sept. chron. humeri	1	Uppmejsling + sekvestrotomi	1	—	—	
Osteit. sept. dig. man.	2	Uppmejsling	2	—	—	
Osteomyelit. sept. ac. femoris	1	Sekvestrotomi	1	—	—	
Osteit. chron. femoris	1	»	1	—	—	
Osteomyelit. sept. chron. tibiæ	1	Uppmejsling + plomb.	1	—	—	
Osteit. dig. man.	1	Exstirpation av falang	1	—	—	
» » » v. ped. ...	2	Amputation	1	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
» post fract.	2	Sekvestrotomi	2	—	—	
» i amputationsstump	1	Bortmejsling	—	—	—	1 » » »
» fibrosa generalisata	1	Exstirpation av parathyreoidea adenom	1	—	—	
Cysta ossis radii	1	Uppmejsling + fri bentransplantation + gips	1	—	—	
Malacia ossis lunati	1	Exstirpation av os lunatum	1	—	—	
Arthrit. sept. dig. man.	1	Arthrotomi	1	—	—	
» » » »	1	Exartikulation av finger ..	1	—	—	
» » metatarso-phalangealis	1	Ledresektion	—	—	1	966. 60 år. Död i sepsis.
Coxit. sept. ac.	1	Trådsträck	—	—	1	2945. 26 år. Död i sepsis.
Arthrit. sept. gen.	1	Arthrotomi + dränage	—	—	1	357. 21 år. Död i sepsis.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oloföbättrad	död	
Arthrosis deform. coxæ	1	Höftledsplastik enl. Smith-Petersen	1	—	—	
» » »	1	Acetabularplastik enl. Smith-Petersen	1	—	—	
» » »	1	Collumborrning	1	—	—	
» » »	1	Höftledsarthroses	1	—	—	
» » »	1	Trådsträck	1	—	—	
Arthrit. deformans gen. ...	1	Arthrotomi + bortmejsling	1	—	—	
» chron. gen.	1	Trådsträck	1	—	—	
Synovit. chron. gen.	3	Synovektomi	3	—	—	
» » »	1	Explorativ arthrotomi + provexcision	1	—	—	
» traumat. gen.	1	Punktion	1	—	—	
Tendovaginit. ac. sept.	2	Incision	2	—	—	
Tendinit. stenosis.	1	»	1	—	—	
Tendovaginit. tbc.	1	Exstirpation	1	—	—	
Unguis incarnatus	1	Operation enl. König	1	—	—	
» »	1	Nagelexstirpation	1	—	—	
Onychogryphosis halluc. ...	1	»	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Ulcus chron. antecur.	1	Excision	1	—	—	
Lymphomata tbc. axillæ ...	1	Exstirpation	1	—	—	
Osteit. tbc. humeri	1	Härdelimitation	1	—	—	
Tbc. pedis	1	Resektion av metatarsalben + exartikulation av tå ..	1	—	—	
Embolia art. femoralis	1	Embolektomi	—	—	1	198. 73 år. Död i emboli.
Varices antecurris	22	Ligatur, med eller utan exstirpation	22	—	—	
Gangraena senil. pedis	1	Lårbensamputation	1	—	—	
» » »	2	Underbensamputation	2	—	—	
» dig. ped. arterioscler.	1	Amputation av tå + (senare) periarteriell sympatektomi + (senare) underbensamputation	1	—	—	
Gangræna senil. dig. ped. ..	1	Amputation av tå	1	—	—	
Laceratio manus	2	» » fingrar ...	2	—	—	
» »	3	Underarmsamputation	1	—	—	2 kvarl. 1/1 —40.
» et fract. compl. antecurris	1	Trådsträck + (senare) underbensamputation	1	—	—	
Laceratio cruris et antecurris	2	Lårbensamputation	—	—	—	2 » » »
Fract. humeri	2	Reposition + gips	2	—	—	
» » diaphys.	1	Trådsträck	1	—	—	
» » »	1	» + (senare) osteosyntes + gips	1	—	—	
» » »	2	Osteosyntes + gips	2	—	—	
» capit. radii	2	Exstirpation av capit. radii	2	—	—	
Fract. radii	5	Reposition + gips	5	—	—	
» antebrachii	1	Blodig reposition + gips ..	1	—	—	
» »	1	Osteosyntes + gips	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fract. ulnæ	2	Blodig reposition + gips ..	2	—	—	
» »	1	Osteosyntes	1	—	—	
» inveterata oss. navicularis carpi	1	Exstirpation	1	—	—	
Fract. compl. ossis metacarpalis	1	Hudexcision + blodig reposition	1	—	—	
Fract. dig. man.	1	Osteosyntes	1	—	—	
» compl. dig. man.	1	Hudexcision + reposition ..	1	—	—	
» » » »	1	Sårtoilette + osteosyntes ..	1	—	—	
» pelvis (c. retentione urinæ)	1	Trådsträck + (senare) epicystostomi	—	—	1	898. 83 år. Död i urämi.
Fract. pelvis	1	Trådsträck	1	—	—	
» oss. coccygis	1	Oblodig reposition	1	—	—	
» » »	1	Exstirpation av os coccyx ..	1	—	—	
» colli femoris	8	Trådsträck	4	—	1	3 kvarl. 1/1 —40. 958. 68 år. Död i urämi.
» » » med.	1	Osteosyntes enl. Sven Johansson	1	—	—	
» » » » ..	18	Trådsträck + (senare) osteosyntes enl. Sven Johansson	15	—	1	2 kvarl. 1/1 —40. 2667. Död i nefroscleros.
» antecurris	7	Trådsträck	7	—	—	
» »	4	» + (senare) osteosyntes	3	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
» »	1	Blodig reposition + trådsträck	1	—	—	
» »	2	Osteosyntes + gips	1	—	—	1 » » »
» compl. antecurris ...	1	Sutur + gips	1	—	—	
» » »	1	Trådsträck + (senare) osteosyntes	1	—	—	
» » »	3	Hudexcision + trådsträck ..	2	—	—	1 » » »
Gaffelsprängning	3	Fixation med skruv	2	—	—	1 » » »
Fract. bimalleolaris	1	Reposition + gips	1	—	—	
» »	1	Trådsträck + (senare) osteosyntes av med. malleol.	1	—	—	
Fract. bimalleolaris	1	Trådsträck	1	—	—	
» »	1	Blodig reposition + gips ..	1	—	—	
» » vel mall. med.	3	Osteosyntes av med. mall + gips	3	—	—	
Fract. bimalleolaris	1	Osteosyntes av tibia och fibula + gips	1	—	—	
» trimalleolaris	3	Reposition + gips	2	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
» »	3	» (ev. + trådsträck) + gips + (senare) osteosyntes av med. mall.	2	—	—	1 » » »
» »	2	Reposition + gips + (senare) blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	1 » » »

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fract. calcanei	1	Förlängning av achillesenan + reposition + gips	1	—	—	
» »	1	Reposition + gips + trådsträck	1	—	—	
» »	1	Trådsträck	1	—	—	
Corpus alienum post fract. operatam	29	Extraktion	29	—	—	
Luxatio humeri	1	Blodig reposition	1	—	—	
» art. cubiti	1	Reposition + sutur	1	—	—	
» cubiti c. ruptura art. radialis	1	» + ligatur av art. radialis	1	—	—	
Luxatio dig. man.	2	Blodig reposition	2	—	—	
Læsio menisci	12	Arthrotomi + exstirpation	12	—	—	
Suspicio læsionis menisci ..	1	Explorativ arthrotomi	1	—	—	
Corp. lib. art. cubiti	8	Arthrotomi + extraktion ..	8	—	—	
» » » genus	2	» + »	2	—	—	
Susp. corp. lib. artic.	1	Explorativ arthrotomi	1	—	—	
Vuln. perf. art. gen.	1	Excision + kapselsutur + gips	1	—	—	
Susp. rupt. m. supraspinat.	1	Explorativ friläggning	1	—	—	
Vuln. incis. manus	1	Hud- och sensutur	1	—	—	
» » »	1	Sen- och nervsutur	1	—	—	
Ruptura tendinis musc. quadricipitis	2	Sutur + ev. fri fascieplastik ..	2	—	—	
Ruptura lig. lat. gen.	1	Suturering	1	—	—	
Status post lacerationem antibrachii	1	Hudplastik	1	—	—	
Abscisio tendinis flex. dig. man.	2	Sensutur	2	—	—	
Abscisio vel ruptura tendinis dig. man.	2	Fri fascietransplantation ..	2	—	—	
Ruptura inveterata tendinis m. flex. dig. man.	2	Senplastik	2	—	—	
Ruptura vel abscisio traum. tend. Achilles	3	Sutur + fri fascietransplantation	3	—	—	
Abscisio vel ruptura tend. existens. dig. ped.	2	Sensutur	2	—	—	
Laceratio man. vel ped.	3	Toilette + sutur	3	—	—	
» »	1	Revision + gips	1	—	—	
Corp. alien. articul.	1	Arthrotomi + extraktion ..	1	—	—	
Exostosis	5	Bortmejsling	5	—	—	
Lymphomata carcinom. reg. inguinalis	1	Utrymning	1	—	—	
Sarcoma reg. brachii	1	Exstirpation	1	—	—	
» antibrachii	1	»	1	—	—	
» »	1	Underarmsamputation	1	—	—	
Fibrosarcoma fibulæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Osteochondritis dissecans art. cubiti	1	Arthrotomi + utmejsling ..	1	—	—	
Chondromalacia patellæ ...	1	Arthrotomi + utskrapning ..	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XXVIII.						
Vulnera	16	Excision + sutur	16	—	—	
Vuln. post operationem	4	Sekundärsutur	4	—	—	
Cicatrix	10	Plastik	10	—	—	
Defectus cutis	7	Transplantation enl. Thiersch	6	—	—	1 kvarl. 1/1 —40.
Carbunculus, furunculus ..	3	Incision el. excision	3	—	—	
Abscess	1	Punktion	1	—	—	
» , phlegmone	75	Incision	72	—	—	3 kvarl. 1/1 —40.
Fistula	1	Revision	1	—	—	
Tumörer etc.	2	Provexcision	2	—	—	
Sarcoma cutis	1	Exstirpation	1	—	—	
Atheroma	7	»	7	—	—	
Fibroma	1	»	1	—	—	
Lipoma	11	»	11	—	—	
Angioma	3	»	3	—	—	
Hæmangioma cutis	1	» + fri hudtrans- plantation	1	—	—	
Cysta	1	Exstirpation	1	—	—	
Ganglion	6	»	6	—	—	
Hygroma	8	»	8	—	—	
Bursitis suppurativa	2	Incision	2	—	—	
» chron.	1	Exstirpation av bursa	1	—	—	
Neuroma	1	»	1	—	—	
Lymphoglandula carcinom. reg. inguinalis	1	» + körtelutrymning	1	—	—	
Corpus alienum	1	Extraktion	1	—	—	
XXIX.						
Anæmia gravis post hæmorrhagiam	6	Blodtransfusion	—	—	—	
Ulcus ventriculi v. duodeni, blödande	13	»	—	—	—	
Hæmorrhagia e hæmophil... ..	1	»	—	—	—	
Hæmatemesis	6	»	—	—	—	
Hæmaturia	2	»	—	—	—	
Anæmia gravis	9	»	—	—	—	
» secund. (cancer vel sarcoma)	25	»	—	—	—	
Combustio	4	»	—	—	—	
Status postoperat. (peritonit, ileus, chock etc.)	65	»	—	—	—	
Sepsis	28	»	—	—	—	
Cholæmia	2	»	—	—	—	
Hepatitis	1	»	—	—	—	
Oesophagusvaricer (levercirrhos)	6	»	—	—	—	
Chock	11	»	—	—	—	
Empyema pleuræ	3	»	—	—	—	
Peritonitis	9	»	—	—	—	
Uræmia	2	»	—	—	—	

Från med. avdeln. har å inläggande pat. företagits 10 blodtransfusioner.

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning I för år 1939
angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels
skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd			
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men	
I. Skadans natur.							
Kontusion (<i>Contusio</i>)	42	9	51	1	1	49	
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	74	22	96	2	5	89	
Skada å muskel, sena eller nerv	15	3	18	—	—	18	
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	9	5	14	—	1	13	
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>)	5	2	7	—	—	7	
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	4	1	5	—	—	5	
Benbrott, Armens och skul- (<i>Fractura simplex</i>) ...	22	20	42	1	1	40	
dergördels ben (<i>Fractura complicata</i>)	2	2	4	—	—	4	
Benets och bäc- (<i>Fractura simplex</i>) ...	70	63	133	5	22	106	
kengördels ben (<i>Fractura complicata</i>)	4	1	5	—	4	1	
Krossning, avhuggning, av- slitning (<i>Amputatio trau- matica, Laceratio</i>)	1—2 fingrar	4	—	4	—	2	2
	3—5 fingrar, hand	5	—	5	—	5	—
	Arm	2	—	2	—	2	—
Tår eller fot	3	—	3	—	1	2	
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	118	67	155	3	—	152	
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	19	4	23	1	1	21	
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg	20	6	26	1	3	22	
Brott å bröstben eller revben utan skada å bröst- håls organ	7	2	9	—	—	9	
Öppnande (<i>Vulnus perforans</i>) av bröst- eller bukhålan	1	—	1	—	—	1	
Muskelsträckning	3	—	3	—	—	3	
Meniskskada	7	—	7	—	—	7	
Skada å magsäck, tarm	2	—	2	2	—	—	
» » lever, mjälte	1	—	1	1	—	—	
» » njure, urinblåsa, urinrör	—	1	1	—	—	1	
Förbränning (<i>Combustio</i>) Fingrar, hand	1	2	3	—	1	2	
» » » Andra kroppsdelar	7	11	18	2	—	16	
Traumatisk chock	1	—	1	—	—	1	
Skada å pancreas (<i>traumat. pancreatit</i>)	1	—	1	—	—	1	
Summa för grupp I	449	191	640	19	49	572	

II. Skadans tillkomstsätt.	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
A. Olycksfall.						
Vid hanterande av yxa, såg.....	7	—	7	—	—	7
» » » kniv, sax, nål etc.	6	—	6	—	—	6
» » » järnspekt, hacka, spade	1	—	1	—	—	1
Genom ras, nedfallande föremål	43	1	44	1	2	41
» fall från höjd (stege, trappa etc.)	61	39	100	—	12	88
» halkning, omkullfallande	77	64	141	4	10	127
» stöt, slag och bett av djur.....	5	4	9	—	—	9
» inträngande föremål såsom träflisor, glas-skärvor, spikar m. m.	36	16	52	—	6	46
» hett vatten, ånga	1	10	11	—	1	10
» sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen	5	1	6	1	2	3
» skjutvapen	1	—	1	1	—	—
» cirkelsågar	1	—	1	—	1	—
» ångmaskiner	1	—	1	—	—	1
» transmissioner	2	—	2	—	2	—
» elektriska ledningar.....	1	—	1	—	—	1
» hissar, lyftkranar	3	—	3	—	1	2
» tryckpress	1	—	1	—	1	—
» järnsvarv	1	—	1	—	—	1
» bøjmaskin.....	1	—	1	—	1	—
» stansmaskin	1	—	1	—	1	—
» körning med truck	1	—	1	1	—	—
» antändande av bensingas	3	—	3	1	—	2
» » » karbidgas	1	—	1	—	—	1
» explosion av primuskök.....	—	1	1	—	—	1
» eldsvåda (bränning)	—	1	1	—	—	1
» smält eller het metall, glas etc.	1	—	1	—	—	1
» syror, alkalier	1	—	1	—	—	1
Vid idrott, sport:						
gymnastik.....	3	—	3	—	—	3
fotboll	9	—	9	1	—	8
ridning	2	1	3	—	—	3
skidåkning, kälkåkning	8	2	10	—	—	10
skridskoåkning, -segling	1	—	1	—	—	1
annan idrott.....	11	—	11	—	—	11
lek	1	—	1	—	—	1
Under rusets inflytande	12	—	12	—	—	12
Vid slagsmål, överfall	21	4	25	1	2	22
I följd av sjukdom (epilepsi)	2	3	5	1	—	4
Vid trafik	117	44	161	7	7	147
Summa för grupp II	449	191	640	19	49	572

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning II för år 1939
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
1	Costa cervicalis	1	—	—	—
1	Diverticulum Meckeli	1	—	—	—
1	Megacolon congen.	1	—	1	—
1	Congenital höftledsförändring	1	—	—	—
1	Ureter duplex	—	1	—	—
1	Ren cysticus congen.	1	—	—	—
1	Hernia inguinal. congen.	6	—	—	—
1	Retentio testis.....	2	—	—	—
<i>II. Alderdomssjukdomar.</i>					
6	Marasmus senilis	1	1	—	—
7	Gangræna senilis	3	2	—	1
<i>III. Havandeskaps- och förlossningsjukdomar.</i>					
8	Abortus.....	—	10	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	6	—	—
20	Graviditas.....	—	10	—	—
20	Retentio post abort.	—	1	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	36	22	1	1
21	Panaritium	4	6	—	—
21	Lymphadenit. sept. Lymphangitis	27	9	—	—
22	Erysipelas.....	7	8	—	—
23	Scarlatina	3	—	—	—
29	Influenza epidemica	1	—	—	—
34	Paratyphus	—	2	—	—
36	Paradysenteria.....	2	—	—	—
41	Tetanus.....	1	1	—	1
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	17	25	1	1
	» pulm. Tuberculosis laryngis	8	4	—	—
	» ossium et articularum	3	6	—	1
	» lymphoglandularum	—	4	—	—
	» renum	3	4	—	—
	» urogenitalis	2	1	—	—
	» ileocæcalis	1	1	1	—
	» peritonei	—	4	—	—
	» organorum aliorum.....	—	1	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	1	8	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	3	—	—
	Bartholinitis	—	1	—	—
	Endometritis, salpingitis gonorrhœica	—	4	—	—
57b	Oxyuriasis	—	1	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	13	12	—	—
66	Lymphoma	1	—	—	—
66	Lymphomatosis granulomatosa	—	1	—	—
66	Splenitis	—	2	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	16	16	1	—
68	Gangræna diabeticum	6	10	1	4
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
71	Delirium tremens	1	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
82	Hæmorrhagia, embolia cerebri	—	2	—	—
82	Encephalitis	—	1	—	—
88	Myelitis	—	1	—	—
89	Tabes dorsalis. Lues cerebrospinalis	1	1	—	—
90	Sclerose en plaques	—	1	—	—
94	Neuritis. Neuralgia	—	2	—	—
94	Neuralgia nervi trigem.....	1	—	—	—
94	Coccygodynia	—	1	—	—
95	Paralysis	5	1	—	—
98	Epilepsia	5	—	—	—
99	Hysteria	—	2	—	—
100	Neurastenia. Psykoneurosis.....	13	18	—	—
101	Hernia nucleus pulposus	1	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
101	Hemicrania	—	1	—	—
101	Hemianopsia	1	—	—	—
102— 110	Insania et idiotia. Psychosis. Dementia præcox, paralytica ...	4	1	—	—
108	Dementia senilis.....	1	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
112	Myocarditis acuta	2	1	1	—
113	Endocarditis chron. Vitium organicum cordis	9	6	1	—
113	Myocarditis chron. Cardioscleros. Cor adiposum	19	13	1	—
113	Angina pectoris	1	—	—	—
114	Neurosis cordis	—	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	5	1	—	—
116	Phlebitis. Trombophlebitis	10	12	—	—
118	Varicocele.....	11	—	—	—
118	Varices	19	12	—	—
118	Hæmorrhoides.....	43	16	—	—
119	Trombosis. Embolia	11	11	3	3
120	Hypertonia	4	1	—	—
120	Insufficiencia cordis	3	1	—	—
120	Infarctus cordis	—	1	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121	Rhinitis	1	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta.....	3	6	—	—
129	Tracheitis chron. » chron.	2	1	—	—
134	Pneumonia acuta. Bronchopneumonia acuta.....	18	8	2	—
136	Abscessus pulm.	2	—	—	—
137	Gangræna pulm.	1	—	1	—
139	Infarctus »	1	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	14	6	—	—
<i>XII. Matsmällningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis	2	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	6	4	—	—
145	Peritonsillitis acuta.....	—	1	—	—
149	Sialolithiasis	2	—	—	—
149	Parotitis sept.	2	1	1	—
149	Pyorrhoea alveolaris	1	—	—	—
149	Caries dentis	2	2	—	—
153	Gastritis acuta.....	6	12	—	—
153	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	21	20	—	—
153	Sigmoiditis	3	2	—	—
154	Gastritis chron.	11	3	—	—
154	Polyposis ventriculi	—	1	—	—
155	Ulcus duodeni.....	57	11	2	1
155	Ulcus ventriculi	11	6	—	—
155	Hypertrophia musculi pylori	1	—	—	—
157	Neurosis ventriculi. Achylia. Hypochlorhydria. Hyperchlorhydria	3	13	—	—
158	Entero-colitis chron.	3	4	—	—
159	Appendicitis.....	186	161	4	2
159	Typhlitis	1	—	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	16	9	1	4
161	Hernia mobilis.....	122	22	1	—
161	Hernia incarcerata	7	10	1	3
162	Hæmatemesis	7	2	1	—
162	Dolores abdominis	69	87	—	—
162	Obstipatio	3	8	—	—
162	Polyposis recti	2	2	—	—
162	Abscessus ad anum. Fistula ani.....	21	14	—	—
162	Fissura vel contractura ani	16	8	—	—
162	Rectalblödning	1	1	—	—
162	Prolapsus ani vel recti	1	2	—	—
162	Fistula intestini	—	2	—	—
162	Diverticulum intestini	—	2	—	—
162	Diverticulitis	1	1	—	—
162	Stenosis fistulae intestini.....	1	—	—	—
162	Koprostas.....	2	1	—	—
162	Stenosis pylori	1	—	—	—
162	Lymphadenitis acuta mesenterii	4	5	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	4	8	—	—
165	» chron. Cirrhosis hepatis.....	1	1	—	1
166	Cholecystitis. Cholangitis	19	44	—	1
167	Cholelithiasis	17	66	—	1

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
167	Cholelithiasis	—	2	—	—
167	Pancreatitis acuta	5	5	—	—
169	» chron.	2	—	1	—
170	Subfrenisk abscess	—	1	—	—
171	Peritonitis acuta	8	15	2	1
172	Ascites	—	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	1	3	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chron.	2	—	—	—
175	Pyelitis. Pyelocystitis. Cystopyelonephritis	12	37	—	—
176	Pyonephrosis	2	1	—	—
177	Nephrolithiasis. Ureterolithiasis	80	24	1	—
178	Hydronephrosis	—	1	—	—
180	Cystitis	18	42	—	—
182	Urethritis	5	—	—	—
183	Stricture urethrae	10	—	—	—
184	Diverticulum vesicae urinariae	2	—	—	—
184	Hæmaturia	8	5	—	—
184	Uraemia	6	—	2	—
184	Nephrosclerosis	1	—	—	—
184	Nephralgia	1	—	—	—
184	Polypus urethrae	—	4	—	—
184	Incontinentia urinæ	—	1	—	—
184	Observationsfall	2	1	—	—
184	Retentio urinæ	8	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
185	Hypertrophia prostatae	40	—	6	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatae	3	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	16	—	—	—
187	Atrophia testis	2	—	—	—
188	Phimosi. Paraphimosi	8	—	—	—
189	Spermatocoele	5	—	—	—
189	Hydrocele	12	—	—	—
189	Kryptorchismus	1	—	—	—
192	Vulvitis. Vaginitis	—	3	—	—
193	Endometritis	—	2	—	—
193	Polypus uteri	—	8	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	47	—	—
194	Pyosalpinx	—	2	—	—
196	Amenorrhoea. Dysmenorrhoea. Menorrhagia	—	10	—	—
196	Metrorrhagia	—	8	—	—
199	Mastitis	—	4	—	—
201	Hydrosalpinx	—	1	—	—
201	Prolapsus vaginae vel uteri	—	3	—	—
201	Retroversio uteri fixata	—	1	—	—
201	Fluor	—	4	—	—
201	Infertilitas	—	3	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	1	1	—	—
202	Lumbago	6	1	—	—
203	Tendovaginitis	7	3	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
204	Bursitis. Hygroma	8	5	—	—
205	Synovitis. Arthritis	12	7	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	3	3	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chron.	—	1	—	—
208	Arthritis deformans	3	2	—	—
208	Spondylitis deformans	5	4	—	—
209	Contractura	3	2	—	—
211	Corpus liberum in articulo	5	1	—	—
211	Osteochondrit. dissecans	5	—	—	—
212	Scoliosis	1	1	—	—
212	Insufficiencia dorsi	4	1	—	—
212	Pes plano-valgus	—	4	—	—
212	Hallux valgus	1	9	—	—
212	Digitus malleus. Deformatio dig.	6	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	13	8	—	—
216	Contractura Dupuytren.	4	—	—	—
216	Deformatio post fracturam	3	1	—	—
216	Exostosis	3	—	—	—
216	Ganglion	2	—	—	—
216	Chondromalacia	5	3	—	—
216	Hydrops	1	—	—	—
216	Myalgia	—	2	—	—
216	Morbus Perthes	1	—	—	—
216	Observationsfall	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
219	Pruritus	2	—	—	—
222	Eczema	2	2	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	4	9	—	—
231	Furunculosis. Furunculus	13	7	—	—
232	Carbunculus	10	2	—	—
240	Unguis incarnatus	2	3	—	—
240	Clavus	1	2	—	—
240	Ulcus	1	1	—	—
240	Defectus cutis post traum. vel operationem	2	—	—	—
240	Atheroma	2	—	—	—
240	Condyloma	—	1	—	—
240	Exanthema	2	—	—	—
240	Naevus	—	1	—	—
240	Herpes	—	1	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis	1	—	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>					
302	Lipoma	3	3	—	—
303	Chondroma	2	—	—	—
306	Angioma. Lymfangioma. Hæmangioma	5	1	—	—
307	Myoma	—	21	—	—
308	Neurinoma	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	m.
313	Papilloma	2	1	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	39	4	—	1
315	Sarcoma (<i>samtliga fall</i>)	7	2	—	—
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	48	62	14	13
316	» cutis	1	—	—	—
316	» labii	1	—	—	—
316	» lymfogland.	1	—	—	—
316	» mammae	1	19	—	—
316	» oesophagi	2	1	—	—
316	» ventriculi	12	14	3	5
316	» cardiae	1	—	—	—
316	» intestini tenuis	1	1	—	—
316	» coli	9	5	5	3
316	» recti	5	6	1	3
316	» vesicae felleae	2	—	1	—
316	» pancreatis	1	2	—	1
316	» hepatis	1	1	1	—
316	» vesicae urinariae	1	2	—	1
316	» prostatae	4	—	1	—
316	» ovarii	—	1	—	—
316	» uteri	—	6	—	—
316	» organorum aliorum.....	5	4	2	—
316	Hypernephroma. Tumor renis.....	3	4	1	—
318	Blastoma teratoides. Cysta dermoid.	6	9	—	—
320	Struma	1	11	—	—
XX: <i>Andra sjukdomar.</i>					
322	Morbus Basedowi	—	4	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning II för år 1939
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Epilepsia genuina	1	Steriliseringsoperation	1	—	—	
Fract. compl. cranii c. im- pressione	1	Excision + upplyftning av fragment + dränage	1	—	—	
Fract. cranii + læsio art. mening. med.	1	Trepanation + evakuering + ligatur av artär.	1	—	—	
Fract. cranii	1	Lumbalpunktion	1	—	—	
V.						
Caries dentis	8	Tandextraktion	8	—	—	
Periostit. alveolar.	2	Incision	2	—	—	
Osteit. mandibulæ	1	Sekvestrotomi + utskrap- ning	1	—	—	
Parotit. ac. sept.	1	Incision	—	—	1	2374. Sepsis.
Sialolithiasis	2	Incision + extraktion	2	—	—	
Fract. mandibulæ	1	Blodig reposition + osteo- syntes	1	—	—	
Fract. compl. mandibulæ ..	1	Excision + sutur.	—	—	1	401. Blödning.
Fract. oss. zygomatici	1	Upplyftning av fragment ..	1	—	—	
Tumor gland. parotis	2	Exstirpation	2	—	—	
Cancer » »	1	Exstirpation av körteln	1	—	—	
VI.						
Cysta median. colli	1	Exstirpation	1	—	—	
Lymfoma tub. colli	6	»	6	—	—	
» » »	1	Incision	1	—	—	
Lymfoma colli	1	Provoxstirpation	1	—	—	P. A. D. Sternberg.
Metastatis carcinomatos. lymfogland. colli	1	Exstirpation	1	—	—	
Fract. et luxat. vertebræ cervical.	1	Reposition + Glissons slynga	1	—	—	
VII.						
Struma parenchymatosa non toxica	1	Hemistrumectomi	1	—	—	
Struma adenomatosa	2	»	2	—	—	
Adenoma gland. thyreoid. ...	2	Enukleation	2	—	—	
Morbus Basedowi	9	Subtotal strumectomi	9	—	—	
» »	1	Ligatura vas. thyreoid. sup. et infer. + strumectomia subtotalis (3 scancer) ...	1	—	—	

X

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
VIII.						
Pleuritis exsudativa	1	Thoracocentes	1	—	—	
Empyema pleuræ	6	Resectio costæ + thoracotomi + dränage	5	—	1	2439/38. Absc. pulm. + pyosepticaemia.
Cancer oesophagi	2	Gastrostomi	2	—	—	
IX.						
Mastit. ac. supp.	2	Incision	2	—	—	
» chron. cyst.	2	Exstirpation	2	—	—	
Fibroadenoma mammæ	3	Kilexcision	3	—	—	
» »	5	Exstirpation	5	—	—	
Cancer mammæ	17	Ablatio mammæ + exæresis axillæ	17	—	—	
X.						
Fract. vertebræ	5	Reposition enl. Böhler + gipskorsett	5	—	—	
Hernia nucleus pulopus	1	Laminectomi + exstirpation	1	—	—	
XI.						
Hepatitis ac.	1	Provlaparotomi	1	—	—	
Abscessus hepatis	1	Incision + dränage	1	—	—	
Cirrhosis hepatis	1	Provlaparotomi + provexcision	1	—	—	
Cholecystitis chron. cholelithiasis	5	Cholecystectomi	5	—	—	
D:o	13	» + dränage	13	—	—	
Cholelithiasis	5	Cholecystectomi	5	—	—	
Cholelithiasis	14	Cholecystectomi + dränage	14	—	—	
Cholelithiasis + lithiasis duct. choledochi	2	Cholecystectomi + choledocholithotomi + dränage	1	—	—	1 kvarl.
Stenosis duct. choledochi c. ictero	1	Hepaticoduodenostomi + cholecystostomi	1	—	—	
Cholelithiasis	1	Cholecystolithotomi	1	—	—	
Cholecystit. ac. gangr. + cholelithiasis	11	Cholecystectomi + dränage	11	—	—	
D:o	1	Cholecystolithotomi + cholecystostomi	1	—	—	
Cholecystit. ac. gangr.	1	Cholecystectomi + dränage	1	—	—	
» » » c. peritonitide	1	Laparotomi + cholecystostomi + dränage	1	—	—	
Cholecystit. gangr. perf.	1	Laparotomi + dränage	—	—	1	1647. 80 år. Peritonit.
Cancer viar. biliar. + cholecystit. ac.	1	Cholecystectomi + dränage	—	—	1	1494. Levermetast. sepsis.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cancer viar. biliar. + cholelithiasis	1	Laparotomia explorativa + cholecystolithotomi	—	—	1	1853. Progredierande icterus + V. O. C.
Cancer viar. biliar.	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
» hepatis	1	» »	—	1	—	
XII.						
Pancreatitis ac.	1	Laparotomi + dränage	1	—	—	
Cancer pancreatis	1	Explorativ laparotomi	—	1	—	
» » c. ictero	2	Cholecystogastrostomi	1	—	1	1854. Abscess. pulm. ambor. + Tbc. pulm.
» » » »	1	Cholecystojejunostomi	—	—	1	242. Peritonit. acuta.
» » » »	1	Choledochoduodenostomi ...	1	—	—	
XIII.						
Splenitis chron.	2	Mjältexstirpation	2	—	—	
XIV.						
Ulcus callos ventr.	7	Ventrikelresektion enl. Billroth II	7	—	—	
» » »	3	Ventrikelresektion enl. Billroth I	3	—	—	
» » »	3	Gastroenterostomia retrocolica posterior	3	—	—	
Ulcus callos. duodeni	19	Ventrikelresektion enl. Billroth II	17	—	2	394. Peritonit. 3207. Myocardit. chron. et ac.
Ulcus duodeni perf.	1	Ventrikelresektion enl. Billroth II	1	—	—	
Ulcus callos. duodeni	3	Gastroenterostomia antecolica anterior + enteroanastomos.	2	—	1	2101. Uræmia.
Ulcus ventr. s. duodeni perf.	4	Laparotomi + gastro-el. duodenorrhaphi	4	—	—	
» » » » »	11	Laparotomi + gastro-el. duodenorrhaphi + gastrostomi enl. Witzel	8	—	—	3 kvarl.
Susp. ulceris ventr.	1	Laparotomia explorativa ..	1	—	—	
Ulcus ventr. c. hæmorrh. grave	1	Laparotomi + omstickning	1	—	—	
Ulcus popt. jejuni	1	Laparotomi + excision + rhaphi	1	—	—	
Cancer ventr.	4	Ventrikelresektion enl. Billroth II	2	—	2	1162. Peritonit. 1378. Bronchopneum. ac.
» »	1	Gastrectomia subtotalis ...	—	—	1	982. Peritonit.
» » inexistirp. ...	4	Laparotomia explorativa ..	—	3	1	1705. Embolia.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cancer ventr. inexistirp. ...	2	Laparotomia explorativa + gastrostomi enl. Witzel ..	—	—	2	2002, 2619. Kachexia.
» » » ...	1	Gastroenterostomia antecolica anterior + enteroanastomos.	1	—	—	
» » perf.	1	Laparotomi + gastrorrhaphi + jejunal fistel enl. Witzel ..	—	—	1	1410. Peritonit.
XV.						
Megacolon congen.	1	Colonectomi ..	—	—	1	57. Peritonit.
Enterit. ac.	2	Laparotomia explorativa ..	2	—	—	
Enterocolit. serosa c. peritonitide ..	1	» » ..	—	—	1	2948. Nephros. chron. exacerb.
Diverticulit. Meckeli ..	1	Exstirpation ..	1	—	—	
Tumor inflammatorius reg. ileocæcalis ..	1	I. Ileotransversostomi. II. Ileocækalresektion ...	—	—	—	1 kvarl.
Volvulus flex. sigmoid.	1	Laparotomi + reposition + fixation ..	—	—	1	1724. Myocardit. ac. et chron.
Ileus strangulatorius ..	6	Laparotomi + lösning av adherenser ..	6	—	—	
» » ..	3	Laparotomi + lösning av adherenser + tarmsektion ..	1	—	2	417, 1155. Peritonit.
Ileus paralyticus ..	5	Ventrikel-, tunntarms- el. colonfistel ..	—	5	—	Redovisade döda under grundsjukdomen.
Fistula cæci post appendectomiam ..	1	Excision ..	1	—	—	
Fistula persist. post colostomiam ..	1	Slutning av fistel ..	1	—	—	
Stenos. anus præternaturalis ..	1	Plastik ..	1	—	—	
Ruptura intest. tenuis ..	2	Laparotomi + tunntarmsresektion ..	—	—	2	1787. Fettemboli.
Adenocarcinoma jejuni s. ilei ..	3	Resectio jejuni s. ilei + enteroanastomos ..	3	—	—	3083. Skottskador i bröstet. Traum. chock.
Lipoma coli c. invaginatione ..	1	Laparotomi + exstirpation av tumör ..	1	—	—	
Sarcoma mesenterii jejuni ..	1	Laparotomia explorativa + gastroenterostomia antecolica + enteroanastomos ..	1	—	—	
Cancer coli sigmoid.	2	Resectio coli + enteroanastomos ..	1	—	1	2819. Peritonit.
» » » ..	1	Framläggning enl. Miculicz ..	1	—	—	
» » ascend.	1	I. Ileotransversostomi. II. Resectio coli ..	1	—	—	
» » » ..	2	Ileotransversostomi ..	1	—	1	1466. Penumoni.
» » » c. ileo ..	1	» ..	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	olörlädd	död	
Cancer coli	—	Anus præternaturalis	—	—	—	1 kvarl.
» » c. ileo	2	Colostomi	2	—	—	
» » perf.	1	Laparotomi + framläggning	—	—	1	2222/38. Peritonit.
» » »	1	Laparotomi + colostomi + dränage	—	—	1	2382. Peritonit.
XVI.						
Appendicit. ac.	7	Appendectomi	7	—	—	
» » catarrh.	75	»	75	—	—	
» » gangr.	157	»	155	—	1	1 kvarl. 1667. Peritonit.
» » »	33	» + dränage..	31	—	1	1 kvarl. 326. Peritonit.
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. circumscripta	17	» » ..	14	—	1	2 kvarl. 381. Peritonit.
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. diff.	6	» » ..	4	—	2	474. Peritonit. 1697. »
Appendicit. ac. gangr. perf. c. abscessu	5	Appendectomi + dränage ..	5	—	—	
D:o	7	Laparotomi + dränage	5	—	2	1900. Peritonit. 2381. Diabetes mellitus + bukväggsgangræn.
Appendicit. chron.	22	Appendectomi	21	—	—	1 kvarl.
Appendix opportunus	41	Appendectomi en passant ..	40	—	—	1 kvarl.
Susp. appendicit.	37	Laparotomi + appendectomi	36	—	—	1 kvarl.
XVII.						
Hernia inguinal. mob.	102	Radikaloperation	100	—	1	1 kvarl. 2615/38. Hæmorrh. intra- abd. Ileus paralyt. Pneu- moni.
Hernia inguinal recid.	5	»	5	—	—	
Hernia inguinal. incarc. ...	11	Herniotomi + radikalopera- tion	11	—	—	
» » » ...	1	Incision + dränage	—	—	1	2146. Tarmgangræn. Peri- tonit. 1 kvarl.
Hernia crural.	5	Radikaloperation	4	—	—	
» »	8	Herniotomi + radikalopera- tion	6	—	2	1788. Myocardit. chron. 1171. Bronchopneum.
Hernia umbilical.	10	Radikaloperation	10	—	—	
» » incarc. ..	2	Herniotomi + radikalopera- tion	1	—	—	1 kvarl.
Hernia ventr. in cicatr.	13	Radikaloperation	13	—	—	
XVIII.						
Fissura vel contractura ani	17	Dilatation forcée	17	—	—	
Tumores hæmorrhoidal. ...	59	Dilatation forcée + exstir- pation	58	—	1	469. Uræmi + broncho- pneum.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	dead	
Polypus recti	6	Dilatation forcée + extirpation	6	—	—	
Fistula ani	8	Dilatation forcée + klyvning av fistel	8	—	—	
Abscessus ad anum	23	Incision	22	—	—	1 kvarl.
Termometerskada	1	Omstickning	1	—	—	
Cancer recti	1	Abdominosacral extirpation (séance II)	—	—	1	2377/38. Peritonit.
Cancer recti	2	Anus præternaturalis + abdominosacral extirpation (2 séancer)	—	—	1	1 kvarl.
» » inop.	5	Anus præternaturalis	3	—	1	2616. Myocardit. ac. 1 kvarl.
» »	1	Bränning med diatermi	—	—	—	971. Peritoneal- och lungmetastaser. 1 kvarl.
» »	2	Provecision	—	2	—	
» » perf.	1	Laparotomi + dränage	—	—	1	1055. Peritonit.
XIX.						
Peritonit. circumscripta purulenta	1	Laparotomi + dränage	1	—	—	
Peritonit. serosa	1	Explorativ laparotomi	—	—	1	1435. Bronchopneum.
» tuberculosa	1	» »	1	—	—	
Abscessus fossæ Douglasi ..	9	Proctotomi s. colpotomi	8	—	—	1 kvarl.
Ascites	5	Laparocentes	5	—	—	
XX.						
Nephrolithiasis	3	Pyelolithotomi	3	—	—	
Ureterolithiasis	4	Ureterolithotomi	4	—	—	
Perinephritis	1	Incision + dränage	1	—	—	
Nephrolithiasis + pyonephrosis	1	Nephrostomi + dränage	—	—	1	206. Uræmi.
Hydronephrosis renis	1	Nephrectomi	1	—	—	
Tuberculosis renis	7	»	7	—	—	
Arteriosclerosis renis + hæmaturia gravis	1	»	1	—	—	
Hypernephroma renis inop.	2	Explorativt njursnitt	—	2	—	
Tumor malign. renis	1	Nephrectomi	1	—	—	
Ruptura traum. tenis	2	Njursutur + dränage	2	—	—	
XXI.						
Lithiasis vesicæ urinariæ ..	1	Sectio alta + extraktion ..	1	—	—	
Ureterocele	1	Endovesikal elektrokoagulation	1	—	—	
Fistula vesicæ urinariæ	1	Slutning	1	—	—	
Papilloma vesicæ urinariæ ..	3	Endovesikal elektrokoagulation	3	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	dead	
Ruptura vesicæ urinariæ ..	1	Sectio alta + blåssatur + retrograd inläggning av kateter	—	—	—	1 kvarl.
Cancer vesicæ urinar.	1	Sectio alta + exstirpation..	—	—	1	2704. Pyelonephrit.
XXII.						
Hypertrophia prostatae	12	Transvesikal prostatectomi	6	—	2	4 kvarl. 1025. Bronchopneum. 1344. Embolia art. pulm.
» »	6	Elektroresektion	6	—	—	
» »	24	Vasectomia bilateralis	19	—	1	4 kvarl. 1339. Embolia art. pulm.
Lithiasis »	1	Sectio alta + extraktion ..	1	—	—	
Cancer »	1	Transvesikal prostatectomi	1	—	—	
» »	1	Elektroresektion	1	—	—	
» »	1	Vasectomia bilateralis	1	—	—	
XXIII.						
Paraphimosis	2	Dorsalsnitt + reposition ..	2	—	—	
Phimosis	8	Circumcision el. plastik	8	—	—	
Strictura urethræ	2	Suprapubisk blåsfistel	1	—	—	1 kvarl.
» »	1	Sectio alta + retrograd inläggning av kateter	1	—	—	
Ruptura »	1	D:o	1	—	—	
Polypus »	5	Exstirpation med diatermi	5	—	—	
XXIV.						
Retentio testis	3	Orchidopexi	3	—	—	
» »	1	Ablatio testis	1	—	—	
Epididymit. chron.	2	Epididymectomi	2	—	—	
Epididymit. tuberculosa ..	1	Epididymectomi	1	—	—	
» »	1	Ablatio testis	1	—	—	
Hydrocele testis	10	Operation enl. Winkelmann	10	—	—	
» »	1	Ablatio testis	1	—	—	
Varicocele »	4	Operation enl. Gunnar Nilsson	4	—	—	
» »	6	Resektion av varicer	6	—	—	
» »	1	Operation enl. Londres	1	—	—	
Spermatocele testis	3	Exstirpation	3	—	—	
XXV.						
Prolapsus uteri et vaginæ ..	1	Kolporhaphia anterior + kolpoperineorhaphia	1	—	—	
» » »	1	Operation enl. Schauta	1	—	—	
Salpingitis acuta bilateralis	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
» »	2	Laparotomi + dränage	2	—	—	
Hydrosalpinx	1	Salpingectomi	1	—	—	
» torta	1	»	1	—	—	
»	1	Salpingo-oophorectomi	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Salpingo-oophoritis chronica	3	Salpingo-oophorectomi	3	—	—	
» » tubercu- losa	1	» »	1	—	—	
Endometritis	3	Abrasio	3	—	—	
Bartholinitis purul.	1	Incision	1	—	—	
» chronica	2	Exstirpation	2	—	—	
Graviditas extrauterina	4	Salpingectomi	4	—	—	
» »	2	Salpingo-oophorectomi	2	—	—	
Abortus	2	Exæreis instrumentalis	2	—	—	
» infectus	3	» »	2	—	1	1029. Peritonit.
Cysta ovarii	2	Resectio ovarii	2	—	—	
» »	6	Oophorectomi	6	—	—	
Cysta ovarii rupta	4	Resectio ovarii	4	—	—	
» » »	1	Salpingo-oophorectomi	1	—	—	
Kystoma ovarii	8	» »	8	—	—	
» » torta	4	Oophorectomi	3	—	1	2170. Embolia art. pulm.
» » »	1	Salpingo-oophorectomi	1	—	—	
Cancer ovarii	1	» »	1	—	—	
Retroflexio uteri fixata	2	Ventrofixatio uteri	2	—	—	
Myoma uteri	3	Enukleation av myom	3	—	—	
» »	16	Supravaginal uterusampu- tation	16	—	—	
Polypus cervicis uteri	4	Evulsio + abrasio	4	—	—	
Cancer » »	1	Provexcision + abrasio	1	—	—	
Fibrosarcoma uteri	1	Supravaginal uterusampu- tation	1	—	—	
Kraurosis vulvæ	1	Resectio nervi præsacralis + circumcission	1	—	—	
Metrorrhagia	17	Abrasio	17	—	—	
Condylomata accuminata	3	»	3	—	—	
Dysmenorrhoea	1	Laparotomi + resectio nervi præsacralis	1	—	—	
Sterilitas	2	Dilatation av cervix + in- läggning av glaströr	2	—	—	
XXVI.						
Cysta dermoid. sacral.	13	Exstirpation	13	—	—	
» » » infect.	1	Incision	1	—	—	
Fractura pelvis	1	Trådsträck	1	—	—	
XXVII.						
A. Missbildningar eller deformiteter.						
Hallux valgus	6	Operation enl. Meyer	6	—	—	
» »	5	Avmejsling av exostos	5	—	—	
Digitus malleus	4	Exartikulation av tå	4	—	—	
Digitus malleus	1	Tenotomi	1	—	—	
Contractura Dupuytren.	4	Exstirpation av aponeuros. . .	4	—	—	
Contractura dig. man.	1	Exartikulation av finger . .	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförfäktad	död	
Contractura artic. humero-scapularis	4	Brisement forcée	4	—	—	
		B. Traumatiska affektioner.				
Fract. capituli humeri	1	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	
» » »	1	Reposition + gips	1	—	—	
» diaphys. »	3	Blodig reposition + osteosyntes	3	—	—	
» humeri operata	1	Borttagning av osteosyntes-material	1	—	—	
» olecrani	1	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	
» proc. styloid. ulnæ male sanata	1	Extraktion	1	—	—	
Fract. antebrachii	1	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	
» » compl. ...	1	I. Revision + sutur. II. Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	
» » » ..	1	Excision + sutur + reposition + gips	1	—	—	
» diaphys. radii	1	Reposition + gips	1	—	—	
» capit. »	2	Extraktion av benfragment	2	—	—	
» diaphys. radii compl.	2	Revision + sutur + reposition + gips	2	—	—	
» metacarpal.	1	Trådsträck	1	—	—	
» » compl. ...	1	Blodig reposition + gips ..	1	—	—	
» compl. dig. man.	1	Excision + sutur + trådsträck	1	—	—	
» colli femoris medial.	19	Trådsträck + (senare) osteosyntes enl. Sven Johansson	16	—	2	1 kvarl. 2595/38. Cystopyelonephrit. 1213. Uræmia.
» » » » ..	2	Osteosyntes enl. Sven Johansson	1	—	1	1. Bronchopneum.
» » » » operata male sanata	1	D:o	1	—	—	
Fract. colli femoris medial.	4	Trådsträck	2	—	—	2 kvarl.
» » » » lateral.	8	»	7	—	—	1 »
Fract. colli femoris lateral.	1	Osteosyntes enl. Sven Johansson	1	—	—	
» » » » medial. operata	1	Extraktion av spik	1	—	—	
Fract. pertrochanter. femoris	1	Trådsträck	1	—	—	
» subtrochanter. »	1	»	1	—	—	
» diaphys. femoris	7	»	6	—	—	1 kvarl.
» » » »	8	Blodig reposition + osteosyntes	8	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fract. supracondyl. femoris	2	Spiksträck	2	—	—	
» compl. diaphys. »	2	Excision + sutur + trådsträck	1	—	1	1194. Fettemboli.
» » » »	1	Amputatio cruris	1	—	—	
Status post fract. patellæ ..	1	Extraktion av tråd	1	—	—	
Fract. antecruris	9	Trådsträck	8	—	—	1 kvarl.
» »	1	I. Trådsträck. II. Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	
» » compl. ...	7	Excision + sutur + trådsträck	6	—	1	1340. Trombos. crur. + bronchopneum.
Status post fract. antecruris operata	1	Borttagning av trådar	1	—	—	
Fract. condyl. medial. tibiæ	1	Trådsträck	1	—	—	
» » lateral. »	1	Blodig reposition + osteosyntes med skruv + gips	1	—	—	
» bimalleolar.	6	Reposition + gips	6	—	—	
» »	1	Trådsträck	1	—	—	
» »	1	I. Trådsträck. II. Blodig reposition + osteosyntes + gips	—	—	1	780. Septisk tromboflebit.
» » compl. ...	1	Excision + sutur + reposition + gips	1	—	—	
» proc. anterior tibiæ..	1	Reposition + gips	1	—	—	
» eminent. intercondyl. tibiæ	1	Extirpation av fragment ..	1	—	—	
Fract. calcanei	3	Trådsträck	3	—	—	
» »	1	Cuendets sträck	1	—	—	
» » intraartic. ..	1	Arthrodesis subtalo	1	—	—	
» metatarsal.	1	Reposition + gips	1	—	—	
» oss. navicular.	1	Extirpation av benfragment ..	1	—	—	
Laceratio man. gravis	1	Exartikulation av hand	1	—	—	
» antibrachii	1	Amputatio brachii	1	—	—	
» ped.	1	Revision + exartikulation av tå	1	—	—	
Luxatio oss. navicular. ped.	1	Avmejsling av os naviculare ..	1	—	—	
» humeri	4	Reposition	4	—	—	
» habitualis humeri..	1	Operation enl. Eden-Hybinette	1	—	—	
» artic. sterno-clavicular.	1	Fixation med tråd	1	—	—	
» artic. acromio-clavicular.	1	» » »	1	—	—	
» cubiti poster.	1	Reposition + gips	1	—	—	
» compl. dig. man. ...	1	Excision + sutur + reposition	1	—	—	
Abscisio tendin. musc. antibrachii	1	Sensutur	1	—	—	
Abscisio tendin. dig. man. s. ped.	9	»	8	—	—	1 kvarl.
Ruptura tendin. dig. man. ...	1	Senplastik	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ruptura musc. bicipitis brachii	1	Muskelsutur	1	—	—	
Ruptura tendin. musc. supraspinat.	1	Arthrotomi + sensutur	1	—	—	
Luxatio s. ruptura menisci gen.	10	Arthrotomi + exstirpation av menisk	10	—	—	
Ruptura capsular. gen.	1	Kapselsutur	1	—	—	
Plica synovial. incarc. gen.	2	Arthrotomi + exstirpation	2	—	—	
Contractura gen.	1	Arthrotomi + klippning av brid	1	—	—	
Hæmatoma organisata gen.	1	Arthrotomi + utrymning av hæmatom	1	—	—	
Ruptura subcutan. tendin. achillæ	2	Sensutur + fascieplastik + gips	2	—	—	
Abscisio tendin. musc. tibial.	1	Sensutur	1	—	—	
Corpus liberum in articulo ..	4	Arthrotomi + extraktion ..	4	—	—	
Status post combustionem ..	2	Hudplastik	2	—	—	
Pseudarthrosis ulnæ	1	Borrning enl. Beck	1	—	—	
Abscisio nervi	1	Nervsutur	1	—	—	
Vulnus penetrans in articulo	1	Excision + sutur	1	—	—	
<i>C. Inflammationer.</i>						
Osteitis dig. man.	3	Incision + utskrapning	3	—	—	
» » »	2	Amputation av finger	2	—	—	
» chron. sept. femoris	2	Incision + utskrapning	2	—	—	
» » » oss. ilei	1	» + »	1	—	—	
» tuberculosa tibie ..	1	Utskrapning	1	—	—	
Bursitis olecrani	2	Incision	2	—	—	
» trochanter.	1	»	1	—	—	
» chron. ped.	2	Excision	2	—	—	
Coxitis sept.	2	» + dränage	1	—	1	845. Genombrott till colon. Sepsis.
Osteomyelitis tibie	1	Incision + sekvestrotomi ..	1	—	—	
» reg. cubiti ...	1	Incision + utskrapning ...	1	—	—	
Osteochondritis dissecans ..	7	Arthrotomi + extraktion av fri kropp + utskrapning	7	—	—	
Chondromalacia patellæ ...	3	Arthrotomi + excision	3	—	—	
Tendovaginitis supp. dig. man.	2	Exartikulation av finger ..	2	—	—	
D:o	8	Incisioner enl. Klapp	8	—	—	
Panaritium	13	Incision	13	—	—	
» ossale	1	Amputation av finger	1	—	—	
Unguis incarnatus	3	Königs operation	3	—	—	
» »	5	Evulsio unguinis	5	—	—	
Ulcus chron. antecurris ...	1	Hudtransplantation enl. Thiersch	1	—	—	
Pyarthrosis gen.	1	Knäpunktioner + spolning	1	—	—	
Thrombophlebitis sept.	3	Incision	2	—	1	1356. Sepsis.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>D. Övriga fall.</i>						
Defectus cutis	1	Lambåplastik	1	—	—	
» »	14	Hudtransplantation enl. Thiersch	14	—	—	
» »	3	Proppning enl. von Braun ..	3	—	—	
Osteitis fibrosa tibiae	1	Exstirpation av tumören ..	1	—	—	
Osteitis fibrosa fibulae	1	Exstirpation av tumören ..	1	—	—	
Varices	1	Hög underbindning	1	—	—	
Varices crur. et antecurur. ...	20	Underbindn. + exstirpation	20	—	—	
Ulcus chron. varicos.	1	Excision + sutur	1	—	—	
Clavus dig. ped.	2	Exstirpation	2	—	—	
Ganglion	2	»	2	—	—	
Claudicatio intermittens ...	1	Periarteriell sympatectomi .	1	—	—	
Thrombosis art. femoralis ..	1	I. Embolectomi. II. Underbensamputation. III. Reamputation	—	—	1	487. Vit. org. cordis.
» » » ..	2	Embolectomi	—	—	2	2607. Myocardit. + thrombos. art. femoral. 3115. Hjärtinfarkt.
» » » ..	1	Amputatio femoris	—	—	1	2621. Arteriosclerosis universalis.
Gangræna senil. dig. ped. ...	1	Exartikulation av tå	1	—	—	
» » » » ..	3	Sympatectomi enl. Leriche. .	3	—	—	
» » » » ..	1	Amputation i Lisfrancs led	1	—	—	
» » » » ..	1	Amputatio cruris	1	—	—	
» diabet. ped.	1	» »	—	—	1	2627/38. Cholecystit. ac. gangr. perf. c. peritonit. lib.
» » dig. ped.	5	Exartikulation av tå + lårbensamputation	2	—	2	1 kvarl. 1014. Marasm. senil. 2083. » »
» » » » ..	5	Exartikulation av tå	5	—	—	
» » » » ..	1	Exartikulation av tå + underbensamputation	1	—	—	
» » » » ..	1	Revision	1	—	—	
» » » » ..	2	Amputatio antecurris	2	—	—	
» incipiens ped. diabet.	1	Periarteriell sympatectomi .	1	—	—	
Hidroadenitis axillæ	2	Incision	2	—	—	
Osteochondroma humeri ...	1	Exstirpation	1	—	—	
Sareoma humeri	1	Exartikulation av arm	1	—	—	
» musc. glutei	1	Exstirpation	1	—	—	
Sarcoma pedis	2	Exstirpation	2	—	—	
Sarcoma lymfogland. reg. inguinal.	2	Utrymning av ljumsken ...	2	—	—	
Metastasis carcinomatos. lymfogland. inguinal.	2	» » »	2	—	—	
Metastasis carcinomatos. lymfogland. axill.	1	Exstirpation	1	—	—	
Cancer cutis man.	1	Excision	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cancer cutis man.	1	Amputation av hand	1	—	—	
Melanosarcoma ped.	1	Exstirpation	1	—	—	
Suspicio metast. carcinomatos. humeri	1	Uppmejsling + provexcision	1	—	—	
XXVIII.						
Vulnus contusum s. laceratum	26	Excision + sutur	26	—	—	
Vulnus incisum	2	» + »	—	—	—	
» sclopetarum	9	» + » ev. alienatio	5	—	—	4 kvarl.
Hæmatoma	2	Incision + utrymning	2	—	—	
Vulnus infectum	3	Incision	2	—	1	2317. Sepsis.
» » operat.	11	Sekundärsutur	11	—	—	
Abscessus	30	Incision	29	—	1	2262. Sepsis.
Phlegmone	12	»	12	—	—	
Furunculus	1	»	1	—	—	
Carbunculus	3	» + tamponad	3	—	—	
Nævus	1	Exstirpation	1	—	—	
Hæmangioma	4	»	4	—	—	
Atheroma	4	»	4	—	—	
Fibroma	6	»	6	—	—	
Lipoma	6	»	6	—	—	
Adenoma	3	»	3	—	—	
Hygroma	3	»	3	—	—	
Exostosis	4	Avmejsling	4	—	—	
Neurinoma	1	Exstirpation	1	—	—	
XXIX.						
Anæmia secundaria	86	Blodtransfusion	—	—	—	
» » gravis	16	»	—	—	1	1487. Förblödning.
Varices oesophagi	1	»	—	—	1	479. Hepatit. grav.
Icterus chron.	1	»	—	—	—	
Septichæmia	5	»	—	—	—	
Chocktillstånd efter operation	21	»	—	—	—	

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
II. Skadans tillkomstsätt.						
a. <i>Olycksfall.</i>						
Vid hanterande av yxa, såg	3	—	3	—	—	3
» » » kniv, sax, nål etc.	—	3	3	—	—	3
» » » hammare, slägga	1	—	1	—	—	1
Genom ras, nedfallande föremål	86	3	89	4	12	73
» fall från höjd (stege, trappa etc.)	74	28	102	3	8	91
» halkning, omkullfallande	86	66	152	4	10	138
» stöt, slag och bett av djur	2	6	8	—	—	8
» inträngande föremål såsom träflisor, glas-skärvor, spikar m. m.	56	19	75	2	4	69
» hett vatten, ånga	5	7	12	—	—	12
» sprängskott eller hant. av explosiva ämnen	17	—	17	2	2	13
» skjutvapen	1	—	1	—	—	1
» ångmaskiner	2	1	3	—	—	3
» motorer	8	—	8	—	2	6
» elektriska ledningar	1	—	1	—	—	1
» hissar, lyftkranar	5	—	5	—	1	4
» wire och rep	4	—	4	—	—	4
» svetsning, gaslåga o. d.	3	1	4	—	—	4
» smält eller het metall, glas etc.	6	1	7	—	—	7
» syror, alkalier	1	1	2	—	—	2
Vid idrott, sport, gymnastik	5	—	5	—	—	5
» » » fotboll	9	—	9	—	—	9
» » » ridning	2	—	2	—	—	2
» » » skidåkning, kånåkning	3	1	4	—	—	4
» » » annan idrott	9	—	9	—	—	9
» » » lek	2	—	2	—	—	2
Under rusets inflytande	21	—	21	—	—	21
Vid slagsmål, överfall	24	6	30	—	—	30
I följd av sjukdom (epilepsi)	4	—	4	—	1	3
Vid trafik	140	45	185	3	7	175
Blixtnedslag	2	—	2	—	—	2
Eldsvåda	3	1	4	—	1	3
b. <i>Självordsförsök.</i>						
Genom nedstörtande från höjd	1	1	2	1	1	—
Summa för grupp II	586	190	776	19	49	708

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelningar I och II för år 1939 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
		V.
Retentio dentis	5	Extractio dentis.
Caries »	116	» »
Fistula »	2	» »
Periostitis alveolaris	109	Incision ev. extractio dentis.
Granuloma dentis	3	Incision + utskrapning.
Cysta »	6	Exstirpation.
Epulis	7	»
Tandblödning	24	Tramponad + ev. sutur.
Luxatio mandibulæ	4	Reposition.
		VI.
Lymfadenitis septica reg. colli	7	Incision.
» tuberculosa reg. colli ..	10	Incision + ev. utskrapning, ev. excision.
D:o	10	Punktion.
		IX.
Mastitis acuta septica	8	Incision.
Tumor mammæ	18	Exstirpation, ev. provexstirpation.
		XVIII.
Contractura v. fistula ani	28	Dilatation forcée.
Tumores hæmorrhoidales	6	» »
Abscessus ad anum	30	Incision.
		XXIII.
Bartholinitis	17	Incision.
Ruptura vaginæ	1	Sutur.
Phimosi sive paraphimosi	2	Dorsalsnitt + reposition.
Ruptura frenuli præputii	3	Omstickning.
Hydrocele testis	3	Punktion.
		XXVI.
Cysta dermoid. sacral. infect.	24	Incision.
		XXVII.
Hæmarthrosis art. cubiti	9	Punktion.
Hydrops genus	10	»
Hæmarthrosis genus	17	»
Hæmatoma subunguale	27	Resectio unguinis, ev. nageltrepanation.
Amputatio traumat. dig. man.	40	Reamputation.
Abscisio tendinis dig. man.	26	Sensutur.
Luxatio humeri	49	Reposition + fixationsförband.
» antibrachii	5	» »
» phal. dig. man.	9	» »
» patellæ	2	» »
» menisci	1	Reposition.
Fractura v. fissura costæ	17	Fixationsförband.
» claviculæ	6	»
» colli chir. humeri	5	»

Sjukdom	Antal fall	Operation
» humeri	1	Reposition + fixationsförband.
» olecrani	2	Gipsskena.
» epicondyl. humeri	1	»
» antebrachii	2	Reposition + gips.
Fractura capituli radii	6	Reposition + gips.
» v. infractio radii	128	» »
» ulnæ	1	» »
» ossis metacarp.	16	Gips.
» » navicular. man.	1	»
» phal. dig. man.	18	Reposition + fixationsförband, ev. gips.
» complicata dig. man.	18	Sutur, reposition + fixationsförband, ev. gips.
» fibulæ	5	Gipsskena.
» tibiæ	5	Gipsförband.
» malleolaris	14	Ev. reposition + gipsförband.
» ossis metatarsal.	11	Fixationsförband, ev. gips.
» phal. dig. ped.	3	Reposition + fixationsförband, ev. gips.
» complicata dig. ped.	1	Amputatio phalangis.
Hidradenitis axillæ	62	Incision.
Bursitis acuta	14	»
» chron. s. hygroma	45	Punktion.
» » »	14	Exstirpation.
Onychogryphosis	10	Evulsio unguinis.
Unguis incarnatus	61	Operation enl. König.
Paronychia	42	Incision, ev. evulsio unguinis.
Panaritium dig. man.	210	Incision.
Clavus dig. ped.	44	Exstirpation.
Clavus infect. dig. ped.	27	Incision.
Thrombophlebitis supp.	4	»
Ganglion	22	Exstirpation.
»	5	Kompression.
Varices	86	Injektion.
Vulnus	1785	Sutur.
Vulnus infectum	315	Incision.
Corpus alienum	323	Extraktion.
Osteitis	8	Utskrapning, ev. sekvestrotomi.
Abscessus, phlegmone, lymfangitis, lymfadenitis, carbunculus, furunculus etc.	472	Incision.
Hæmatoma	49	Punktion, ev. incision.
Cysta	14	Exstirpation.
» infect.	11	Incision.
Atheroma	173	Exstirpation.
» infect.	65	Incision, ev. utskrapning.
Verruca	51	Exstirpation, vanl. med diatermi.
Lipoma	21	Exstirpation.
Nævus	7	»
Angioma	9	»
Papilloma	6	»
Fibroma	14	»
Cicatrix	3	Excision.
Tumores varii	49	Exstirpation.

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelningar I och II för år 1939 angående samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans natur, tillkomstsätt och påföljd.

Skadans natur	Skadans tillkomstsätt										Skadans påföljd		
	Skador å personer som färdats med något av nedannämnda färdmedel el. under gång										döden	kvarstående men	övergående men
	järnvägsvagn	spårvagn	personautomobil omnibus	lastautomobil	motorcykel	lättvikis-motorcykel	trampcykel	andra färdmedel	fotgångare	S:a skador			
Kontusion (<i>Contusio</i>)	3	21	5	18	7	66	1	44	165	1	—	164	
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	2	41	3	20	7	103	—	32	208	—	—	208	
Skada å muskel, sena eller nerv	1	—	2	—	1	2	—	1	7	—	2	5	
Genom huden inträngd främmande kropp	1	1	—	—	1	1	—	—	4	—	—	4	
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	—	5	3	5	2	29	—	10	54	—	1	53	
Utgjutning i led (<i>Synov. traum., Hæmarthrosis</i>)	—	—	—	—	2	1	6	—	3	12	—	12	
Öppnande av större led (<i>Vulnus perforans</i>)...	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	2	
Benbrott													
armens och skuldergördels ben: { <i>Fractura simplex</i> ...	2	5	—	2	1	36	1	22	69	—	2	67	
benets o. bäcken-gördels ben: ... { <i>Fractura complicata</i>	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	2	
<i>Fractura simplex</i> ...	6	4	—	8	1	17	—	52	88	2	12	74	
<i>Fractura complicata</i>	—	—	—	1	—	1	—	4	6	1	2	3	
Krossning, avhuggning, avslitning .. (<i>Amputatio traumatica. Laceratio</i>)													
fingrar, hand, tår eller fot	1	—	—	1	—	2	—	—	4	—	2	2	
arm, ben	—	—	—	1	—	1	—	1	3	1	1	1	
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	6	20	10	19	13	53	—	61	182	2	—	180	
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fract. baseos cranii</i>)	—	—	—	1	—	—	—	3	4	1	—	3	
Andra brott å huvudets ben (enkla o. kompl.) ..	2	3	—	1	3	10	—	7	26	—	1	25	
» » » » » med skada å hjärnan	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	
Brott å eller urredvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg	—	1	—	1	1	—	—	2	5	1	1	3	
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	—	—	—	—	1	2	—	1	4	—	—	4	
Brott å bröstben eller revben utan skada å brösthålans organ	1	4	—	1	—	6	—	3	15	—	—	15	
Öppnande (<i>Vulnus perfor.</i>) av bröst, bukhåla	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	
Skada å lunga, hjärta	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	
» » njure, urinblåsa, urinrör	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	2	
Brännskada (<i>Combustio</i>)	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	
Hæmatoma vulvæ	—	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—	2	
Traumatisk chock	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	
Hernia ventral. traumat.	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	
Summa	1	25	107	23	84	40	339	2	249	870	11	24	835

Årsberättelse för år 1939 från Sahlgrenska sjukhusets avdelning
för öron-, näs- och hals-sjukdomar.

Under året vårdades å avdelningen 1.460 inskrivna patienter. Å dessa ha utförts 1.613 operationer. Därvid ha conchotomier och tonsillectomier, vilka ofta utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp, såsom lumbalpunktioner, incisioner av halsbölder och furunklar, paracenteser och käkhålepunktioner samt tandextraktioner, ha ej antecknats.

Av inskrivna patienter ha 17 avlidit.

Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 39.262. Av dessa äro 9.453 första besök och 29.809 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 3.731 registrerade operativa ingrepp.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs-
och hals-sjukdomar för år 1939 angående intagna
sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Döda		A n m.
	män	kv.	män	kv.	
<i>I. Bildningsfel.</i>					
Atresia choanalis cong.	1	1	—	—	
<i>III. Havandeskaps- och förlossnings-sjukdomar.</i>					
Graviditas	—	7	—	—	
<i>IV. Infektionssjukdomar.</i>					
Septichæmia	—	4	—	3	674, 1090, 1101
Lymfadenitis ac.	7	8	—	—	
Erysipelas faciei	4	9	—	—	
Scarlatina	4	4	—	—	
Diphtheria	—	1	—	—	
Paratyfus	2	—	—	—	
Influenza	8	4	—	—	
Lues hereditaria	2	—	—	—	
Lues III	—	1	—	—	
Lues cerebrospinalis	1	1	—	—	
Tuberculosis (samtliga fall)	9	1	—	—	
» pulmonum	6	1	—	—	
» laryngis	1	—	—	—	
Otit. med. chron. tbc.	2	—	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	män	kv.	män	kv.	
<i>V. Blodbildande org. samt blodets sjukdomar.</i>					
Anæmia	2	—	—	—	
Agranulocytosis	—	1	—	—	
Trombopenia	1	—	—	—	
Leucæmia	3	1	2	—	1160, 1219
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
Diabetes mellitus	8	7	—	—	
Obesitas	1	1	—	—	
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
Neurosis	3	2	—	—	
Psychoneurosis	1	3	—	—	
Psychos. acuta	2	1	—	—	
Epilepsia	2	2	—	—	
Imbecillitas	1	—	—	—	
Hämorrhagia cerebri	—	1	—	—	
Paresis n. facialis	1	—	—	—	
Cephalalgia	1	1	—	—	
Commotio cerebri	2	—	1	—	1033
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
Vitium org. cordis	1	4	1	—	1306
Myocarditis chron.	2	—	—	—	1033
Hypertonia	3	4	—	—	
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
Fractura nasi	23	3	—	—	1033
Deviatio septi nasi	159	61	—	—	
Abscessus septi nasi	—	1	—	—	
Furunculus nasi	6	—	—	—	
Epistaxis	5	11	—	—	
Rhinitis ac.	4	3	—	—	
» chron. hypertroph.	42	16	—	—	
» » atroph.	6	4	—	—	
Synechiæ cavi nasi	2	1	—	—	
Fractura ossis frontal. compl.	1	—	—	—	
» cranii compl. c. læsio cerebri	1	—	—	—	
» maxillæ	3	—	—	—	
Pansinuit. ac.	18	22	—	—	
» » bil. c. osteit. sphenoidal. et. em- pyemæ sin. cavernos. et. c. meningit. ac.	1	—	1	—	1397
Pansinuitis chron.	91	65	—	—	
Sinuitis frontal. ac.	4	2	—	—	
» » » c. abscessu epidural. et. subdural. et meningit. ac.	1	—	—	—	
Sinuitis frontal. chron.	2	1	—	—	
» maxillaris ac.	31	60	—	—	
» » chron.	23	22	—	—	
Ethmoiditis ac.	9	10	—	—	
» chron.	22	8	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		An m.
	män	kv.	män	kv.	
Sphenoiditis chron.	1	—	—	—	
Cystis maxillae	—	2	—	—	
Sår efter pannhåleoperation	1	—	—	—	
Rhinopharyngit. ac.	—	1	—	—	
Laryngit. ac.	2	1	—	—	
» chron.	1	—	—	—	
Oedema laryngis	6	10	—	—	
Perichondritis epiglottidis	4	—	—	—	
Susp. tumor laryngis	2	—	—	—	
» » pulm.	2	—	—	—	
Bronchit. ac.	11	6	—	—	
» chron.	1	1	—	—	
Asthma bronchiale	4	3	—	—	
Broncho-pneumonia	3	2	—	—	627
Pneumonia ac.	—	5	—	—	
Abscessus pulmon.	2	1	—	—	
Bronchiectasia	1	—	—	—	
Atelectasis pulmon.	—	1	—	—	
Empyema pleuræ	—	1	—	—	
<i>XII. Matsmältningsorg. sjukdomar.</i>					
Caries dentium	1	3	—	—	
Periostitis alveolaris	1	—	—	—	
Cystis dentis	8	2	—	—	
Stomatit. ac.	3	1	—	—	
Tonsillitis ac.	15	28	—	—	
Peritonsillitis. ac.	61	53	—	—	
Tonsillitis chron.	70	131	—	—	1090, 1101 Septichämia
Hypertrophia tonsillarum	3	6	—	—	
Phlegmone submentalis	1	—	—	—	
Vegetationes adenoides	80	76	—	—	
Susp. tumoris epipharyngis	1	—	—	—	
Hämorrhagia post tonsillectomiam	6	3	—	—	
» » abrasionem	3	9	—	—	
Abscessus retropharyngealis	2	1	—	—	
Pharyngitis chron.	1	2	—	—	
Combustio pharyngis	1	—	—	—	
Struma lingualis	—	1	—	—	
Suspicio corporis alien. oesophagi	4	6	—	—	
Corpus alienum oesophagi	6	10	—	—	
Stenosis oesophagi	1	—	—	—	
Strictura oesophagi	1	—	—	—	
Varices oesophagi	—	2	—	—	
Spasmus oesophagi	—	1	—	—	
Susp. tumoris oesophagi	1	1	—	—	
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
Nephritis acuta	9	4	—	—	
» chronica	—	1	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		An m.
	män	kv.	män	kv.	
Central hörselnedsättning	3	—	—	—	
Kombinerad »	6	—	—	—	
Otosclerosis	2	7	—	—	
Syndroma Menieri	1	1	—	—	
Neuritis acust.	1	—	—	—	
Vertigo	2	—	—	—	
Tinnitus	—	1	—	—	
Surditas	1	—	—	—	
<i>XIX. Svulster.</i>					
Angioma septi nasi	1	—	—	—	
» alæ nasi	2	—	—	—	
Angiofibroma epipharyngis	1	—	—	—	1397
Angioma reg. mastoid.	—	1	—	—	
Neurinoma reg. fossæ pterygopalat.	1	—	—	—	
Fibroma laryngis	3	3	—	—	
Papilloma »	3	1	—	—	
Cancer (summa fall).....	21	13	—	—	
» nasi	1	—	—	—	
» maxillæ	7	5	—	—	
» palat. duri.	—	3	—	1	1402
» epipharyngis.....	—	3	—	—	
» hypopharyngis	1	—	—	—	
» laryngis.....	3	—	—	—	
» oesophagi	9	1	—	—	
» uteri	—	1	—	1	1133
Sarcoma epipharyngis	1	2	—	—	
» pharyngis	2	—	—	—	
Tumor palat. moll.	1	1	—	—	
» epipharyngis.....	1	2	—	—	
» oesophagi	—	1	—	—	
» pulm.	3	2	—	—	
» mediastini.....	1	—	—	—	
» reg. colli	2	—	—	—	
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
Panaritium	1	—	—	—	
Vulnus	2	—	—	—	
Luxatio menisci art. mandibular	—	2	—	—	
Furunculus	1	—	—	—	
Acne faciei	1	—	—	—	
Hidroadenitis	—	1	—	—	
Dacryocystitis.....	1	1	—	—	
Struma toxica	—	1	—	—	674
Hypothyreosis	—	1	—	—	
Febris inc. causæ	—	1	—	—	
Observationsfall.....	—	1	—	—	

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1939 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna patienter*.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>Öronsjukdomar med komplikationer.</i>						
Otit. med. ac. c. mastoidit...	183	Uppmejsling	182	—	1	639. Meningit. ac.
» » » » » op.	2	Revision + plastik enl. Portmann	2	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit, op. et susp. apicit. et meningit. ac.	1	Totaluppmejsling + labyrinthresektion + partiell resektion av apex	—	1	—	1229.
D:o	1	Revision	—	—	1	
Otit. med. ac. c. mastoidit, op. et apicit. ac. et meningit. ac.	1	Revision + op. enl. Ramadier	1	—	—	540.
Otit. med. ac. c. apicit. op. et labyrinthit. ac. et meningit. ac.	1	Totaluppmejsling + labyrinthresektion	—	—	1	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et abscess. perisin.	8	Uppmejsling + friläggning av sinus	8	—	—	1229.
D:o	1	Konservativ totaluppmejsling + friläggning av sinus + plastik	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et susp. thrombos. sin. sigm.	3	Uppmejsling + friläggning + punktion av sinus	3	—	—	1229.
Otit. med. ac. c. mastoidit. et thrombos. sin. sigm.	1	Uppmejsling + friläggning och incision av sinus + utskrapning av thromb ..	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et abscess. perisin. et abscess epidural.	1	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura	1	—	—	1229.
D:o	1	D:o + punktion av sinus ..	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et abscess epidural.	3	Uppmejsling + friläggning av dura	3	—	—	1229.
Otit. med. ac. c. mastoidit. et labyrinthit. ac. serosa ...	1	Uppmejsling	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et abscess. perisin. et labyrinthit. ac. serosa	1	Konservativ totaluppmejsling + friläggn. av sinus	1	—	—	1229.
Labyrinthit. ac. traumatica	1	Totaluppmejsling + plastik + labyrinthresektion	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et meningit. ac.	2	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura	2	—	—	
D:o	1	Uppmejsling + friläggning och punktion av sinus + friläggning av dura + hjärnpunktion	—	—	1	1139.
Otit. med. ac. c. mastoidit. op. et meningit. ac.	1	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura + hjärnpunktion	1	—	—	
D:o	1	Friläggning av dura + underbindning av v. jug. int.	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et abscess. perisin. et thrombos sin. sigm. et meningit. ac.	1	Uppmejsling + friläggning och incision av sinus + utskrapning av thromb ..	1	—	—	
Sår efter mastoiditop.	6	Sekundärsutur	6	—	—	
Otit. med. chron.	6	Konservativ totaluppmejsling + plastik	6	—	—	
» » »	11	Totaluppmejsling + plastik	11	—	—	
» » » c. polyp. ...	3	Evulsio polypi	3	—	—	
» » » » cholesteatom	8	Totaluppmejsling + plastik	8	—	—	
Otit. med. chron. op. c. cholesteatom	1	Revision	1	—	—	
Otit. med. chron. c. mastoidit. » » » »	1	Uppmejsling	1	—	—	
» » » »	2	Konservativ totaluppmejsling + plastik	2	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom et abscess. epidural. et meningit. ac.	1	Totaluppmejsling + friläggning av sinus och dura + labyrinthresektion	1	—	—	
Otit. med. chron. op. c. cholesteatom et meningit. ac.	1	Revision + friläggning av sinus och dura + hjärnpunktion	1	—	—	
D:o	1	Labyrinthresektion + friläggning av bulb. v. jug. och carotis fr. cavum tympani	1	—	—	
Otit. med. chron. c. labyrinthit. ac. purulent. et meningit. ac. purulent.	1	Totaluppmejsling + labyrinthresektion enl. Uffenorde	—	—	1	32.
Otit. med. chron. op.	1	Revision + plastik	1	—	—	
Sår efter totaluppmejsling	2	Hörselgångsplastik + sek. sutur	2	—	—	
Exostos. meat. acust. ext. ...	1	Bortmejsling av exostoser ..	1	—	—	
Otosclerosis	4	Suboccipitalstick	4	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget och matstrupen.</i>						
Caries dentis	4	Extractio dentis	4	—	—	
Periostit. alveolar.	1	Extractio dentis	1	—	—	
Cystis apicis dentis	3	Exstirpation	3	—	—	
» » »	1	Exstirpation + extractio dentis	1	—	—	
» » »	4	Exstirpation + op. enl. Caldwell-Luc.	4	—	—	
» » »	2	Exstirpation + op. enl. Denker	2	—	—	
Tumor palat. dur.	1	Provexcision	—	1	—	
Cancer palat. dur.	1	Elektrokoagulation	—	—	1	1402.
Tumor palat. molle	2	Exstirpation	2	—	—	
Tonsillit. chron.	207	Tonsillectomi	207	—	—	
Peritonsillit. ac.	20	»	20	—	—	
Tonsillit. subac. c. oedema laryngis	2	»	2	—	—	
Sepsis post anginam	2	»	—	—	2	1090, 1101.
Hæmorrhagia post tonsillectomiam.	1	Ligatur	1	—	—	
Veg. adenoid.	146	Abrasio	146	—	—	
Hæmorrhagia post abrasionem.	2	»	2	—	—	
Abscessus retropharyngealis	3	Incision	3	—	—	
Tumor pharyngis	2	Provexcision	—	2	—	
Suspicio ca. epipharyngis ..	3	»	—	3	—	
Tumor epipharyngis	3	»	—	3	—	
Sarcoma epipharyngis	2	»	—	2	—	
Tumor epipharyngis	2	Exstirpation	2	—	—	
» hypopharyngis	1	Provexcision	—	1	—	
Susp. corp. alien. oesophagi	5	Oesophagoscopi	—	5	—	
Corpus alien. oesophagi ..	13	» + extraktion	13	—	—	
» » » + perforatio oesophagi	1	» »	1	—	—	
Stenosis oesophagi	1	Oesophagoscopi	—	1	—	
Strictura »	1	»	—	1	—	
Oesophagospasm.	1	»	—	1	—	
Susp. tumor oesophagi	4	»	—	4	—	
Susp. tumor oesophagi	1	Oesophagoscopi + provexcision	—	1	—	
Tumor oesophagi	6	D:o	—	6	—	
Cancer »	1	Oesophagoscopi	—	1	—	
» »	2	Oesophagoscopi + provexcision	—	2	—	
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>						
Laryngit. ac. membran.	1	Tracheotomi	1	—	—	
Tumor plicæ vocal.	5	Laryngoscopi + exstirpation	5	—	—	
» laryngis	1	» + provexcision	—	1	—	
» »	5	» + exstirpation	5	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Susp. ca. laryngis	2	Laryngoscopi + provexcision	—	2	—	
Cancer »	1	Tracheo-laryngotomi + inläggning av radiumnålar	1	—	—	
Susp. abscess. pulm.	1	Lipiodolingjutning för bronchografi	—	1	—	
Abscess. pulm.	2	D:o	—	2	—	
Bronchiectas. pulm.	1	D:o	—	1	—	
Susp. tumor pulm.	2	Bronchoscopi	—	2	—	
» » »	4	Bronchoscopi + provexcision	—	4	—	
Cancer pulm.	2	» »	—	2	—	
<i>Andra sjukdomar.</i>						
Lymphadenit. ac. colli	1	Incision	1	—	—	
Abscess. reg. colli	2	»	2	—	—	
Phlegmone reg. colli	1	Revision	1	—	—	
Panaritium	1	Incision	1	—	—	
Hidroadenit. axillæ	1	»	1	—	—	
Abscess. reg. glut.	1	»	1	—	—	
» » femor.	1	»	1	—	—	
Sepsis	1	Blodtransfusion	1	—	—	
Agranulocytos	1	»	1	—	—	
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>						
Fractura nasi	22	Reposition + gips	22	—	—	
Fractura nasi + vuln. contus. nasi	4	» + sutur + gips	3	—	1	1033. Myocardit.
Deformatio nasi	1	Näsplastik	1	—	—	
Abscess. septi nasi	1	Incision + tamponad	1	—	—	
Deviatio vel luxatio septi nasi	226	Submucös septumresektion .	226	—	—	
Rhinit. chron. hypertroph. .	80	Conchotomi	80	—	—	
Sinuit. frontal. ac.	1	Conchotomia part. conch. med.	1	—	—	
Sinuit. frontal. ac. c. abscess. subperiost.	1	Yttre pannhåleop. med plastik enl. Bárány	1	—	—	
Sinuit. frontal. ac. c. abscess. subperiost. + abscess. epidural. + abscess. subdural	1	Pannhåleop. enl. Riedel + friläggning av dura + incision av dura	1	—	—	
Sinuit. frontal. ac. op.	2	Revision	2	—	—	
Sinuit. frontal. ac. c. meningit.	3	Pannhåleop. enl. Riedel	2	—	1	1397.
Sinuit. frontal. chron. c. osteit.	1	» » »	1	—	—	
Sår efter pannhåleop.	1	Sekundärsutur	1	—	—	
Ethmoidit. ac.	16	Ethmoidectomi	16	—	—	
» chron.	144	»	144	—	—	
» » op.	1	Endonasal revision	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Sinuit. sphenoidal. ac.	9	Endonasaltrepanation av sin. sphenoidal.	9	—	—	
» » chron. ...	74	D:o ..... Revision	74	—	—	
» » » op.	1	» » »	1	—	—	
» maxillar. ac.	25	Endonasaltrepanation	25	—	—	
» » »	8	Op. enl. Caldwell-Luc.	8	—	—	
» » »	1	» » Denker	1	—	—	
» » chron.	9	Endonasaltrepanation	9	—	—	
» » »	142	Op. enl. Caldwell-Luc.	142	—	—	
» » »	2	» » Denker	2	—	—	
D:o + periostit. alveolar. ...	1	Op. enl. Caldwell-Luc + utskrapning av alveol. + alveolarplastik	1	—	—	
Sinuit. maxillar. chron. op.	1	Revision	1	—	—	
Pansinuit. chron.	4	Evulsio polypi	4	—	—	
Polyp. choanal.	1	» »	1	—	—	
» septi nasi	1	» »	1	—	—	
Atresia choanal.	2	Resektion + plastik	2	—	—	
Fractura os. maxill.	2	Avlägsnande av benfragment + op. enl. Caldwell-Luc.	2	—	—	
» cranii complicat. ..	1	Yttre pannhåleop. + ethmoidectomy + avlägsnande av benfragment	1	—	—	
Cystis maxillæ	1	Exstirpation + op. enl. Caldwell-Luc.	1	—	—	
Susp. ca. maxillæ	1	Provexcision	—	1	—	
Tumor nasi	2	»	—	2	—	
» maxillæ	5	»	—	5	—	
Cancer »	2	Elektrokoagulation	2	—	—	
» » et orbitæ ..	3	D:o + evisceratio orbitæ ..	3	—	—	
Sår efter elektrokoagulation för cancer maxillæ	3	Sekundärsutur	3	—	—	
Neurinoma regio fossa pterygopalatin.	1	Exstirpation	1	—	—	

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1939 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
<i>Sjukdomar i öronen.</i>		
Atheroma inf. aur.	5	Incision.
Angio-keratoma aur.	1	Exstirpation.
Corpus alien. meat. aud. ext.	3	Extraktion.
Otitis ext. circumscripta	52	Incision.
Otit. med. ac.	964	Paracentes.
Salpingit. ac.	13	»
Otit. med. chron. polyp.	3	Evulsio polypi.
Sår efter op. för akut mastoidit. ...	49	Sekundärsutur.
Hæmathom reg. postauricul.	1	Incision.
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>		
Verruca vestibuli nasi	2	Exstirpation.
Furuncul. vestibuli nasi	2	Incision.
Fractura ossis nasalis	1	Reposition.
Lupus nasi	1	Provexcision.
Corpus alien. cavi nasi	6	Extraktion.
Epistaxis	387	Kromsyreetsning.
Abscess. septi nasi	1	Incision.
Sinuit. max. ac.	574	Kåkhålepunktion.
» » chron.	94	»
Suspicio sinuit. max.	362	»
Ca. maxill. op.	1	Provexcision.
<i>Sjukdomar i munhåla, svalget samt matstrupen.</i>		
Caries dentis	1	Tandextraktion.
Periostit. alveolar	3	Incision.
Peritonsillit. ac.	353	»
Tonsillit. chron.	99	Tonsillektomi bil.
Corp. alien. tonsillæ	18	Extraktion.
» » pharyngis	29	»
Veg. ad.	698	Abrasio.
Papilloma uvulæ	1	Exstirpation.
Angioma linguæ	2	»
Angio-fibroma pharyngis	3	»
Ca. hypopharyng.	1	Provexcision.
<i>Andra sjukdomar.</i>		
Abscess. reg. supraorbital	1	Incision.

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1939 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (Contusio)	2	—	2	—	—	2
Brott å hjärnskälens botten (Fractura baseos cranii)	3	—	3	—	1	2
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	31	5	36	1	—	35
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp) struphuvud	7	10	17	—	—	17
Skada å öra: Ruptura membr. Tympani	1	1	2	—	1	1
Summa för grupp I	44	16	60	1	2	57
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall.						
Genom ras, nedfallande föremål.....	6	—	6	—	1	5
• fall från höjd (stege, trappa etc.)	3	2	5	—	—	5
• halkning, omkullfallande	5	—	5	—	—	5
Vid idrott, sport, lek, skidåkning, källåkning	7	2	9	—	1	8
Vid slagsmål, överfall	10	—	10	—	—	10
Vid trafik.....	6	2	8	1	—	7
Vid måltid	7	10	17	—	—	17
Summa för grupp II	44	16	60	1	2	57

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1939 angående samtliga såväl i sluten som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till skadans natur, tillkomstsätt och påföljd.

Skadans natur	Skadans tillkomstsätt				Skadans påföljd		
	Skador å personer, som färdats med något av nedannämnda färdmedel el. under gång				döden	kvarstående men	övergående men
	spårvagn	personautomobil omnibus	trampcykel	S:a skador			
Brott å hjärnskålens botten (Fractura baseos cranii)	—	1	—	1	—	—	1
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	3	2	2	7	1	—	6
Summa	3	3	2	8	1	—	7

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1939 angående samtliga i såväl sluten som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till skadans tillkomstsätt och påföljd.

»Subjekt» vid skadan	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel el. under gång (»objekt»)											
	Spårvagn			Personautomobil, omnibus passagerare			Trampcykel			S u m m a		
	Döden	Kvarst. men	Överg. men	Döden	Kvarst. men	Överg. men	Döden	Kvarst. men	Överg. men	Döden	Kvarst. men	Överg. men
<i>Trafikolycksfallets orsak.</i>												
a) Kollision.												
Spårvagn	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Personautomobil, omnibus	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
b) Annan orsak.												
Kullkörning.....	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2
Fall från färdmedlet	—	—	1	—	—	2	1	—	—	1	—	3
Summa	—	—	3	—	—	3	1	—	1	1	—	7

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år 1939
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Döda		Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					Stenos. viar lacrimal. congenit.	2	1	—	—
Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>) ...	4	—	—	—	» » »	1	11	—	—
» pulmonum. Tuberculosis laryngis	1	—	—	—	Dacryocystit. phlegmon.	2	3	—	—
Tuberculosis lymphoglandularum	1	—	—	—	» chronica	11	18	—	—
» organorum aliorum	2	—	—	—	Conjunctivitis acuta	3	3	—	—
Syphilis hereditaria	—	1	—	—	» » gonorrhoeica	1	1	—	—
Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	2	2	—	—	Blennorrhœa neonat. gonorrhoeica	—	1	—	—
Urethritis gonorrhoeica acuta ...	1	—	—	—	» » non »	2	4	—	—
Conjunctivitis	1	2	—	—	Ulcus marginale	3	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					» serpens corneæ	8	3	—	—
Diabetes mellitus	1	2	—	—	Keratitis dendritica	3	1	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					Keratoconjunctivitis sicca	—	3	—	—
Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	—	2	—	—	» phlyctænul.	3	5	—	—
Hysteria	1	—	—	—	» trachomatosa	1	1	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					Keratitis parenchym.	—	1	—	—
Myocarditis chronica. Cardio-sclerosis. Cor adiposum	1	—	1	—	» profunda	3	1	—	—
Thrombosis. Embolia	—	1	—	—	Ulcus rodens corneæ	2	—	—	—
Hypertonia	2	1	—	—	Dystrophia corneæ	4	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					Sclerokeratouveitis	4	11	—	—
Bronchopneumonia acuta	—	2	—	2	Ophthalmoplegia	—	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					Pupillotonia	—	1	—	—
Pyelitis. Cystopyelonephritis ...	1	—	1	—	Heterochromia iridis	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					Iridocyclitis acuta	27	5	—	—
Zoster	4	1	—	—	» chronica	9	18	—	—
Eczema	1	1	—	—	» postoperat.	4	—	—	—
Impetigo	1	1	—	—	Cataracta congenita	—	1	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					» zonularis	4	2	—	—
Acromegalia	1	—	—	—	» juvenilis	2	1	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					» senilis	20	52	—	—
Angioma palpebræ	1	—	—	—	» secundaria	10	8	—	—
Pustula vaccin. palp.	1	1	—	—	» complicata	4	1	—	—
Applanatio fornicis	1	—	—	—	Prolaps. iridis postoperat.	—	4	—	—
					Glaucoma acutum	2	5	—	—
					» simplex	17	30	—	—
					» consecutiv.	2	5	—	—
					» absolut. doloros.	4	5	—	—
					Angiofibroma chorioideæ	1	—	—	—
					Retinochorioidit. acuta	4	3	—	—
					» senilis	2	1	—	—
					Periphlebitis retinae	2	—	—	—
					Retinitis diabetica	—	1	—	—
					Angiospasmus retinae	1	1	—	—
					Embolia art. centr. retinae	—	1	—	—
					Thrombosis venæ centr. retinae	10	8	—	—
					Amotio retinae	11	11	—	—
					Cysta retinae	1	1	—	—
					Heredodegeneratio maculae	—	1	—	—
					Degeneratio retinae	1	1	—	—
					Tumor embryonalis bulbi	—	1	—	—
					Neuritis optica retrobulbaris ...	2	—	—	—
					Neurit. optica intraocul.	—	2	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda		Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
Atrophia n. optici	3	5	—	—	Strabismus sursum vergens.....	—	2	—	—
» » » Leber	1	—	—	—	Angioma orbitæ.....	1	2	—	—
Strabismus convergens	3	7	—	—	Teratoma malign. orbitæ	1	—	—	—
» divergens	1	6	—	—	Abscessus reg. orbital.	—	1	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år 1939
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

Dödsorsak	Antal	
	m.	kv.
VII. <i>Morbi organorum circulationis.</i>		
Myocarditis chronica	1	—
VIII. <i>Morbi organorum respirationis.</i>		
Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	—	2
X. <i>Morbi organorum uropoëlicorum.</i>		
Cystopyelonephritis	1	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1939 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Vulnus palpebræ	2	Sutur	2	—	—	
Tbc. glandul. Meibom.	1	Exstirpation	1	—	—	
Abscess. reg. orbit.	1	Incision	1	—	—	
Tumor orbitæ	3	Proveexcision	3	—	—	
Teratoma malign. orbitæ	1	Exenteratio orbitæ	1	—	—	
Applanatio fornicis	1	Plastisk op.	1	—	—	
Dacryocystit. chron.	32	Dacryocystectomi	31	—	1	Myocardit.
» phlegmonosa	1	Incision	—	—	1	Bronchopneumoni.
Stenosis duct. nasolacr.	13	Dacryocystorhinostomia ext.	12	1	—	
» » » postop.	1	Revision efter dacryocystorhinost. ext.	—	1	—	
Tumor conjunctivæ	1	Proveexcision	1	—	—	
Conjunctivit. trachomatosa	4	Pressning	4	—	—	
Vulnus conjunctivæ	1	Sutur	1	—	—	
Keratoconjunctivit. sicca	1	Bränning av tårpunkter	1	—	—	
Ulcus serpens cornæ	1	Ängning	1	—	—	
Keratitis fascicular.	2	»	2	—	—	
» bullosa	1	Abrasio	1	—	—	
Dystrophia epithelialis corn.	2	»	2	—	—	
Corpora aliena corneæ	2	Extraktion	2	—	—	
Corp. alien. ferros. in corn.	1	Magnetextraktion	1	—	—	
Vulnus perf. cornæ cum prolaps. irid.	7	Prolapsavklippning + conj. plastik	4	3	—	
Vulnus perfor. scleræ	2	Conjunctivalsutur	2	—	—	
Corp. alien. ferr. intrabulb.	20	Magnetextraktion	15	5	—	
» » » inveter.	1	Försök till magnetextraktion + iridectomi	1	—	—	} Samma fall.
D:o	1	Pincettextraktion	1	—	—	
Corp. alien. ferros. permagn. intrab.	1	Eukleation	1	—	—	
Corp. alien. ferr. retrobulb.	1	Extraktion	1	—	—	
» » cupr. intrabulb.	1	Pincettextraktion	1	—	—	
Prolaps. irid. traumat.	2	Subconjunct. elektroendotermi	2	—	—	
Iridocyclit. posttraum.	14	Eukleation	14	—	—	
Panophthalmit. »	3	Evisceration	3	—	—	
Ruptura bulbi	1	Conjunctivalplastik	1	—	—	
Panophthalmia	2	Evisceration	2	—	—	
Sclero-kerato-uveit. tubercul.	1	Eukleation	1	—	—	
Iridocyclit. postop.	1	»	1	—	—	
Prolaps. irid. »	2	Subconj. elektroendotermi	2	—	—	
» » »	1	Elektroendotermi	1	—	—	
Cataracta congenita	1	Extr. ur kapsel	1	—	—	
» »	1	Discission	2	—	—	
» zonularis	4	»	4	—	—	
» »	1	Extr. i kapsel	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cataracta zonularis	1	Extr. ur kapsel	1	—	—	
» senilis	37	» i »	37	—	—	
» »	33	Extr. ur kapsel	33	—	—	
» complicata	3	» i »	3	—	—	
» traumatica	4	Evakuation	4	—	—	
» »	1	Discission	1	—	—	
» secundaria	28	»	28	—	—	
» »	1	Extraktion + iridectomi ..	1	—	—	
» »	2	Pupillotomi	2	—	—	
Hyphæma	1	Paracentes	1	—	—	
Glaucoma acut.	3	Iridectomi	3	—	—	
» »	1	Skleralpunktion	1	—	—	
» simplex	20	Trepanation enl. Elliot	19	—	1	Cystopyelonephrit.
» absol. dolor.	8	Enukleation	8	—	—	
» consecutiv.	1	Cyclodialys	1	—	—	
Amotio retinae	20	Elektroendotermi + luftinblåsning	15	5*	—	*Varav kvarligger 1. 1 fall op. 2 ggr.
Tumor embryonal. bulbi ..	1	Enukleation	1	—	—	
Phthisis bulbi	1	»	1	—	—	
Strabism. converg.	9	Tenolysi	9	—	—	
» »	1	Tillbakalägg. + framlägg. ..	1	—	—	
Strab. conv. et sursumv. ...	1	Tenolysi	1	—	—	
» » »	1	» + framläggning. ..	1	—	—	
» » »	5	»	5	—	—	
Strabism. divergens	5	Tenolysi + framläggning ..	5	—	—	

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1939 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Xanthelasma.....	9	Exstirpation.
Veruca palpebræ.....	5	»
Atheroma palpebræ	4	»
» » infect.	1	Incision + utskrapning.
Cornu cutan. palpebræ	1	Exstirpation.
Cysta palpebræ.....	6	»
Angioma »	1	Elektroendotermi.
Tumor »	1	Provexcision.
Trichiasis	3	Elektroendotermi.
Entropion spasticum	1	Stocks sutur.
Ectropion paralyticum	1	Tarsoraphi.
Abscessus palpebræ	2	Incision.
» reg. supercilii	2	»
» » nasolabial.....	1	»
Chalazion	153	Incision + utskrapning.
» infect.	1	Incision.
Hordeolum	49	»
Eversio punct. lacrimal.	4	Bowmans op.
Dacryocystit. chron.	36	Dacryocystectomi.
» phlegmonosa	10	Petits op.
Strabismus convergens	5	Tenolysi.
» »	4	Tillbakaläggning.
» divergens.....	9	Tenolysi.
Conjunctivit. trachomat.	1	Pressning.
Pinguecula	1	Exstirpation.
Pterygium	2	Op. enl. Arlt.
Keratitis fascicularis	1	Ångning.
Vulnus reg. supercilii	1	Sutur.
» palpebræ.....	9	»
Coloboma traumat. palp.	2	»
Corpus alienum in palp.	1	Extraktion.
» » reg. supraorbit.	1	»
Laceratio conjunctivæ.....	3	Sutur.
Corpus alien. ferros. in sclera.....	1	Magnetextraktion.
Vulnus infect. corneæ	1	Ångning.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år 1939 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	1	—	1	—	—	1
Skada å ögonlock och tårvägar	5	—	5	—	—	5
» » orbitan	3	—	3	—	—	3
» » bulben:						
Ytliga ej perforerande sår (<i>Vulnus</i>)	14	3	17	—	2	15
Perforerande sår (<i>Vulnus perfor.</i>)	26	2	28	—	7	21
Contusio bulbi utan ruptur	28	2	30	—	7	23
» » med » av bulben	2	—	2	—	2	—
Främmande kropp i bulben (<i>Corpus alienum</i>)	21	1	22	—	17	5
Brännskada eller frätskada å ögat (<i>Combustio bulbi</i>)	6	—	6	—	—	6
Summa	106	8	114	—	35	79
II. Skadans tillkomstsätt.						
Vid hanterande av yxa, såg	5	—	5	—	1	4
» » » kniv, sax, nål etc.	3	1	4	—	2	2
» » » hammare, slägga	33	—	33	—	17	16
Genom ras, nedfallande föremål	2	—	2	—	—	2
» halkning, omkullfallande	3	—	3	—	1	2
» inträngande föremål såsom träflisor, glas-skärvor, pikar m. m.	10	—	10	—	3	7
» sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen	5	—	5	—	—	5
» cirkelsågar	1	—	1	—	—	1
» motorer	1	—	1	—	—	1
» andra maskinella anordn.: nitmaskin	2	—	2	—	1	1
» luftmejsel	1	—	1	—	—	1
» smält eller het metall, glas etc.	2	—	2	—	—	2
» syror, alkalier	2	—	2	—	—	2
Vid idrott, sport:						
Fotboll	2	—	2	—	—	2
Skidåkning, kälkåkning	1	—	1	—	—	1
Lek	25	5	30	—	8	22
Vid slagsmål, överfall	2	2	4	—	1	3
» trafik	1	—	1	—	1	—
Summa	101	8	109	—	35	74

Årsrapport
från *radiologiska kliniken* vid Sahlgrenska sjukhuset
för år 1939.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter.

	1937	1938	1939
Röntgenbehandlingar hava givits i ett antal enkeldoser av	16.236	18.765	22.114
Radiumapplikationer hava givits i ett antal enkeldoser av	677	752	804
Teleradiumbehandlingar hava givits i ett antal inställningar av	1.481	2.158	1.034
Antalet inregistrerade patienter*) utgjorde.....	3.280	3.575	4.336
därav voro:			
Intagna å radiologiska kliniken**)	403	403	421
(Totala antalet vård dagar	9.488	10.558	11.536)
Intagna å övriga sjukhusavdelningar	98	57	53
Remitt. från stadens och sjukhusets polikliniker	1.133	1.412	1.889
Andra patienter	1.646	1.703	1.973

*) Omfattar även tidigare behandlade patienter, som i år ej besökt kliniken men lämnat skriftligt meddelande om sitt hälsotillstånd.

**) Härav hava 167 patienter varit inskrivna 2—8 gånger, men endast räknats 1 gång.

B. Uppgift på å radiologiska kliniken intagna patienter.

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>IV. Infektionssjukdomar.</i>					
42	Ulcus chronicum.....	1	2	—	—
	Tuberculosis — samtliga fall 6	—	1	—	—
	» ossium et articularum	—	1	—	—
	» uteri	—	1	—	—
	Salpingitis tbc.	—	1	—	—
	Tuberculosis lymphoglandularum	1	1	—	—
	» miliaris	—	1	—	1
Angina monocytotica	—	1	—	—	
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
60	Leuchæmia myeloides	5	3	1	—
	» lymphatica	6	1	3	1
	Lymphogranulomatosis	4	2	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
	Parotitis.....	—	1	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
193	Endometritis.....	—	2	—	—
<i>XV. Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar.</i>					
207	Polyarthrits chronica.....	—	4	—	—
208	Arthritis	1	—	—	—
213	Osteitis	3	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
	Hidroadenitis	1	—	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>					
306	Hæmangioma	2	2	—	—
307	Myoma uteri	—	3	—	—
315	Sarcoma — samtliga fall 24.....	—	—	—	—
	» cutis	1	—	—	—
	» nasi	—	1	—	—
	» pharyngis	2	1	—	—
	» orbitæ	1	—	—	—
	» uteri	—	2	—	—
	Osteosarcoma	—	1	—	—
	Melanosarcoma	3	2	—	—
	Lymphosarcoma	4	6	—	2
316	Carcinoma — samtliga fall 303	—	—	—	—
	» cutis	10	12	—	—
	» auriculæ	—	1	—	—
	» nasi	—	1	—	—
	» maxillæ	—	1	—	—
	» pharyngis	1	2	—	1
	» laryngis	4	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
316	Carcinoma pulmonum	—	1	—	1
	» bronchiale	2	—	1	—
	» oris	2	—	—	—
	» labii inf. oris	7	3	—	—
	» mandibulæ	1	—	—	—
	» gingivæ, buccæ	3	2	—	—
	» linguae	1	3	—	—
	» palati	—	1	—	—
	» oesophagi	7	6	1	—
	» ventriculi	4	4	1	—
	» coli	2	1	—	—
	» recti	5	4	—	1
	» mammae	—	21	—	1
	» vulvæ	—	8	—	—
	» vaginæ	—	10	—	1
	» colli uteri	—	103	—	8
	» corporis uteri	—	39	—	2
	» ovarii	—	7	—	1
	» tubæ	—	1	—	—
	» renis	—	1	—	—
	» vesicæ urinar.	1	—	—	—
	» urethræ	—	1	—	—
	» prostatae	3	—	—	—
	» penis	4	—	—	—
	» lymphogland. (metast.)	2	—	—	—
	Carcinosis	2	7	—	—
	Melanocarcinoma	2	—	—	—
	Endothelioma	—	1	—	—
	Tumor teratoides	1	1	—	—
	» cerebri	—	3	—	—
	Övriga tumörer utan p. a. d.	19	20	—	1
319	Hypernephroma	2	—	1	—
XX. Andra sjukdomar.					
	Morbus Basedowi	1	2	—	—
	Varia	1	3	—	—

C. Uppgift på samtliga inregistrerade patienter.

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
<i>Inflammationer o. a.</i>		<i>Sjukdomar i nervsystemet.</i>	
Carbunculus	4	Arachnoiditis	1
Phlegmone, Abscessus	21	Sclerosis disseminata	9
Lymphadenitis	3	Torticollis spastica	4
Ulcus chron.	51	Neuritis, Neuralgia	19
Stomatitis	1		
Glossitis	1	<i>Manliga könsorganens sjukd.</i>	
Tonsillitis chron.	8	Hypertrophia prostatae	3
Pharyngitis	1	Induratio penis plastica	1
Parotitis	5		
Keratitis	1	<i>Kvinnl. könsorganens sjukd.</i>	
Sklero-keratitis	4	Cervicitis	4
Iritis, Iridocyclitis	6	Menorrhagia	69
Uveitis	2	Endometritis	4
Strumitis	1	Mastitis chron.	12
Cystitis	1	Mastopathia cystica	2
Osteomyelitis	1	Salpingo-oophoritis	1
Myitis, lumbago	15		
Myositis ossificans	6	<i>Hudens sjukdomar.</i>	
Tendovaginitis	2	Eczema	44
Bursitis, Synovitis	23	Pruritus	39
Peritendinitis	115	Sycosis	1
Arthritis	426	Ephelides	2
Polyarthritus	24	Acne, Furunculosis	14
Spondylitis deformans	29	Seborrhoea	2
Osteitis	27	Dermatitis	11
Tbc — samtliga fall 224.		Hyperkeratosis	11
» laryngis	2	Hidroadenitis	42
» linguae	1	Hyperhidrosis	7
» epididymitis	1	Paronychia	26
» mammæ	1	Panaritium	6
» uteri	2	Hypertrichosis	10
» peritonei	2	Trichophytia	1
» lymphoglandularum	201	Keloïdes	9
» cutis	5	Verrucæ, Clavus	151
Salpingitis tbc	2	Erysipelas	6
Lupus vulgaris	1	Rosacea	1
Tbc ossium et articulorum	4	Granuloma annulare	1
Aktinomykosis	2		
		<i>Svulster.</i>	
<i>Blod- och kärlsjukdomar.</i>		Atheroma	4
Leuchæmia myeloides	12	Hæmangioma	318
» lymphatica	8	Leukoplakia	4
Polyglobulia	2	Nævus	104
Polycythæmia	7	Papilloma, Fibroma	95
Lymphogranulomatosis	8	Polypus, Cystis	5
Eosinophilia	1	Myoma uteri	88
		Kystadenoma	4
<i>Sjukdomar i endokrina organ.</i>		Angiofibroma	8
Morbus Basedowi, Hyperthyrosis ...	27	Lymphangioma	7
Struma colloides	2		
» vasculosa	1		

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
Fibroadenoma	65	Carcinoma nasi	4
Sarcoma — samtliga fall 135		» pharyngis.....	6
» cutis.....	10	» laryngis.....	8
» mandibulæ	2	» bronchiale	4
» nasi.....	5	» pleuræ	1
» tonsillæ	3	» pulmonum	1
» laryngis	1	» oesophagi	17
» pharyngis	5	» ventriculi	2
» thoracis	3	» coeci.....	5
» auriculæ	2	» coli.....	13
» colli.....	4	» recti.....	1
» brachii	3	» ani.....	1
» humeri	3	» abdominis	1
» pedis.....	4	» vesicæ urinariæ	2
» cruris	3	» uretræ	12
» genus.....	5	» prostatae	12
» femoris	1	» penis.....	1
» cranii	1	» testis	19
» vulvæ	1	» vulvæ.....	14
» vaginæ.....	1	» vaginæ.....	273
» uteri.....	15	» colli uteri	102
» mammae	1	» corporis uteri	1
» abdominis	1	» tubæ.....	21
» ovarii	5	» ovarii	337
» organum aliorum	16	» mammae	1
Fibrosarcoma	1	» cruris	14
Angiosarcoma	2	» lymphogland. (metast.)	7
Lymphosarcoma	15	Carcinosis	8
Melanosarcoma	16	Melanocarcinoma.....	1
Osteosarcoma	6	Chorio-epithelioma	5
Carcinoma — samtliga fall 1673		Seminoma	1
» cutis.....	575	Osteochondroma	3
» auriculæ	5	Epulis	32
» oris.....	4	Tumor teratoides	7
» labii.....	116	» mediastini	8
» linguae	21	» cerebri.....	10
» uvulæ	2	» hypophyseos	6
» gingivæ, buccæ	28	» c. acromegalia	88
» palati	2	Övriga tumörer utan p. a. d.	
» maxillæ	15		
» mandibulæ	2	<i>Sjukdomar i andra organ.</i>	
» tonsillæ	2	Struma maligna	4
» parotidis	3	Varia	117
» thyreoideæ	1		

Årsrapport från *röntgendiagnostiska* avdelningen vid
Sahlgrenska sjukhuset för år 1939.

	1935	1936	1937	1938	1939
Antal undersökta patienter	17.221	18.692	22.216	25.188	27.275
» diarieförda radiogram ...	65.666	73.028	87.531	97.035	105.346

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av
nedanstående tabell:

Kroppsdel	Negativt fynd	Fraktur eller luxation	Inflammatoriska förändringar	Tuberkulos	Tumör	Konkrent eller främmande kropp	Deformitet	Summa
Skelett och ledgångar	5.179	3.861	1.542	55	202	226	269	11.334
Respirationsorgan	2.822	—	1.705	635	120	—	27	5.309
Näsans bihålor	449	—	476	—	9	—	14	948
Ögon	131	—	—	—	—	24	—	155
Öron	58	—	291	—	2	—	18	369
Cirkulationsorgan	201	—	67	—	—	—	113	381
Digestionsorgan	2.995	—	1.768	5	294	26	336	5.424
Gallblåsa	313	—	179	—	—	108	1	601
Urinorgan	1.188	—	120	26	55	667	221	2.277
Genitalorgan	227	—	19	—	123	—	11	380
Tänder	—	—	—	—	—	—	—	97
Summa	13.563	3.861	6.167	721	805	1.051	1.010	27.275

Undersökningarna fördela sig på följande sätt:

Från medicinska avdelningen	4.428
» kirurgiska »	6.877
» ögon- »	254
» öron- »	473
» röntgen- »	619
» psykiatriska »	412
» stadens och sjukhusets polikliniker	9.790
» » övriga sjukhus	1.543
Andra patienter	2.433
Studentundersökningar	446
Summa	27.275

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för psykiskt sjuka för
år 1939 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>				
Salpingitis ac.	—	1	—	—
Ovariell insufficiens	—	1	—	—
Parametritis	—	1	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>				
Scarlatina	—	1	—	—
Tuberculosis (samtliga fall)	6	2	—	—
Tbc pulm.	6	—	—	—
» » inact.	—	1	—	—
Sequelæ post tbc. pulm. amb.	—	1	—	—
Lues congenita	—	1	—	—
Serolues	—	3	—	—
Lues cerebri (se kap. VIII)	1	1	—	—
Lues cerebrospinalis (se kap. VIII)	3	3	—	—
Syphilis acquisita	3	—	—	—
Tænia soleum	—	1	—	—
Gonorrhæa: Rheumat. gc.	1	—	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>				
Anæmia	1	—	—	—
» perniciosa	—	1	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>				
Diabetes mellitus	5	3	—	—
Glykosuria	2	—	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>				
Alcoholismus	40	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>				
Sequelæ post Hæmorrhagiam mening. cerebri	—	1	—	—
Arteriosclerosis cerebri	5	6	1	—
Thrombosis cerebri	—	1	—	—
Encephalomyelitis	1	—	—	—
Encephalitis chron.	5	2	—	—
Encephalopathia posttraumatica	27	5	—	—
Sequelæ post Encephalitidem	10	12	—	—
Hæmatomyelia	1	—	—	—
Myelitis	1	—	—	—
Sequelæ post Poliomyelit	—	1	—	—
Tabes dorsalis	4	1	—	—
Tumor cerebri	3	4	—	—
» medullæ spinalis	—	1	—	—
Morbus Pick	—	1	—	—
Sclerosis cerebrospinalis disseminata	1	—	—	—
Heredoataxia spinocerebellaris	4	2	—	—
Sclerosis amyotrophica lateralis	1	—	—	—
Dystrophia myotonica	—	1	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Neuralgia n. trigemini	—	1	—	—
Org. nervsjukdom	9	8	—	—
Morbus Recklinghausen	1	—	—	—
Lues cerebri (se kap. IV)	1	1	—	—
Lues cerebrospinalis (se kap. IV)	3	3	—	—
Ischias	2	2	—	—
Adie's syndrom	4	1	—	—
Chorea Huntington	1	—	—	—
Cephalalgia	1	1	—	—
Hemicrania	1	4	—	—
Epilepsia	6	13	—	—
» posttraumatica	1	—	—	—
Hysteria	10	25	—	—
Hysteroasthenia	3	4	—	—
Narcomania	13	4	—	—
Psychopathia	89	55	—	—
Psychoneurosis	46	46	—	—
Neurosis traumatica	8	2	—	—
Radiculoneuritis	1	—	—	—
Neurosis climacterica	—	10	—	—
Psychasthenia	35	60	—	—
Depressio mentis	48	85	—	—
Atrophia n. optici	1	2	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>				
Debilitas mentis	39	37	—	—
Delirium tremens	2	1	—	—
Dementia paralytica	6	2	—	—
» senilis	2	1	—	—
Dipsomania	8	—	—	—
Hypomania	3	—	—	—
Schizophrenia	19	30	—	—
Sequelæ post Schizophreniam	—	1	—	—
Imbecillitas	10	13	—	—
Insufficiëntia præsenilis	7	6	—	—
Insania præsenilis	5	17	—	—
Psychosis manico-depressiva	24	55	—	—
Confusio mentis	—	1	—	—
Involutionsparanoia	—	2	—	—
Psychosis ex intoxicatione	5	—	—	—
» reactiva	1	—	—	—
Agrypnia	1	1	—	—
Psychosis incerta	4	6	—	—
Psychosis ex autointoxicatione	—	2	—	—
» » infectione	1	3	—	—
» » lactatione	—	3	—	—
Psychosis Korsakowi	2	—	—	—
Paranoia	2	—	—	—
Psychosis ex alcoholismus	1	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>				
Endocarditis chron. V.O.C.	4	2	—	—
Myocarditis chron.	4	2	—	—
Hypertonia	13	9	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>				
Sinusitis chron.	—	1	—	—
» frontalis	1	—	—	—
Pansinusitis	1	—	—	—
Rhinitis chron.	—	1	—	—
Rhinopharyngitis chron.	—	1	—	—
Rhinit. atrophic.	1	—	—	—
Ethmoiditis	1	—	—	—
» et sinusit. front. chron. bil.	1	—	—	—
Bronchitis ac.	—	1	—	—
Asthma bronchiale	—	1	—	—
Bronchopneumonia ac.	1	3	—	—
Bronchitis chron.	—	1	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>				
Angina tonsillaris	2	1	—	—
Hypochylia gastrica	—	3	—	—
Enterocolitis	1	1	—	—
Gastritis chron.	5	—	—	—
Achylia gastrica	—	14	—	—
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	2	—	—	—
Sequelæ post ulcus duodeni	—	1	—	—
Enterocolitis chron.	1	—	—	—
Colitis chron.	—	1	—	—
Hernia ing. sin.	—	1	—	—
Melæna	1	—	—	—
Prolapsus ani	1	—	—	—
Hepatitis	—	1	—	—
» chron.	1	—	—	—
Cholecystitis ac.	—	1	—	—
Cholelithiasis	1	3	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>				
Nephritis degenerativa et inflamm. chron.	1	—	—	—
Pyelitis ac.	1	1	—	—
Nephrosis	1	—	—	—
Cystitis	1	1	—	—
Urethritis	1	—	—	—
<i>XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>				
Arthritis	2	—	—	—
Polyarthritus rheumat. ac.	1	—	—	—
Arthritis deformans	5	—	—	—
Coxa vara	1	—	—	—
Insufficiëntia dorsi	3	1	—	—
Status post cox. tbc. et tbc. olecrani	—	1	—	—
Rheumatismus chron.	—	1	—	—
Peritendinitis calcificans	—	1	—	—
Spondylitis deformans	—	2	—	—
Dupuytren's kontraktur	1	—	—	—
Fractura acetabuli	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>				
Exanthema	—	1	—	—
Urticaria	—	1	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Exzema	3	—	—	—
» seborrh.	—	1	—	—
Herpes zoster	1	1	—	—
Psoriasis	1	—	—	—
Furunculosis	1	—	—	—
Hyperhidrosis	—	1	—	—
XVII. Öronsjukdomar.				
Otitis media	—	1	—	—
» » chron.	—	1	—	—
Central hörselnedsättning	—	1	—	—
Congenital »	1	—	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.				
Cataracta incipiens	—	1	—	—
» oc. dx. op.	—	1	—	—
Glaucoma	2	—	—	—
Retino-chorioiditis	1	—	—	—
Retinitis	—	1	—	—
Chorioretinitis disseminata	—	1	—	—
Blepharocconjunctivitis	—	1	—	—
Exophoria	—	1	—	—
Amblyopia cong.	1	—	—	—
XIX. Svulster.				
Myoma uteri	—	2	—	—
Tumor cervicis uteri	—	1	—	—
Carcinoma (samtliga fall)	—	4	—	—
Ca uteri	—	2	—	—
» mammæ sin.	—	1	—	—
» » oper.	—	1	—	—
XX. Andra sjukdomar.				
Endocrin rubbning	—	2	—	—
Hypothyreos	2	27	—	—
Morbus Basedowii	—	1	—	—
Insufficiëntia pluriglandularis	—	1	—	—
Thyreotoxicos	—	1	—	—
Simmonds sjukdom	—	1	—	—
XXI. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar.				
Intoxicatio	1	2	—	—
Fractura brachii	1	—	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för psykiskt sjuka för år 1939 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd
	m.	kv.	summa	övergående men
I. Skadans natur.				
Benbrott (Armens och skuldergördels ben)	1	—	1	1
Förgiftning med Allymin	1	—	1	1
» » Diemalnatr.	—	1	1	1
» » Somnogan	—	1	1	1
Summa för grupp I	2	2	4	4
II. Skadans tillkomstsätt.				
A. Olycksfall.				
Genom brottning	1	—	1	1
B. Själmordsförsök.				
Genom förgiftning: Allymin	1	—	1	1
» » : Diemalnatr.	—	1	1	1
» » : Somnogan	—	1	1	1
Summa för grupp II	2	2	4	4

Årsberättelse för år 1939 angående Göteborgs stads öppna vård av psykiskt sjuka.

1. *Polikliniken*: Urvalet av patienter till vilohemmet Thamstorp och familjevården har, i likhet med föregående år, verkställts av överläkaren. Medeltalet konsulterande per poliklinikmottagning har varit 27 (27 under år 1938). Antalet konsultationer har uppgått till 8.001 (7.069 under år 1938).

Nyttillkomna under året 1.173 (1938 var antalet 1.062). Antalet återbesök under året 6.828.

Poliklinikens verksamhet företer sålunda ytterligare en avsevärd utökning. Antalet avgivna utlåtanden av olika slag till myndigheter etc. visar en betydande stegring (se tabell).

2. *Thamstorps vilo- och centralhem*: Verksamheten å vilohemmet har försiggått under samma form och med ungefär samma beläggning som föregående år. Under året ha intagits 121 patienter samt utskrivits 126. Medeltalet vårdade per dag har varit c:a 22 patienter och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till kronor 4:33.

Resultatet av sjukvårdsverksamheten framgår av bifogade tabeller, som dessutom lämna uppgifter om de sjukdomsformer, som varit föremål för behandling. C:a 77 % av de utskrivna ha varit återställda eller förbättrade. Som förbättrade ha i likhet med praxis från föregående år betecknats endast sådana sjuka, som kunnat återgå till den sysselsättning de hade före sjukdomsutbrottet. Den relativt höga procentsiffran belyser den goda prognosen vid lindriga psykiska sjukdomstillstånd, som i tidigt stadium erhålla lämplig vård.

3. *Familjevården*: Under året ha intagits 315 patienter, därav 203 män och 112 kvinnor, samt utskrivits 296, därav 193 män och 103 kvinnor. (Under år 1938 var antalet intagna 306, antalet utskrivna 271). För närvarande (15 mars 1940) vårdas 189 patienter i familjevården. Medeltalet vårdade per dag har varit c:a 184 och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till kronor 2:91. Familjevården företer sålunda en betydande ökning.

Förhållandet mellan de sjuka och deras vårdare har varit synnerligen gott.

Beträffande de sjukdomsformer, som varit föremål för vård, och de utskrivnas tillstånd hänvisas till bifogade tabeller.

4. *Kuratorsverksamheten*: Se efterföljande redogörelse!

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för psykiskt sjuka
för år 1939 angående avgivna intyg och utlåtanden.

Intyg	om nedsatt arbetsförmåga eller arbetsoförmåga för er-	
	hållande av understöd från fattigvården	810
»	till sjukkassor	618
»	för befrielse från försäkringspremie	66
»	om definitiv arbetsoförmåga för sökande av folkpension	63
»	till arbetsgivare	96
»	för frikallelse från värnplikt	33
Utlåtande	med tillstyrkan till abort	23
»	med tillstyrkan till sterilisering	45
»	med tillstyrkan till abort + sterilisering	38
Utredning	med avstyrkan rörande abort	75
»	med tillstyrkan till ansökan om lindrigare arbete	19
Intyg	ang. sinnesbeskaffenhet för vinnande av lysning	4
»	barnavårdsnämnd	14
Egen ansökan till sinnessjukhus	.....	26
Vårdattester	.....	97
Intyg	för ansökan till pensionärshem	5
»	för ansökan om kurortsvård	6
»	till rätten (om arbetsoförmåga)	25
»	till fängelseläkare	1
Utlåtande rörande invaliditet	.....	19
Övriga intyg	.....	122
Konsultationsfall från andra sjukhusavdelningar	.....	237

Tabell över å Thamstorps vilo- och centralhem
under år 1939 intagna patienter, uppdelade
efter olika sjukdomsformer.

Diagnos	Kvinnor
Depressio mentis psychogenica	19
Psychoneuros	27
Psych. man. depr.	14
Hysteria	8
Psychasthenia	17
» + Depressio mentis	1
Psychopathia	11
Narcomania	2
Schizophrenia	6
Insania præsenilis	4
Arteriosclerosis cerebri	1
Sequelæ post encephalitidem	2
Debilitas mentis + Depressio mentis	1
» » + Psychoneuros	3
» » + Psychasthenia	1
» » + Schizophrenia	1
» » + Epilepsia	1
Imbecillitas	1
» + Involutionssparanoia	1
Summa	121

Tabell över å Thamstorps vilo- och centralhem
under år 1939 vårdade och utskrivna patienter, uppdelade efter sjuk-
domsform och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Återställda	Förbättr.	Oförbättr.
Depressio mentis psychogenica	5	12	2
Psychoneuros	15	15	3
Psych. man. depr.	2	6	5
Hysteria	1	2	3
Psychasthenia	—	12	5
» + Depressio mentis	—	1	—
Psychopathia	—	12	4
Narcomania	—	2	—
Schizophrenia	—	1	5
Insania præsenilis	—	6	—
Arteriosclerosis cerebri	—	1	—
Sequelæ post encephalitidem	—	2	1
Debilitas mentis + Depressio mentis	—	2	—
» » + Psychoneuros	—	2	—
» » + Psychasthenia	—	1	—
» » + Epilepsia	—	1	—
Imbecillitas + Involutionssparanoia	—	—	1
Summa	19	78	29
	97		
	126		

Tabell över i familjevården

under år 1939 intagna patienter, uppdelade efter kön och olika sjukdomsformer.

Diagnos	Män	Kvinnor
Depressio mentis psychogenia	7	2
Psychoneuros	18	11
Psych. man. depr.	2	6
Hysteria	4	13
Psychasthenia	15	10
Psychopathia	41	9
Schizophrenia	20	20
Insania præsenilis	—	10
Arteriosclerosis cerebri	1	3
Sequelæ post Encephalitidem	5	2
Debilitas mentis	4	2
» » + Psychopathia	10	3
» » + Depressio mentis	—	1
» » + Psychasthenia	—	2
» » + Epilepsia	—	1
» » + Alcoholismus	2	—
» » + Encephalopathia posttraumatica	1	—
» » + Neurosis traumatica	1	—
» » + Hysteria	1	2
» » + Psychoneuros	—	1
» » + Schizophrenia	1	—
» » + Psychosis ex intoxicatione alcohol.....	1	—
Imbecillitas	13	7
» + Encephalopathia posttraumatica.....	1	—
» + Depressio mentis	1	—
» + Alcoholismus	1	—
» + Psychopathia	1	1
» + Epilepsia	—	1
Alcoholismus	11	—
» chron.	7	1
» » + org. nervsjukdom	1	—
Depressio mentis	6	1
Neurosis traumatica	2	—
Encephalopathia posttraumatica	7	—
Psychopathia + Alcoholismus.....	5	—
Psychoneuros + »	1	—
Psychasthenia + »	1	—
Org. nervsjukdom	4	—
Parkinsonism	1	—
Lues cerebrospinalis	1	1
Sclerosis disseminata.....	1	—
Sequelæ post Hæmatomyeliam.....	1	—
Paranoia	1	—
Epilepsia	1	2
Dipsomania	1	—
Summa	203	112

Tabell över från familjevården
under år 1939 utskrivna *män*, uppdelade med hänsyn till sjukdomsform
och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Återställda	Förbättrade	Oförbättrade
Depressio mentis psychogenica	2	2	2
Depressio mentis	1	4	1
Psychoneuros	3	12	7
Psych. man. depr.	1	2	—
Hysteria	1	2	1
Psychasthenia	2	7	4
Psychopathia	10	24	14
Schizophrenia	—	5	9
Insania præsenilis	—	—	2
» ex alcoholica	—	1	3
Debilitas mentis	—	1	2
» » + Psychopathia	—	3	4
» » + Alcoholismus	—	—	1
» » + Neurosis traumatica	—	—	1
» » + Psychoneuros	—	1	—
» » + Schizophrenia	—	—	1
» » + Hysteria	—	1	—
» » + Depressio mentis	—	1	—
Imbecillitas	—	4	5
» + Alcoholismus	—	1	—
» + Depressio mentis	—	1	1
» + Enceph. alopattia posttraumatica	—	—	1
» + Psychopathia	—	—	1
» + Epilepsia	—	—	1
Alcoholismus	2	5	3
» chron.	—	—	4
» » + Org. nervsjukdom	1	—	1
Neurosis traumatica	1	—	—
Encephalopathia posttraumatica	—	4	4
Psychopathia + Alcoholismus	1	1	—
Psychoneuros + »	1	—	—
Psychasthenia + »	—	1	—
Org. nervsjukdom	3	—	—
Heredoataxia spinocerebellaris	—	—	1
Lues cerebri	—	—	1
Parkinsonism	—	1	—
Sequelæ post Encephalitidem	—	2	2
Epilepsia	—	—	1
Paranoia	—	—	1
Summa	28	86	79
		114	
			193

**Tabell över från familjevården
under år 1939 utskrivna kvinnor, uppdelade med hänsyn till sjukdoms-
form och tillstånd vid utskrivningen.**

Diagnos	Återställda	Förbättrade	Oförbättrade
Depressio mentis psychogenica	—	1	1
Psychoneuros	1	7	4
Psych. man. depr.	1	3	2
Hysteria	—	8	3
Psychasthenia	2	3	2
Psychopathia	—	12	5
Schizophrenia	—	1	15
Insania præsenilis	—	2	2
Arteriosclerosis cerebri	—	—	3
Sequelæ post Encephalitem	—	2	—
Debelitas mentis	—	1	2
» » + Depressio mentis	—	—	1
» » + Psychasthenia	—	1	—
» » + Epilepsia	—	—	1
» » + Hysteria	—	1	1
» » + Psychoneuros	—	1	—
» » + Psychopathia	—	1	—
Imbecillitas	—	1	6
» + Psychopathia	—	—	1
» + Epilepsia	—	—	1
Depressio mentis	—	1	—
Epilepsia	—	—	2
Lues cerebri	—	—	1
Summa	4	46	53

50

103

**Uppgifter från Thamstorps vilo- och centralhem
jänte därtill knuten familjevård angående inkomster och utgifter
under år 1939.**

	Vilohemmet			Familjevården		
	Netto- inkomst kronor	Nettoutgift		Netto- inkomst kronor	Nettoutgift	
		för år kronor	för und. dag öre		för år kronor	för und. dag öre
I. Driften.						
Avlöningar	—	10.472:—	129,3	—	6.000:—	8,9
Expeditionskostnader	—	545:—	6,7	—	262:—	0,4
Diverse	—	2.175:—	26,9	—	10.126:—	15,1
Läkemedel	—	1.500:—	18,5	—	3.345:—	5,0
Förbrukningsart. m. m. för sjukv.	—	218:—	2,7	—	200:—	0,3
Utackorderingsavgifter	—	—	—	—	156.544:—	233,1
Kosthåll	—	13.103:—	161,9	—	—	—
Värme, lyse och vatten	—	3.032:—	37,5	—	—	—
Tvätt och renhållning	—	1.769:—	21,9	—	—	—
Inventariers underh. o. komplett.	—	777:—	9,6	—	16.683:—	24,8
Fastigheters underhåll	—	1.781:—	22,0	—	—	—
Särskild verksamhet	370:—	—	—	—	1.717:—	2,6
Säger för samtl. ovanst. konton	—	35.002:—	432,4	—	194.877:—	290,2
Hyror ..	—	—	—	—	—	—
Vårdavgifter	11.159:—	—	—	82.078:—	—	—
Totalsumma för driften	—	23.843:—	294,0	—	112.799:—	167,9
Bidrag till driften: Göteborgs stad	23.843:—	—	—	112.799:—	—	—
2. Nyanlägg. o. nyanskaffning.						
Utbyte av personautomobil	—	—	—	—	4.832:16	—

Redogörelse för kuratorsverksamheten under år 1939.

1. *Kuratorsinstitutionen för psykiskt sjuka* är knuten till poliklinikverksamheten för dessa. Förutom poliklinikens besökare utgöres klientelet av patienter vid Sahlgrenska sjukhusets psykiatriska avdelning, vid Lillhagens sjukhus samt vid Thamstorps vilo- och centralhem med därtill hörande familjevård. Kuratorerna äro tre till antalet — en förste kurator och två biträdande kuratorer.

Redogörelse för deras verksamhet under år 1939:

Ombesörjt inackordering å Thamstorps vilohem för	121	pers.
» » » Göteborgs stads familjevård för ..	315	»
» » i privata vilohem för	8	»
» ansökningar till pensionsstyrelsen ang. pensioner för	66	»
» » » fonder för	60	»
» packning och transporter för	13	»
Magasinering av möbler för	74	»
Ansökningar om prem.-befrielse, inbet. premier till, utkvitterat medel från livförsäkringsbolag, sjuk- och begravningskassor samt inbet. hyror för	61	»
Anskaffat bostäder till	9	»
» arbete till	2	»
» kläder (ej gen. fattigvården)	25	»
Ansökningar av olika slag	42	»
Försäljning av möbler å auktionskammaren för	2	»
Tjänsteresor	16	»
Utdelat understöd från sjukhusdirektionens understödsfond till	206	»
Penningförvaltning (ej förmyndare) för	52	»
Varit förmyndare för	146	»
(av vilka 2 under året avlidit och 12 tillkommit)		
Ombesörjt införsel för	12	»
» köpekontrakt för	2	»
» arv- o. boskifte för	9	»
Svarat inför Rådhusrätten i äktenskapsmål för	2	»
Hembesök en eller flera gånger hos	325	»
Intelligensbestämningar å	450	»
Nyttillkomna pat. under året	815	»
Kvarstående från föregående år	610	»

C:a 510 sociala utredningar för abort-, steriliserings- och lysningsintyg, folkpensioner etc. samt dessutom utredningar rörande patienternas levnads- och ekonomiska förhållanden, vilka remitterats till familjevården.

2. *Kuratorn vid Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor.* Verksamheten har fortgått efter samma linjer, som i tidigare årsredogörelser framlagts.

Läkaremottagningarna ha pågått 3 dagar i veckan, nämligen måndagar, onsdagar och fredagar klockan 16—17.

Kuratorns mottagningar ha pågått alla vardagar mellan klockan 10—12.

Antalet besök å läkaremottagningarna ha utgjort	996
Nyanmälda	292

I en hel del fall har det visat sig nödvändigt att vidtaga speciella åtgärder i form av intagning å barnhem, olika sjukhus och anstalter, familjevård eller annan lantvistelse, utfärdande av utlåtanden etc. Nedanstående tablå över utfärdade intyg, remisser och utlåtanden belyser summariskt denna del av verksamheten:

Intyg till barnhem	54
Intyg till skyddshem	3
Vårdattest för intagning å sinnesslöanstalt	3
Vårdattest för intagning å sinnessjukhus	3
Intyg för lantvistelse	25
Remisser till familjevården vid Thamstorp	11
Remisser till Psykiatriska avdelningen	4
Utlåtanden över fall, där rapport från polismyndighet förelegat ..	10
Utlåtanden över andra fall, som begått antisociala handlingar, där icke rapport från polismyndighet förelegat	16
Utlåtanden till Rådhusrätten rörande minderåriga, som begått brott	4
Utlåtanden med tillstyrkan till sterilisering	4
Steriliseringsutlåtande + intyg om provocerad abort	1
Intyg rörande skolgång	11
Intelligensåldersbestämningar	138

3. *Kuratoren för cancersjuka* — med i huvudsak social men även medicinsk verksamhet bland cancerpatienter — sorterar under Sahlgrenska sjukhusets kirurgiska avdelning. Uppgifter angående verksamheten under år 1939 äro följande:

Efterundersökningar	530
Hembesök hos 175 pat. en eller flera gånger	omkr. 800
Lämnat bidrag ur kassan för cancersjuka	68
» » » fröken Serena Ehrenströms fond	22
» » » andra fonder och kassor	72
Ombesörjt intagning å Vasa sjukhem och andra inrättningar	81
» » » Landstingsvårdanstalter	8
» » » lantvistelser	57
Tjänsteresor utom Göteborg	11
Ansökningar till folkpension	21
Sociala ärenden och rådfrågningar m. m.	omkr. 1.200

4. *Sociala kuratorns* verksamhetsområde utgöres av patienterna å Sahlgrenska sjukhusets samtliga avdelningar med undantag av psykiatriska och radiologiska avdelningarna, vilka, som av ovanstående fram-

går, ha egna kuratorer. Redogörelse för verksamheten från dess början 1 september 1938 t. o. m. 31 december 1939:

Under år 1938 ha 119 och under 1939 ha 300 personer blivit föremål för mera ingående behandling enligt följande uppställning:

	1938	1939
Ombesörjt intagning å konvalescenthem för	22	92
Anskaffat arbete till	23	73
Ombesörjt omhändertagande av	10	17
» sjukvård för	14	51
» hemtransport	2	7
Företagit hänvändelse till hemortskommun, barnavårdsnämnd, fattigvårdsnämnd, pensionsnämnd etc. för	40	134
Utdelat understöd ur fonder till	23	49
» » i form av kläder, medicin etc. . .	106	226
Anskaffat hemhjälp åt	6	12
Företagit hänvändelse till nykterhetsnämnd, rätts- hjälpstanstalt	8	11
Utredning för sterilisering	—	1

Verkställt utredningar av annan social och ekonomisk art i c:a 14 resp. 33 fall.

	1938	1939
180	171	180
272	19	19
30	—	—
149	11	11

Årsberättelse för år 1939 från Göteborgs barnbördshus under tiden 1 januari till den 13 november och från Sahlgrenska sjukhuset, kvinnokliniken, under tiden 14 november till den 31 december.

Barnbördsavdelningen.

Under året intagna och avförda kvinnor.

Grupp	Kvarliggande från föregående år	Antal under året			Kvarliggande vid årets slut
		intagna	utskrivna utom avlidna	avlidna	
A.....	74	3.591	3.544	7	114
B.....	10	559	555	2	12
C.....	10	501	459	—	26
Summa	94	4.651	4.558	9	152

Grupp A anger kvinnor, som förlöst från foster, för vilket anmälningsplikt föreligger.

Grupp B anger kvinnor, som förlöst från foster, för vilket anmälningsplikt icke föreligger.

Grupp C anger kvinnor, som intagits av annan anledning än förlossning.

Under grupp B i föregående tabell upptagna fall fördelade efter ålder och civilstånd.

Civilstånd	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	Över 40 år	Summa intagna
Ogift	22	112	25	1	160
Gift	1	146	196	30	373
Änka eller fränskild	—	10	10	6	26
Summa	23	268	231	37	559

Under året födda och avförda barn.

	Kvarliggande från föregående år.	Antal under året födda barn		Antal efter förlossningen avlidna barn.	Antal utskrivna levande barn.	Kvarliggande vid årets slut.
		Dödfödda.	Levande.			
Fullgångna.....	66	62	3.281	19	3.262	100
Ofullgångna	5	26	268	46	222	9
Summa	71	88	3.549	65	3.484	109

Summa enkelbörder: 3.544. Summa tvillingbörder: 45.
Summa trillingbörder: 1.

Fosterbjudningar vid födelsen.

	Nackbjudning.	Vidöppen hjässbjudning.	Pannbjudning.	Ansiktsbjudning.	Sätes- och fotbjudning.	Obestämd bjudning.	Summa fosterbjudningar.
Antal	3.371	79	—	12	139	36	3.637

Antal fall, som inkommit med tvär- eller snedläge och som förlösts i huvudbjudning: 0.

Antal fall, som inkommit med tvär- eller snedläge och som förlösts i sätes- eller fotbjudning: 13.

Kejsarsnittsfall införes i kolumnen obestämd bjudning.

Sjukdomar och oregelbundenheter hos vårdade kvinnor.

Nr i nomenklaturen	S j u k d o m	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller förbättrade	För vård å annan anstalt	Döda
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
	III. <i>Havandeskaps- och förlossningssjukdomar:</i>				
8	Missfall:				
	Abortus mensium I—III	417	415	—	2
	» » IV—VII	142	142	—	—
	Dött och kvarhållet ägg (Missed abortion)	2	2	—	—
	Förtidsbörd	294	289	5	—
9	Druvbörd	2	2	—	—
	Abortus imminens	43	43	—	—
	Hæmorrhagia in gravid.	31	31	—	—
10	Utomkvedshavandeskap	19	19	—	—
11	Havandeskapskräkningar	17	17	—	—
12	Äggvita i urinen:				
	Albuminuria	299	299	—	—
	Nephropathia	121	121	—	—
	Hotande eklampsi (eklampsismus)	35	35	—	—
13	Eklampsi under havandeskapet	3	3	—	—
	» » förlossn.	3	3	—	—
	» » barnsängstiden	3	3	—	—
	Toxicosis gravidarum gravis	4	1	—	3
	Förtidig avlösning av moderkakan	15	15	—	—
14	Asphyxia imminens	69	69	—	—
15	Föreliggande moderkaka	15	15	—	—
	Missförhållande mellan fosterhuvudet och bäckenet:				
	trångt bäcken	29	29	—	—
	för stort huvud (hydrocephalus etc.)	2	2	—	—
	Bäckenröntgen	109	109	—	—
16	Hotande livmoderbristning	1	1	—	—
	Fullständig bristning av mellangården (slutmuskulbristning med eller utan tarmbristning) ..	12	12	—	—
17	Hydramnion	4	4	—	—
	Framfall av navelsträngen	5	5	—	—
	Tvärläge	13	13	—	—
18	Primär värksvaghhet	11	11	—	—
	Sekundär »	42	42	—	—
19	Kvarhållen moderkaka	12	12	—	—
	» moderkaksbit	18	18	—	—
	Blödning under eller efter förlossningen	196	196	—	—
	» vid missfall	7	7	—	—
20	Feber under förlossningen	25	25	—	—
	» » barnsängstiden (resorptionsfeber) ..	249	249	—	—
	Endometritis septica	2	2	—	—
	Barnsängsfeber (sepsis)	3	2	—	1
	Bäckeninflammation under barnsängstiden (salpingo-oophorit.)	1	1	—	—
	Pelveoperitonitis	2	2	—	—
	Peritonitis ac. purul. p. p. sive abortum	2	—	—	(2)
	Thrombophlebitis septica	1	—	—	1

Nr i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller förbättrade	För vård å annan anstalt	Döda
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
21	Feber vid missfall	42	42	—	—
	Bäckeninflammation vid missfall (salpingo-oophorit)	13	13	—	—
22	Blodpropp i benets djupa kärl (i samband med havandeskap, förlossning eller barnsäng)	14	14	—	—
	Blodpropp i benets ytliga kärl (d:o)	14	14	—	—
23	Blåskatarr (d:o)	32	32	—	—
	Njurbäckeninflammation (d:o)	81	81	—	—
	Hæmaturia	4	4	—	—
24	Lymphangitis mammæ	56	56	—	—
	Mastitis	6	6	—	—
	Shock efter förlossningen	6	6	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
21	Abscessus	4	4	—	—
23	Scarlatina	1	—	1	—
29	Influenta	3	3	—	—
34	Paratyfus	1	—	1	—
41	Tetanus	1	—	1	—
42	Tuberculosis (samtliga fall)	74	—	—	—
	» pulmonum	42	37	4	1
	» » sanata	30	30	—	—
	» cutis	1	1	—	—
	» corneæ	1	1	—	—
46	Gonorrhoea (samtliga fall)	2	—	—	—
	Cervicitis gonorrhoeica	1	1	—	—
	Urethritis gonorrhoeica acuta	1	—	1	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
58	Anæmia	504	504	—	—
VI. Ämnesomsättningsjukdomar.					
68	Diabetes mellitus	2	2	—	—
	Icterus	2	2	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.					
79	Cephalalgia	2	2	—	—
95	Pares. nerv. peronæi	1	1	—	—
	Ischias	1	1	—	—
	Chorea gravid.	1	1	—	—
	Debilitas psychæ	14	14	—	—
98	Epilepsia	4	4	—	—
100	Neurasthenia et Hysteria	4	4	—	—
	Psychopathia resp. Asthenia et Depressio mentis	106	100	6	—
	Schizophrenia	1	1	—	—
	Organisk nervsjukdom	2	2	—	—

Nr i nomen- klaturen	S j u k d o m	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller för- bättrade	För vård å annan anstalt	Döda
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
113	Vitium organicum cordis	28	28	—	—
	Hypertonia	4	4	—	—
118	Varix genitalium	2	2	—	—
119	Embolia pulm. resp. Infaretus pulm.	9	8	—	(1)
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121	Rhinitis acuta	2	2	—	—
128	Tracheitis »	1	1	—	—
	Bronchitis »	2	2	—	—
131	Asthma bronchiale	2	2	—	—
134	Bronchopneumoia acuta	2	2	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
144	Angina tonsillaris	10	10	—	—
161	Hernia	2	2	—	—
163	Hepatitis acuta	1	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica	4	4	—	—
<i>XIV. B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
192	Pruritus vulvæ	2	2	—	—
	Erosio port. vag. uteri	11	11	—	—
	Condyloma acum.	4	4	—	—
	Uterus duplex et vagina duplex	1	1	—	—
193	Polypus cervicis uteri	7	7	—	—
	Bartholinitis	3	3	—	—
<i>XV. Musklernas, ledgångarnas samt ben- systemets sjukdomar.</i>					
202	Insufficiencia musculorum dorsi	2	2	—	—
206	Polyarthrits rheumatica acuta	1	1	—	—
213	Periostitis alveolaris	2	2	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
221	Herpes zoster	1	1	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media acuta	1	1	—	—
244	Otosclerosis	1	1	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>					
307	Myoma uteri	14	14	—	—
	Cysta vaginæ	1	1	—	—
	» ovarii	4	4	—	—
	» parovarialis	3	3	—	—

Nr i nomen- klaturen	Sjukdom	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller för- bättrade	För vård & annan anstalt	Döda
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
316	Cancer nasopharyngeos	1	1	—	—
	Endothelioma malign. nasopharyngeos	1	—	—	1
	XX. Andra sjukdomar.				
322	Hypothyreosis	1	1	—	—
323	Morbus Basedowii	1	1	—	—
326	Strictura vaginæ	2	2	—	—
	Dolores abdominis	10	10	—	—
	Avstannade värkar	64	64	—	—
	Sociala skäl	106	—	106	—
	Observatio	35	35	—	—

Sjukdomar och missbildningar hos under året levande födda barn.

N:r i nomenklaturen	Sjukdomar och missbildningar	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller förbättrade	Oförbättrade	För vård å annan anstalt
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
1	Missbildningar:				
	Monstrum	1	—	—	1
	Myelocystocele	1	—	1	—
	Chondrodystrophia congen.	1	—	—	1
	Hydrocephalus	1	—	—	1
	Cheilognatopalatoschisis	1	—	1	—
	Cheilioschisis	2	—	2	—
	Palatoschisis	1	—	1	—
	Spina bifida	1	—	1	—
	Pes plano-valgus	1	—	1	—
	Pes equino-varus bilat.	1	—	1	—
	Polydactylia	1	1	—	—
	Hypospadiæ	1	—	1	—
	Rachischisis	1	—	1	—
	Hæmangioma	2	—	2	—
	Elephantiasis cruris sin.	1	—	—	1
	Hernia cerebri	1	—	—	1
	Meningocele	1	—	—	1
4	Hud och underhud:				
	Pemphigus	4	4	—	—
	Exzema reg. ing. et fossæ popliteæ	1	—	—	1
	Hæmatoma magnum capitis	1	1	—	—
5	Hjärna och nervsystem:				
	Pares radial. man. dx	1	—	—	1
	Hæmorrhagia intracranialis	4	2	—	2
	Convulsiones	1	—	—	1
6	Ögon:				
	Blennorrhoea non gonorrh.	6	3	—	3
	» gonorrh.	1	—	—	1
	Conjunct. non »	16	16	—	—
8	Bukorganen:				
	Melæna neonatorum	11	10	—	1
	Icterus »	1	—	—	1
	Pylorospasm	1	—	—	1
9	Ben- och ledsador:				
	Fract. fem.	1	1	—	—
	Luxatio genu sin.	1	—	1	—
10	Övriga:				
	Abscessus reg. glutei	2	1	—	1
	Phlegmone reg. crur. dx.	1	—	—	1
	Diathesis hæmorrhagica	2	1	—	1

Förlossningsoperationer.

Nr i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna			
				Mödrar		Barn	
				friska	döda	friska	döda
	III.						
8	Abortus mens. I—III	288	Exæresis instrument.	288	—	—	—
	» » IV—VII ...	42	» »	42	—	—	—
	Missed abortion + hæmorrhagia	1	Intrauterin revision	1	—	—	—
	Tvillingbörd	2	Inre vändning på fot + Extraktion	2	—	2	—
	»	3	Hinnsprängning + Vändning + Extraktion på fot	3	—	3	—
10	Utomkvedshavandeskap ...	19	Op. för utomkvedshavandeskap	19	—	—	—
	Druvbörd	2	Exæresis instrumentalis ...	2	—	—	—
12	Nephropathia gravid. + Hydramnion (duplex) ...	1	Hinnsprängning	1	—	1	1
	Hotande eklampsi	1	»	1	—	—	1
	» » + Hydramnion	1	»	1	—	1	—
	Eklampsia	3	Bäckenutgångstång	3	—	2	1
13	Toxicosis gravid. gravis + pyelitis c. uræmia	1	Hinnsprängning + Nedtagning av fot och belastning (Partus arte præmaturus)	—	1	—	1
	Toxicosis gravid. gravis + Ablatio plac. præm.	1	Hinnsprängning + Perforation på dött foster + Utdragning på fot (Partus arte præmaturus)	—	1	—	1
	Ablatio plac. præm.	1	Vaginalt kejsarsnitt + Vändning + Utdragning	1	—	—	1
	» » »	1	Inre vändning på fot + Extraktion	1	—	1	—
	» » »	5	Hinnsprängning	5	—	2	3
	» » »	1	Extraktion på fot	1	—	1	—
	» » » + Tvärläge	1	Hinnsprängning + Decapitation + Extraktion	1	—	—	1
	D:o	1	Inre vändning på fot	1	—	1	—
	Asphyxia imminens	53	Bäckenutgångstång	53	—	41	12
	» » + Febris sub partu	1	»	1	—	1	—
14	Placenta prævia	1	Hinnsprängning + Vaginalt kejsarsnitt	1	—	—	1
	» » part.	1	Hinnsprängning	1	—	—	1
	» » »	2	» » + Nedtagning av och Extraktion på fot	2	—	1	1
	» » »	1	Hinnsprängning + Vändning på fot + Extraktion	1	—	—	1
	» » »	1	Hinnsprängning + Vändning enl. Braxton-Higs + Nedtagning av fot	1	—	—	1

Nr i nomen- klaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna			
				Mödrar		Barn	
				friska	döda	friska	döda
	Placenta prævia part.	1	Hinnsprängning + Bäck- utgångstång	1	—	1	—
15	Pelvis plana	2	Sectio cæsarea cervicalis ..	2	—	2	—
	» »	1	» » » + Resectio tubæ amb.	1	—	1	—
15	» justo minor	6	Sectio cæsarea cervicalis ..	6	—	6	—
	» » » atypica .	2	» » » ..	2	—	2	—
	» » »	1	» » » + Resectio tubæ amb.	1	—	1	—
	» » »	1	Hinnsprängning	1	—	1	—
	» » »	1	Perforation + Kranioklasi	1	—	—	1
	» » » + Febris	1	» + Forceps + Manuell lösn. av plac. ...	1	—	—	1
16	Ruptura uteri imminens ...	1	Nedtagning av fot + Ex- traktion	1	—	1	—
	» perinei totalis	9	Suturatio	9	—	—	—
	» vaginæ	4	»	4	—	—	—
	» rectovaginalis	1	»	1	—	—	—
	» sfincter ani	1	»	1	—	—	—
17	Prolapsus funic. umbil.	1	Inre vändning på fot + Ex- traktion	1	—	1	—
	» » »	2	Extraktion på fot	2	—	1	1
	Tvärläge	1	Inre vändning på fot	1	—	—	1
	»	3	» » » + Ned- tagning av fot	3	—	2	1
	»	1	Inre vändning på fot + Ex- traktion	1	—	1	—
	»	1	Inre vändning på fot + Ned- tagning av fot + Extrak- tion	1	—	1	—
	» + Plac. prævia ..	2	Hinnsprängning + vänd- ning på fot + Extraktion	2	—	2	—
	Tvär- snedläge	1	Nedtagning av fot	1	—	1	—
	» »	1	Yttre vändning + Nedtag- ning av fot	1	—	1	—
18	Primär värksvaghet	1	Cervixklipp	1	—	1	—
	Gammal I-på + primär värksvaghet	1	Sectio cæsarea cervicalis ..	1	—	1	—
	D:o + Myomata uteri	1	» » » ..	—	1	1	—
	Primär värksvaghet + An- siktsbjudning	1	Inre vändning på fot + Ex- traktion	1	—	1	—
	Primär värksvaghet	1	Nedtagning av fot	1	—	1	—
	» »	1	» » » + Extrak- tion	1	—	1	—
	» »	1	Bäckenutgångstång	1	—	1	—
	» » + Feb- ris sub partu	1	»	1	—	1	—
	Primär värksvaghet + As- phyxia	6	»	6	—	6	—
	Primär värksvaghet + Se- kundär värksvaghet	3	»	2	1	1	2

N:r i nomen- klaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna			
				Mödrar		Barn	
				friska	döda	friska	döda
	Primär värksvagheth + Sekundär värksvagheth	1	Hög tång	1	—	1	—
	Primär värksvagheth + dött foster	2	Perforation + Kranioklasi	2	—	—	2
	Sekundär värksvagheth	16	Bäckenutgångstång	16	—	15	1
	» »	2	Nedtagning av fot	2	—	1	1
	» » + Febris sub partu	8	Bäckenutgångstång	8	—	8	—
	Sekundär värksvagheth + Asphyxia	3	» »	3	—	3	—
19	Retentio plac. totalis	10	Manuell lösning av plac.	10	—	—	—
	» » » + hæmorrhagia	1	» » » »	1	—	—	—
	Retentio plac. p. abort	1	» » » »	1	—	—	—
	Retentio plac. part. c. hæmorrhagia	14	» » » » -bit.	14	—	—	—
	D:o	1	Exæresis instrumentalis	1	—	—	—
	D:o	1	Exploratio	1	—	—	—
	Retentio plac. part.	1	Manuell + instrumentell lösn. av plac.	1	—	—	—
	» » » suspecta	2	Exploratio	2	—	—	—
	Hæmorrhagia sub et post partum	4	Exæresis instrumentalis	4	—	—	—
24	Pelveoperit. circumscripta	1	Kolpotomia	1	—	—	—
	Mastitis supp.	2	Incision	2	—	—	—
	Sepsis	1	Transfusio sanguinis ad mod. Jeanbrau	1	—	—	1
	»	1	Hinnsprängning + Vändning ad mod. Braxton-Higs	—	1	—	—
	Abscessus	3	Incision	3	—	—	—
IV.							
42	Tbc. pulm.	6	Provocatio abortus (Exæresis)	6	—	—	—
	Keratitis tbc.	1	D:o	1	—	—	—
VIII.							
95	Sclerose en plaque	1	D:o + Steril. op. (Resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—
	Debilitas psychæ	3	Provocatio abortus (Exæresis)	3	—	—	—
	» »	4	D:o + steril. op. (Exæresis + Resectio tubæ bilat.)	4	—	—	—
	» »	2	Sectio cæsarea parva + Resectio tubæ bilat.	2	—	—	—
	» »	3	Amputatio uteri supravag. (prov. abort. + steril.)	3	—	—	—
	Epilepsia	1	Provocatio abortus + steril. (Exæresis + Resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—

Nr i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna			
				M ödrar		Barn	
				friska	döda	friska	döda
101	Epilepsia	2	Amputatio uteri supravag. (Provocatio abortus + steril.)	2	—	—	—
	Depressio mentis	13	Provocatio abortus (Exæresis)	13	—	—	—
	Psychasthenia	2	D:o	2	—	—	—
	»	1	Sectio cæsarea parva + Resectio tubæ bilat.	1	—	—	—
	Asthenia	3	Provocatio abortus (Exæresis)	3	—	—	—
	»	1	Amputatio uteri supravag. (prov. abort. + steril.) ..	1	—	—	—
	Psychopathia	28	Provocatio abortus (Exæresis)	28	—	—	—
	»	15	Provocatio abortus + steril. (Exæresis + Resectio tubæ bilat.)	15	—	—	—
	»	7	Sectio cæsarea parva + Resectio tubæ bilat.	7	—	—	—
	»	12	Amputatio uteri supravag. (prov. abort. + steril.) ..	12	—	—	—
	Schizophrenia	1	Sectio cæsarea parva + Resectio tubæ bilat.	1	—	—	—
	X.						
113	Vitium organic. cordis	1	Bäckenutgångstång	1	—	1	—
	» » »	4	Provocatio abortus (Exæresis)	4	—	—	—
	» » »	3	Amputatio uteri supravag. (prov. abort. + steril.) ..	3	—	—	—
	» » »	2	Provocatio abortus + steril. op. (Exæresis + Resectio tubæ bilat.)	2	—	—	—
	Insufficiencia mentis et corporis	1	Provocatio abortus (Exæresis)	1	—	—	—
	XI.						
131	Asthma bronchiale	1	D:o	1	—	—	—
	XIII.						
184	Glomerulonephritis chron. c. insuff. cordis	1	Provocatio abortus + steril. op. (Exæresis + Resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—
	XVII.						
243	Otosclerosis	1	Provocatio abortus (Exæresis)	1	—	—	—
	XIX.						
307	Myoma uteri necroticans + Gravid.	1	Amputatio uteri supravag. + Salp. oophorect. unilat.	1	—	—	—

Nr i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna			
				Mödrar		Barn	
				friska	döda	friska	döda
	XX.						
326	Cancer nasopharyngeos sanat.	1	Provocatio abortus (Exæresis)	1	—	—	—
	Eugeniska skäl	1	D:o	1	—	—	—
	Status post op. pro prolapsu vaginæ et uteri	1	D:o	1	—	—	—
	Anæmia sec. gravis	6	Transfusio sanguinis ad mod. Jeanbrau	6	—	—	—
	Toxicosis gravid.	2	D:o	2	—	—	—
	Shock	6	D:o	6	—	—	—

Dödsorsaker hos under året avlidna kvinnor

År	Antal	Orsak
1900	1	Karunkel i bröstet
1901	1	Karunkel i bröstet
1902	1	Karunkel i bröstet
1903	1	Karunkel i bröstet
1904	1	Karunkel i bröstet
1905	1	Karunkel i bröstet
1906	1	Karunkel i bröstet
1907	1	Karunkel i bröstet
1908	1	Karunkel i bröstet
1909	1	Karunkel i bröstet
1910	1	Karunkel i bröstet
1911	1	Karunkel i bröstet
1912	1	Karunkel i bröstet
1913	1	Karunkel i bröstet
1914	1	Karunkel i bröstet
1915	1	Karunkel i bröstet
1916	1	Karunkel i bröstet
1917	1	Karunkel i bröstet
1918	1	Karunkel i bröstet
1919	1	Karunkel i bröstet
1920	1	Karunkel i bröstet

Övriga operationer.

N:r i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna friska
24	Bartholinitis ac. supp.	1	Incision + Tamponad	1
191	Erosio portionis	1	Provecision + Elektrokoagulation	1
192	Cysta parovarialis	1	Exstirpatio cystæ parovarialis ...	1
	Condylom. acuminata.....	2	Skrapning med skarp slev + Diatermikoagulation	2
193	Polyp. cerv. uteri	3	Evulsio polyp. + Koagulation	3
201	Septum vaginæ	1	Klippning av septum vaginæ ...	1
307	Myoma uteri peduncul. in gravid	2	Extirpatio myomatis peduncul uteri in gravid	2
326	Suspicio tumor. ov.	1	Laparotomia expl.	1

Dödsorsaker hos under året avlidna kvinnor.

Dödsorsak	Journ. n:r	Dödsorsak	Journ. n:r
Sek. värksvaghet + Salpingitis et perisalpingitis purul. sin. p. part. + Thrombophlebitis purul. local. et v. iliacæ	123	Nephropathia + Toxicosis gravid. + Ablatio plac. præmat. part.	2369
Tuberculosis uteri + Tbc miliaris pulm. et lienis et renum	131	Abortus infectus mens. III c. peritonitide diff. + Salpingo-oophoritis purulenta	2648
Abortus mens. II + Intoxicatio incert. causæ	704	Primär värksvaghet + Myoma uteri multipl. + Peritonitis diff. (Gam-mal I-para)	2997
Sepsis puerperalis (Endo-myo-parametritia ac.).....	1563	Endothelioma malign. reg. epipharyngis c. metast. cerebrî + pneumonia hæmorrhag.	3581
Toxicosis gravid. + Cystopyelitis ac. + Nephritis c. uræmia.....	1832		

Dödsorsaker hos under året dödfödda och avlidna barn.

Dödsorsak	Döda före	Döda under	Döda efter
	förlossningen	förlossningen	förlossningen
	Antal	Antal	Antal
Anencephali	1	—	—
Monstrum	—	1	1
Emphysema pulm.	—	—	1
Hæmatoma lienis subser. rupt.	—	1	1
Debilitas congenita	6	2	39
Asphyxia	14	27	2
Ulcera duodeni c. malæna	—	—	1
Hæmorrhagia intracranialis	—	1	2
Ruptura tentorii cerebelli	—	—	3
Bronchitis capillaris	—	—	2
» » + Ductus Bothali persistens	—	—	1
Vitum organic. cordis	—	—	3
Apoplexia pulm.	—	—	4
» » et gl. suprarenalis	—	—	1
Meningocele intra partum ruptum	—	—	1
» » + Hydrocephalus cong.	—	—	1
Melæna neonatorum	—	—	1
Transpositio total. aortæ ascend.	—	—	1
Maceratio	34	2	—
Summa fall	55	33	65

Uppgift från Göteborgs barnbördshus' gynekologiska avdelning tiden
1 jan.—13 nov., och från Sahlgrenska sjukhusets kvinnokliniks
gynekologiska avdelning tiden 14 nov.—31 dec. 1939
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m		Intagna	Döda
		kv.	kv.
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>			
21	Abscessus	4	—
29	Influenza epidemica	5	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	23	—
	» pulmonum	9	—
	» meningium	1	—
	» renis	1	—
	» genitalium	8	—
	» peritonei	4	—
46	Gonorrhæa (<i>samtliga fall</i>)	9	—
	Salpingitis gonorrhœica	9	—
57	Febris causa incerta	2	—
	Sepsis puerperalis	1	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>			
58	Anæmia sec.	32	—
<i>VI. Ämnesomsättningsjukdomar.</i>			
68	Diabetes mellitus	3	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>			
89	Tabes dorsalis	1	—
98	Epilepsia	2	—
99	Hysteria	1	—
100	Neurasthenia	11	—
101	Debilitas psychæ	3	—
	Psychopathia	13	—
	Schizophrenia	1	—
	Sequæle post Schizophraeniam	2	—
	Dementia præcox	1	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>			
113	Vitium organicum cordis	8	—
	Myocarditis chronica	1	—
	Hypertonia	5	—
118	Varix (hæmorrhoidalis)	1	—
119	Thrombosis	8	—
120	Embolia pulm. resp. Infarct. pulm.	3	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>			
121	Rhino-pharyngitis	5	—
128	Bronchitis acuta	6	—
129	» chron.	1	—

		Sjukdom	Intagna	Döda
			kv.	kv.
		Rhagades mamillæ	5	—
200		Hymen imperforatus	2	—
201		Ruptura hyminis, vaginæ	4	—
		Subinvolutio uteri p. p. c. metrorrhagia	6	—
		Bartholinitis	8	—
		Hypoplasia uteri	1	—
		Dystrophia adiposo-genitalis	2	—
		» myotonica	1	—
XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
207		Polyarthritis rheumatica chronica	1	—
216		Symphyseolysis.....	1	—
		Insufficiencia dorsi	3	—
		Kyfoscoliosis	1	—
		Lumbago	5	—
XVI. Hudens sjukdomar.				
217		Erythema nodosum	1	—
		Dermatitis universalis	1	—
222		Eczema mammæ	1	—
XVII. Öronsjukdomar.				
243		Otitis media	1	—
XVIII. Ögonsjukdomar.				
273		Iritis.....	1	—
		Koloboma congen. oculi.....	1	—
XIX. Svulster.				
301		Fibroma ovarii	1	—
		» vaginæ	2	—
		Fibromyoma parvum vaginæ.....	1	—
307		Myoma uteri.....	155	—
313		Papilloma vesicæ urinariæ	1	—
314		Kystadenoma ovarii.....	8	—
		Cysta ovarii	73	—
		» » dermoid.....	8	—
		» parovarial.....	18	—
		» vaginæ	2	—
		Degeneratio cystica ovarii	18	—
		Cysta gland. Bartholini	6	—
315		Sarcoma retroperitoneale.....	1	1
		Fibrosarcoma uteri	2 ¹⁾	—
316		Carcinoma (samtliga fall)	40	—
		» mammæ	1	—
		» uteri	9 ²⁾	—
		» colli uteri	19 ³⁾	—

¹⁾ 1 till radiologisk behandling.

²⁾ 4 » » »

³⁾ 15 » » »

Sjukdom		Intagna	Döda
		kv.	kv.
319	Carcinoma ovarii	9 ⁴⁾	2
	» » et peritonei inoperabilis	1	—
	» tubæ	1 ¹⁾	—
	Kondylomata acumin.	3	—
	Melanoma cutis	2	—
	Tumor reg. ileocecalis	1	—
	» abdominis	1	—
XX. Andra sjukdomar.			
326	Pluriglandulär insufficiens	1	—
	Hirsutismus	3	—
	Dolores abdominis	18	—
	Sterilitas	25	—
	Observatio	8	—

⁴⁾ 2 till radiologisk behandling.

¹⁾ 1 » » » » »

Uppgift från Göteborgs barnbördshus' gynekologiska avdelning tiden 1 jan.—13 nov., och från Sahlgrenska sjukhuset, kvinnoklinikens gynekologiska avdelning tiden 14 nov.—31 dec. för år 1939 angående *operativt behandlade* sjukdomsfall och utförda *operationer* å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	dead	
I.						
Coloboma congen.	1	Resectio tubæ bilat.	1	—	—	Sterilisering.
Psykoneros + soc. skäl..	1	» » »	1	—	—	»
Psychopathia	27	» » »	27	—	—	»
IX.						
Mastitis ac. supp.	20	Incision	20	—	—	
XVI.						
Appendicitis acuta	2	Appendectomy	2	—	—	
Frisk appendix "i förbi- farten"	22	»	22	—	—	
XVIII.						
Fissura et contractura ani..	1	Dilatation forcé	1	—	—	
Tumor hæmorrhoidalis	1	Exstirpation med diatermi .	1	—	—	
Fistula ad anum	1	Klyvning	1	—	—	
XIX.						
Abscessus lab. majoris	1	Incision + Drainage	1	—	—	
» ad anum	1	» + »	1	—	—	
» vulneris op.	1	» + »	1	—	—	
» fossæ Douglasi ..	1	Proctotomi	1	—	—	
Hæmatocele retrouterina ..	1	Laparotomi + Exæresis ...	1	—	—	
Dolores abdominis	1	Laparotomia explorativa	1	—	—	
Pelveoperitonitis chron.	8	Lysis adhæsiunum	8	—	—	
XXI.						
Fistula rectovaginalis	1	Rad. op. + Plastik	1	—	—	
XXIII.						
Caruncula urethræ	3	Excision med diatermi	3	—	—	
XXV.						
Perineotomia male sanata..	1	Perineoplastik	1	—	—	
Bartholinitis acuta	9	Incision + Drainage	9	—	—	
» chron.	9	Exstirpation	9	—	—	
Ruptura hyminis	3	Sutur	3	—	—	
» vaginæ	1	»	1	—	—	
Hæmatoma »	2	Incision	2	—	—	
Dyspareunia	5	Dilatation resp. plastik	5	—	—	
Hymen persistens + hæmo- tokolpos	1	Excisio hyminis	1	—	—	
Condylomata acumin.	2	Bortskrapning med diatermi	2	—	—	
Cysta vaginæ	1	Exstirpation av cysta	1	—	—	
Fibromyoma vaginæ	3	Exstirpatio	3	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Elongatio cervicis uteri ...	1	Amputatio cervicis uteri ..	1	—	—	
Proctocele	1	Kolpoperineoraphia m. lev. sut.	1	—	—	
Prolapsus vaginæ et uteri ..	16	Amputatio cervicis uteri + Kolporaphia ant. + Kolpoperineoraphia med lev. suturer	16	—	—	
» » » » ..	4	Kolporaphia ant. + Kolpoperineoraphia med lev. suturer	4	—	—	
Dysmenorrhoea	26	Dilatation (ev. + abrasio) + glasrör resp. laminaria ..	26	—	—	
»	3	Hysterosalpingographia ...	3	—	—	
Sterilitas	24	»	24	—	—	
»	6	Abrasio mucosæ uteri	6	—	—	
»	1	Dilatation + Glasrör	1	—	—	
» + Salp.-oophorit. chron. bilat.	2	Lysis adhæсионum + Resectio ampullæ tubæ bilat. ..	2	—	—	
D:o	3	Lysis adhæсионum + Salp.-ectomia unilateralis + Salp.-ostomia	3	—	—	
Erosio portionis uteri + cervicitis chron.	94	Provecision, ev. abrasio, ev. elektrokoagulation	94	—	—	
Polypus mucosæ cervicis sive corporis uteri	135	Evulsio, ev. abrasio, ev. elektrokoagulation	135	—	—	
Menorrhagia	16	Abrasio mucosæ uteri	16	—	—	
Menometrorrhagia	29	» » »	29	—	—	
Metrorrhagia	91	» » »	91	—	—	1 till radiologisk behandl.
» climact.	22	» » »	22	—	—	
Metropathia hæmorrh. cystica	6	» » »	6	—	—	
Endometritis	5	» » »	5	—	—	
Retentio placentæ partialis post partum	1	Exæresis instrumentalis ...	1	—	—	
Subinvolutio uteri post partum c. hæmorrhagia ...	1	Abrasio mucosæ uteri	1	—	—	
Myoma uteri	38	» » »	38	—	—	3 till radiologisk behandl.
» »	37	Amputatio uteri supravaginalis	37	—	—	
» »	2	Amputatio uteri supravaginalis + Salp. oophorectomia unilat.	2	—	—	
» »	12	Enucleatio myomat. per lapar.	12	—	—	
» »	5	Enucleatio myomat. per vaginam.	5	—	—	
» »	2	Exstirpatio uteri totalis per lapar.	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fibrosarcoma uteri	1	Amputatio uteri supravaginalis	1	—	—	1 till radiologisk behandling.
Sarcoma uteri	1	Amputatio uteri supravaginalis + Salp. oophorect. bilat.	1	—	—	1 » » »
Cancer tubæ	1	Salp.-oophorect. bilat. + Abrasio	1	—	—	1 » » »
» colli uteri	7	Provecision + Abrasio ...	—	7	—	7 » » »
» corporis uteri	5	Abrasio mucosæ uteri ...	—	5	—	2 » » »
» » »	1	1) Abrasio, 2) Exstirpatio uteri totalis per lap. + Salp.-oophorectomia bilat.	1	—	—	1 » » »
» ovarii	3	Salp.-oophorectomia bilat. ...	1	—	2	1 » » »
Salpingitis ac. bilat. purulenta	2	» » unilat. .	2	—	—	
Salp.-oophoritis chron. unilateralis	6	» » » .	6	—	—	
Salpingitis chron. bilat. ...	13	Salpingectomia bilateralis..	13	—	—	
Salp.-oophoritis chron. bilat.	3	Laparotomia expl. + Lysis adhesionum	3	—	—	
» » »	15	Salp.-oophorectomia unilat. + Salpingectomia contralateralis	15	—	—	
» » »	2	Salp.-oophorectomia bilat. ...	2	—	—	
Salpingitis bilat. tuberculosa	5	Salp.-oophorectomia unilat. + Salpingectomia contralateralis	5	—	—	
Oophoritis chron. (rest-ovarium)	2	Oophorectomia	2	—	—	
Salp.-oophorit. chron.	7	Hysterosalpingographia ...	5	2	—	
Endometriosis ov.	2	Salp.-oophorectomia unilat.	2	—	—	
Cysta s. Kystoma ovarii unilateralis	58	(Salpingo-) Oophorectomia unilateralis	58	—	—	
D:o	2	Resectio ovarii unilateralis	2	—	—	
Cysta dermoid. ov. unilat. ...	8	Salp.-oophorectomia unilat.	8	—	—	
» parovarialis	9	Exstirpation	9	—	—	
Cystocarcinoma ovarii unilateralis	1	Salp.-oophorectomia unilat.	1	—	—	
D:o	4	» » bilat.	4	—	—	
Cystocarcinoma ov. inop. c. ascites	1	Laparccentes	1	—	—	
XXVII.						
Nævus	4	Excision, diatermi	4	—	—	
XXVIII.						
Anæmia sec. gravis	14	Blodtransfusion a. m. Jeanbrau	14	—	—	
Hirsutismus + Degeneratio cystica ov. sin.	1	Lap. expl. + Resectio ov. bilat.	1	—	—	

Uppgift från Göteborgs barnbördshus' gynekologiska avdelning tiden 1 jan.—13 nov., och från Sahlgrenska sjukhuset, kvinnoklinikens gynekologiska avdelning tiden 14 nov.—31 dec. för år 1939 angående å avdelningen intagna, som därstädes avlidit.

	Dödsorsak	Antal fall	Journal n:r
A. Nati vivi.			
<i>III. Morbi infectionis.</i>			
1150	Enteritis ac. sept. c. peritonit	1	896 Gyn.
<i>IX. Morbi organorum digestionis</i>			
4110	Peritonitis ac. purul. e perforatione recti	1	222 »
<i>XV. Tumores.</i>			
7030	Cancer ovarii. Embolia pulm.	1	663 »
7030	» » Nephritis chron. Uræmia	1	12 »
7520	Sarcoma retroperitoneale. Uræmia	1	562 »

Årsberättelse för år 1939
från mödravårdscentralerna å Göteborgs barnbördshus (Sahlgrenska sjukhusets kvinnoklinik) och i Lundby.

1. *Befolkningsrörelsen i Göteborgs kommun åren 1936—1938.*

Invånareantalet den 31 dec. 1936:	262.676
» » » » 1937:	269.581
» » » » 1938:	275.753

Under år 1936: inflyttningsvinst 3.568
levande födda barn 3.351 (12,9 %)
döda i samtliga åldrar 2.588
döda i åldern 0—1 år 117 (3,5 % av i kommunen under året levande födda barn).

Under år 1937: preliminära uppgifter
levande födda barn 3.642 (13,7 %)
döda i samtliga åldrar 2.684.

Under år 1938: preliminära uppgifter
levande födda barn 4.041 (14,8 %)
döda i samtliga åldrar 2.585.

2. *Verksamhetens omfattning under år 1939.*

a) Verksamheten har omhänderhaft av Barnbördshusets (Kvinnoklinikens) underläkare och barnmorskor.

b) Antalet mottagningar ha vid Barnbördshuset resp. Kvinnokliniken varit 101 med besök av 1.107 mödrar.

Antalet mottagningar i Lundby ha varit 99 med besök av 421 mödrar.

c) Antalet samtliga besök hos barnmorskan ha varit 920.

d) Beträffande mödrarna: överförda från föregående år 59
nyinskrivna 468
utskrivna 456
överförda till nästa år 71

3. *Ekonomisk redogörelse.*

Inkomster:

Beräknat statsbidrag	4.000:—
Från Göteborgs stad	984:28
	Kr. 4.984:28

Utgifter:

Lön för läkare	3.000:—
» » barnmorskor	1.020:—
Resekostnader för läkare och barnmorskor	680:85
Anskaffning av instrument m. m.	209:60
Expeditionskostnader	73:83
	Kr. 4.984:28

Årsrapport från Göteborgs stads laboratorium för år 1939.

Patologiska laboratoriet.

I. *Obduktioner.*

Sahlgrenska sjukhuset.....	561 st.
(därav kvinnokliniken 18 st.)	
Barnbördshuset.....	62 »
Barnsjukhuset.....	64 »
Ekmanska sjukhuset.....	55 »
Epidemisjukhuset.....	14 »
Holtermanska sjukhuset.....	1 »
Lillhagens sjukhus.....	39 »
Renströmska sjukhuset.....	63 »
Vasa sjukhus (73 st. ^{15/11} — ^{31/12}).....	624 »
Summa obduktioner	1.483 st.

Därav för sjukvårdsinrättningar, som ej lyda under direktionen, 565.
Av obduktionerna ha 67 varit polisobduktioner, 11 rättsmedicinska.

II. *Histologiska undersökningar.*

Sahlgrenska sjukhuset.....	2.012 st.
Barnbördshuset (jänte kvinnokliniken).....	574 »
Barnsjukhuset.....	50 »
Ekmanska sjukhuset.....	131 »
Lillhagens sjukhus.....	6 »
Renströmska sjukhuset.....	6 »
Stadens polikliniker.....	9 »
Vasa sjukhus.....	3 »
Epidemisjukhuset.....	1 »
Summa	2.782 st.
Andra sjukhus och läkare.....	3.754 »
Summa histologiska undersökningar	6.536 st.

Bakteriologisk-serologiska laboratoriet.

Differiprov	1.533
Aggl. reaktion f. diagn. av tyfus, pty. Gärtner, Bang, dys.	1.890
» » » » » tularemia	20
Odling av blodkoagel för tyfusdiagnos	1.807
Blododling för tyfusdiagnos	25
Komplementbindningsreaktion för Bangdiagnos	83
Bunnells reaktion.....	103
Marsvins- och odlingsprov på Weils spirocheter	1
Faeces- och urinundersökning på tyfus	2.920
Faecesundersökning på dysenteri.....	975
» » » amöbadysenteri	2
Undersökning av annat material från homo på tyfus	13
Kikhostundersökning	10
Direktundersökning av sputum på tbc	1.071
Tbc-undersökning av urin	700
» » » var, punktat m. m.	121
Odling av div. material för tbc-diagnos.....	1.313
Marsvinsprov på tbc	1.174
Odling för typbestämning av tb-baciller.....	546
Blododling för sepsisdiagnos	408
Bakteriologisk undersökning av urin	3.214
» » » var, punktat m. m.	882
» » » födoämnen	14
Autoklavprov	76
Sterilitetsundersökning av insänt material	28
Gc-prov.....	274
Komplementbindningsreaktion på gc	162
Serologisk luesreaktion (W. R., Kahn, Meinicke, M. B. R).	20.720
Autovaccinberedning	333
Vattenprov, bakterieräkning i gelatina	4.682
» » » agar	874
» Eijkmans jäsningsprov	2.517
» odling i kongoagar	384
Zondeks reaktion	545
Friedmanns reaktion	28
Sedimentundersökningar	3.214
Weberprov	6
Blodräkning	1
Diff.-räkning.....	1
Sänkningsreaktion	2
Hämoglobinbestämning	2
Undersökning på maskägg	2
Typbestämning av pneumokokker	424
Musförsök för renodling av pneumokokker	226
Malaria	4
Undersökning på botulism	1

Undersökning på tetanus	1
» » gasbrand	1
» » tularemia	1
» » echinococcus	1
» » trichomonas	22
» » trichophyton	1
pH-bestämningar av urin	10
Toxinprövning hos difteribaciller.....	14

Summa 53.382

BCG-vaccin för intrakutant bruk, antal ampuller.....	1.141
» » peroralt bruk, antal ampuller.....	3.794
Beredning av scarlatinakonvalescentserum	56

Göteborgs sjuksköterskeskola.

Sahlgrenska sjukhuset

(godkänd av staten fr. o. m. år 1923)

Årsberättelse för år 1939.

Skolan står under ledning av en av Göteborgs stads sjukhusdirektion utsedd styrelse bestående av 6 ledamöter: ordföranden i sjukhusdirektionen Otto Berg, som är skolstyrelsens ordförande, sjukhusdirektören Hugo Höglund, styresmannen vid S. S. professor Sven Johansson, rektorn vid Majornas kommunala flickskola Ingrid Larsson, avdelningssköterskan vid S. S. Anna Andersson, samt skolföreståndarinnan Greta Westerberg. Som sekreterare har tjänstgjort sysslomannen vid S. S. Gösta Ström.

Skolstyrelsen har sammanträtt 6 gånger under året.

Skolans angelägenheter handhas närmast av skolföreståndarinnan.

Som instruktionssköterskor hava tjänstgjort: syster Anna-Lisa Petersson 1/1—15/4, syster Dagmar Jacobsson 1/1—31/1, syster Iris Ståhlbåge t.f. 1/2—31/5, ordinarie fr. 1/6 samt syster Britta Källström fr. 16/4.

Skolhemsyster har varit syster Elsa Krantz.

Under året hava trenne kurser påbörjats: den 2 januari, den 1 mars och den 15 september med sammanlagt 90 elever, 30 i varje kurs.

Examen i samband med sjuksköterskeinvigning har ägt rum 2 gånger: den 31/3 invigdes 28 och den 15/12 23 systrar.

Elevantalet var vid årsskiftet 1938—1939 213 och vid årsskiftet 1939—1940 245, fördelat på 9 kurser. Därtill komma 30 elever i separat läskurs under 10 månader av året.

A N S Ö K N I N G A R.

Kvarliggande ansökningar från 1938: 58 st.

därav pågående provtjänst vid årsskiftet 1938—39 . . . . . 18 st.

inkallade till provtjänst under året . . . . . 31 »

49 st.

Av nämnda provelever hava:

antagits . . . . . 35 st.

ej antagits på grund av hälsoskäl . . . . . 1 »

» » » » olämplighet . . . . . 10 »

slutat på egen begäran . . . . . 1 »

kvarliggande till 1940 . . . . . 2 » 49 st.

Av övriga sökande hava:			
återkallat ansökan	1 st.		
avslagits på grund av hälsoskäl	1 »		
» » » » otillfredsställande upp- lysningar	1 »		
» » » » otillräcklig skolunder- byggnad	5 »		
kvarliggande till 1940	1 »	9 st.	58 st.

Inkomna ansökningar 1939: 177 st.

Av dessa hava inkallats till provtjänst ..... 84 st.

Av nämnda provelever hava:

antagits	51 st.		
ej antagits på grund av hälsoskäl	1 »		
» » » » olämplighet	7 »		
slutat på egen begäran	6 »		
kvarligga tills vidare	3 »		
pågående provtjänst 1939—1940	16 »	84 st.	

Av övriga sökande hava:

återkallat ansökan	14 st.		
avslagits på grund av hälsoskäl	12 »		
» » » » otillfredsställande upp- lysningar	9 »		
» » » » otillräcklig skolunder- byggnad	18 »		
kvarliggande till 1940	40 »	93 st.	177 st.

De sökandes skolkunskaper hava varit följande:

Studentexamen	2 st.
» + gymnastikdirektörsexamen	1 »
Flickskola med normalskolekompetens	23 »
» + småskolläraryrkesexamen	1 »
» 6 kl. + språk- o. handelsinstitut	1 »
» 6 kl. + folkhögskola	1 »
» 6 kl. + Internationella högskolan i Helsingör	1 »
» 6 kl. + privatstudier	1 »
» 6 kl.	1 »
» 5 kl. + folkhögskola	1 »
» 4 kl. + »	1 »
» 4 kl. + språk- och yrkesstudier	1 »
» 3 kl. + folkhögskola	3 »
Realexamen	35 »
» + 2 r. i gymnasium	1 »
» + kl. 8 i flickskola	1 »
» + prep. kurs till seminarium	1 »
» + språk- o. handelsinstitut	1 »

Realskola	4 kl.	2 »
»	2 kl. + folkhögskola + bibelinstitut	1 »
»	2 kl. + »	1 »
»	2 kl. + privatstudier	1 »
»	1 kl. + folkhögskola	2 »
Folkhögskola	med betyg motsvarande realexamen i vissa ämnen	72 »
»	+ bibelinstitut	2 »
»	+ språk- o. handelsinstitut	2 »
»	+ preparandkurs vid Sigtuna Lekmannaskola	1 »
»	+ diakonissanstaltens teoretiska kurs	1 »
Högre folkskola	.....	2 »
»	+ privatstudier	3 »
»	+ folkhögskola	4 »
»	+ preparandkurs vid Sigtuna Lekmannaskola	1 »
»	+ språk- och handelsskola	1 »
»	+ sjukgymnastexamen	2 »
Folkskola	.....	1 »
»	+ barnmorskeexamen	1 »
		177 st.

Den teoretiska undervisningen har delgivits eleverna under härför särskilt anordnade kurser enligt följande plan:

FÖRKURS (2 månader).

Ämnen:	Lärare:	Antal lektioner:
<i>Teoretiska ämnen:</i>		
Anatomi och fysiologi	Dr. G. Göthlin	30
Personlig hygien, bakteriologi och smitta	» » »	15
Allmän barnavård (det friska barnet)	Dr. A. Landau	5
Allmän sjukvårdslära	Instruktionssköterska	76
Sjukvårdsetik, sjukvårdens hi- storia, allmän orientering ..	Föreståndarinnan	14
Födoämneslära	Fru G. Hallberg	10
Matematik	Fru A. Gertz	20
		170 lekt.
<i>Övningsämnen:</i>		
Praktiska övningar	Instruktionssköterska	35
Dietmatlagning (varje lekt. c:a 3 tim.)	Fru G. Hallberg	8
Gymnastik	Fru M. Lindström	25
Sång	Fru R. Wollin-Stenung ..	15
Obduktioner (varje elev har bevistat 2 st.)	Dr. C. O. Forselius	— 83 lekt.
		Summa 253 lekt.

MELLANKURS (1 månad).
(Hålles efter c:a 1 års praktiskt arbete).

Ämnen:	Lärare:	Antal lektioner:
<i>Teoretiska ämnen:</i>		
Medicinska sjukdomar (inkl. epidemiska sjukdomar och tuberkulos)	Dr. B. Ewert	35
Kirurgiska sjukdomar (inkl. kvinnosjukdomar och första hjälpen vid olycksfall)	Dr. N. Strömberg	30
Vanförevård	Fröken Anna Vogel	2
Sjukvårdslära	Instruktionssköterska	12
Laboratoriearbete	Syster Britta Källström ..	28
Medikamentslära	Apotekare R. Hellmo	8
Gassjukvård	Instruktionssköterska	12
<i>Övningsämnen:</i>		
Laboratoriearbete (varje elev)	Syster Britta Källström ..	6
Praktiska övningar i sjukvårdslära	Instruktionssköterska	8
Gymnastik	Fru Marta Lindström	11
		25 lekt.
	<u>Summa</u>	<u>152 lekt.</u>

AVSLUTNINGSKURS (1 månad).

Teoretiska ämnen:

Ämnen:	Lärare:	Antal lektioner:
Ögonsjukdomar	Dr. O. Dymling	4
Öron-, näs- och halssjukdomar	Dr. T. Betzholtz (1 kurs)	4
	Dr. G. De Maré » »	4
Barnsjukdomar	Dr. A. Landau	10
Biologi (inkl. kort rep. av anatomi och fysiologi), allmän hygien, socialmed. och socialhygien	Dr. G. Göthlin	24
Könssjukdomar (inkl. kvinnl. hygien), moderskapsvård o. vård vid förlossning	Dr. G. af Geijerstam	10
Barnmorskans arbete	Syster Hanna Bernin	3
Psykologi och psykiatri	Dr. H. Knöös	20
Sjukvårdsetik, svenska sjukvårdens historia och allmän orientering	Föreståndarinnan	10
Sjukhusekonomi	Syssloman G. Ström	7
Pastoralvård	Pastor K. Österström	3
Kuratorns arbete	Syster Aina Rietz	5

Sjukvårdslära (varje elev hål- ler 1 föredrag)	Instruktionssköterska	17	
Gassjukvård	»	10	127 lekt.
<i>Övningsämnen:</i>			
Gymnastik	Fru M. Lindström	12	
Praktiska övningar	Instruktionssköterska	3	
Obduktioner (varje elev har bevistat 2 st.)	Dr. C. O. Forselius	—	15 lekt.
		<u>Summa</u>	<u>142 lekt.</u>

Som läroböcker hava använts: Föreläsningar för Sophiahemmets elever; E. Dillner: Handledning i förbandsläggning; E. Dillner: Räkne-exempel; E. Nordström: Läkemedelslära; M. Söderström: Vårt sjäsliv och dess rubbningar.

Lärarearvoden uppgingo till kr. 14.414:—.

Den praktiska utbildningen har varit förlagd till följande sjukhus:

Sahlgrenska sjukhuset inkl. kvinnokliniken och psykiatriska sjukhuset	189 platser		
Göteborgs Barnsjukhus	12	»	tjänstg.-tid 3—6 mån.
Göteborgs Epidemisjukhus	c:a 12	»	» 2 »
Ekmaniska sjukhuset (op. och pol.) ..	1	»	» 3 »
Lillhagens sjukhus	10	»	» 4 »

Följande antal elever hava erhållit utbildning:

å Göteborgs Barnsjukhus	40 st.
» Göteborgs Barnbördshus, Kvinnokliniken S. S. obstr. avd.	45 »
» Göteborgs Epidemisjukhus	64 »
» Ekmaniska sjukhuset (op. och pol.)	4 »
» Lillhagens sjukhus	30 »
» Psykiatriska sjukhuset S. S.	6 »

Specialutbildning å S. S.

Operationsavdelning	4 elever	tjänstg.-tid 12½—14½ mån.
Kir. poliklinik	8	» » 5¼—7 »
Öronoperation	8	» » 5 — 7 »
Öronpoliklinik	4	» » 5 — 6½ »
Ögonpoliklinik	6	» » 3 — 4½ »
Klin. laboratorium	8	» » 3½—7½ »
Med. poliklinik	6	» » 1½—4 »
Röntgendiagnostik	13	» » 5 — 7 »
Radiologisk terapi	6	» » 3 — 5¾ »
Radiologisk poliklinik	8	» » 2¾—3½ »

Berättelse över assistentsköterskornas tjänstgöringar under år 1939.

Efter avgångsexamen vid Göteborgs sjuksköterskeskola hava med några undantag sjuksköterskorna omedelbart erhållit anställning såsom assistentsköterskor eller såsom sjuksköterskevikarier vid någon av Göteborgs stads sjukhusdirektion underställda sjukvårdsinrättningar, företrädesvis vid Sahlgrenska sjukhuset.

En omorganisation av assistentskötersketjänsterna har från och med den 1 januari 1939 genomförts. För reducering av arbetstiden till 54 timmar per vecka för samtliga vid Sahlgrenska sjukhuset anställda 150 sjuksköterskor erfordrades ytterligare 30 sjuksköterskor. Ur organisatorisk synpunkt var det lämpligast att vid vardera av sjukhusets 25 vårdavdelningar anställa en ordinarie biträdande sjuksköterska, vid en del specialavdelningar likaså en och vid andra specialavdelningar två ordinarie biträdande sjuksköterskor. Tillsammans inrättades 41 ordinarie befattningar som biträdande sjuksköterska, till vilka tjänster i regel andra och tredje årets assistentsköterskor efter ansökan förordnades. I och med kvinnoklinikens inflyttning tillkommo 9 nya biträdande sjukskötersketjänster, varigenom antalet biträdande sjuksköterskor vid årets slut uppgick till 50. Tjänsterna avlönas efter 2:dra lönegruppen av Göteborgs stads lönestat.

Häri genom minskades antalet assistentsköterskor, så att i stället för 112 assistentskötersketjänster under år 1938 fanns vid 1939 års slut 88 assistentskötersketjänster reglerade i Statens pensionsanstalt. Bestämmelserna för assistentsköterskor ändrades såtillvida, att tjänsterna från och med år 1939 uppförts i 1:sta lönegruppen (extra stat) av Göteborgs stads lönestat. Till förmånerna hör 30 dagars semester, räknat för kalenderår, samt rätt till tjänsteårsberäkning i och för erhållande av pension från Statens pensionsanstalt, ävensom tilläggspension från staden.

Utom den reglementsensliga assistentskötersketjänstgöringen hava assistentsköterskorna utfört semester- och sjukvikariat för sjuksköterskorna vid Sahlgrenska sjukhuset och hava vid efterfrågan och i den mån det varit möjligt ställts till förfogande för Göteborgs sjukvårdsinrättningar.

Inalles hava 145 assistentsköterskor under längre eller kortare tid tjänstgjort sammanlagt $956\frac{1}{3}$ månader.

Assistentsköterskornas tjänstgöringar å olika sjukhus hava varit:

vid Sahlgrenska sjukhuset	685 $\frac{1}{3}$ månader
» Barnsjukhuset	6 $\frac{3}{4}$ »
» Renströmska sjukhuset	11 $\frac{1}{4}$ »
» Epidemisjukhuset	7 »
» Lillhagens sjukhus	3 »
	<hr/>
	Summa 713 $\frac{1}{3}$ månader

Assistentsköterskornas vikariat för ordinarie sjuksköterskor hava varit:

vid Sahlgrenska sjukhuset	113 $\frac{1}{3}$	månader
» Dispensärcentralen	3 $\frac{1}{12}$	»
» Barnsjukhuset	$\frac{1}{4}$	»
» Epidemisjukhuset	1	»
	<hr/>	
	Summa	117 $\frac{2}{3}$ månader

Göteborgs barnsjukhus.

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' *medicinska* avdelning för år 1939
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>				
Hernia.....	6	3	—	—
Coloboma iridis	1	—	—	—
Megacolon congenitum	—	2	—	—
Microcephalia.....	—	1	—	—
Microphthalmia	1	1	—	—
Palatoschisis	1	1	—	—
Situs inversus	2	—	—	—
Stenosis urethræ	1	—	—	—
Lymphangiectasia congenita	—	1	—	—
Vitium cordis congenitum	13	2	—	—
Aliæ malformationes	6	4	2	1
Adiponecrosis subcutanea neonatorum.....	2	—	—	—
Oedema	—	3	—	—
Debilitas congenita	17	8	2	3
Morbus Erb	1	—	—	—
Cephalhæmatoma	—	1	—	—
Melæna neonatorum. Morbus hæmorrhagicus neonatorum	2	2	—	1
Anæmia neonatorum	1	—	—	—
Hæmorrhagia intracranialis.....	4	6	1	3
Icterus neonatorum	2	—	1	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>				
Septichæmia	2	2	2	2
Abscessus. Phlegmone.....	2	5	—	—
Lymphadenitis	17	17	—	—
Scarlatina	2	4	—	—
Exanthema subitum	2	—	—	—
Diphtheria	—	1	—	—
Rubeola	4	1	—	—
Parotitis epidemica	—	1	—	—
Pertussis	4	6	—	1
Influenza.....	11	11	1	—
Varicellæ	2	2	—	—
Paratyphus	4	3	—	—
Poliomyelitis anterior acuta	3	—	—	—
Meningitis cerebrospinalis epidemica	1	—	—	—
Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	67	42	7	1
» pulmonum primaria	52	33	—	—
» cerebri. Meningitis tub.	6	2	7	—
» lymphoglandularum	2	1	—	—
» cutis.....	1	—	—	—
» organorum aliorum	1	2	—	—
» miliaris	3	2	—	1
Tuberkulös infektion	3	6	—	—
Morbus rheumaticus specificus	39	28	2	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Hepatitis acuta, epidemica	5	7	—	—
Febris	—	1	—	—
Helminthiasis	2	3	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>				
Anæmia secundaria, simplex	156	129	—	—
Icterus hæmolyticus	4	1	—	—
Leuchæmia	1	1	1	—
Aleukia	—	1	—	—
Mononucleosis infectiosa	—	1	—	—
Purpura	3	4	—	—
Hæmophilia	1	—	—	—
Diathesis hæmorrhagica	1	1	—	—
Scorbutus	—	1	—	—
Splenomegalia	1	1	—	—
<i>VI. Årnesomsættningssjukdomar.</i>				
Diabetes mellitus	8	13	—	—
Hypoglychæmia	2	1	—	—
Adipositas	2	1	—	—
Rachitis	34	18	—	—
Spasmophilia	4	—	—	—
Rachitis renalis	1	—	—	—
Diabetes renalis	1	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>				
Meningitis purulenta	5	—	4	—
Meningitis aseptica	5	1	—	—
Pachymeningitis hæmorrhagica int.	—	1	—	—
Encephalitis	7	6	1	1
Sequelæ post encephalitidem	1	—	—	—
Hemiplegia	1	3	—	—
Diplegia spastica	1	—	—	—
Hydrocephalus	6	2	1	—
Sclerosis cerebri	1	—	—	—
Tumor cerebri	—	2	—	—
Morbus cerebri	1	2	—	—
Aplasia nuclei N. abducent.	—	1	—	—
Neuritis retrobulbaris	—	1	—	—
Polyneuritis	2	1	—	—
Paresis	2	—	—	—
Tic	2	2	—	—
Chorea minor	6	6	—	—
Epilepsia	13	11	—	—
Convulsiones	36	44	—	—
Neuropathia	17	15	—	—
Psychopathia	19	11	—	—
Cephalalgia	1	2	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>				
Debilitas psychica	8	5	—	—
Imbecillitas	3	4	—	—
Morbus Tay-Sachs	1	—	—	—
Mongolismus	2	3	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>				
Pericarditis acuta	5	2	—	—
Endocarditis acuta.....	33	22	—	—
Vitium organicum cordis.....	9	11	—	—
Endarteriitis	1	—	—	—
Embolia	—	1	—	—
Trombosis	—	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>				
Rhinitis	5	1	—	—
Pharyngitis acuta	233	208	—	—
Abscessus retropharyngealis	1	1	—	—
Ethmoiditis, sinusitis	3	2	—	—
Adenoiditis.....	10	3	—	—
Angina tonsillaris, tonsillitis acuta	31	18	—	—
Hypertrophia tonsillarum, tonsillitis chr.....	9	5	—	—
Laryngitis acuta, pseudokrupp	20	12	—	—
Tracheitis acuta.....	1	1	—	—
Bronchitis acuta	44	39	—	1
Bronchitis asthmatoidea. Asthma bronchiale	48	23	—	—
Bronchiectasia	—	1	—	—
Bronchitis capillaris.....	7	9	3	—
Atelectasis pulmonis	5	4	—	—
Emphysema pulmonis	1	—	—	—
Pneumonia crouposa acuta	52	27	—	2
Bronchopneumonia acuta	45	39	2	1
Infiltratio pulmonis	—	1	—	—
Pleuritis	20	7	—	—
Empyema pleuræ.....	3	—	—	—
Pneumothorax spontanea.....	1	1	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>				
Stricturea oesophagi	—	1	—	—
Stenosis pylori congenita	21	4	1	—
Achylia, hypochylia	—	2	—	—
Ulcus ventriculi	1	—	—	—
Hæmatemesis	2	—	—	—
Gastroenteritis acuta	6	3	1	—
Enterocolitis acuta	5	5	—	—
Colitis acuta, spastica	1	1	—	—
Appendicitis acuta	1	1	—	—
Dyspepsia	68	42	1	1
Cholera infantum	1	—	1	—
Invaginatio	—	1	—	—
Enteralgia	4	3	—	—
Morbus coeliacus	2	1	—	—
Steatorrhoea	—	1	—	—
Obstipatio	3	1	—	—
Hepatomegalia	2	3	—	—
Hepatitis chronica.....	1	—	—	—
Pancreatitis acuta	—	1	—	—
Peritonitis acuta	2	—	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>				
Nephritis acuta	15	17	—	—
Nephritis chronica	—	2	—	1
Nephrosis	3	—	—	—
Erythrocyturia, hæmaturia	3	3	—	—
Albuminuria	1	—	—	—
Albuminuria orthotica	2	2	—	—
Pyuria	12	26	—	—
Pyonephrosis	—	1	—	—
Hydronephrosis	—	1	—	—
Nephrolithiasis	—	1	—	—
Uræmia	—	1	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>				
Vulvitis. Vaginitis	—	2	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>				
Polyarthritis acuta	32	22	—	—
Polyarthritis chronica	—	2	—	—
Arthritis acuta	3	1	—	—
Arthralgia	3	2	—	—
Polyarthritis acuta postscarlatinosa	2	3	—	—
Pes equinovarus	3	—	—	—
Osteomyelitis	—	1	—	—
Osteosclerosis	—	1	—	—
Morbus ossium systematis	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>				
Erythema nodosum tuberculosum	17	25	—	—
Erythema nodosum non tuberculosum	2	3	—	—
Erythema annulare	2	1	—	—
Urticaria	5	3	—	—
Eczema	32	24	—	—
Dermatitis seborrhoica	5	2	—	—
Erythrodermia desquamativa	2	2	—	1
Neurodermitis	1	1	—	—
Prurigo	1	—	—	—
Pityriasis	—	1	—	—
Pemphigus	7	2	—	—
Impetigo	12	10	—	—
Pyodermia	—	5	—	—
Epidermophytia	1	—	—	—
Exanthema	1	2	—	—
Alopecia	1	—	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>				
Otitis media	80	64	—	—
Mastoiditis	1	3	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>				
Blepharitis	1	—	—	—
Keratconjunctivitis phlyctaenulosa	2	—	—	—
Skleritis	—	1	—	—
Iritis	1	—	—	—
Retinochorioiditis	—	1	—	—
Uveitis	—	1	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>				
Glios cerebri	—	1	—	1
Sarcoma	—	3	—	1
Enterocystoma	—	1	—	1
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>				
Anorexia.....	3	6	—	—
Dystrophia. Pædatrophia.....	6	4	—	—
Inanitio	4	1	—	—
Exsiccosis	1	—	—	—
Vomitus acetonæmicus.....	3	9	1	—
Vomitus habitualis	6	4	—	—
Encopresis	2	—	—	—
Enuresis	5	2	—	—
Insolatio	1	—	—	—
Polydipsia	—	1	—	—
Nanosomia	2	—	—	—
Acrodynia	—	1	—	—
Syndroma Lawrence-Moon-Biedl	1	—	—	—
Vaccina	2	1	—	—
Vaccinatio BCG	2	2	—	—
Morbus Basedow	—	1	—	—
Observatio	31	31	—	—
<i>XXI. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar.</i>				
Combustio	1	—	—	—
Intoxicatio e medicamento, chemicali	4	3	—	—
Summa döda	—	—	35	24

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' *medicinska* avdelning för år 1939
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

	Dödsorsak	Antal	
		m.	kv.
A. Nati vivi.			
<i>I. Vitia primae conformationis, Morbi neonatorum.</i>			
0001	Vitia primae conformationis.....	2	1
0100	Debilitas congenita	2	3
0300	Aliæ causæ mortis neonatorum	2	4
<i>III. Morbi infectionis.</i>			
1100	Pertussis	—	1
1120	Influenza cum aegrotatione pulmonis.....	1	—
1220	Septichaemia, Pyoseptichaemia	2	2
1410	Tuberculosis meningium, cerebri.....	7	—
1450	» millaris	—	1
1470	» aliorum organorum.....	—	1
<i>IV. Morbi systematis haemopoëtici et sanguinis et diatheses haemorrhagicae.</i>			
2010	Leuchaemia	1	—
<i>VI. Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum.</i>			
2610	Abscessus cerebri. Meningitis purulenta.....	4	—
2660	Alii morbi systematis nervosi.....	2	1
<i>VIII. Morbi organorum respirationis.</i>			
3500	Laryngo-tracheitis acuta. Bronchitis acuta.....	—	1
3520	Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	5	3
<i>IX. Morbi organorum digestionis.</i>			
4500	Alii morbi organorum digestionis	5	1
<i>X. Morbi organorum uropoëticorum.</i>			
5010	Nephritis cronica	—	1
<i>XIII. Morbi ossium et articularum.</i>			
6020	Alii morbi ossium et articularum	2	—
<i>XIV. Morbi systematis cutanei et subcutanei.</i>			
6520	Alii morbi systematis cutanei et subcutanei	—	1
<i>XV. Tumores.</i>			
7520	Sarcoma viscerum	—	1
7700	Alii tumores	—	2
Summa		35	24

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus *kirurgiska* avdelning för år 1939
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
	Meningocele	3	—	2	—
	Läpp- och gommissbildningar.....	24	18	—	—
	Elephantiasis cruris	1	—	1	—
2	Debilitas cong. Atelectasis pulm.	1	1	—	—
	Subileus	—	1	—	—
	Megacolon	1	1	—	—
5	Hernia.....	6	2	—	—
	Fistula umbilicalis	1	1	—	1
	Phimosi.....	4	—	—	—
	Retentio testis	4	—	—	—
	Missbilnd. av penis	1	—	—	—
	Atresia ani.....	1	—	1	—
	Torticollis	3	3	—	—
	Luxatio coxæ congenita	—	4	—	—
	Pes equino-varus congenita	4	1	—	—
	Syndactylia.....	—	1	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	21	16	—	—
	Panaritium	3	—	—	—
22	Erysipelas	5	11	—	—
23	Scarlatina	12	4	—	—
28	Pertussis.....	2	1	—	—
29	Influenza epidemica.....	4	13	—	—
	Status post vaccinationem	4	1	—	—
31	Varicellæ	1	—	—	—
34	Paratyphus	1	—	—	—
	Status post poliomyelitis acuta	—	3	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	20	6	1	1
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	4	1	—	—
	» cerebri. Meningitis tuberc.	—	1	—	—
	» ossium et articularum	9	1	—	1
	» lymphoglandularum	6	5	—	—
	» renum	1	—	—	—
	» urogenitalis	1	—	—	—
	» cutis.....	1	—	—	—
	» organorum aliorum	2	—	1	—
	Filaria sanguis	1	—	—	—
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus.....	—	1	—	—
	Oxyuris	3	9	—	—
57	Febris. Febricula.....	—	1	—	—
	Lymphadenit sept. colli	36	26	—	—
	» » inguin et axillæ	9	5	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	9	5	—	—
	Anæmia aplastica	—	1	—	—
64	Hæmophilia	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	—	1	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	2	—	—	—
95	Paralysis plexus brachioradialis.....	—	1	—	—
99	Hysteria	—	1	—	—
100	Neurasthenia	—	1	—	—
101	Neuropathia, psychopathia	3	3	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102— 110}	Idiotia	1	—	—	—
	Debililitas psychia	—	1	—	—
	Imbecillitas	—	2	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis.....	2	—	1	—
112	Endocarditis acuta.....	1	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	4	6	—	—
119	Trombosis. Embolia.....	1	—	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
	Furunculus nasi	1	—	—	—
	Epistaxis	1	1	—	—
	Rhinitis acuta	6	11	—	—
	Rhinitis chronica	2	—	—	—
121— 124 }	Pansinusitis acuta	6	1	—	—
	Ethmoiditis acuta	4	1	—	—
	Sinusitis frontalis acuta.....	—	1	—	—
125— 127 }	Sinusitis maxillaris acuta	17	14	—	—
	Laryngitis acuta	—	1	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	16	5	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	3	2	—	—
134	Bronchopneumonia acuta	9	3	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	5	—	1	—
<i>XII. Matsmålningsorganens sjukdomar.</i>					
	Caries dentis	9	10	—	—
	Periosfit alveol.....	6	6	—	—
143	Stomatitis. Noma	11	6	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	46	42	—	—
145	Peritonsillitis acuta	9	7	—	—
	Abscessus retropharyngealis	4	4	—	—
147	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	5	12	—	—
	Tonsillit chronica	5	8	—	—
	Vegetativ adenoid	53	40	—	—
	Hæmorrhagia post tonsillectomiam	4	—	—	—
	Hæmorrhagia post abrasionem	1	1	—	—
153	Gastritis acuta	7	7	—	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	12	12	1	1
	Dyspepsia	9	2	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	Pes equinus spasticus	1	—	—	—
212	> planus	—	1	—	—
	Insufficiencia dorsi	1	1	—	—
	Osteochondrit coxæ iuvenilis	2	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	8	7	—	—
214	Rachitis	2	4	—	—
	Osteopsathyrosis	3	—	—	—
216	Exostosis	—	3	—	—
	Observationsfall	11	3	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	1	1	—	—
218	Urticaria	—	1	—	—
220	Pemphigus	2	3	—	—
221	Zoster	1	1	—	—
222	Eczema	4	2	—	—
	Dermatitis	2	1	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	1	—	—	—
228	Impetigo	28	27	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	7	7	—	—
236	Scabies	—	2	—	—
	Unguis incarnatus	1	—	—	—
	Pediculosis	—	1	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
241	Morbi meatus auditorii externi	3	1	—	—
243	Otitis media catarrhalis	18	10	—	—
243	Otitis media purulenta	148	117	—	—
243	Mastoiditis	29	20	1	—
245	Labyrinthitis	1	—	—	—
248	Fistula præauricularis	—	1	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	—	1	—	—
	Blepharitis	1	—	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>					
301	Fibroma	—	1	—	—
302	Lipoma	—	1	—	—
306	Angioma	3	5	—	—
	Neurinoma	1	—	—	—
315	Sarcoma	1	—	—	—
319	Cysta colli	—	1	—	—
	Cysta retroperitonealis	—	1	—	—
	Tumor regio lumbalis	1	—	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
326	Morbus Little	1	—	—	—
	Mongolismus	—	1	—	—

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus *kirurgiska* avdelning för år 1939
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

	Dödsorsak	Antal	
		m.	kv.
A. Nati vivi.			
<i>I. Vitia primae conformationis, Morbi neonatorum.</i>			
0001	Vitia primae conformationis	4	1
<i>III. Morbi infectionis.</i>			
1150	Gastro-enteritis acuta infectiosa	1	1
1440	Tuberculosis ossium, articularum	—	1
1450	» miliaris	1	—
<i>VI. Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensorierum.</i>			
2800	Otitis	1	—
<i>VII. Morbi organorum circulationis.</i>			
3000	Pericarditis	1	—
<i>VIII. Morbi organorum respirationis.</i>			
3540	Pleuritis. Empyema pleuræ	1	—
<i>IX. Morbi organorum digestionis</i>			
4040	Appendicitis	2	—
4060	Ileus	1	—
<i>XVII. Mors violenta, non naturalis. Casus mortiferi.</i>			
8570	Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	—	1
Summa		12	4

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus *kirurgiska* avdelning för år 1939 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Fract. baseos et thecæ cranii c. laceratio A. mening. med.	1	Trepanation + tamponad ..	—	—	1	832. Contusio cerebri.
Fract. thecæ cranii c. impressione	1	Excision + upplyftning av benfragment + sutur ...	1	—	—	
D:o	2	Excision + avlägsnande av benfragment + sutur ...	2	—	—	
Fract. baseos cranii c. meningit. ac.	1	Lumbalpunktion	1	—	—	Behandl. med M & B 693.
III.						
Otit. med. ac. c. mastoidit. (ev. zygomatit.)	56	Uppmejsling	55	—	1	123. Meningit ac.
Otit. med. ac. c. mastoidit. op.	6	Revision	6	—	—	
Sår efter mast. op.	2	Sekundärsutur	2	—	—	
V.						
Cheiloschis. unilat.	6	Läppplastik	6	—	—	
Cheilognathoschis. unilat. ..	2	Läppchoanplastik enl. Edberg	2	—	—	
Cheilognathopalatoschis. unilat.	5	Vomerlambåplastik enl. Veau + läppchoanplastik enl. Edberg, i samma seance..	5	—	—	
D:o	2	Fullständig gomplastik + läppchoanplastik enl. Edberg	2	—	—	
Cheilognathopalatoschis. bilat.	1	Vomerlambåplastik enl. Veau + läppchoanplastik enl. Edberg å en sida, i samma seance	—	—	1	138. Gastroenterit. ac.
D:o	2	Vomerlambåplastik enl. Veau + läppchoanplastik enl. Edberg å vardera sidan, i 2 seancer	2	—	—	
Status post cheiloschis. op.	1	Läppplastik	1	—	—	
» » » »	1	Läppchoanplastik	1	—	—	
» » » »	1	Revision av läppplastik + septumresektion	1	—	—	
Palatoschisis	2	Gomplastik enl. Veau	2	—	—	
» (tidigare läppgomop.)	5	» » »	5	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Palatoschisis (tidigare läpp-op.)	1	Fullständig gomplastik enl. Veau	1	—	—	
Palatoschis. op. mal. sanat.	5	Fistelplastik	5	—	—	S:a 52 läpp- och gomop. å 34 pat. med 737 vårddag.
Periostit. alveolar. mandibul. c. abscess.	2	Incision	2	—	—	
Osteit. mandibul. c. fistula.	1	Utskrapning	1	—	—	
Veg. ad.	84	Abrasio	84	—	—	
Tonsillit. cron. + Veg. ad.	40	Tonsillectomi + Abrasio	40	—	—	
Peritonsillit. ac. supp.	13	Enucleatio tonsillæ	13	—	—	
Suspicio peritonsillit. ac. supp.	2	» »	2	—	—	
Abscess. pharyngolateral.	1	Incision	1	—	—	
» »	2	Enucleatio tonsillæ + incision	2	—	—	
» retropharyngeal.	7	Incision	7	—	—	
VI.						
Torticollis cong.	5	Öppen nedre tenotomi	5	—	—	
Lymphadenit. sept. colli c. abscess.	31	Incision + tamp.	31	—	—	
Lymphadenit. tbc. colli	1	Exstirpation	1	—	—	
» c. abscess.	4	Incision + utskrapning	4	—	—	
VIII.						
Lymphadenit. sept. axill. c. abscess.	5	Incision + tamp.	5	—	—	
Lymphadenit. tbc. axill. c. fistula	2	Excision av fistel + exstirpation av körtel + sutur	2	—	—	
Empyema pleur.	4	Resectio costæ + thoracotomi + drän.	3	—	1	318. Pericardit. ac. + Peritonit. ac.
X.						
Meningocele	2	Exstirpation + plastik	2	—	—	
XIII.						
Icterus hæmolyticus	2	Splenectomi	2	—	—	
Anæmia aplastica	1	»	1	—	—	Ålder: 1½ år.
XV.						
Invaginatio ileo-ileocolica	4	Laparotomi + desinvagination + sutur	4	—	—	
» ileocæcal.	2	D:o	1	1	—	495. Se nedan.
» » (recidiv.)	1	Relaparotomi + desinvagination + sutur	—	—	1	495. Toxicomodo.
Status post invaginationem	1	Relaparotomi + sutur	1	—	—	
» » »	1	Laparotomi + lösning av oment sutur	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Invaginatio	5	Reposition med kontrastlavemang	5	—	—	
Diverticul. Meckel. + ileus	1	Laparotomi + exstirp. diverticul. + sutur	1	—	—	
Diverticul. Meckel. (+ Status post peritonit.)	1	Laparotomi + lösning av tarm + Exstirp. diverticul. + sutur	1	—	—	
Ileus adhæsiön.	1	Laparotomi + Resectio intestin. + ileo-cæcostomi + sutur	1	—	—	Samma pat.
Fistula intestin. ten. (post appendicit. c. peritonit.)..	1	Laparotomi + Resectio intestin. + enteroanastomos. end to end + bukväggsdrän.	1	—	—	
Fistula cæci artefact.	1	Slutning av fistel	1	—	—	
Fistula intestin. (ex. gangræna umbilical.) c. prolaps.	1	Laparotomi + reposition av prolaps + intestinoraphi + hudexcision + sutur ..	—	—	1	555. Peritonit. ac. + Tbc. pulm. prim.
XVI.						
Appendicit. ac.	38	Appendectomi + sutur	38	—	—	
» » gangr.	52	» » »	52	—	—	
» » »	3	Appendectomi + bukväggsdrän.	3	—	—	
» » »	2	Appendectomi + Resectio part. oment. + sutur	2	—	—	
» » »	1	Appendectomi + Resectio part. oment. + bukväggsdrän.	1	—	—	436. Se nedan.
» » »	3	Appendectomi + drän.	3	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. circumscrip. D:o	6	» » »	6	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. circumscrip. D:o	1	Appendectomi + bukväggsdrän.	1	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. circumscrip. D:o	1	Appendectomi + Resectio part. oment. + drän.	1	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. abscess.	11	Appendectomi + drän.	11	—	—	1010. Se nedan.
Appendicit. ac. c. abscess. . .	2	Laparotomi + drän.	2	—	—	
Status post appendicit. ac. c. abscess.	1	Appendectomi + drän.	1	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. liber.	2	» + sutur	2	—	—	
D:o	1	Appendectomi + Resectio part. oment. + sutur ...	1	—	—	
D:o	2	Appendectomi + bukväggsdrän.	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. liber.	5	Appendectomi + drän.	3	—	1	287. Peritonit.
D:o	1	Laparotomi + drän.	—	—	1	584. Se nedan.
Ileus adhesion. et abscess. intraperitoneal. (post appendicit. op.)	1	Laparotomi + adherenslösnings + sutur	1	—	—	136. Septico modo 6 tim. efter op.
D:o	1	Laparotomi + adherenslösnings + drän.	1	—	—	1010. Se ovan.
Abscess. foss. Douglasi post appendectomiam	2	Proctotomi	2	—	—	Kvarliggande sedan 1938.
Suspicio appendicit. ac.	28	Appendectomi + sutur	28	—	—	436 och 584. Se ovan.
Frisk appendix	6	» en passant ..	6	—	—	
Fritidsappendix	6	» + sutur	6	—	—	
XVII.						
Hernia ing. mob.	44	Exstirpation av bråcksäck. .	44	—	—	
» » »	37	Lateralförskjutning av bråcksäck	37	—	—	
» » »	5	Radikalop.	5	—	—	
» » » recid.	2	Exstirpation av bråcksäck. .	2	—	—	
» » »	2	Radikalop.	2	—	—	
» » incarcerat.	6	Herniotomi + exstirpation av bråcksäck	6	—	—	
» » »	2	Herniotomi + radikalop. .	2	—	—	
» » recid. incar. .	1	Herniotomi + exstirpation av bråcksäck	1	—	—	
» » incipiens	2	Förstärkning av bräckport	2	—	—	
» umbilical.	6	Radikalop. med plastik	6	—	—	
» ventral in cicatric. .	1	Radikalop.	1	—	—	
XVIII.						
Abscess. ad anum	5	Incision	5	—	—	
Fistula ani	1	Excision + sutur	1	—	—	
Prolaps. recti	1	Op. enl. Ekehorn	1	—	—	
Polypus »	1	Exstirpation	1	—	—	
Atresia ani et recti	1	Perineotomi	—	—	1	82. Ileus.
Condylomata reg. anal. .	1	Exstirpation	1	—	—	
XIX.						
Fistula umbilical.	1	Excision av navel	1	—	—	
Lymphadenit. tbc. mesenter. c. adhesion. intestin.	1	Laparotomi + Lysis + Intestinoraphi + Enteroanastomos. + sutur	1	—	—	
Peritonit. ac. pneumococc. .	1	Laparotomi + sutur	1	—	—	Behandl. M & B 693.
Tumor oment. c. torsione ..	1	Laparotomi + exstirpation av tumor + sutur	1	—	—	
Tumor oment.	1	Laparotomi + exstirpation av tumor + Resectio col. transv. + Enteroanastomos. end to end + sutur	1	—	—	Samma pat.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cysta retroperitoneal.	1	Laparotomi + tömning av cysta + drän.	1	—	—	
XX.						
Hypernephroma	1	Nephrectomi	1	—	—	Alder 1½ år.
Adenosarcoma renis	1	»	1	—	—	
Ureterolithiasis	1	Ureterolithotomi	1	—	—	Alder 8 år.
XXIII.						
Phimosis	1	Vidgning	1	—	—	
»	4	Circumcisio	4	—	—	
XXIV.						
Retentio testis c. hernia ing. mob.	2	Exstirpation av bräcksäck + orchidopexi	2	—	—	
Retentio et atrophia testis. .	1	Ablatio	1	—	—	
Hydrocele communicans ...	1	Exstirpation	1	—	—	
Hydrocele testis	2	Exstirpation	2	—	—	
» funiculi	5	»	5	—	—	
XXVII.						
Syndactylia dig. man.	1	Plastik	1	—	—	
Luxatio coxæ cong.	1	Reposition + gips	1	—	—	
Pes equino-var. cong. bilat.	1	Kilformig tarsectomi båda sidor + gips	1	—	—	
» » paralyt. ..	1	Plantotomi + gips	1	—	—	
Pes equinus » ..	1	Öppen tenotomi enl. Bayer + gips	1	—	—	
Pares. plex. brachial. (Erb) c. contractura	1	Öppen tenotomi på subscapularis + sutur + fix. förb.	1	—	—	
Vuln. traumat. c. abscis. tend.	7	Excision + sen- o. hudsutur + fix. förb.	7	—	—	
Bursit. ac. præpatellar.	4	Incision + drän.	4	—	—	
Lymphadenit. ac. supp. inguinal.	6	» »	6	—	—	
Lymphadenit. tbc. inguinal.	1	Exstirpation + sutur	1	—	—	
Unguis incarnat.	2	Königs op.	2	—	—	
Fract. epiphyseolyt. humer. .	1	Blodig reposition + osteosyntes + sutur + fix. förb.	1	—	—	
Fractur. supracondyl. humer.	7	Blodig reposition + osteosyntes + sutur + fix. förb.	7	—	—	
Fractur. condyl. humer. ...	4	D:o	4	—	—	
» epicondyl. » ...	5	D:o	5	—	—	
» antibrachii	4	D:o	4	—	—	
» complicat. antibrachii	1	Excision + reposition + sutur + fix. förb.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fractur. complicat. anti-brachii	1	Excision + reposition + osteosyntes + sutur + fix. förb.	1	—	—	
Epifyseolys. capit. femor. . .	1	Osteosyntes med Smith-Pedersens spik	1	—	—	
Fractur. femor.	7	Trådsträck + senare gips ..	7	—	—	1 senare blodig reposition.
» »	1	Blodig reposition + osteosyntes + sutur + gips ..	1	—	—	
Curvatura femor. (osteopsathyros.)	1	Osteotomi + gips	1	—	—	
Fractur. complicat. anticur.	2	Excision + reposition + sutur + gips	2	—	—	
Status post fractur. femor. op.	1	Excision av fistel + extraktion av sekvestrar + sutur + gips	1	—	—	
Corpus alien. post fractur. op.	8	Extraktion	8	—	—	
Laceratio man. c. amputatio traum. pollic. et dig. II ..	1	Revision	1	—	—	
Laceratio et amputatio pollic.	1	Revision + brösthudplastik + senare plastik	1	—	—	
Amputatio traum. dig.	1	Revision + sutur	1	—	—	
Laceratio articul. talo-cru-ral. c. fractur. complic. fibul. et tali	1	Revision + kapsel- o. hudsutur	1	—	—	
Amputationsstump	1	Revision	1	—	—	
Osteomyelit. chron. clav. . .	1	Uppmejsling	1	—	—	
» » metacarpale	1	»	1	—	—	Samma pat.
Osteit. ac. dig. man.	1	Exstirpation av phalang ..	1	—	—	
Osteomyelit. ac. femor. c. abscess.	1	Incision + drän.	1	—	—	
Osteomyelit. chron. femor. . .	2	Uppmejsling	2	—	—	
D:o c. abscess.	1	Incision + uttvättning + sutur	1	—	—	
Osteomyelit. chron. femor. . .	1	Sequestrotomi + sutur	1	—	—	
» » tibiae ..	2	Uppmejsling	2	—	—	
» » » c. abscess.	1	Incision + uttorkning av abscess + sutur	1	—	—	
Osteit. chron. ped.	1	Uppmejsling	1	—	—	
» ac. dig. ped.	1	Exstirpation av ytterphal. . .	1	—	—	
Arthrit. chron. gen.	1	Arthrotomi + sutur	—	1	—	
Vulnus incis. c. abscis. N. ulnar. et tend.	1	Nerv-, sen- o. hudsutur + gips	1	—	—	
Exostosis	3	Avmejsling	3	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XXVIII.						
Vulnus contus.	11	Excision + sutur	11	—	—	
» incis.	6	» »	6	—	—	
Corpus alien.	3	Extraktion	3	—	—	
Furunculus, abscess, phlegmone, panaritium	48	Incision + drän.	48	—	—	
Lipoma	1	Exstirpation	1	—	—	
Hämangioma	1	»	1	—	—	
Cavernoma	1	»	1	—	—	
Neurinoma	1	»	1	—	—	
Lymphosarcoma	1	Provexstirpation	—	1	—	
XXIX.						
Anæmia	10	Blodtransfusion	—	—	—	
Septichæmia	1	»	—	—	—	
Pneumonia	1	»	—	—	—	
Empyema pleur.	1	»	—	—	—	
Peritonit. pneumococc.	1	»	—	—	—	
Combustio	1	»	—	—	—	

Å kirurgiska avdelningen hava under år 1939 utförts 868 operationer, anlagts 81 gipsförband och tagits 16 gipsavgjutningar för bandage.

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus *kirurgiska* avdelning för år 1939
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Chalazion	2	Incision.
Otit. med. ac.	206	Paracentes.
» externa	2	Incision.
Epistaxis	8	Etsning.
Sinusitis maxillaris	3	Käkspolning.
Caries dentis	160	Tandextraktion.
Tonsillit. chron. + Veg. ad.	54	Tonsillect. bil. + Abrasio.
Veg. ad.	47	Abrasio.
Angina phlegmonosa	2	Enucleatio tonsillæ.
Anchyloglossum	7	Klipp.
Cysta labii oris	3	Exstirpation.
Lymphadenitis colli. tbc. c. abscess ..	3	Incision.
Mastitis	2	»
Grauloma umbil.	19	Exstirpation.
Polypus recti	2	»
Contractura ani	1	Dilatation.
Phimosi s	33	»
Balanit.	19	»
Hydrocele testis	5	Punktion.
Pes. equino-var. cong. bilat.	3	Gips.
Ruptura tend. ext. man.	6	Fix. förband.
Fractur. clavicul.	25	»
» supracondyl. humer.	21	Reposition + fix. förband.
» humer.	6	» + »
» olecrani	3	» + »
» radii	69	» + gipsskena.
» ulnæ	7	» + »
Fractura antibrach.	21	» + »
» phal. dig.	18	» + fix. förband.
» metacarp.	12	» + »
» tibiæ	11	» + gipsskena.
» fibula	1	» + »
» anticurur.	11	» + »
» os metatarsal.	8	» + »
Luxatio cubiti	4	» + fix. förband.
Subluxatio radii	26	»
Distorsio	54	Halvgips.
Bursit. præpat.	1	Incision.
Hæmarthros. gen.	5	Punktion + halvgips.
Synovit. exsudat. gen.	5	» + »
Hæmatoma	3	»
Subungualt hæmatom	6	Trepanation.
Paronychia	17	Evulsio unguis.
Panaritium	18	Incision.
Ganglion	15	Exstirpation.
Unguis incarnatus	9	Op. enl. König.
Vulnus incis.	52	Sutur.
» contus	105	»
» lacerat.	21	»
» infect.	18	Revision.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Corpus alien.	23	Extraction.
Abscessus	50	Incision.
Furunculus	19	»
Carbunculus	5	»
Clavus	4	Utskrapning.
Verruca	67	»
Atheroma	4	Exstirpation.
Fibroma	3	»
Hæmangioma	2	»
Nævus	1	Paquelin.
Keloid	1	Excision.
Cysta dermoid.	6	Exstirpation.

Kirurgiska polikliniken har under år 1939 besökts av 3,413 patienter, av vilka cirka en fjärdedel intagits.

	Intagna			Skadans påföljd			
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men	
II. Skadans tillkomstsätt.							
<i>Olycksfall.</i>							
Vid hanterande av yxa, såg	1	—	1	—	—	1	
» » » kniv, sax, nål etc.	1	—	1	—	—	1	
» » » lie, skära, tjuga etc.	1	—	1	—	—	1	
Genom ras, nedfallande föremål.....	2	—	2	—	—	2	
» fall från höjd (stege, trappa etc.).....	35	22	57	—	1	56	
» halkning, omkullfallande	33	23	56	—	1	55	
» stöt, slag och bett av djur.....	1	—	1	—	—	1	
» inträngande föremål såsom träflisor, glas-skärvor, spikar m. m.	17	4	21	—	—	21	
» hett vatten, ånga	8	3	11	—	—	11	
» sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen	4	—	4	—	1	3	
» skjutvapen	1	—	1	—	—	1	
» transmissioner	1	—	1	—	—	1	
» eld	2	3	5	—	—	5	
» borstmaskin	1	—	1	—	1	—	
» köttkvarn	1	—	1	—	—	1	
» smält eller het metall, glas etc.	—	1	1	—	—	1	
» syror, alkalier	—	1	1	—	1	—	
Vid idrott, sport	gymnastik	5	1	6	—	—	6
	badning	3	—	3	—	1	2
	skidåkning, kälkåkning ...	2	3	5	—	—	5
	skridskoåkning, -segling ...	3	—	3	—	—	3
	annan idrott	3	—	3	—	—	3
I följd av sjukdom (epilepsi)	20	9	29	—	1	28	
Vid trafik	7	—	7	—	1	6	
Vid trafik	64	28	92	1	—	91	
Nedsvält föremål	3	1	4	—	—	4	
Summa för grupp II	220	98	318	1	8	309	

Uppgifter från Göteborgs barnsjukhus *kirurgiska* avdelning för år 1939 angående samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Behandlade			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	26	18	44	—	—	44
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>).....	49	25	74	—	—	74
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	3	—	3	—	—	3
Benbrott: Armens o. skulder- gördelns ben ..... } <i>Fractura simplex</i> ...	18	5	23	—	—	23
Benets o. bäcken- gördelns ben ..... } <i>Fractura simplex</i> ...	14	5	19	—	—	19
gördelns ben ..... } <i>Fractura complicata</i>	1	1	2	—	—	2
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>).....	21	15	36	—	—	36
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	2	—	2	—	—	2
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	9	2	11	—	—	11
» » » » med skada å hjärnan	1	1	2	1	1	—
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	1	—	1	—	—	1
Skada å njure, urinblåsa, urinrör	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	146	72	218	1	1	216

II. Skadans tillkomstsätt.

(»Subjekt» vid skadan)	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång (»Objekt»)												Skadans påföljd				
	Järnvägs- vagn		Spår- vagn		Auto- mobil		Motor- cykel		Velo- ciped		Andra färdmedel		Fot- gångare		döden	kvar- stående men	över- gående men
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			
a) Kollisioner																	
Spårvagn.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	3
Automobil	—	—	—	—	2	2	1	—	11	1	—	—	37	15	—	1	68
Motorcykel	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	12	7	1	—	21
Velociped	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	17	15	—	—	35
b) Andra orsaker																	
Kullkörning	—	—	—	—	1	—	—	—	53	17	—	—	—	—	—	—	71
Fall från färdmedlet	—	—	—	3	1	2	1	—	4	7	—	—	—	—	—	—	18
Summa trafikolycksfall	—	—	—	3	4	4	2	—	74	27	—	1	66	37	1	1	216

Uppgifter från Göteborgs barnsjukhus *kirurgiska* avdelning för år 1939
angående samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade
trafikolycksfall med hänsyn till skadans natur,
tillkomstsätt och påföljd.

Skadans natur	Skadans tillkomstsätt										Skadans påföljd		
	Skador å personer, som färdats med något av nedannämnda färdmedel eller under gång										döden	kvarstående men	övergående men
	spårvagn	personautomobil	omnibus	lastautomobil	motorcykel	lättviktsmotorcykel	motorcykel	trampcykel	andra färdmedel	folgångare			
Kontusion (<i>Contusio</i>)	—	2	—	—	—	—	21	1	27	51	—	—	51
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	1	3	—	—	1	—	47	—	33	85	—	—	85
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	—	—	—	—	—	—	3	—	1	4	—	—	4
Benbrott	—	1	—	—	—	—	16	—	14	31	—	—	31
armens och skulder- gördelns ben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
benets och bäcken- gördelns ben	—	—	—	—	—	—	6	—	15	21	—	—	21
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	1	—	2	1	1	—	8	—	23	36	—	—	36
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fract. baseos cranii</i>)	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	2
Andra brott å huvudets ben (enkla o. kompl.) ...	—	—	1	—	—	—	4	—	6	11	—	—	11
» » » » » med skada å hjärnan	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1	1	—
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1
Skada å njure, urinblåsa, urinrör	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1
Summa	2	6	3	1	2	110	1	122	247	1	1	245	

Årsrapport från röntgenavdelningen vid Göteborgs barnsjukhus
för år 1939.

Diagnostik.

Antal undersökta patienter	4.631
fördelade å olika organsystem på följande sätt:	
I. Skelettsystemet (inkl. mjukdelar)	2.368
II. Respirationsorganen	1.865
III. Cirkulationsorganen	117
IV. Digestionsorganen	240
V. Urinvägarna (urografier)	41
VI. Nervsystemet	0
	Summa 4.631
Antal diarieförda radiogram	7.645

Holtermanska sjukhuset.

Uppgift från Holtermanska sjukhuset för år 1939 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel.</i>					
	Phimosi congenita	3	—	—	—
<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>					
	Senilitas	1	—	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Abscessus, lymphadenit. phlegmone	13	2	—	—
22	Erysipelas	9	13	—	1*
23	Scarlatina	1	—	—	—
24	Diphtheria	—	4	—	—
26	Rubeola	1	—	—	—
29	Influenza	4	10	—	—
31	Varicellæ	1	—	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	12	4	—	—
	» pulmonum	3	2	—	—
	» lymphoglandularum	2	—	—	—
	» cutis	4	4	—	—
	» Lupus vulgaris	4	1	—	—
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—
	» acquisita	46	11	—	—
	» därav primaria	28	4	—	—
45	Ulcus molle	19	—	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	87	28	—	—
	» Urethritis gonorrhœica acuta	81	17	—	—
	» » chronica	6	11	—	—
	Cystopyelitis gonorrhœica	1	1	—	—
	» Epididymitis	28	—	—	—
	» Prostatitis	13	—	—	—
	» Strictura urethræ gonorrhœica	1	—	—	—
	» Kolpitis, Vulvitis	—	2	—	—
	» Bartholinitis	—	1	—	—
	» Cervicitis	—	12	—	—
	» Proctitis	—	8	—	—
	» Salpingitis	—	11	—	—
	» Peritonitis	—	1	—	—
	» Conjunctivitis	—	1	—	—
	» Arthritis, tendovaginitis gonorrhœica	10	1	—	—
	» Folliculitis	6	—	—	—
	» Periurethral infiltration	1	—	—	—
51	Malaria (terapi)	7	1	—	1
	Lymfogramuloma inguinale	6	—	—	—
	Oxyuris	1	—	—	—

*) död i bronchopneum.

		Sjukdom		Intagna		Döda		
				m.	kv.	m.	kv.	
		Pediculosis pubis	9	2	—	—		
		» capill.....	1	6	—	—		
		<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>						
68		Diabetes mellitus	3	3	—	—		
69		Adipositas universalis	—	1	—	—		
		<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>						
71		Alcoholismus chronicus	3	—	—	—		
		<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>						
82		Hæmorrhagia cerebri	1	—	—	—		
		Lues cerebrospinalis.....	10	3	—	—		
89		Tabes dorsalis	1	1	—	—		
98		Epilepsia	1	1	—	—		
100		Neurasthenia	1	—	—	—		
		Commotio cerebri.....	1	—	—	—		
		<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>						
102—	}	Schizophrenia	1	1	—	—		
110		Psychosis	1	1	—	—		
		<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>						
113		Vitium organicum cordis	—	1	—	—		
»		Myocarditis chronica, Cardiosclerosis	3	1	—	—		
115		Arteriosclerosis	2	—	—	—		
		Incomp. cordis	1	—	—	—		
116		Phlebitis	1	4	—	—		
118		Varix	4	1	—	—		
119		Embolia	—	1	—	—		
120		Hypertonia	4	4	—	—		
		<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>						
121—	}	Sinusit. maxill.	1	—	—	—		
124		Bronchitis acuta	—	2	—	—		
128		» chron.	1	—	—	—		
129		Asthma bronchiale	5	—	—	—		
131		Bronchopneumonia	2	3	—	—		
134								
		<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>						
143		Stomatitis acuta	1	—	—	—		
144		Angina tonsillaris, pharyngitis acuta	4	3	—	—		
145		Peritonsillitis acuta	—	1	—	—		
153		Enterocolitis acuta	2	—	—	—		
163		Hepatitis acuta	1	—	—	—		
		<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>						
175		Cystopyelitis	1	—	—	—		

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XIV. <i>Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
	Ulcus penis	1	—	—	—
187	Epididymit. non. gon.....	1	—	—	—
188	Phimosis inflam.	1	—	—	—
*	Paraphimosis	2	—	—	—
	Balanitis	5	—	—	—
	Condyloma acuminatum	4	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
	Pruritus et craurosis vulvæ	—	3	—	—
192	Vulvovaginitis non. gon.....	—	1	—	—
194	Salpingo-oophoritis.	—	1	—	—
201	Trichomonaskolpit.	—	1	—	—
	Herpes genit.....	—	1	—	—
	Condyloma acuminatum	—	2	—	—
	Ulcera vulvæ.....	—	1	—	—
XV. <i>Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
203	Tendovaginitis	—	1	—	—
205	Arthritis	—	2	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	—	2	—	—
214	Rachitis	2	1	—	—
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme	4	2	—	1
	* nodosum	—	1	—	—
218	Urticaria, strophulus.....	2	3	—	—
220	Pemphigus	1	3	—	2 ¹⁾
	Dermatitis herpetiformis	2	—	—	—
221	Zoster	1	—	—	—
222	Eczema	126	67	1 ²⁾	1
	Dermatit. acuta (totalant.)	46	22	1 ³⁾	—
	därav med känd genes (vismut eller salvarsan 6)	18	4	—	1 ⁴⁾
	Lichen simplex chron. et Prurigo Besnier	11	3	—	—
	* ruber planus	1	3	—	—
	* acuminatus	—	1	—	—
	Exanthema medicamentalis	3	2	—	—
223	Psoriasis	23	11	—	—
227	Ulcus, eczema, ulcus et eczema varicos. anticrur.	24	41	—	2 ⁵⁾
228	Impetigo	69	50	—	—
229	Ance	2	3	—	—
231	Furunculosis	9	1	—	—

¹⁾ 1 död i cardioscleros + bronchopn.

²⁾ Död i influenza + bronchopn.

³⁾ Död i dermatit. universal. + Bronchopn. + enterocolit.ac.

⁴⁾ Död i salvarsandermatit.

⁵⁾ Död i hæmorrhagia cerebri.

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
232	Carbunculus	1	—	—	—
	Pityriasis rosea	—	1	—	—
	Atrophia cutis ex. rtg.	1	—	—	—
	Bromoderma	—	1	—	—
	Vulnus infect.	1	—	—	—
	Mycosis fungoides	1	—	—	—
	Pyodermia	6	3	—	—
	Prurigo	6	—	—	—
	Seborrhœa	2	—	—	—
234	Trichophytia (incl. ecxema. mycot.)	4	3	—	—
236	Scabies	323	230	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis med. ac.	1	3	—	—
	» med chron.	1	1	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar</i>					
258	Conjunctivitis.....	—	2	—	—
261	Dacryocystitis cat.	—	1	—	—

Uppgift från Holtermanska sjukhusets ljusavdelning.

Polikliniskt behandlade sjukdomsfall år 1939.

Diagnos	m.	kv.	S:a
<i>Tuberculos.</i>			
Lupus vulgaris	9	19	28
Tbc. cutis	8	18	26
> lymphoglandularum	—	1	1
> articulatorum	1	—	1
> pulmonum	2	—	2
<i>Hudsjukdomar.</i>			
Eczema	12	6	18
Dermatitis æstival.	1	3	4
Lichen simplex chron.	2	2	4
> ruber planus	5	4	9
Psoriasis	14	12	26
Granuloma annulare	—	1	1
Lupus erythematodes	3	14	17
Acne vulgaris	5	13	18
> rosacea	1	2	3
Verruca, clavus	6	8	14
Nævus	3	9	12
Alopecia areata	6	5	11
Perniones	—	3	3
Leukoplakia	3	—	3
Mycosis fungoides	1	—	1
<i>Diverse sjukdomar.</i>			
Rheumatismus musculorum et art.	5	37	42
Bronchit, m. m.	3	2	5

Av lupusfallen hava 18 vårdats på statens bekostnad; därav en nyttkommen och 3 hava anmälts som avslutade.

Sammanlagda antalet Finsenbehandlingar, lokala och allmänna, utgör 4.681 seancer. Av dessa hava 2.880 betalats av staten (2.270 lok.-beh. och 610 allm.-beh.), 1.184 hava givits åt sjukhuspatienter (952 lok.-beh. och 232 allm.-beh.), 210 till patienter med medellöshetsintyg och för 416 (136 lok.-beh. och 280 allm.-beh.) ha avgift erlagts.

Kvartljusbehandlingen har givits i ett antal av 5.261 seancer, därav till sjukhuspatienter 2.526, till betalande poliklinikpatienter 2.532 och till medellösa 203.

Röntgenbehandling har givits i sammanlagt 146 enkeldoser. Diatermi-behandling har givits i ett antal av 292 seancer.

Uppgift angående besöksfrekvensen å Holtermanska sjukhusets poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsam skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsam skede, hudsjukdomar o. s. v.
<i>Antal under året undersökta eller behandlade patienter.</i>		
a) manliga	802	1.678
därav nytillkomna under året	668	1.502
b) kvinnliga	250	1.148
därav nytillkomna under året	168	1.040
<i>Antal under året vid polikliniken avlagda besök.</i>		
a) manliga	7.249	5.734
medeltal per mottagning	17.9	14.2
b) kvinnliga	3.352	3.483
medeltal per mottagning	8.3	8.6

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1939 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>					
6	Marasmus senilis	1	—	—	—
7	Gangræna senilis	2	—	—	—
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus	—	26	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	2	—	—
11	Hyperemesis gravidarum	—	3	—	—
	Graviditas	—	5	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone ...	5	6	—	1
22	Erysipelas	2	3	—	—
23	Scarlatina	1	—	—	—
29	Influenza epidemica	8	9	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	8	6	—	(1)
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	4	3	—	—
	» cerebri. Meningitis tuberc.	1	1	—	1
	» ossium et articularum	1	—	—	—
	» lymphoglandularum	1	—	—	—
	» renum	—	1	—	—
	» urogenitalis	1	1	—	—
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—
	» acquisita	4	—	—	—
46	Gonorrhæa (<i>samtliga fall</i>)	1	2	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	1	—	—
	Endomithritis, Salpingitis gonorrhœica	—	1	—	—
54	Ascaris	1	—	—	—
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus	—	4	—	—
57	Febris. Febricula	2	4	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	3	2	—	—
59	» perniciosa progressiva	2	2	—	—
63	Plethora vera. Polycythæmia	2	—	—	—
66	Agranulocytosis	1	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningsjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	9	7	—	—
69	Adipositas universalis	1	3	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
71	Alcoholismus chronicus	3	—	—	—
72	Nicotinismus »	1	—	—	—
73	Morphinismus »	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri	9	4	3	2
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	2	1	1	—
94	Neuritis Neuralgia Ischiad.	7	3	—	—
	» » Occipital.	—	1	—	—
	» » intercost.	1	—	—	—
	Tetania	—	1	—	—
98	Epilepsia	5	1	—	—
99	Hysteria	—	2	—	—
100	Neurasthenia	4	8	—	—
101	Neurosis climacteric.	—	2	—	—
	Morbus Meunièri	—	2	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102-1	Psychosis mano-depressiv.	—	1	—	—
110	Dementia præsenil.	2	3	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
112	Endocarditis acuta	—	1	—	—
112	Myocarditis acuta	—	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	5	6	2	1
113	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	17	9	—	2
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	6	6	2	1
116	Phlebitis	6	16	—	—
118	Varix	10	7	—	—
119	Thrombosis. Embolia	4	7	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121-1	Rhinitis chron.	—	1	—	—
124					
125-1	Sinusit. »	—	1	—	—
127					
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	4	6	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.	3	6	—	—
130	Bronchiectasia	—	1	—	—
131	Asthma bronchiale	1	6	—	—
132	Hæmorrhagia pulmonum	1	—	—	—
133	Oedema pulmonum	2	—	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	10	2	1	—
134	Bronchopneumonia acuta	11	5	1	1
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	2	3	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	6	5	—	—
145	Peritonsillitis acuta	2	2	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	3	4	—	—
149	Sialolithiasis	—	1	—	—
153	Gastritis acuta	6	2	—	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	15	3	—	—
154	Gastritis chronica	10	2	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	40	22	2	—
158	Entero-colitis chronica	6	13	—	—
159	Appendicitis	63	95	3	—

	Sjukdom	Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	2	2	—	1	
161	Hernia	52	14	—	—	
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	2	2	—	—	
166	Cholecystitis. Cholangitis	5	21	—	—	
167	Cholelithiasis	4	29	1	1	
168	Icterus. Icterus catarrhalis	—	5	—	—	
169	Pancreatitis acuta	—	1	—	1	
171	Peritonitis acuta	7	2	—	—	
172	Obstipatio	3	4	—	—	
	Contractura ani. Fistula ani. Tumores hæmorr.	34	14	—	—	
	<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	8	2	—	—	
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	2	3	—	—	
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	9	18	—	—	
176	Pyonephrosis	1	—	—	—	
177	Nephrolithiasis	17	10	1	—	
178	Hydronephrosis	2	1	—	—	
183	Strictura urethræ	7	—	—	—	
184	Ren arcuatus	1	—	—	—	
	<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
	A. Manliga könsorganen.					
185	Hypertrophia prostatæ	21	—	1	—	
186	Prostatitis. Abscessus prostatæ	1	—	—	—	
187	Orchitis. Epididymitis	6	—	—	—	
189	Hydrocele testis	2	—	—	—	
	Varicocele testis	3	—	—	—	
	B. Kvinnliga könsorganen.					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	1	—	—	
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	14	—	—	
195	Salpinx torquat	—	2	—	—	
196	Amennorrhæa. Dysmenorrhæa. Menorrhagia	—	9	—	—	
199	Mastitis	—	2	—	—	
	Polypus uteri	—	3	—	—	
201	Bartholinitis	—	4	—	—	
	<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	5	1	—	—	
203	Tendovaginitis	2	2	—	—	
204	Bursitis. Hygroma	4	2	—	—	
205	Synovitis. Arthritis	5	2	—	—	
206	Polyarthritis rheumatica acuta	7	3	—	—	
207	Polyarthritis rheumatica chronica	2	5	—	—	
208	Arthritis deformans	10	3	—	—	
209	Anchylosis	1	—	—	—	
210	Pseudarthrosis	—	1	—	—	
211	Corpus liberum in articulo	—	1	—	—	

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
212	Pes planus	1	1	—	—
	Hallux valgus	—	2	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	4	2	—	—
	Contractura Dupuytren.	2	1	—	—
216	Osteoporosis	—	1	—	—
	Ganglion	1	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	1	2	—	—
221	Zoster	3	—	—	—
222	Eczema	3	3	—	—
	Erythema induratum.....	—	1	—	—
225	Hidradenitis	—	1	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	4	12	—	—
228	Impetigo	1	1	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	1	2	—	—
232	Carbunculus	4	2	—	—
233	Gangræna	2	1	—	—
236	Scabies	—	2	—	—
	Clavus	4	4	—	—
	Atheroma	2	1	—	—
	Unguis incarnat.	1	—	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	1	—	—	—
272	Scleritis, sclerokeratitis	—	1	—	—
300	Xanthelasma	—	1	—	—
	Chalazion	—	1	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>					
302	Lipoma	—	1	—	—
306	Angioma	—	1	—	—
307	Myoma	—	6	—	—
311	Myelocytoma	—	1	—	1
314	Adenoma. Kystadenoma	1	6	—	—
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	17	22	5	6
	» ventriculi	5	4	1	3
	» intestinci.....	6	2	1	1
	» genitalium	3	7	2	2
	» mammae	—	9	—	—
	» pulmon.	1	—	—	—
	» pancreat., hepat.	2	—	1	—
318	Blastoma teratoides	1	3	—	—
319	Cysta mandibulæ	—	1	—	—
	Endometriosis	—	2	—	—
	Hypernephroma.....	—	1	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
322	Myxoedema. Cachexia thyreopriva Hypothyreosis	—	1	—	—
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	1	2	1	—
326	Strumitis	—	1	—	—

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus, för år 1939, angående
å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

	Dödsorsak	Antal	
		m.	kv.
A. Nati vivi.			
<i>III. Morbi infectionis.</i>			
1220	Septichæmia, Pyoseptichæmia	—	1
1410	Tuberculosis meningum, cerebri	—	1
<i>V. Morbi nutritionis et secretionis internæ.</i>			
2390	Morbus Basedowii	1	—
<i>VI. Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum.</i>			
2600	Hæmorrhagia cerebri. Hæmorrhagia meningum	3	2
2660	Alii morbi systematis nervosi. Encephalitis	1	—
<i>VII. Morbi organorum circulationis.</i>			
3020	Endocarditis chronica	2	1
3030	Myocarditis chronica	—	2
3040	Arteriosclerosis	2	1
<i>VIII. Morbi organorum respirationis.</i>			
3520	Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	1	1
3530	Pneumonia acuta lobaris	1	—
<i>IX. Morbi organorum digestionis.</i>			
4010	Ulcus duodeni	2	—
4040	Appendicitis	3	—
4060	Ileus	—	1
4090	Morbi viarum biliarum cum calculis	1	1
4100	Morbi pancreatis	—	1
<i>X. Morbi organorum uropoëticorum.</i>			
5020	Lithiasis renis et vesicæ	1	—
<i>XI. Morbi organorum genitalium.</i>			
5210	Hypertrophia prostatæ	1	—
<i>XV. Tumores.</i>			
7010	Carcinoma ventriculi	1	3
7020	» intestini	1	1
7030	» uteri et ovariorum	—	2
7090	» pancreatis	1	—
7090	» prostatæ	2	—
7600	Melanosarcoma	—	1
<i>XVII. Mors violenta, non naturalis. Casus mortiferi.</i>			
8570	Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	8	1
<i>Suicidium.</i>			
8790	Alii modi suicidii (lysgas)	1	—

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1939 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	dead	
		I.				
Vulnus contus. capill.	10	Suturer	9	—	1	586. Rupt. pulm. etc.
Fractura complic. tec. cranii	2	Upplyftning av benfragment, sutur	1	—	1	732. Multipla fracturer, rupt. hepat.
		II.				
Chalazion	1	Exstirpation	1	—	—	
Xantelasma	2	»	2	—	—	
		V.				
Vulnus contus. faciei	3	Sutur	3	—	—	
Peritonsillit. ac.	4	Incision, debridering	4	—	—	
Furunculus labii oris	1	Diatermiincision	1	—	—	
Periostit. alevolar.	4	Incision	4	—	—	
Sialo-lithiasis	1	Debridering av spottgång, extraktion	1	—	—	
Tonsillit. chron. vel hypertrophia tonsill.	6	Dubbelsidig tonsillectomi ..	6	—	—	
Tumor terat. parotis	1	Exstirpation	1	—	—	
Fractura complic. mandibulæ	1	Osteosyntes, suturer	1	—	—	
		VI.				
Abscessus colli	2	Incision	2	—	—	
Carbunculus nuchæ	2	Incision-excision	2	—	—	
		VII.				
Struma adenomatosa	1	Resektion	1	—	—	
» Basedowii	2	Subtotal strumectomi	1	—	1	598. Thymus persist. permagn.
		VIII.				
Pleurit. exsudativ.	5	Thoracocentes	5	—	—	
		IX.				
Adeno-fibroma mammæ ...	2	Exstirpation	2	—	—	
Ca. mammæ	7	S. k. radikalop. med utrymning av axillen	7	—	—	
Vulnus op. post ca. mam. ..	1	Sek.-sutureplastik	1	—	—	
Suspicio metastat. post ca. mammæ op.	1	Exstirpation	1	—	—	
Mastitis ac.	2	Incision, ev. upprepad	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XI.						
Cholelithiasis	5	Cholecystectomi, p. p. s. ..	5	—	—	
»	1	» , drainrör ..	1	—	—	
Cholelith. c. cholecystit. ac.	2	» , » ..	2	—	—	
» » » chron.	1	» , » ..	1	—	—	
Cholelith. et choledocholith. c. cholecystit. chron.	2	» , choledochus-sondering med stenextraktion, drainage	2	—	—	
Cholelithiasis c. choledocholithiasis et cholangit. ac. grav.	1	D:o	—	—	1	706.
Hepatit. ac. c. icter. grav. ...	1	Laparot. explorat.	1	—	—	
Cirrhos. hepat. luet c. ascitid.	1	Upprepad laparocentes	1	—	—	
Ca. hepatis	1	Lap. explorat., provexstirp.	—	1	—	
XII.						
Pancreatit. ac.	1	Laparotomi, drainage	—	—	1	98.
Ca. pancreat. c. metastat. multif. adbomin. et ileo ..	1	Laparotomia explorat.	—	—	1	1013.
XIV.						
Ulcus ventriculi perf.	2	Raphia, fistel	1	—	1	223.
» » vel duodeni	3	Resection ad mod. Billroth I.	3	—	—	
Ulcus ventriculi penetr. in pancreat.	1	D:o	—	—	1	803.
Gastrit. acid. gravis c. perigastrit. (ostillbara kräkningar)	1	Ventrikelresektion Billroth I	1	—	—	
Ulcus duodeni	1	Billroth II (Rissler)	1	—	—	
» juxtra pyloric.	5	G. E. R. P. + E. A.	5	—	—	
» pept. jejuni post resect. Billroth II infiltr. coli transv.	1	Ny resektion, slutning av g. e. och g. e. a. a. + e. a.	1	—	—	
Ca. ventriculi	2	Billroth II (Rissler)	2	—	—	
» » inexistirp. ..	4	Laparotomia explorat.	—	4	—	
XV.						
Ileus strangulat. ex diverticulit. Meckelii (+ diabetes mellit.)	1	Lösning, extirpation	—	—	1	124.
Torsio et gangræna oment. maj. partial.	1	Laparotomi, omentresektion	1	—	—	
Ca. cæci	1	Resectio ileo-cæcal.	1	—	—	
Ca. flex. sigmoid. inexistirpabil. perf. c. ileo et peritonit.	1	Cæcalfistel, drainage	—	—	1	587.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XVI.						
Appendicit. ac. catarrhal.	38	Appendectomi, p. p. s.	38	—	—	
Appendicit. ac. gangr. vel phlegmonosa	61	» »	61	—	—	
Appendicit. ac. gangrænos. c. peritonit. suppur. diff.	3	» »	3	—	—	
D:o	2	Appendectomi, drainage	2	—	—	
D:o (+ Obesitas graviss. et myocardit.)	1	» »	—	—	1	1083.
Appendicit. ac. gangr. c. abscessu	5	» »	4	—	1	922. Ileus, perit.
D:o	3	Laparotomi, drainage	3	—	—	
Appendicit. ac. c. perit. diffus. operat. c. phlegm. permagn. multiform. et septicæmia	1	Breda incisioner	—	—	1	954. Op. före inkomsten under svåra förh. (till sjöss).
Appendicit. chron. vel recidiv.	21	Appendectomi, p. p. s.	21	—	—	
Appendix	11	» en passant vid annan sjukdom	11	—	—	
XVII.						
Hernia inguinal.	39	Radikaloperation	39	—	—	
» » recid.	3	»	3	—	—	
» » incarc.	2	»	2	—	—	
D:o + Epididymit. ac. sept.	1	» + Ablatio testis	1	—	—	
Hernia crural.	5	Radikalop.	5	—	—	
» » incarc.	1	»	1	—	—	
» umbilical.	1	»	1	—	—	
» linea alba	2	»	2	—	—	
» ventral. in cicatrice	5	»	5	—	—	
XVIII.						
Abscessus ad anum	3	Incision, tamp.	3	—	—	
» periproctal.	1	» »	1	—	—	
Contractura ani	17	Dilatation forcée	17	—	—	
» » + Tumores hæmorrhoidal.	6	» » + exstirpation	6	—	—	
Tumores hæmorrhoidal.	1	Exstirpation	1	—	—	
Fistula ani	9	Klyvning	9	—	—	
Ca. ani	1	Provexstirpation	—	1	—	För senare radiumbehandl.
Ca. recti inextirpabil.	3	Anus præternatural.	2	—	1	859.
Ca. recti	1	Anus præter. och op. i séanser med radikalt avlägsnande av rectum och colon pelvin. jämte uterus, adnexer och delar av bakre vaginalväggen	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XIX.						
Tumor (endometriosis) umbilical.	1	Exstirpation	1	—	—	
XX.						
Ren arcuatus c. hydronephros. intermitt.	1	Klyvning av hästskonjura, tillrättaläggning av uretär	1	—	—	
Pyonephrosis	1	Exstirpation av säcknjure..	1	—	—	
Uretero-lithiasis	2	Uretero-lithotomi	2	—	—	
XXI.						
Lithiasis vesic. urinar.	1	Litho-trypsi	1	—	—	
Hæmatoma permagn. prævesical.	1	Laparatomia explorat., drain	—	—	1	1131. Peritonit.
XXII.						
Hypertrophia prostatae	11	Dubbelsidig vasetomi	11	—	—	
» »	3	Transvesical prostatectomi	3	—	—	
» »	8	Prævesical »	7	—	1	729. Pyelonephrit.
XXIII.						
Strictura uretræ	1	Sectio alta, retrograd sondering	1	—	—	
XXIV.						
Hydrocele testis	2	Exstirpation	2	—	—	
Varicocele testis	3	Partiell exstirpation, uppsynning	3	—	—	
Epididymit. tbc.	1	Ablatio testis	1	—	—	
XXV.						
Bartholinit. ac.	3	Incision	3	—	—	
Metrorrhagia	8	Abrasio probatoria	8	—	—	
Cysta ovarii	3	Exstirpation (ev. dubbelsidig)	3	—	—	
Dysmenorrhæa	1	Dilatation, tamponad	1	—	—	
Polypus uteri	3	Evulsio vel abrasio	3	—	—	
Abortus incomplet.	24	Instrumentell utrymning ..	24	—	—	
» provocat.	1	Indicatio medical.	1	—	—	
Graviditas extrauterina ...	2	Salpingo-oophorectomi	2	—	—	
Salpingo-oophorit. recid. ...	3	Dubbelsidig salpingectomi under medtagande av ena ovariet	3	—	—	
Torsio et gangræna ovarii et hydrosalping.	2	Adnexexstirpation	2	—	—	
Myomata uteri	3	Supravaginal uterusamputation	3	—	—	
» » subseros. ...	2	Exstirpation	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	olörlädd	dd	
Kystoma malignum ovarii per magn. (+ Diabetes mellit.)	1	"Laparocentes"	1	—	—	
Ca. ovarii	2	Exstirpation	2	—	—	
Ca. ovarii recidiv. infiltr. coli flex. sigmoid.	1	Exstirpation av ca-massor, framläggning av colon ..	—	—	1	401.
Tumor orific. uretræ et vulvæ (Endometriosis)	1	Exstirpation	1	—	—	
		XXVI.				
Cysta dermoid. sacral.	2	Exstirpation	2	—	—	
		XXVII.				
Fractura dig. man. c. defect. phalang. II	1	Fri bentransplantation	1	—	—	
Fract. dig. man. complic.	1	1) lambåplastik, 2) bentransplantation	1	—	—	
Fractura radii	2	Reposition, gips	2	—	—	
» »	1	Blodig reposition, osteosyntes med metalltråd, gips..	1	—	—	
» olecranii	1	D:o	1	—	—	
» humeri	2	Spiksträck i olecranon	2	—	—	
» colli chirurg. humeri	1	Reposition i narkos, fix. fb.	1	—	—	
Fractura colli femoris	3	Spiksträck	3	—	—	
Fractura femoris in osteomyelit. chron. c. hæmorrhagia gravis	1	1) sträckbehandling, blodtransfusioner, 2) amputatio crur.	1	—	—	
Pseudartros femoris	1	Revision, fri bentransplantation	1	—	—	
Fractura anticrur.	5	Spiksträck, gips	5	—	—	
Amputatio traumat. anticrur.	2	Reamputation	1	—	1	147. Multipla skador.
Fractura bimalleolar. et proc. post. tibiæ	1	Spiksträck genom tibiafragment	1	—	—	
Fractura calcanei	1	Blodig reposition, metalltråd	1	—	—	
Abscisio tendin. dig. man.	1	Sensutur	1	—	—	
» » achill.	1	»	1	—	—	
Hæmarthrosis gen.	1	Upprepad punktion	1	—	—	
Luxatio menisc. gen. vel læsio menisc.	2	Exstirpation av menisk	2	—	—	
Luxatio coxæ	1	Reposition i narkos	1	—	—	
Panaritium	2	Incision	2	—	—	
Tendovaginit. man.	4	Incision-tendovaginitop.	4	—	—	
Bursit. præpatellar.	3	Exstirpation	3	—	—	
» olecranii	1	»	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Synovit. exsudat. genu	4	Punktion, ev. upprepad	4	—	—	
Clavus	6	Exstirpation, avmejsling, ev. exartikulation	6	—	—	
Unguis incarnat.	1	Königs op.	1	—	—	
Varices crur. et anticrur. . . .	22	Hög underbindning, exstirpat., ev. dessutom glycosinjektion	22	—	—	
Ulcus anticrur.	1	1) excision, 2) lambåplastik	1	—	—	
Contractura Dupuytren	2	Exstirpation av palmaraponeuros	2	—	—	
» digitor. ped.	1	Tenotomier	1	—	—	
» dig. man.	1	Exartikulation	1	—	—	
Hallux valgus	1	Op. enl. Silfverskiöld	1	—	—	
Ganglion cubiti	1	Exstirpation	1	—	—	
» genu	1	»	—	—	1	101. Embolia cordis ex art. sclerosis grav.
Corp. liber. in articul. genu	1	Arthrotomi, extraktion	1	—	—	
Gangræna senil.	1	1) sympatectomi, 2) lårbensamputation	1	—	—	
» »	1	Lårbensamputation	1	—	—	
Embolia a. femoral.	1	Embolectomia	—	—	1	378. Embolia a. pulm., ca. ventr.
» » » inveterat. c. gangræn.	1	Lårbensamputation	—	—	1	868/38. Vit org. cordis.
XXVIII.						
Vulnus	5	Sutur	5	—	—	
Abscessus, phlegmone	15	Incision, ev. upprepad	14	—	1	980/38. Sepsis, diabetes mellit.
Carbunculus	1	Incision-excision	1	—	—	
Lymphoma	1	Exstirpation	1	—	—	
Verruca	1	Diatermi-excision	1	—	—	
Exostosis	2	Avmejsling	2	—	—	
Atheroma	3	Exstirpation	3	—	—	
Defectus cutan.	1	Thierschning	1	—	—	
Anæmia	5	Blodtransfusion	5	—	—	

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1939 angående
operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
II.		
Corpus alien. cornæ vel conjunctiv. . .	30	Extraktion ev. utspolning.
Chalazion	1	Diatermi.
Hordeolum	2	Incision.
III.		
Otit. med. ac. supp.	2	Paracentes.
Cerumen obturatum	13	Utspolning.
Corp. alien. meat. audit.	1	Extraktion.
IV.		
Sinusit. maxill.	1	Punktion.
Epistaxis	4	Etsning.
Corp. alien. cav. nasi	2	Extraktion.
V.		
Caries dentis. (ev. + periost. alveol.)	6	Tandextraktion.
Periostit. alveol.	7	Incision (ev. debridering).
Hæmorrhagia post extract. dent. . . .	1	Tamp. + sutur.
Anchyloglossum	1	Klipp.
Peritonsill. ac. suppurat.	5	Incision (ev. debridering).
Sialoadenit.	1	Sondering.
Luxatio mandibulæ	1	Reposition.
Veg. aden.	2	Abrasio.
IX.		
Mastitis ac.	1	Incision.
XVIII.		
Fissura et contractura ani	3	Dil. forcée.
Abscessus ad anum	3	Inc. + tamp.
XIX.		
Ascites	2	Laparocentes.
XXV.		
Cysta gl. Bartholin.	1	Exstirpation.
XXVI.		
Cysta dermoid. sacral. infect.	4	Incision + tamp.
XXVII.		
Hydrops genus	2	Punktion.
Hæmarthrosis genus	1	»
Periarthrit. art. humero-scap.	1	Novocaininjektion.
Hæmatoma subunguale	10	Evulsio unguinis ev. incis.
Amputatio traumatica dig. man. . . .	10	Reamputation ev. sutur.
Laceratio dig. man.	15	Sutur.
Abscisio tendin. dig. man.	11	Sensutur.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Luxatio humeri	14	Reposition (ev. i narkos).
» antibrachii	3	»
» dig.	3	»
Fractura nasi compl.	2	Reposition.
» claviculae	4	Fixationsförband.
» antibrachii	5	Gipsförband (ev. reposition).
» radii	16	Gipsskena » »
» os. naviculare	2	»
» dig. man. el. metacarp. ...	4	Fixationsförband.
» dig. compl.	10	Suturer.
» anticurur	2	Gipsförband.
» fibulae	3	»
» malleol.	7	»
» os. metatars.	4	»
Hidroaden. axill.	3	Incision.
Bursit. olecrani	5	Incis. ev. exstirpation.
» præpatell.	1	Punktion.
Unguis incarn.	6	Königs op.
» »	3	Nagelextraktion.
Læsiö unguis	3	Nagelresektion.
Onychogryphosis	1	Nagelextraktion.
Paronychia	14	Inc. ev. nagelresektion.
Ganglion	2	Exstirpation.
Varices	32	Injektionsbehandling.
Ruptura muscul.	1	Sutur.
Abscisio nervi man.	1	»
Tendovaginit. dig. man.	1	Inc. + tamp.
Clavus infect.	1	» »
XXVIII.		
Vulnus	271	Sutur.
Vulnus infect., Panaritium, furunculus, phlegmone	54	Incision.
Carbunculus	11	»
Abscess	14	»
Cysta cutan.	1	Exstirpation.
Corpus alien.	38	Extraktion.
Atheroma	12	Exstirpation.
» inf.	17	Inc.
Verruca	15	Exstirpation (ev. diatermi).
Nævus	4	» » »
Fibroma	6	» » »
Hæmangioma	2	Diatermi.

Polikliniken besöktes av 3.498 patienter (varav 1.224 intogos);
 antal återbesök var 4.865

S:a polikliniska besök 8.363

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall.						
Vid handterande av kniv, sax, nål etc	—	2	2	—	1	1
Genom ras, nedfallande föremål	12	1	13	1	1	11
» fall från höjd (stege, trappa etc.)	12	10	22	2	2	18
» halkning, omkullfallande	22	17	39	2	4	33
» stöt, slag och bett av djur	3	3	6	—	—	6
» inträngande föremål, såsom träflisor, glas- skärvor, spikar m. m.	12	4	16	—	2	14
» hett vatten, ånga	—	1	1	—	—	1
» elektriska ledningar	1	—	1	—	—	1
» livmedelsmaskin	1	—	1	—	1	—
» textilindustrimaskiner	1	2	3	—	3	—
» lyftning	1	—	1	—	—	1
» smält eller het metall, glas etc.	1	—	1	—	1	—
Vid idrott, sport: fotboll	1	—	1	—	—	1
ridning	2	1	3	—	—	3
skridskoåkning, -segling	—	1	1	—	—	1
annan idrott: brottning	1	—	1	—	—	1
lek	2	2	4	—	—	4
Under rusets inflytande	5	—	5	1	—	4
Vid slagsmål, överfall	3	—	3	—	—	3
I följd av sjukdom (epilepsi)	1	—	1	—	—	1
Vid trafik	43	14	57	3	3	51
B. Självmord.						
Genom dränkning	—	1	1	—	—	1
» förgiftning: lysgas	1	1	2	1	—	1
Phanodorm	—	2	2	—	—	2
Allymin	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp II	125	63	188	10	18	160

Uppgifter från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1939 angående samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till skadans natur, tillkomstsätt och påföljd.

Skadans natur	Skadans tillkomstsätt										Skadans påföljd		
	Skador å personer, som färdats med något av nedannämnda färdmedel eller under gång										döden	kvarstående men	övergående men
	spårvagn	personautomobil	omnibus	lastautomobil	motorcykel	lättviktscykkel	motorcykel	trampcykel	andra färdmedel	fotgångare			
Kontusion (<i>Contusio</i>)	1	7	1	4	4	26	1	9	53	—	—	53	
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	—	5	6	5	5	47	—	10	78	—	—	78	
Genom huden inträngd främmande kropp	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	—	—	—	—	—	10	—	2	12	—	—	12	
Utgjutning i led (<i>Synov. traum., Hæmarthrosis</i>) ..	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	—	2	
Benbrott													
armens och skulder- } <i>Fractura simplex</i>	—	1	—	—	2	9	—	—	12	—	—	12	
gördels ben													
benets och bäcken- } <i>Fractura simplex</i>	1	1	1	—	—	2	2	2	9	—	—	9	
gördels ben													
Krossning, avhugg- } <i>Fractura complicata</i>	—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	1	
ning, avslitning } arm, ben	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
(<i>Amputatio traum.</i>)													
(<i>Laceratio</i>)													
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	—	3	2	2	2	18	—	8	35	—	—	35	
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fract. baseos cranii</i>)	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	2	
Andra brott å huvudets ben (enkla o. kompl.)	—	—	1	—	—	4	—	2	7	—	2	5	
» » » » » med skada å hjärnan...	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	—	—	—	—	1	2	—	2	5	—	—	5	
Skada å öra	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
Skada å öga	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	
Brott å bröstben eller revben utan skada å bröst- hålans organ	—	—	—	1	1	1	—	1	4	—	—	4	
Skada å lunga, hjärta	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	
Summa	2	20	12	12	16	122	3	42	229	3	5	221	

Renströmska sjukhuset.

Årsberättelse från Renströmska sjukhuset å Källtorp för år 1939.

Omsättning, underhållsdagar.

Antal patienter																Underhållsdagar för samtl. vårdade	Medeltal vårdade pr. dag	Högsta	Lägsta
Samtliga under året intagna				Härav för första gången vårdade				Utskrivna (frånsett avlidna)				Avlidna							
Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år					
M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.				
271	303	1	4	150	164	—	2	237	258	—	5	34	40	—	—	92.390	253	263	240

Vårdtid (dagar) för de under året

utskrivna (utom avlidna)												avlidna											
längsta				kortaste				medel-				längsta				kortaste				medel-			
Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
839	1.143	—	16	1	1	—	5	140	201	—	10	615	1.597	—	—	1	1	—	—	143	182	—	—

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	M.	Kv.	Summa
10—15 år	—	5	5
15—20 »	40	41	81
20—25 »	43	73	116
25—30 »	55	55	110
30—35 »	30	51	81
35—40 »	24	31	55
40—45 »	16	19	35
45—50 »	27	8	35
50—60 »	14	10	24
60—70 »	3	1	4
Summa	252	294	546

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.				II. Tuberkulos med annan lokalisation				III. Utan tydliga symtom av tuberkulos			
	Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
a) Antal patienter ...	244	274	—	5	8	15	—	—	17	11	—	—
b) Sjukdomsfall:												
Tbc. pulmonum	244	274	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—
> laryngis	13	11	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
> cerebri. Mening. tbc. ...	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> ossium et articularum ...	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> lymphoglandularum	4	5	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—
> urogenitalis	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> intestini	16	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> peritonei	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> cutis (utom lupus).....	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Därav: Tbc. miliaris chron. ...	8	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> > ac.	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> > pericardii	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessus tbc.	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.												
Graviditas.....	—	6	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
IV. Infektionssjukdomar.												
Scarlatina	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gonorrhæa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lues	4	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Varicellæ	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Blodbildande organens o. blodets sjukdomar.												
Anæmia gravis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Leukemia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VI. Ämnesomsättnings-sjukdomar.												
Diabetes mellitus	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VII. Kroniska förgiftnings-sjukdomar.												
Alcoholismus	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.												
Encephalit. ac.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hysteria	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Herpes zoster	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imbecillitas	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neurasthenia	4	7	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—

Dödsorsaker hos under året avlidna.

1931 års nomenkl.	Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.
Tuberculosis pulmonum	32	40	—	—
Abscessus pulm.	1	—	—	—
Tumor renis	1	—	—	—

Behandlingens resultat för under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	Antal utskr. (inkl. avlidna)		Behandlingsresultat																	
			Förbättrade				Oförändrade				Försämrade				Avlidna					
	Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
a) Lungtuberkulos med eller utan komplikationer	244	274	—	5	175	203	—	3	33	23	—	2	7	5	—	—	32	40	—	—
b) Tuberkulos med annan lokalisering	8	15	—	—	6	13	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—

Utförda operationer.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Antal
Tbc. pulm. præcip. unil.	171	Anl. av pneumothorax unil.	171
» » amb.	17	» » » bilat.	17
» » 41	41	Försök till anl. av pneumothorax.....	45
» » præcip. unil. + pnth. art.	283	Pneumothoraxbehandl.	3317
» » amb. + pnth. art. bil.	34	»	612
» » + Pneumothorax art.	12	Exsufflation	20
» » + » + Exsudat	27	Thoracocentes	50
Pleurit exsudativa	8	»	13
Tbc. pulm. + Pneumothorax art.	5	Thoracoscopie	5
» » + »	110	Thoracocaustik	113
» » præcip. unil.	1	Phrenicoexhairesis	1
Abscessus post thoracoplastik c. fistul.	2	Revbensresektion + incision + dränage	2
Tbc. laryngis	2	Galvanocaustik	3
» »	1	Alkoholinjektion	5
» pulm. + status post operation ...	3	Blodtransfusion	3
Abscessus tbc.	4	Incision + dränage	4
Tbc. pulm. præcip. unil.	15	Thoracoplastik 1 seance	15
» » » »	44	» 2 seancer.....	44 ¹⁾
» » » »	6	» 2 »	6 ²⁾
Empyema pleuræ	2	» 1 seance	2
» »	3	Thoracotomia c. resect. costæ	3
Tbc. pulm. + Pneumothorax.....	2	Extra pleural plastik	2
» test. et epid.	2	Ablatio testis.....	3
Epididymit. tbc.	1	Epididymectomia	1

¹⁾ 88 ingrepp

²⁾ seance 1 utförd 1938

Lillhagens sjukhus.

Årsberättelse från Lillhagens sjukhus för år 1939.

I enlighet med kristidsrestriktionerna hava röntgenundersökningarna beskurits så mycket som möjligt. På röntgenavdelningen hava sålunda följande undersökningar företagits:

Fotografering av lungor	.....	246	patienter
Genomlysning av lungor	.....	223	»
Fotografering av skelett	.....	151	»
Fotografering av tänder	.....	49	»

På ljusbehandlingsavdelningen hava lämnats följande behandlingar:

Diatermi	.....	1.851	behandlingar
Bågljus	.....	996	»
Kvartsljus	.....	274	»

Elektrokardiogram, huvudsakligen tagna i samband med de förberedande undersökningarna för cardiazolbehandling, hava tagits i 257 fall.

Tandkliniken har fortsatt enligt givna principer och besökens antal på densamma har under året varit 1.556.

Till patienternas förströelse har anordnats sammanlagt 12 ljudfilmsföreställningar, 4 konserter samt en cabaretföreställning.

På sjukhuset har en scarlatinaepidemi på 6 fall bland personalen förekommit, dessutom ett par ströfall på andra tider.

Beträffande sjukvården på kvinnliga avdelningen hänvisas till särskild bifogad årsberättelse från denna avdelnings överläkare.

Årsberättelse för år 1939 från manliga avdelningen.

Vad patientantalet på manliga avdelningen beträffar, så har, trots att en ny vårdavdelning på 49 platser öppnats, konstant överbeläggning ägt rum.

Hälsotillstånd och sjukvård.

På avdelningen har icke förekommit några andra smittosamma sjukdomar än en del fall av lindrigare influensa.

2 fall av självmord ha inträffat. Det ena fallet en schizofreni, det andra fallet en agiterad depression med misstänkt schizofren belastning.

I likhet med föregående år har cardiazolbehandlingen fortsatt och 18 cardiazolkurer ha givits, samtliga schizofrenier. Resultatet har varit liknande föregående års. Ett fall, där sjukdomen varat i 2 års tid och företett en typisk bild av schizofren psykos, gick efter allt att döma till fullt återställande. I detta fall hade sjukdomsutbrottet föregåtts av tydligt och långvarigt alkoholmissbruk. I en hel del av de övriga fallen sågos symptomatiska och mestadels icke varaktiga förbättringar. Dessutom ha 3 förnyade kurer givits åt förut behandlade patienter.

Behandlingen med pyrifer och neosulfosin har fortsatt i mindre skala.

Rättspsykiatriska utlåtanden hava avgivits av avdelningens läkare i 6 fall.

Observationsfall hava förekommit i 2 fall.

Arbetsterapi.

De patienter, som kunnat sysselsättas med arbeten av olika slag, utgjorde vid årets slut 47,4 %. Antalet dagsverk per månad har i medeltal varit 6.696.

Patienterna hava i likhet med föregående år sysselsatts i stora köket, i tvättinrättningen, på skomakeriverkstaden och snickeriverkstaden. Ett stort antal patienter har varit sysselsatta med vävning, påsklistring, jordbruks- och trädgårdsarbete.

I *vävsalen* har under året förfärdigats:

skurduksväv	867 mtr.
handduksväv	1.772 »
klädningstyg	308 »
mattor	90 »
gardiner	1,076 »
sängtäcken	93 »
duktyg	83 »

I *tapetserareverkstaden* har förutom reparationer tillverkats:

madrasser	770 st.
kuddar	180 »
rullgardiner	110 »

I *påsklistringsverkstaden* har tillverkats ca. 1½ miljon olika slags påsar.

I *borstbinderiverkstaden*, vars produkter ju huvudsakligen gå till stadens sjukhus, har förfärdigats 3.546 borstar.

Årsberättelse för år 1939 från kvinnliga avdelningen.

Kvinnliga avdelningen har under året fått en välbehörlig utvidgning. Den 28 februari 1939 öppnades en vårdavdelning på Lärjeholms gård och kvinnoavdelningen tillfördes därigenom 41 nya platser. På Lärjeholm, som i administrativt och sjukvårdstekniskt hänseende utgör en sjukavdelning, kallad avdelning 16, av Lillhagens sjukhus, vårdas lugna kvinnor, som icke äro i behov av nattövervakning. Sjukvården har bestritts av kvinnliga avdelningens läkare, som minst två gånger i veckan gjort besök på Lärjeholm.

Trots tillkomsten av nya platser har kvinnliga avdelningen hela året varit överbelagd, och antalet extrasängar har växlat mellan 3 och 30. Vid årsskiftet 1939—1940 utgjorde antalet överbeläggningar 21. Alla anmälda fall ha omedelbart kunnat intagas.

Golvbetäckningen har fortfarande icke kunnat ordnas slutgiltigt på ett par avdelningar, vilket i avsevärd grad vållat patienter och personal obehag och hindrat arbetet på avdelningarna. För att befordra vattnets fria avdunstning från golvet här, har avdelning 6 D och 6 C under året fått byta lokaler. Genom denna ändring har i den ursprungliga 6 D ett par sovsalar, vars golv visat sig i särskilt hög grad vattenhaltiga, kunnat hållas avstängda under dagarna och därigenom kunnat utsättas för ökad ventilation och uttorkning.

För *observation* ha under året intagits 4 patienter.

Rättspsykiatriska undersökningar av å fri fot varande, för brott tilltalade personer har av avdelningens läkare utförts i 10 fall.

Antalet sysselsatta och arbetande patienter har varierat mellan 57 och 64 %.

Till patienternas förströelse ha anordnats biografföreställningar praktiskt taget varannan vecka ävensom konserter och kaffefester.

Under året har ej förekommit någon händelse av mera anmärkningsvärd natur, såsom mord, självmord eller annat svårare våldsdåd.

Under året ha 2 fall av scarlatina inträffat bland patienterna.

Det allmänna *hälsotillståndet* har varit gott.

I likhet med föregående år har retningssterapi vid schizofreni och besläktade psykoser kommit till användning. Behandlingsresultaten uppmuntra till fortsättning.

Under året har i stigande utsträckning icke blott schizofreni utan även en del andra psykoser schockbehandlats ad modum v. Meduna. Det ursprungliga originalpreparatet cardiazol har under året utbytt med det svenska pentozol, som visat sig vara lika användbart. Några fall av schizofreni ha i direkt anslutning till behandlingen blivit symptomfria och kunnat utskrivas från sjukhuset. Om antalet dylika tillfrisknanden är större än det antal spontana remissioner, man kunde ha anledning vänta utan behandling, har icke kunnat avgöras. En säker effekt av behandlingen är emellertid, att en stor procent av fallen blivit mera tillgängliga, mindre negativistiska och manerliga, varigenom dessa patienter i avsevärd grad blivit mera lättskötta. Några fall ha efter utsatt behandling recidiverat.

Riskerna av behandlingen ha framför allt visat sig betingade av påfrestningarna på cirkulationsapparaten, samt vidare luxation, särskilt i käkled och skulderblad samt ryggsmärtor (kotfraktur?). Inga dödsfall ha inträffat i anslutning till behandlingen.

Under året har schockbehandling använts bl. a. på alla nyinkomna, färska fall av schizofreni eller schizofreniliknande sjukdomar, där somatiska kontraindikationer icke förelegat. Underläkaren på avdelningen, Per Nilsson, som är sysselsatt med en vetenskaplig bearbetning av materialet, har beträffande resultaten lämnat följande meddelanden.

Schockbehandlingen, som på Lillhagens sjukhus påbörjades för omkring 2½ år sedan har t. o. m. 31/12 1939 prövats i sammanlagt 49 fall på kvinnliga avdelningen.

Resultaten framgår av nedanstående

Tablå
över fall, där behandlingen avslutats.

Anamnesens längd	Förbättring			Ingen förb.	Summa
	+++	++	+	-	
< 1/2 år	4	—	1	1	6
1/2—1 1/2 »	1	2	1	2	6
1 1/2—4 »	—	2	1	4	7
> 4 »	1	8	10	11	30
Summa	6	12	13	18	49

- +++ anger »Voll remission».
- ++ betydande förbättring.
- + lätt förbättring.
- ingen förbättring.

De flesta fallen tillhöra de hebefrena och katatona formerna. De simplexformer, som finnas i materialet, ha visat sig refraktära mot behandlingen. Några mera uttalade paranoidea former finnas ej representerade i undersökningen.

Till de akuta fallen ha förts alla med en anamnes som understiger 1/2 år. Av dessa äro 4 säkra schizofreni. De övriga tillhöra den kategori, som Langfeldt betecknat som schizofreniforma psykoser.

Såväl de fullständiga remissionerna som — icke minst — det icke ringa antalet fall, som medfört sådan förbättring, att patienterna kunnat försöksutskrivnas eller placeras i kontrollerad familjevård, utgöra en kraftig uppmuntran att fortsätta behandlingen.

Tab. 1. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1939 angående *intagna*.

	Män	Kvinnor	Summa
A. 1. <i>För vård intagna</i>	180	186	366
Därav på egen ansökan m. 33, kv. 32. S:a 65.			
2. <i>För observation enl. 4 kap. sinnessjuklagen intagna</i>	2	4	6
Därav på egen ansökan m. 1, kv. 4. S:a 5.			
Summa intagna	182	190	372
B. <i>För vård intagna</i> samt efter observation enl. 4 kap. ssjl. resp. undersökning enl. 6 kap. ssjl. <i>till vård överförda</i> , med frånräknande av dem, som förflyttats från sinnessjukhus tillhörigt staten eller stad som övertagit hela sin sinnessjukvård	174	179	353
C. Ånyo intagna, ej ovan under B medräknade	3	3	6
D. Under B upptagna med frånräknande av dem, som förut varit för vård intagna å sjukhus som ovan sagts	98	105	203
Därav ej förut sinnessjuka m. 87, kv. 80. S:a 167.			
E. För vård intagna, förflyttade från sjukhus som ovan sagts	5	4	9

Tab. 2. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1939 angående under året *avgångna* samt å sjukhuset *befintliga* och antalet *exspektanter* vid årets slut.

	Män	Kvinnor	Summa
I. Avgångna			
1. Vid intagningen ej i behov av vård (17 § ssjl.).....	2	3	5
2. Återställda (17 § ssjl.)	9	13	22
3. Förbättrade (17 § ssjl.)	74	95	169
4. På grund av bristande utrymme eller för vård utom sjukhuset (18 § ssjl.)	51	21	72
5. Förflyttade till annat sinnessjukhus.....	13	6	19
6. Efter slutförd observation enligt 4 kap. ssjl.....	—	4	4
7. » » » » 6 » »	—	—	—
8. Andra under året avgångna (se anm.)	—	—	—
9. Avlidna	28	19	47
Summa avgångna	177	161	338
II. Den 31 december befintliga			
1. För vård	598	650	1.248
Därav försöksutskrivna m. 9, kv. 67. S:a 76.			
Summa	598	650	1.248

Tab. 3. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1939 angående
I. Intagna, döda samt den 31 dec. befintliga med fördelning efter
sjukdomsform.

Sjukdomsform:	Intagna enl. tab. 1				Döda		Den 31 dec. befintliga	
	grupp B		grupp D		m.	kv.	m.	kv.
	m.	kv.	m.	kv.				
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	6	10	—	5	1	1	11	31
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	59	87	32	42	16	7	466	456
Kronisk förryckthet, <i>Paranoia</i>	—	—	—	—	—	—	—	2
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	5	3	4	2	2	—	8	8
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder:								
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	5	14	3	10	—	3	12	61
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	8	17	7	15	1	4	10	28
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar, <i>Dementia arteriosclerotica</i>	3	4	2	4	1	—	4	9
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	22	4	11	3	3	2	19	3
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion:								
a) paralytisk form, <i>Dementia paralytica</i>	6	3	5	1	2	—	21	8
b) annan form av syfilis i centrala nervsystemet, <i>Insania et dementia luetica</i>	1	1	—	—	—	—	1	2
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infectione</i>	—	2	—	—	—	—	1	6
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol, <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	10	1	5	1	—	—	5	1
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	1	2	1	1	—	—	—	1
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation, <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	—	2	—	2	—	1	—	2
Psykogen sinnessjukdom:								
a) hysterisk form, <i>Hysteria</i>	—	9	—	5	—	—	—	4
b) annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	1	9	—	9	—	—	1	3
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	38	7	23	3	1	—	29	15
Sinnessvaghet, <i>Imbecillitas</i>	7	1	5	—	—	1	10	7
Sinnesslöhet, <i>Idiotia</i>	—	2	—	2	1	—	—	3
Vid intagningen icke sinnessjuka	2	1	—	—	—	—	—	—
Summa	174	179	98	105	28	19	598	650

II. Ålder vid första insjuknandet hos de enligt tab. 1 grupp D intagna.

	m.	kv.	S:a
Under 15 år	—	2	2
15—20 år	11	5	16
20—25 »	4	8	12
25—30 »	6	9	15
30—35 »	14	8	22
35—40 »	6	10	16
40—45 »	14	18	32
45—50 »	14	14	28
50—60 »	15	13	28
60—70 »	8	6	14
Över 70 år	6	12	18
Summa	98	105	203

Tab. 4. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1939 angående *orsaker*, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses hava uppkommit bland de enl. tab. 1 grupp B intagna

Orsaker	Män	Kvinnor	Summa
Involution och ålderdom	5	23	28
Åderförkalkning	7	—	7
Syfilis i centrala nervsystemet	11	7	18
Skador å huvudet	26	2	28
Andra grövre förändringar av hjärnan (specificeras)	8	—	8
Epilepsia 1 m. Org. hjärnsjukdom 1 m. Tumor 2 m. Encephalit 4 m.			
Infektionssjukdomar (specificeras)	1	—	1
Influenza 1 m.			
Utmattning, inkl. kroniska konsumtionstillstånd (specificeras)	—	2	2
Överansträngning 2 kv.			
Havandeskap, barnsäng och digivning	—	2	2
Förgiftning (specificeras)	31	3	34
Spritmissbruk 29 m., 2 kv. Bromförgiftning 2 m. Morfinmissbruk 1 kv.			
Psykogena moment (specificeras)	7	11	18
Familjesvårigheter 2 m. Sorg över sons död 1 m. Bruten förlovning 2 m., 1 kv. Svårigheter på arbetsplatsen 1 m., 1 kv. Besvikelse i lönehänseende 1 m. Ekonomiska svårigheter 4 kv. Olyckligt äktenskap 2 kv. Olycksfall 1 kv. Olyckliga familjeförhållanden 1 kv. Religionsgrubbel 1 kv.			
Ärftlig psykopatisk belastning (sinnessjukdomar eller andra psykiska abnormtillstånd, kända i tidigare generationer i rätt uppstigande led, hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon)	33	36	69
Förekomsten av sinnessjukdom eller annat psykiskt abnormtillstånd hos den sjukes egna syskon	14	28	42

Tab. 5. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1939 angående de i tab. 4 med *ärftlig psykopatisk belastning* (hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon) angivna med fördelning efter de särskilda sjukdomsformerna.

Sjukdomsform:	Män	Kvinnor	Summa
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	1	2	3
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	13	24	37
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	2	—	2
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder:			
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	1	—	1
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	—	2	2
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	1	1	2
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion: annan form av syfilis i centrala nervsystemet, <i>Insania et dementia luetica</i>	—	—	—
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infectione</i>	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	1	1	2
Psykogen sinnessjukdom: annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	—	1	1
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	10	3	13
Sinnessvagh, <i>Imbecillitas</i>	4	1	5
Summa	33	36	69

Tab. 6. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1939
angående återställda.

I. Sjukdomens bestånd hos de under året återställda.

Sjukdomsform	0—1		1—6		6—12		1—3		Mer än		Okänt	S:a		Summa summa- rum	
	månad		mån.		mån.		år		3 år			m. kv.			
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.		kv.
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	—	—	—	3	—	—	—	1	—	1	—	—	5	—	5
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—	1	3	4
Sinnessjukdom under involutions- åren och vid hög ålder: præsenil form, <i>Insania et dementia</i> <i>præsenilis</i>	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione</i> <i>cerebri</i>	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxi-</i> <i>catione</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Psykogen sinnessjukdom: a) hysterisk form, <i>Hysteria</i> ...	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
b) annan form, <i>Insania per</i> <i>trauma mentale et per emo-</i> <i>tionem acquisitam</i>	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Abnorm personlighet, <i>Psycho-</i> <i>pathia</i>	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3
Summa	3	5	3	5	2	1	1	1	—	1	—	—	9	13	22

II. Antalet under året återställda bland de under de sista 10 åren intagna.

Den återställda intogs i för- hållande till redovisningsåret eller år	7:de	6:te	5:te	4:de	3:dje	2:dra	1:sta	Redovis- ningsåret 1939
	år 1932	år 1933	år 1934	år 1935	år 1936	år 1937	år 1938	
Hela antalet återställda.....	1	41	47	42	57	47	41	16
Samtliga intagna enligt tab. 1 grupp B	1	217	388	343	402	428	370	353

Tab. 7. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1939 angående dödsorsaker bland avlidna.

Dödsorsak	Män	Kvinnor
Gangræna pulmonis	1	—
Pneumonia crouposa ac.	2	2
Tuberculosis pulmonum	6	2
Myocarditis	1	—
Pneumonia ac. lobaris	1	—
Strangulatio (suicidium).....	1	—
Influenza cum ægrotatione pulmonis.....	1	—
Carcinoma pulmonis	1	—
Peritonitis tuberculosa	1	—
Dementia paralytica	1	—
Intoxicatio	1	—
Laceratio (suicidium).....	1	—
Myocarditis chron.	3	1
Cystopyelonephritis	1	—
Cancer ventriculi	1	—
Bronchopneumonia	2	2
Cardiosclerosis.....	1	—
Septichæmia	1	1
Ulcus duodeni perf.	1	—
Gastritis ulcerosa	—	1
Thrombosis cerebri	—	1
Bronchitis purulenta	—	1
Arteriosclerosis univ.....	—	1
Marasmus senilis	—	2
Ca. mammæ c. metast.....	—	1
Tumor medullæ spinalis	—	1
Embolia art. pulm.	—	2
Enterocolitis ac.	—	1
Summa	28	19

Uppgift från Göteborgs stads poliklinik för sjukgymnastik och massage angående antal behandlade patienter m. m. under år 1939.

	Män	Kvinnor	Summa	S:a s:m
Antal behandlade patienter	1.134	835	1.969	1.969
Antal behandlingar: Massage	17.492	13.418	30.810	—
Diatermi	5.296	4.326	9.622	40.532
Antal behandlingar i medeltal pr patient.....	20,1	21,3	—	20,6
<i>De behandlades sjukdomar enligt läkareintyg:</i>				
Scolios Kyphos Lordos	2	1	3	3
Scheuermann	1	—	1	1
Musc. rheumatismus	126	139	265	—
» distorsio	50	5	55	—
» ruptura	14	2	16	—
» atrofia	3	5	8	344
Insufficiens musc. dorsi.....	16	21	37	—
» » ped.....	1	1	2	39
Torticollis rheumatica	4	1	5	—
» spastica	—	1	1	6
Tendinitis	—	2	2	—
» crepitans	1	—	1	—
» calcificans.....	—	1	1	4
Peritendinitis	2	—	2	—
» calcificans	1	3	4	11
» noncalcificans.....	158	67	225	225
Lumbago	8	10	18	18
Sacralgia	64	93	157	—
Arthritis chronica	51	66	117	—
» deformans.....	—	1	1	—
» spondylosis	1	—	1	—
» g. c. m.....	18	18	36	—
» malum coxæ	22	11	33	—
» spondylosis deformans	1	—	1	346
» » ankylopoetica.....	—	1	1	1
Chondromalac. patellæ	4	4	23	23
Epicondylitis	1	4	8	8
Ancylosis	—	1	1	1
Periarthritis	30	20	50	50
Hydrops genu	8	11	19	19
Gonitis traumatica	6	5	11	11
Tendovaginitis	2	2	4	—
» crepitans	1	1	2	6
Synovitis	—	1	1	1
Bursitis subdeltoideæ.....	3	2	5	5
Pes plan. valg.	6	7	13	13
Hallux rigidus.....	—	1	1	1
Neuralgia: Supra-et Infra-orbitalis	2	—	2	—
Trigeminus	1	1	2	—
Occipitalis	3	4	7	—
Intercostalis	—	1	1	—
Ischiadica	108	68	176	—
Cruris et anticruris.....	7	4	11	—
Plexus brachialis	22	20	42	241

	Män	Kvinnor	Summa	S:a s:m
Neuritis: Plexus brachialis	20	36	56	—
» Supra- et Infra; orbitalis	2	1	3	—
» Radialis	—	1	1	—
» Tibialis	1	—	1	—
» Cruris et anticruris	2	4	6	67
Neuraxit. cervicalis	1	—	1	1
Polyneurit (ethyl)	—	1	1	1
Yrkesneurit	1	—	1	1
Herpes zoster	1	—	1	1
Neurosis	1	—	1	1
Psychoneurosis	—	4	4	4
Malus Raynaud	1	—	1	1
Cephalalgia	10	11	21	21
Perisigmoiditis	—	2	2	—
Obstipatio	1	6	7	7
Adherensbesvär efter op.	—	2	2	2
Tjocktarmskatarr	1	—	1	1
Salpingit. chron	—	2	2	2
Adipositas dolorosa	—	3	3	3
Paresis: Nervi Facialis	4	7	11	—
» » Radialis	4	3	7	—
» » Ulnaris	1	1	2	—
» » Tibialis	—	1	1	—
» Peroneus	2	—	2	23
Efterbehandling av: Fractura	43	30	73	—
Fissur	2	2	4	—
Luxation	5	4	9	—
Distorsion	112	46	158	—
Contusion	147	29	176	—
Exstirpation av knäledens med. menisc.	1	—	1	421
Senruptur	1	1	2	2
Arteriosclerosis	1	—	1	1
Sclérose en plaques	1	—	1	1
Thrombo-phlebitis	—	2	2	2
Thrombos. cruris et anticruris	5	13	18	18
Hemiplegia	6	4	10	10
Emollitio cerebri	1	1	2	2
Hæmatomyeli	1	—	1	1
Hemiparkinsonism	1	—	1	1
Poliomyelitis	—	1	1	1
Vulnus contus. hæmatoma ..	1	—	1	1
Phlegmone reg. olecr.	1	—	1	1
Ganglion carpi sin.	1	—	1	1
Arterio-scleros.	—	1	1	1
Pleurit. traum.	—	1	1	1
Cirkulationsrubbingar	2	10	12	12
Summa	1.134	835	1.969	1.969

Uppgifter ang. verksamheten å tandpoliklinikerna vid Järntorget och Drottningtorget under år 1939.

Utgifter och inkomster.

	Tandpolikliniken vid Järntorget			Tandpolikliniken vid Drottningtorget		
	Kronor	Pr be-hand-ling öre	Pr arbets-timma öre	Kronor	Pr be-hand-ling öre	Pr arbets-timma öre
Utgifter under år 1939.						
Avlöningar, arvoden o. d.	143.349:39	417,6	887,6	137.804:95	454,3	992,5
Ersättning för arbetskläder	787:93	2,3	4,9	801:98	2,6	5,8
Hyor	7.500:—	21,8	46,4	10.500:—	34,6	75,6
Inventariers inköp och underhåll	3.394:47	9,9	21,0	5.819:26	19,2	41,9
Belysning, bränsle m. m.	3.282:98	9,6	20,3	2.678:27	8,8	19,3
Skriv- och tryckningskostnader m. m.	1.326:64	3,9	8,2	1.383:12	4,6	10,0
Kostnader för laboratoriearbeten	14.377:09	41,9	89,0	15.842:16	52,2	114,1
Förbrukningsartiklar för tandvård	7.563:96	22,0	46,8	8.914:73	29,4	64,2
Forselkostnader	17:20	—	0,1	433:95	1,4	3,1
Kostnader av flera slag	753:10	2,2	4,7	846:46	2,8	6,1
	182.352:76	531,2	1.129,0	185.024:88	609,9	1.332,6
Ränta å inventariers bokförda värde	1.183:60	3,4	7,4	1.243:75	4,1	9,0
	183.536:36	534,6	1.136,4	186.268:63	614,0	1.341,6
Överskott	22.241:76	64,8	137,7	32.624:62	107,5	235,0
Summa	205.778:12	599,4	1.274,1	218.893:25	721,5	1.576,6
Inkomster under år 1939.						
Patientavgifter	171.573:32	499,8	1.062,3	198.502:25	654,3	1.429,7
Ersättning från sjukhusdirektionen för tandvård åt medellösa	34.204:80	99,6	211,8	20.391:—	67,2	146,9
Summa	205.778:12	599,4	1.274,1	218.893:25	721,5	1.576,6

Antalet patienter och besök.

	Tandpolikliniken vid Järntorget	Tandpolikliniken vid Drottningtorget
Fasta patienter.		
Antal patienter	5.646	4.790
Antal besök	31.436	28.887
Tillfälliga patienter.		
Antal patienter	c:a 2.500	c:a 1.100
Antal besök	3.253	1.449
Antal upprättade kostnadsförslag	4.422	4.393

Hel- och delbetalande ävensom fria patienter.

	Betalande patienter		Patienter med 25% rabatt		Kostnadsfritt fullt behandlade patienter		Kostnadsfritt munhygieniskt behandlade patienter		Summa	
	Antal	Debet	Antal	Debet	Antal	Debet	Antal	Debet	Debet	Kredit
<i>Tandpol. vid Järntorget.</i>										
Patienter, som avslutats	2,653	114 122:50	688	15,579:—	574	30,860:—	160	3,223:—	42:—	163,784:50
Patienter, som avbrutt behandlingen	1,374	33,766:—	61	889:—	40	1,559:—	86	1,297:—	248:—	37,511:—
	4,037	147,888:50	749	16,468:—	614	32,419:—	246	4,520:—	290:—	201,295,50
		147,518:50		16,457:—		4,280:94		246		168,546:44
<i>Tandpol. vid Drottningtorget.</i>										
Patienter, som avslutats	3,162	126,958:—	317	8,615:—	305	17,676:—	61	1,391:—	23:—	154,640:—
Patienter, som avbrutt behandlingen	842	28,117:—	5	75:—	54	2,078:—	44	649:—	16:—	30,919:—
	4,004	155,075:—	322	8,690:—	359	19,754:—	105	2,040:—	39:—	185,559:—
		155,937:—		8,690:—		2,108:—		2,040:—		166,774:—

Uppgift över utförda behandlingar.

	Tandpoli- kliniken vid Järntorget	Tandpoli- kliniken vid Drottningt.
Extraktion utan injektion	588	301
» med »	9.241	8.383
Käkplastik	3	11
Rotspetsresektion	2	15
Cystaoperation	4	6
Paradentosbehandling (antal behandl.)	2.295	1.509
Röntgen (antal fall)	2.415	1.012
Rotbehandlingar	2.548	1.888
Amalgamfyllningar (av olika slag)	12.446	12.524
Amalgamkronor	390	354
Silikatfyllningar	3.540	3.896
Stifttänder	244	487
Guldinlägg	272	430
Guldkronor	67	114
Porslinsfyllningar	3	37
Jacketkronor	13	49
Guldbryggor: antal bryggled	54	181
» bryggor	15	39
Helprotés	177	171
Hel överkäksprotés	164	104
Hel underkäksprotés	30	29
Partiell överkäksprotés	244	83
Partiell underkäksprotés	141	58

Den polikliniska vården under år 1939.

	Antal	
	patienter	besök
<i>Polikliniker i Sociala huset:</i>		
Gynekologiska polikliniken	570	1.500
Polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar	2.016	7.735
Polikliniken för ögonsjukdomar	581	879
Foniatriska polikliniken ¹⁾	81	609
<i>Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen I	4.757	18.188
» » II	736	7.597
Kirurgiska avdelningarna	16.529	68.939
Öronavdelningen	9.453	39.262
Ögonavdelningen	7.127	14.094
Röntgendiagnostiska avdelningen	9.790	—
Radiologiska avdelningen	1.889	—
(Samtl. inregistrerade patienter	4.336)	—
Psykiatriska avdelningen	1.173	8.001
Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor	292	996
Massageavdelningen	899	14.500
Polikliniken för förlossnings- och kvinnosjukdomar	4.280	17.414
Rådfrågningsbyrån för födelsekontroll	15	24
Mödravårdscentralerna	527	1.528
<i>Barnsjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	3.922	—
Kirurgiska avdelningen	3.413	—
<i>Holtermanska sjukhusets poliklinik för hud- och könssjukdomar .....</i>		
	3.778	19.808
<i>Ekmanska sjukhusets poliklinik .....</i>		
	3.498	8.363
<i>Kirurgiska polikliniken vid Stigberget .....</i>		
	3.258	14.709
<i>Kirurgiska polikliniken i Lundby .....</i>		
	3.311	14.678
<i>Kirurgiska polikliniken i Redbergslid .....</i>		
	2.840	12.248
<i>Polikliniken för sjukgymnastik och massage²⁾ .....</i>		
	—	—
<i>Tandpoliklinikerna vid Järntorget och Drottningtorget²⁾.....</i>		
	—	—

¹⁾ Under tiden ¹/₁₀—³¹/₁₂ 1939.

²⁾ Uppgifter rörande verksamheten vid polikliniken för sjukgymnastik och massage samt tandpoliklinikerna vid Järntorget och Drottningtorget återfinnas på sid. 292 resp. 294.

Vetenskapliga arbeten.

Följande vetenskapliga arbeten ha av vid sjukhusen anställda läkare utgivits i tryck under år 1939.

Sahlgrenska sjukhuset.

Med avd. I.

Ewert, Bo: Ein Fall mit partiellem Schenkelblock, der unter dem elektrokardiographischem Bild eines Verzweigungsblockes verlief. *Cardiologia* III 1939.

Ewert, Bo och Regnér, E.: Elektrokardiographische Untersuchungen bei Cardiazolbehandlung von Schizophrenie. *Acta medica C.* 1939.

Lindqvist, Torsten: Kliniska synpunkter på A-vitaminfrågan. *Nordisk Medicin* 2, II, 1594, 1939.

Lundquist, Ring och Gellerstedt, N.: Zur Frage des Morbus Cushing ohne basophiles Adenom. — Die Bedeutung der sog. hyalinen Veränderung der basophilen Zellen. *Upsala Läkareför. Förh. N. F. Bd XLV.* 1939.

Fänge, Gunnar: Ett fall av transitorisk myopi uppträdande i anslutning till M. & B. 693 — behandling av pneumoni. *Sv. Läkartidn.* 36 årg. N:r 23, sid. 1197.

Salén, Alf: Ett fall av granulocytopeni vid M. & B. 693 — behandling av pneumoni. *Sv. Läkartidn.* 36 årg. N:r 17, sid. 837.

Med avd. II.

Odin, M.: Den dietetiska behandlingen av diabetes. *Nordisk Medicin.*

” ” C-Vitaminstandard und C-Hypovitaminos.

” ” 1. Verschiedene Methoden zur Feststellung des C-Vitaminstandards und der C-Hypovitaminose und deren Wert.

” ” 2. Bestimmung von Ascorbinsäure mittels der photoelektrischen Zelle.

Ericsson, E.: 3. Vergleichende Untersuchungen zwischen einzelne Ascorbinsäurebestimmungen und Ascorbinsäurebelastungen.

Thysell, T.: 4. Über Kost, Blutascorbinsäure und Kapillarblutungsprobe. *Acta paediatrica* Vol. XXVI.

” ” Om behandlingen med zinkprotomininsulin vid diabetes. *Nordisk Medicin.*

Selander, P.: Epidemischer und Sporadischer Ikterus. *Acta Pæd. Akad. avhandl.,* Upsala.

Kir. avd. I.

- Johansson, Sven:* 1. Die Behandlung der Schenkelhalsbrüchen. Inledningsföredrag vid 4:de internationella kongressen för ortopedisk kirurgi och olycksfallskirurgi i Berlin. (Kongressen inställd).
2. Vilka fordringar böra ställas på metalliskt osteosyntesmaterial. Nord. Kir. Förenings Förhandlingar 1939.

Kir. avd. II.

- Westerborn, A.:* Om behandling av kotfrakturer enligt Böhler. Svenska Läkartidningen 1939, s. 1027.
- Lundell, G.:* Hallux-valgusfall opererade enligt Meyer. Svenska Läkartidningen 1939, s. 1105.
- Tallroth, A.:* Diskussionsinlägg: Diabetes och kirurgi. Nord. Kir. För:s kongressförhandl. 1939.
- Hæmorrhage in the ileopsoas muscle followed by injury to the femoral nerve. Acta chir. scandinavica.

Öron-, näs- och halsavd.

- de Maré, Göran:* Audiometrische Untersuchungen ueber das Verhalten des normalen und schwerhörigen Ohres bei funktioneller Belastung nebst Bemerkungen zur Theorie des Gehörs. Akademisk avhandling. Acta Oto-Laryngologica. Supplementum XXXI.

Ögonavd.

- Rosengren, B.:* 1. Tekniken vid injektion av luft i glaskroppen. Nord. Medicin. 1939. 1: 1009.
2. Treatment of ulcus serpens cornæ with M. & B. 693. Acta ophthalm. Vol. 17. 1939.

Psykiatriska avd.

- Lindberg, Bengt J.:* Till frågan om personlighetstyperna (särskilt i belysning av psykologiska undersökningar på kirurgpatienter). Nordisk Medicin 1939: 2: 1005.
- Några olikheter i reaktionssättet hos män och kvinnor. Nordisk Medicin 1939: 3: 2285.

Radiologiska avd.

- von Bergen, Fred.:* Statement of results obtained in 1932 and previous years i "Annual report on the Results of Radiotherapy in cancer of the uterine cervix". Vol. 3. League of Nations Health Organisation.

Röntgendiagnostiska avd.

- Runström, Gösta:* "On the Roentgen-anatomical Appearance of Congenital Pyloric Stenosis during and after the Manifest Stage of the Disease. Acta Paediatrica. Vol. XXVI.

Pat. anat. lab.

Berg, Gunnar och Vejlens, Gert: Maladie kystique du poumon et sclérose tubéreuse du cerveau. Acta paediatrica XXVI, 16, 1939.

Bakt. serol. lab.

Wassén, A.: A method based upon bacterial motility for the rapid isolation and identification of para-typhoid bacilli. (Third International Congress for Microbiology, New York Sept. 2—9, 1939, Report of Proceedings).

Gnosspeilius, A.: Über künstliche Veränderungen des H-antigens in der Salmonella-Gruppe. Zeitschrift für Hygiene und Infektionskrankheiten, 121. Band, 1939.

Råd och anvisningar vid B. C. G.-vaccination. Svensk Läkartidning nr 48, 1939.

Med. avd. och bakteriol. avd. å Sahlgrenska sjukhuset.

Gnosspeilius, A.: Über eine Tuberkulose-Epidemie boviner Herkunft einer Stadtbevölkerung und einer Ferienkolonie für Kinder. Acta Paed. Bd. 26.

Barnsjukhuset.

Med. avd.

Wallgren, A.: Zur Pathogenese des Erythema nodosum. Monatschr. f. Kinderheilk. Bd. 80.

Nierenreizung bei Erythema nodosum. Acta Paed. Bd. 25.

Zur Pathogenese und Therapie des Säuglingsekzeme. Kinderärztl. Prax. Bd. 10.

Renal Lesions in Children with Erythema Nodosum. Arch. Dis. Childh. Bd. 14.

Combating Tuberculosis in a Swedish City. Irish Journ. Med. Science 1939.

Förebyggande av tuberkulosmitta å sommarkoloni. Första-Majbl. Redogörelse.

Über Anämie bei frühgeborenen Kindern. Acta Paed. Bd. 24.

Calmette-vaccinationen såsom hjälpmedel i tuberkuloskampen. "Vi och Ni".

Om behovet av barnläkare i landsortsstäder och deras utkomstmöjligheter därstädes. Svenska Läkartidn. Nr. 14.

Clinical Experiences with Rheumatic Fever in Children. Irish Journ. Med. Science. 1939.

Recherches sur le métabolisme du fer chez les enfants prématurés, nourris au sein, pendant la première année de leur existence. Rev. Franc. de Pédiatrie. Bd. 14.

- Reumatisk endocardit vid scarlatina. Svenska Läkartidn. Nr. 21.
Akut endocardit efter tonsillektomi. Svenska Läkartidn. Nr. 21.
- Gezelius, G.*, Die Anämie bei akutem rheumatischem Fieber im Kindesalter. Acta Paed. Bd. 23.
Über Rachitis bei Kindern nomadisierender Lappen. Acta Paed. Bd. 26.
- Selander, P.*: Sektionsfall von epidemischen Ikterus. Acta Paed. Bd. 26.
- Brodin, Å.*: Über die Säuglingssterblichkeit in Göteborg während der letzten 30 Jahre. Acta Paed. Bd. 24.
Lipodystrophia progressiva. Svenska Läkartidn.
Spädbarnsdödligheten i Göteborg tiden 1908—1937. Nord. Med. Bd. 4.
- v. Sydow, G.*: Some Cases of Cow's Milk Idiosyncrasia. Acta Paed. Bd. 23.
Aregeneratorisk anämi hos spädbarn. Svenska Läkartidn. Nr. 21.
Ileus hos 2 månader gammalt barn. Svenska Läkartidn. Nr. 21.
- Nathhorst, H.*: Gallensteine bei Kindern. Acta Paed. 26.
- Gnospelius, A.*: Pneumonibehandlung mit Sulfapyridin bei Kindern. Kinderärztl. Prax. Bd. 10.
Pneumonibehandling hos barn med "693". Svenska Läkartidn. Nr. 20.
Fall av Laurence-Moon-Biedl's syndrom. Svenska Läkartidn. Nr. 50.
Om påvisandet av komjökstillblandning i bröstmjölk. Svenska Läkartidn. Nr. 51.
- Edén, L.*: Transitory Bradycardia during Acute Rheumatic Carditis in Children. Annales Pædiatrici. Bd. 154.
Pneumococc-meningit behandlad med specifikt serum och "693". Svenska Läkartidn. Nr. 22.
- Larson, R.*: Barr som C-vitaminkälla. Svenska Läkartidn. Nr. 22.
- Wendt, S.*: Spontan hypoglykæmi. Svenska Läkartidn. Nr. 22 .
- Blume-Westerberg, G.*: Hämolytisk anæmi. Svenska Läkartidn. Nr. 21.
The Nitrogen-Calcium and Phosphorus-Metabolism of a Seven Month Old Child. Acta Paed. Bd. 26.
- Gedda, E. och Kjellberg, K.*: Der C-vitamin-Gehalt verschiedener Hagebuttenspeisen. Annales Pædiatrici. Bd. 153.
The C-vitamin Content in the Breast-milk of Mothers in Gothenburg. Acta Paed. Bd. 26.
- Thysell, T.*: Aktuella problem inom sinnesslöforsknigen jämte ett försök att på journalmaterial utföra etiologisk analys av sinnesslöa barn. Nord. Medicin. Bd. 3.

Kir. avd.

Edberg, E.: Experiences of appendicitis in children during the first five years of age. Acta Paed. Bd. 26.

Erfarenheter från vården av läpp- och gommissbildade barn. Nordisk medicin Nr. 2. Bd. I.

Olycksfall i den tidigare barnåldern. Svenska Läkartidn. Nr. 18.

Hellström, P.: Ein mit gutem Resultat operierten Fall von Hypernephrom bei einem 1½ jährigen Kinde. Acta Paed. Bd. 26.

Roosvall, A.: On Meckel's diverticulum as the cause of disease in children. Acta Paed. Bd. 26.

Renströmska sjukhuset.

Berg, G.: The prognosis of open pulmonary tuberculosis. A clinicalstatistical analysis.

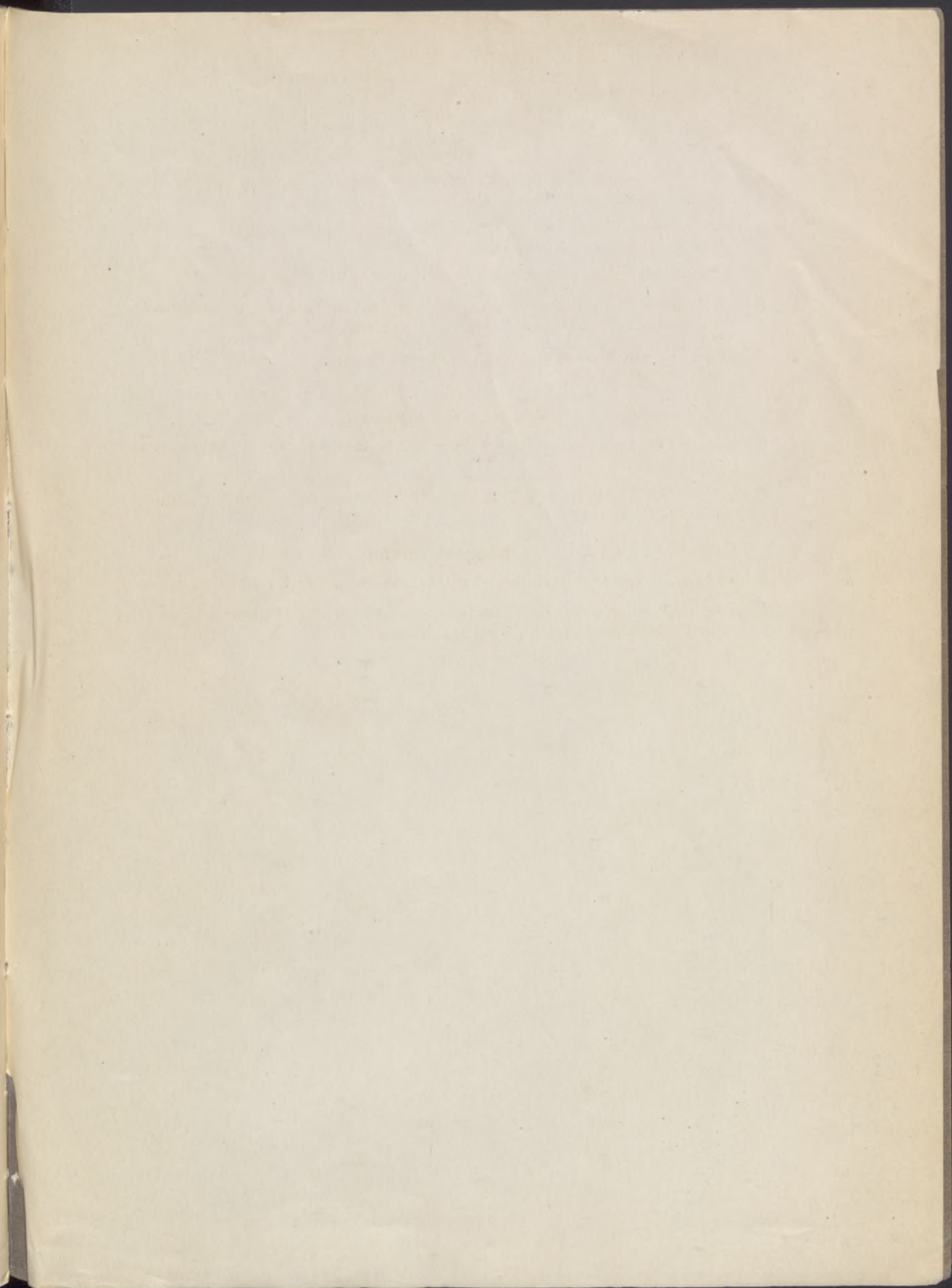
Berg, G. och Vejlens, Gert: Maladie kystique du poumon et sclérose tubéreuse du cerveau.

Lillhagens sjukhus.

Hedenberg, Sven: Om psykologiska arbetsskyddsåtgärder inom industrien.

Regnér, Elis och Ewert, Bo: Elektrokardiographische Untersuchungen bei Cardiazolbehandlung von Schizophrenie.

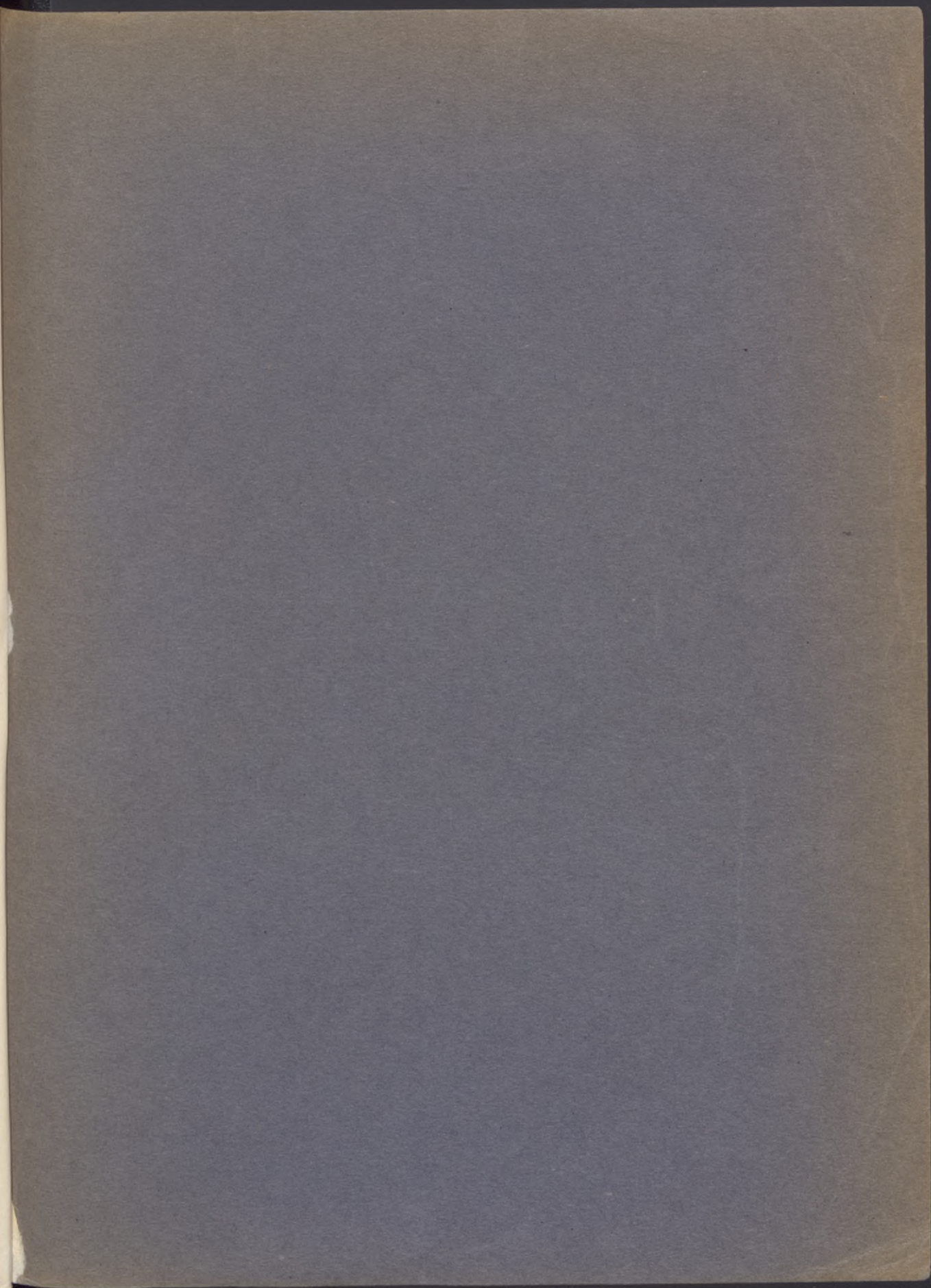
Faint, illegible text at the top of the page, possibly a title or header.

Second block of faint, illegible text in the upper middle section.

Third block of faint, illegible text in the lower middle section.

Large block of very faint, illegible text occupying the bottom half of the page.

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1940

